

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

I N S T A N D

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Komparativně-právní analýza zahraničních modelů náhradního a podporovaného rozhodování

Autorský kolektiv:

Mgr. Barbora Rittichová

Mgr. Irena Černá (spoluautor kapitoly 2.1 Švédsko)

Mgr. Jan Prokeš (spoluautor kapitoly 2.2 Kanada)

JUDr. et Bc. Maroš Matiaško, LL.M. (autor kapitoly 2.3 Anglie)

Mgr. Zuzana Durajová (autor kapitoly 2.4 – 2.5 Rakousko a Německo)

Tento dokument byl vytvořen v rámci realizace projektu „Modely podpory pro rozhodování lidí s mentálním postižením“, reg. č. CZ.1.04/5.1.01/77.00025, financovaného z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

V Praze 2013

Obsah

Úvod.....	6
1. Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením	9
1.1 Data a fakta	9
1.2 Osoba se zdravotním postižením.....	9
1.3 Náhradní vs. podporované rozhodování	10
1.4 Doporučení R 99 (4) Výboru ministrů členskými státy o zásadách právní ochrany dospělých nezpůsobilých osob	12
1.5 Další významné články Úmluvy.....	12
2. Zahraniční právní úprava.....	14
2.1 Švédsko.....	14
2.1.1 Společensko-politická situace.....	14
2.1.2 Legislativa	18
2.1.3 Náhradní a podporované rozhodování v legislativě	19
2.1.4 God man a förvaltare	21
2.1.4.1 Ustanovování god mana a förvaltare.....	23
2.1.4.1.1 Změna či ukončení opatření	25
2.1.4.2 Pravomoc, povinnosti a odpovědnost, jednání	25
2.1.4.2.1 Správa finančních záležitostí	26
2.1.4.3 Kontrola a dohled	27
2.1.4.4 Vzdělávání	28
2.1.4.5 Financování	28
2.1.4.6 Asociace god manů a förvaltare	29
2.1.5 Osobní ochránce práv (Personal Ombudsman).....	29
2.1.5.1 Historie.....	29
2.1.5.2 Cílová skupina	30
2.1.5.3 Způsob práce	30
2.1.5.4 Financování	31
2.2 Kanada	32

2.2.1 Společensko-politická situace v Kanadě	32
2.2.1.1 Proreformní hnutí	32
2.2.1.2 Role neziskového sektoru	35
2.2.1.3 Legislativní nástroje	35
2.2.2 Legislativa v jednotlivých provinciích	37
2.2.2.1 Britská Kolumbie	39
2.2.2.1.1 Opatrovnictví	41
2.2.2.1.2 Další právní instituty	44
Trvalá plná moc	45
Advance Directive	46
Dohoda o reprezentaci.....	46
2.2.2.2 Alberta	49
2.2.2.3 Manitoba	50
2.2.2.4 Ontario	51
2.2.2.5 Québec	51
2.2.2.6 Saskatchewan.....	52
2.2.2.7 Yukon.....	53
2.2.3 Závěr	53
2.3 Anglie.....	55
2.3.1 Náhradní a podporované rozhodování v legislativě	55
2.3.2 Typy právních institutů.....	56
2.4 Německo.....	58
2.4.1 Historie	58
2.4.2 Méně omezující opatření	59
2.4.3 Opatrovnictví	59
2.5 Rakousko.....	61
2.5.1 Opatrovnictví	61
2.5.1.1 Ustanovení opatrovníka a opatrovnické řízení.....	61
2.5.1.2 Osoba opatrovníka.....	61

2.5.1.3 Výkon opatrovnictví.....	62
2.5.1.4 Financování	62
2.5.2 Méně omezující opatření	63
3. Klíčové zásady a doporučení.....	64
4. Key principles and recommendations	70
Summary.....	76
Závěr	77
Seznam pramenů	78
Přílohy	86

Úvod

Dne 1. ledna 2014 nabude účinnosti nový občanský zákoník, zákon č. 89/2012 Sb. Jedná se o normu zásadního právního významu. Mimo všech dalších soukromoprávních pravidel přináší revoluční změny pro osoby se zdravotním postižením¹, zejména pro osoby s mentálním postižením, s duševní poruchou, stařeckou demencí a vůbec těm, kteří již potřebují nebo v budoucnu budou potřebovat pomoc při rozhodování. Jednou z největších změn v této oblasti je fakt, že od nového roku již nebude možné osobu zbavit způsobilosti k právním úkonům. Osoby s postižením už tedy nebudou moci jako důsledek svého statusu ztratit svoji procesní způsobilost, budou se moci obracet na soudy i jiné orgány. Přesto, že omezení osoby v jejím právním jednání stále bude možné, objevuje se v novém zákoně několik institutů, které osoby s postižením budou moci využít. Jedná se jak o zástupce, kteří budou moci v určité oblasti nahradit rozhodnutí osoby (zastoupení členem domácnosti), tak i osoby, které jim pouze pomohou k jejich rozhodnutí, aniž by je zastupovaly (nápomoc při rozhodování). Zvlášť je pak také upravena možnost užití opatrovníka i pro osobu, která již bude zcela svéprávná. Mimo zmíněných institutů se objevuje i množství pravidel týkajících se opatrovnictví, včetně opatrovnické rady.

Česká republika měla dlouhou dobu značné deficity v regulaci pravidel pro opatrovnictví a řešení problematiky rozhodování osob s postižením. V právu nebyla zakotvena v podstatě žádná právní ustanovení věnující se tomuto tématu. Stejně tak mlčí judikatura stran řešení některých problematických otázek. Praxe soudů mezi sebou se v rámci republiky značně liší, obdobně i výkon funkce jednotlivých opatrovníků. Na trhu nejsou dostupné materiály, které by se této otázce věnovaly a standardizovaly vhodné postupy opatrovníka. Právě proto se o. s. Instand ve spolupráci s partnerem Ligou lidských práv, o. s., rozhodly věnovat této problematice. Projekt Modely podpory pro rozhodování lidí s mentálním postižením, který je realizován pod číslem CZ.1.04/5.1.01/77.00025 v rámci výzvy č. 77 OP LZZ, oblast podpory 5.1 – Mezinárodní spolupráce se zaměřuje na problematiku náhradního a podporovaného rozhodování. Cílem tohoto materiálu bylo poskytnout informace o zahraniční legislativě a v rámci našich možností i praxi. Poznatky získané z tohoto materiálu a především ze zahraniční stáže, která je jednou z aktivit projektu, by měly být vhodným podkladem pro

¹ V této práci se užívá termín osoby se zdravotním postižením, jak jej upravuje čl. 1 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, č. 10/2010 Sb.m.s.. Nejčastěji je však zde tento pojem užíván v užším slova smyslu, tedy se zaměřením na cílovou skupinu osob, které budou využívat nástroje náhradního a podporovaného rozhodování.

vypracovávání následných materiálů (metodiky opatrovnictví, etického kodexu, standardů výkonu opatrovnictví i analýzy možnosti vytvoření institutu profesionálního opatrovníka a podpůrce v ČR).

Materiál obsahuje v první kapitole představení Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením jako ideového základu pro danou tematiku. Dále už následují kapitoly o jednotlivých právních úpravách. Šířeji jsou pojaty země, které autoři analýzy měli možnost navštívit, tedy Kanada a Švédsko. Po představení zahraničních systémů následuje syntéza zásad výkonu náhradního a podporovaného rozhodování včetně doporučení. Text obsahuje i anglické shrnutí a překlad doporučení. Tento materiál je obohacen přílohami, ať již úryvky právní úpravy nebo některými materiály, které jsou využívány v zahraniční praxi při podporovaném i náhradním rozhodování.

Na tomto místě bych ráda poděkovala všem spoluautorům, ať již právníkům pracujícím pro MDAC Zuzaně Durajové, Maroši Matiaškovi či Janu Prokešovi, členům realizačnímu týmu a konzultační skupiny, kteří svými texty, připomínkami, podněty a doporučeními přispěli k obohacení materiálu. Zároveň bych ráda poděkovala kolegovi Václavu Štruncovi, který pracoval na přípravě zajímavých příloh o zahraniční praxi. Dále děkuji i kolegyni Denise Slašťanové, dobrovolníkům Adéle Thuki a Tomáši Kommovi, kteří se podíleli na přípravě zpracování podkladů, ale i jinak pomohli ke vzniku finálního textu. Nelze opominout poděkování překladatelům, díky jejichž práci je tento text obohacen ukázkami zahraniční legislativy. Bez všech zmíněných osob by práce jistě nevznikla v této podobě.

Seznam zkratek

BC – Britská Kolumbie

CRPD – Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením, č. 10/2010 Sb. m. s.

FB – Föräldrabalken (Zákon o rodině, Švédsko), zákon č. 1949:381 SFS

NOZ – Nový občanský zákoník, zákon č. 89/2012 Sb.

PGT – The Public Guardian and Trustee (Úřad veřejného opatrovníka a správce, Kanada, Britská Kolumbie)

PO – Personal Ombudsman (Osobní ochránce práv, Švédsko)

RAA – Reprerentation Agreement Act (Zákon o dohodě o reprezentaci, Kanada, Britská Kolumbie), č. 1996:405 RCBS.

STA – Service for Adult (oddělení v rámci Úřadu veřejného opatrovníka, Kanada, Britská Kolumbie)

1. Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením

1.1 Data a fakta

Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením (dále jen Úmluva) pro Českou republiku vstoupila v platnost podle svého čl. 45 odst. 2 dne 28. října 2009.² Úmluva byla přijata OSN v roce 2006 a ratifikována Evropským společenstvím v roce 2007. Ratifikováním Úmluvy se ČR zavázala k jejímu dodržování a dle čl. 10 Ústavy má přednost před zákonem.

Úmluva vznikala v poměrně krátkém časovém rozpětí, od roku 2001 do roku 2006. Zajímavá je zejména tím, že se na jejím vytváření podílely i samotné osoby se zdravotním postižením, což u vytváření mezinárodních úmluv není zcela běžný jev. Další zajímavostí je, že Úmluva nezakládá žádná nová práva, ale ukládá důsledné naplňování existujících lidských práv a svobod z hlediska osob se zdravotním postižením.³

1.2 Osoba se zdravotním postižením

Významná je také definice samotného pojmu „osoba se zdravotním postižením“ v Úmluvě: *„osoba mající dlouhodobé fyzické, duševní, mentální nebo smyslové postižení, které v interakci s různými překážkami může bránit plnému a účinnému zapojení do společnosti na rovnoprávném základě s ostatními“*.

Z této definice je patrný posun k sociálnímu modelu zdravotního postižení a odklon od modelu medicínského. Na rozdíl od medicínského modelu sociální model striktně rozlišuje mezi postižením ve smyslu vady, poruchy (impairment) a postižením ve smyslu společenské interakce, vztahu osoby s postižením a společnosti (disability),⁴ přičemž má za to, že mezi

² Ratifikační listina České republiky byla uložena u generálního tajemníka Organizace spojených národů, depozitáře Úmluvy OSN, dne 28. září 2009. Pro Českou republiku tak vstoupila Úmluva OSN v platnost podle svého čl. 45 odst. 2 dne 28. října 2009. Na základě čl. 10 Ústavy se stala Úmluva OSN po svém vyhlášení dne 12. února 2011 součástí právního řádu České republiky.

³ srov. čl. 1 Úmluvy: *Účelem této úmluvy je podporovat, chránit a zajišťovat plné a rovné užívání všech lidských práv a základních svobod všemi osobami se zdravotním postižením a podporovat úctu k jejich přirozené důstojnosti*.

⁴ Oliver, M. *The Individual and Social Models of Disability*, přednáška na Joint Workshop of the Living Options Group and the Research Unit of the Royal College of Physicians dne 23. července 1990, s. 2, Dostupné na: <http://www.leeds.ac.uk/disability-studies/archiveuk/Oliver/in%20soc%20dis.pdf>; Shakespeare, T., Watson, N. *The social model of disability: an outdated ideology?*, s. 15, Dostupné na: <http://www.leeds.ac.uk/disability-studies/archiveuk/Shakespeare/social%20model%20of%20disability.pdf>;

nimi neexistuje vztah příčinné souvislosti. Zatímco tělesná či duševní porucha se vztahuje k individuálním funkčním omezením nebo jiným biologickým podmínkám bez funkčních důsledků, postižení je chápáno jako sociální konstrukt a forma sociálního útlaku.⁵ Postižení ve smyslu sociálního konstruktů lze definovat jako „všechno, co omezuje lidi s postižením“⁶ nebo jako „omezení příležitostí účastnit se normálního života komunity“⁷. Základní ambicí sociálního modelu je přizpůsobit společenské, fyzické a právní prostředí potřebám jednotlivců tak, aby se odstranily sociální bariéry, namísto řešení osobních omezení způsobených tělesnou či duševní vadou.⁸ Tohoto cíle nelze dosáhnout pomocí medicíny a psychologie, ale spíše změnou právních norem, sociální politikou a vzděláváním.⁹

1.3 Náhradní vs. podporované rozhodování

Další změnou, kterou Úmluva přináší, je změna paradigmatu v nahlížení na osoby se zdravotním postižením, a to zejména ve vztahu k uplatňování způsobilosti k právním úkonům. Právě výše zmiňovaný sociální model postižení je předpokládán i u podporovaného rozhodování (*supported decision making*) v kontrastu s rozhodováním náhradním (*substitute decision making*). Náhradní rozhodování je model, který známe z dnešní praxe, a sice model opatrovnický, kdy je jedinci ustanoven opatrovník, který má činit právní úkony za osobu pod opatrovnictvím. Podporované rozhodování je založeno na poskytnutí nejvyšší možné míry podpory k tomu, aby se člověk, který podporu přijímá, mohl rozhodnout a učinit úkon sám. Změnu paradigmatu reflektuje hlavně ustanovení článku 12 Úmluvy, které je věnováno právě uplatňování způsobilosti k právním úkonům:

Článek 12

Rovnost před zákonem

1. Státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, znovu potvrzují, že osoby se zdravotním postižením mají kdekoli právo na uznání jejich osoby jako subjektu práva.

Mays, J. M. *Feminist disability theory: domestic violence against women with a disability*, Disability & Society, Vol. 21, No. 2, 2006, s. 149.

⁵ Shakespeare, T., Watson, N. *The social model of disability: an outdated ideology?*, s. 4, Dostupné na:

<http://www.leeds.ac.uk/disability-studies/archiveuk/Shakespeare/social%20model%20of%20disability.pdf>.

⁶ Oliver, M. *Understanding Disability: from Theory to Practice*, Basingstoke: Macmillan, 1996, s. 33.

⁷ Barnes, C. *Disabled People in Britain and Discrimination: a case for anti-discrimination legislation*, London: Hurst and Co, 1991, s. 2.

⁸ Oliver, M. *Understanding Disability: from Theory to Practice*, Basingstoke: Macmillan, 1996, s. 38.

⁹ Marečková, J., Matiaško, M., *Člověk s duševním postižením a jeho právní jednání. Otázka opatrovnictví dospělých*. Praha: Linde, 2010.

2. Státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, uznávají, že osoby se zdravotním postižením mají, na rovnoprávném základě s ostatními, právní způsobilost ve všech oblastech života.

3. Státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, přijmou odpovídající opatření, aby umožnily osobám se zdravotním postižením přístup k asistenci, kterou mohou pro uplatnění této právní způsobilosti potřebovat.

4. Státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, zajistí, aby všechna opatření, která se týkají uplatnění právní způsobilosti, poskytovala, v souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv, odpovídající a účinné záruky zamezující zneužití. Tyto záruky musí zajistit, aby opatření týkající se uplatnění právní způsobilosti respektovala práva, vůli a preference dané osoby, zabraňovala konfliktu zájmů a nevytvářela prostor pro nežádoucí ovlivňování, byla přiměřená a odpovídala situaci dané osoby, byla uplatňována po nejkratší možnou dobu a podléhala pravidelnému přezkumu odpovědným, nezávislým a nestranným orgánem nebo soudem. Tyto záruky musí být rovněž přiměřené stupni, jakým uvedená opatření ovlivňují práva a zájmy dané osoby.

5. S výhradou ustanovení tohoto článku, státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, přijmou veškerá odpovídající a účinná opatření, aby osobám se zdravotním postižením zajistily rovné právo vlastnit nebo dědit majetek, spravovat své finanční záležitosti a mít rovný přístup k bankovním půjčkám, hypotékám a dalším formám finančních úvěrů, a zajistí, aby osoby se zdravotním postižením nebyly svévolně zbavovány svého majetku.

„Státy se na základě Úmluvy zavazují zavést opatření, prostřednictvím kterých bude osobám se zdravotním postižením poskytována nezbytná podpora tak, aby mohly svou způsobilost k právním úkonům využívat“.¹⁰ Úmluva tak místo rozlišování osob, které mají způsobilost k právním úkonům, a osob, které byly této způsobilosti zbaveny (resp. jim byla omezena), předpokládá zavedení spektra opatření na podporu výkonu způsobilosti k právním úkonům s tím, že na jednom konci takového spektra jsou osoby, které žádnou podporu nepotřebují, a na druhém konci jsou osoby, které potřebují výraznou podporu, jež ve výjimečných případech může být nezbytná pro celý rozsah způsobilosti.¹¹ Z Úmluvy vyplývá závazek pro smluvní strany¹² opustit tradiční koncept náhradního rozhodování a opatrovnictví ve

¹⁰ Guernsey, K., Nicoli, M a Ninio, A. *Convention on the Rights of Persons with Disabilities: Its Implementation and Relevance for the World Bank*, Světová banka 2007, s. 12, Dostupné na adrese: <http://siteresources.worldbank.org/SOCIALPROTECTION/Resources/SP-Discussion-papers/Disability-DP/0712.pdf>.

¹¹ Tamtéž, s. 12.

¹² Pro podrobnější popis závazků vyplývajících z úmluvy viz Marečková, J.: *Platná právní úprava a návrh nového občanského zákoníku ve světle čl. 12 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením*, Právní rozhledy, 3/2009, s. 86-94.

prospěch přijetí systému podporovaného rozhodování ve formě různých alternativ k opatrovnictví.“¹³

1.4 Doporučení R 99 (4) Výboru ministrů členským státům o zásadách právní ochrany dospělých nezpůsobilých osob

Vedle Úmluvy stojí ve vztahu ke způsobilosti k právním úkonům za zmínku i další dokument, kterým je Doporučení R 99 (4) Výboru ministrů členským státům o zásadách právní ochrany dospělých nezpůsobilých osob, které bylo přijato Výborem ministrů Rady Evropy dne 23. února 1999.¹⁴ Tento dokument má pouze doporučující povahu, není tedy právně vymahatelný, ale i tak může být významným nástrojem při formulaci politik, právních předpisů a při jejich výkladu.

„Podle doporučení by opatření k právní ochraně dospělých nezpůsobilých osob měla být flexibilní a přiměřená stupni nezpůsobilosti osoby. Opatření by měla být používána vždy jen v nezbytných případech a měla by způsobilost osoby zachovávat v co největším rozsahu. Měla by existovat i taková opatření, která neomezují způsobilost k právním úkonům, a taková, která se týkají pouze jediného úkonu, aniž by byl jmenován opatrovník, který rozhoduje namísto osoby s postižením. Státy mají rovněž zvážit opatření, kdy ustanovená osoba jedná společně s dospělou osobou, opatření, která zahrnují ustanovení více než jednoho zástupce, a právní nástroje, které by dosud způsobilá osoba mohla využít pro případ budoucí nezpůsobilosti (např. tzv. předběžné právní prohlášení). Řádný dohled nad působením ochranného opatření a jednáním opatrovníka by měl vykonávat stát. Ten by měl také zajistit dostatečný počet vhodných a kvalifikovaných osob, které budou dotčené osoby zastupovat nebo jim pomáhat. Osoba, o jejíž způsobilost se jedná, by měla být zásadně informována o zahájení řízení, které může mít vliv na její způsobilost, a v tomto řízení by měla být vyslechnuta.“¹⁵

1.5 Další významné články Úmluvy

Celou Úmluvou se prolíná princip nezávislosti, který je základním stavebním prvkem všech práv lidí se zdravotním postižením. Podle preambule, písm. n), státy „uznávají význam, jaký má pro osoby se zdravotním postižením osobní nezávislost a samostatnost, včetně svobody

¹³ Marečková, J., Matiaško, M., *Člověk s duševním postižením a jeho právní jednání. Otázka opatrovnictví dospělých*. Praha: Linde, 2010.

¹⁴ Doporučení R 99 (4) ze dne 23. února 1999 je dostupné na adrese: <http://www.kvalitavpraxi.cz/res/data/000143.pdf>.

¹⁵ Marečková, J., Matiaško, M., *Člověk s duševním postižením a jeho právní jednání. Otázka opatrovnictví dospělých*. Praha: Linde, 2010.

volby“. Nezávislost je rovněž upravena jako první obecná zásada úmluvy. Podle článku 3 písm. a) je Úmluva založena na zásadě „respektování přirozené důstojnosti, osobní nezávislosti, zahrnující také svobodu volby, a samostatnosti osob“. Dále je nezávislost výslovně akcentována v důležitém článku 9 (přístupnost) a v dalších ustanoveních.¹⁶

Princip nezávislosti a právo na život v komunitě garantuje výslovně článek 19 Úmluvy. V praxi se často ukazuje, že možnost žít svobodně svůj život v komunitě, mimo ústav je základem pro to, aby osoba mohla realizovat svoje skutečně svobodné rozhodování. Právě ústavní kultura vedla v České republice, ale samozřejmě nejen zde, ke značnému využívání institutu omezování a zbavování způsobilosti k právním úkonům u osob s postižením. Naopak lze říci, že právě transformace sociálních a některých zdravotních služeb, skutečnost, že lidé s postižením začali opět přirozeně žít se svými rodinami a přáteli, vedla v mnoha státech k tomu, že se rozvíjelo podporované rozhodování, a to nejen v praxi, ale následně i v legislativě.

Úmluva dále upravuje **další významná práva, například právo** každého člověka s postižením **na účast na politickém a veřejném životě** v článku 29, včetně účasti ve volbách, nebo článek 27, který je věnován **právu na práci** a zákazu diskriminace pro lidi se zdravotním postižením na rovnoprávném základě s ostatními, v otevřeném, inkluzivním a přístupném pracovním prostředí. Pro každého člověka je pak zásadní článek 23, který deklaruje **právo na respektování obydlí a rodiny**. Všechna tato práva jsou vzájemně propojena a realizace všech těchto práv může být, a v České republice stále je, ovlivněna zásahem do způsobilosti člověka právně jednat. Je proto potřeba, aby byl vytvořen takový systém řešící oblast rozhodování osob se zdravotním postižením, který nejen nebude porušovat práva stanovená Úmluvou, ale ve kterém bude opatrovnictví a různé instituty náhradního a podporovaného rozhodování nastaveno v souladu se zněním Úmluvy i Doporučením o zásadách právní ochrany dospělých nezpůsobilých osob.

¹⁶ Matiaško M., Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením a transformace sociální péče v České republice. *Právo na nezávislý způsob života a život v komunitě podle článku 19 CRPD a závazky České republiky*, MPSV, 2011. Dostupné na adrese: http://www.mpsv.cz/files/clanky/10700/Analyza_CRPD.pdf.

2. Zahraniční právní úprava

2.1 Švédsko

Švédsko je jednou ze zemí, která se dlouhodobě snaží prosazovat politiku podporující osoby se zdravotním postižením, což se projevuje i při řešení statusových otázek či způsobu poskytování sociálních služeb. Proto je vhodné představit vybrané právní instituty, které dané otázky řeší, a poskytnout i informace o tom, jakým způsobem jsou využívány v praxi. K přiblížení situace ve Švédsku přispěli autoři této analýzy i svými znalostmi a zkušenostmi získanými na několikadenní stáži ve Švédsku, ve Stockholmu, díky které mohli lépe poznat prostředí a reálné fungování systému obklopujícího osoby s postižením.

2.1.1 Společensko-politická situace

Švédsko je zemí, která měla během 20. století poněkud odlišný historický vývoj než ostatní státy Evropy. Tento fakt byl zapříčiněn zejména tím, že Švédsko se neúčastnilo ani jedné ze světových válek. Díky tomu, že země nebyla vyčerpaná dlouholetými boji, a také faktu, že v zemi po mnoho volebních období vládla strana sociální demokracie, mohl tento stát započít politiku tzv. sociálního státu. Tato politika se vyznačovala množstvím ekonomických prosociálních opatření, ale i podporou solidarity a soudržnosti ve společnosti vůbec. Přesto, že v současné době už se politicko-ekonomické cíle od těch původních odklonily, Švédsko nadále zůstává zemí, která významně podporuje rovnost a snaží se vyrovnávat šance na život i u zranitelných osob. Ve Švédsku také stále existuje důvěra ve stát, jeho instituce i služby jimi poskytované.

Hlavním mottem švédské politiky je princip stejné hodnoty všech lidí, stejně jako práva pro všechny lidské bytosti. Národní akční plán v oblasti sociální politiky klade důraz na to, aby problematika práv lidí s postižením byla brána v potaz ve všech oblastech života, nikoli jen ve zdravotnictví a sociální oblasti. Akční plán stanovuje cíle národní strategie podpory osob s postižením¹⁷:

„Sociální solidarita založená na různorodosti.

¹⁷ Objectives and priorities for the disability area [online]. [Cit 2. 4. 2013]. Dostupné na adrese: <http://www.government.se/sb/d/15472/a/184236>.

Společnost by měla být uspořádána tak, aby umožňovala lidem s postižením ve všech věkových kategoriích stát se její součástí.

Rovnoprávné životní podmínky pro dívky, chlapce, ženy a muže s postižením.“

Ve Švédsku je tedy tematika osob se zdravotním postižením jednou z priorit švédské politiky v sociální oblasti. Jak však bylo zjištěno při návštěvě Stockholmu, podpora poskytovaná postiženým dnes je již menší, než byla před několika lety¹⁸. Česká republika je v současnosti na počátku cesty ke službám poskytovaným v komunitě, protože sociální i zdravotní služby jsou často realizovány v prostředí velkých institucí. Může ovšem využít jak pozitivních, tak i negativních zkušeností odjinud k tomu, aby se vyvarovala některých chyb v procesu transformace. Ve Švédsku proběhla transformace sociálních služeb již před mnoha lety a způsobila značný pozitivní posun v přijetí osob s postižením do společnosti. Nicméně je třeba dbát na to, aby služby poskytované v komunitě kvalitně řešily situaci osob s postižením a aby byla jejich existence a fungování státem skutečně podporované.

V ČR probíhá transformace pobytových sociálních služeb až v několika posledních letech a prozatím se uskutečnil pouze jediný státem významně podpořený transformační projekt¹⁹. Podobně je to i v oblasti transformace péče o děti²⁰ i psychiatrické péče²¹, kde je ČR téměř na „startovní čáře“. Ve Švédsku však byly transformační aktivity zaznamenány již v 60. letech minulého století. Jak uvádí pro srovnání statistiky švédské Národní rady pro zdraví a sociální zabezpečení²² (dále jen rada), v 60. letech bylo v institucích přibližně 14 000 lůžek pro osoby s mentálním postižením a asi 36 000 míst na uzavřených odděleních pro osoby s duševními poruchami. Tuto situaci dokládá i graf pod textem.²³ Dnes již v institucích nejjíjí žádní lidé s mentálním postižením; na uzavřených odděleních pro osoby s duševními poruchami je k dispozici asi 5 000 míst.

¹⁸ Tato informace zazněla z úst několika osob, se kterými autoři práce mohli situaci diskutovat. Například se jednalo o paní Riittu-Leenu Karlsson, která vykonává funkci Ombudsmana pro osoby s postižením ve Stockholmu, či od Iren Ahlund, členky organizace FUB. Jednání proběhla 4. a 6. června 2013 ve Stockholmu.

¹⁹ Jednalo se o projekt Podpora transformace sociálních služeb, který byl v ČR realizován v letech 2007 až 2013. Více informací o něm na stránkách <http://www.mpsv.cz/cs/7058>, taktéž na stránkách <http://trass.cz/>.

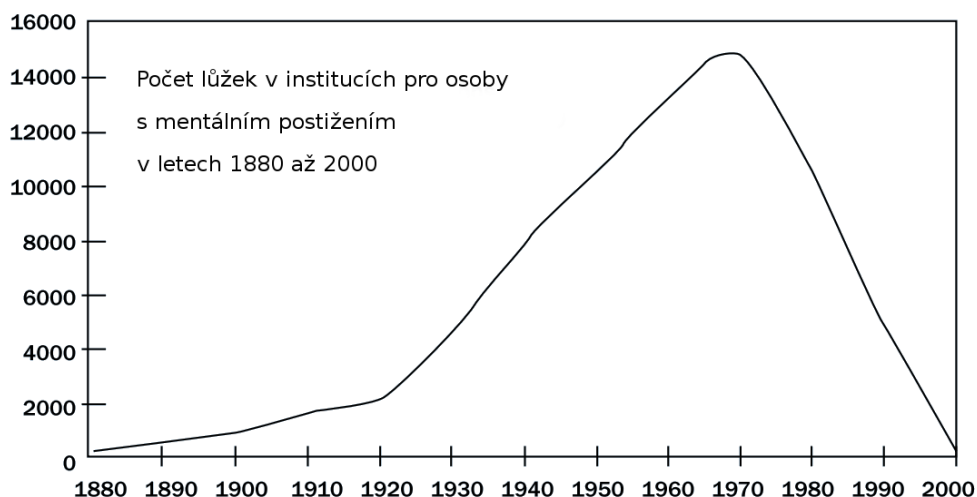
²⁰ Informace o transformaci péče o děti <http://www.mpsv.cz/cs/7241>, v budoucnu pak www.pravonadetstvi.cz.

²¹ Více informací o reformě psychiatrické péče na webu <http://www.reformapsychiatrie.cz/>.

²² *Development of Disability Policies Modern-Day Sweden, Swedish disability policy – services and care for people with functional impairment*, Socialstyrelsen, The National Board of Health and Welfare., s. 1133. Dostupné dne 1. 4. 2013 na:

http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/8407/2009-126-188_2009126188.pdf.

²³ Graf byl převzat z materiálu *A life in Freedom*, vydaný organizací Jag Association. [Citovaný dne 1. 4. 2013]. Dostupné na adrese: <http://www.jag.se/innehall/pieces-printed-matter>.

Základem švédského přístupu k osobám se zdravotním postižením je princip, že všichni lidé mají stejnou hodnotu a tedy i stejná práva, jak už bylo zmíněno. Při převádění této zásady do praxe má vláda na starosti legislativu, všeobecné plánování a přerozdělování i sociální pojištění. Místní úřady (obce) odpovídají za fungování sociálních služeb a krajské rady pak řeší oblast zdravotní péče. Národní rada je vládní agenturou spadající pod Ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí. Mezi její funkce patří mj. vytváření průzkumů, získávání statistických dat i následné hodnocení různých aktivit jak z oblasti sociální péče, tak i zdravotnictví. Rada sleduje životní podmínky osob s postižením, vytváří nástroje k jejich zlepšení, například stanovuje standardy pro praxi, vytváří dokumenty (např. příručky týkající se sociálních služeb). Významnou funkcí je pak dohled nad sociálními službami, včetně vytváření indikátorů pro kvalitní vývoj v dané oblasti. Rada má v náplni práce i rozdělování dotací organizacím sdružujícím osoby se zdravotním postižením.

Zajímavý institut, který přispívá ke zlepšení situace osob se zdravotním postižením, k tomu, aby mohly skutečně realizovat svá práva v běžném životě, je Ombudsman pro osoby se zdravotním postižením²⁴. Tato specifická funkce se objevuje zatím pouze ve Stockholmu. (Momentálně tuto funkci vykonává paní Riitta-Leena Karlsson.) Tato osoba má na starosti prosazování práv osob s postižením ve městě tak, aby Stockholm byl skutečně městem pro každého. Ze své funkce je odpovědná městské správní radě. Cílem její činnosti je město, které bude dostupné a přístupné pro osoby s postižením. V rámci výkonu své funkce sleduje, do jaké míry mohou lidé s postižením realizovat svá práva. Monitoruje aktuální legislativu a dokumenty města, účastní se školení, sdílí informace a znalosti s ostatními orgány města.

²⁴ Ombudsman pro osoby se zdravotním postižením. [Stockholm]. [Cit. 29. 3. 2013] Dostupné na adrese: www.stockholm.se/FamiljOmsorg/Funktionsnedsattning/Funktionshinderombudsmannen/.

Komunikuje s institucemi za účelem řešení stávajících nedostatků a nalézání potřebných řešení. Nezabývá se ale individuálními stížnostmi, nemůže měnit rozhodnutí jiných orgánů, ani nezastupuje osoby, které se na ní obrátí.

Významnou funkcí tohoto institutu je kontrolní pravomoc. Ačkoli se nejedná o orgán, který by byl zřízen v souladu s tzv. Pařížskými principy²⁵, je jeho pravomoc při sledování lidských práv podstatná. Ombudsmanka se svými zaměstnanci může navštěvovat například sociální služby, zjišťovat, zda jsou řádně dodržovány zákony, může mluvit s klienty služeb, se zaměstnanci. Řízení probíhá podobně jako u českého veřejného ochránce práv, neboť jak nám sdělila sama paní Karlsson²⁶, v první fázi jsou zjištění neveřejná, doporučení jsou zasílána instituci, která má prostor, aby se k nim vyjádřila a případně podmínky v zařízení sama zlepšila. Závěry ombudsmana se pak objevují ve veřejně publikovaných zprávách.

Ombudsman však poskytuje také informace, rady a obecné pokyny jak jednotlivcům, tak i organizacím. Pravidelně vypracovává různé zprávy o situaci ve městě, nedostacích a návrzích k řešení. Při své činnosti spolupracuje s organizacemi osob se zdravotním postižením, ale i s orgány státní správy, orgány kraje i dalších měst.

Organizace osob s postižením mají ve Švédsku poměrně silnou pozici. Většina z nich je členem Švédské federace organizací osob s postižením (Swedish Disability Federation, HSO). Jednou z významných organizací je švédská vládní Agentura pro koordinaci strategie podpory osob s postižením (Swedish Agency for Disability Policy Coordination, HANDISAM), která hraje ústřední roli při propagaci společnosti, na níž se každý může podílet za rovnoprávných podmínek bez ohledu na svoji funkční kapacitu. Organizace osob se zdravotním postižením jsou zde tedy často velmi činné a mají roli při realizaci aktivit na podporu osob s postižením – může se jednat například o informační činnost, organizování různých akcí pro lidi s postižením, ale také psaní zpráv o životě osob s postižením, někdy jsou žádány o připomínkování legislativy a podobně. Účast lidí s postižením a jejich organizací na společenském a politickém životě je brána jako automatická součást demokratického systému.

Příkladem jedné z takových organizací, která bojuje za kvalitnější život pro osoby s mentálním postižením, je JAG (Jämlikhet Assistance Gemenskap)²⁷. Jejimi členy mohou být pouze osoby s kombinovaným závažným postižením, zahrnující mentální postižení.

²⁵ Zásady týkající se postavení národních institucí neboli tzv. Pařížské principy, které byly přijaty Valným shromážděním OSN č. 48/134 ze dne 20. prosince 1993.

²⁶ Setkání s paní Rittou Karlsson ve Stockholmu, v úřadu Ombudsmana pro osoby s postižením, dne 5. června 2013.

²⁷ Blank, C., Scherman, A., Sellin, K. *Ten years with personal assistance, A report from the Knowledge Projekt*, vydané the JAG Association, Stockholm, 2006. Dostupné na: http://www.jag.se/sites/default/files/10%20years_1.pdf.

Ostatní osoby mohou být pouze podporujícími členy bez možnosti vlivu na asociaci. Pouze plnoprávní členové JAGu se mohou stát členy správní rady JAGu. Mnoho členů této organizace vůbec nemluví, má však schopnost vyjadřovat své názory jiným způsobem. JAG prosazuje právo kontroly nad svým vlastním životem i pro postižené, propaguje právo kontroly uživatelů sociálních služeb nad jejich poskytováním, zejména v případě osobní asistence. Za tímto účelem vydává množství materiálů, které informují o tom, jaká by podpora asistenta či jiné služby měla být, jaké metody lze využít k tomu, aby byla spolupráce mezi službou, uživatelem a jeho rodinou či okolím co nejlepší. Ve svých publikacích se nevyhýbá ani tématu opatrovnictví a podporovanému rozhodování, kdy ukazuje na praktických příkladech, jak může podporované rozhodování probíhat.

Podobně funguje i organizace FUB, tedy národní asociace pro osoby s mentálním postižením, kterou autoři analýzy měli možnost navštívit a zjistit důležité informace o fungování systému, zejména v oblasti náhradního a podporovaného rozhodování, ale i sociálních služeb, které nabízejí osobám s postižením různé typy podpory a péče.

2.1.2 Legislativa

Švédský parlament schválil množství zákonů upravujících možnosti podpory pro osoby se zdravotním postižením. Je jím například zákon o sociálních službách, zákon o zdravotních a lékařských službách, zákon o vzdělávání. Mimo těchto norem však došlo i k přijetí dalších, a to zejména proto, že na počátku 90. let minulého století se objevilo reformní hnutí za změny v přístupu a poskytování péče osobám s postižením. Tento tlak na stát vyústil v roce 1994 ve schválení zákona o podpoře a službách pro osoby s určitým funkčním postižením (zákon č. 1993:387). Ve stejné době došlo i ke schválení zákona o dávce na asistenci (zákon č. 1993:389). Tyto zákony měly učinit systém nastavený předchozí legislativou skutečně funkčním a umožňujícím osobě s postižením realizovat její práva. Legislativa přitom prošla zákonodárným procesem bez větších problémů. Jak podotýká Herr²⁸, jedním z důvodů byla jistě panující celospolečenská shoda na tom, že tyto zákony mají být vytvořeny.

Nový zákon o podpoře a službách pro osoby s určitým funkčním postižením nabídl osobám se závažným postižením množství nových sociálních služeb, které mohly využít. Pestré spektrum nabídky²⁹ mělo za cíl umožnit osobám i s těžkým postižením žít život dle svých

²⁸ Herr, S. *Self-determination, Autonomy and Alternatives for guardianship* in Herr, S., Gostin, L., O., Koh, H., H. *The human rights of persons with intellectual disabilities*. Oxford: Oxford University Press, 2003, s. 8. [online]. [Citováno 12. 11. 2012]. Dostupné na adrese:

http://scholar.google.com/scholar_url?hl=cs&q=http://ruralinstitute.umn.edu/Transition/Handouts/Self-Determination.Herr.pdf&sa=X&scisig=AAGBfm1s0xXF1nca46uXEGi7zMMPOiTotg&oi=scholar.

²⁹ Nový zákon upravuje služby 1) Poradenství a jiné osobní podpory, 2) Osobní asistence, 3) Služby průvodce, 4) Osobní kontakt, 5) Odlehčovací služby v domácnosti, 6) Krátké pobyty mimo domov, 7) Krátký dohled pro děti školního věku nad 12 let, 8) Bydlení v rodinných domovech nebo v domovech

představ, ne jen život v instituci. Jedná se o služby, díky nimž může osoba zůstat ve svém přirozeném prostředí a nemusí svůj život přizpůsobovat místu, kde jsou poskytovány.

2.1.3 Náhradní a podporované rozhodování v legislativě

Ve Švédsku existují tři různé formy zástupců, které se uplatňují v souvislosti s rozhodováním osob s postižením. Opatrovníka (anglicky *guardian*) je možno ustanovit pouze osobám mladším 18 let, pro osoby dospělé tohoto užít nelze. Dále je zde rádce osoby – god man (v anglicky psané literatuře používán termín *custodian, curator, mentor*) a správce – förvaltare³⁰ (v anglicky psané literatuře *trustee, administrator, tutor*). V roce 1989 byl systém zbavování a omezování způsobilosti zrušen. Jednalo se konkrétně o prohlášení nedospělosti, švédské *omyndig* (v anglicky psané literatuře *declaration of minority*), které fakticky znamenalo zbavení způsobilosti k právním úkonům. Namísto toho může osoba s postižením využívat zmiňované reprezentanty, kteří ji budou pomáhat radou i právním jednáním, pokud tomu tak bude třeba. Hlavním důvodem této změny byla skutečnost, že zásah do způsobilosti k právním úkonům byl považován za degradující.

Historií právní úpravy opatrovnickví i dalších alternativ se zabýval důkladně Torbjörn Odlöw³¹. Ten poukazuje na to, že již roku 1734 byl přijat zákon o dědění, ve kterém byla obsažena jen velmi strohá, paternalistická ustanovení o opatrovnickví. Tato norma byla v roce 1924 nahrazena přijetím zákon o opatrovnickví. Ten již obsahoval zpřesnění týkající se podmínek, za kterých osoba může být prohlášena za nedospělou, resp. nezpůsobilou, stanovil pravomoci opatrovníka (co může vykonat sám, k čemu je třeba souhlasu Úřadu veřejného opatrovníka), ale i pravidla týkající se účetnictví dokládající činnost opatrovníka. Poprvé se také vyskytl institut god mana, byť jeho tehdejší pojetí se od dnešního výrazně lišilo. Je však třeba zdůraznit, že přesto, že se jednalo o již širší právní úpravu, duch předchozího paternalistického zákona zůstal nezměněn. Prohlášení nedospělosti, znamenající významný zásah do způsobilosti k právním úkonům, bylo považováno za klíčový a v podstatě jediný skutečně efektivní způsob řešení situace osoby s postižením.

V roce 1974 proběhla v oblasti opatrovnickví a jeho alternativ druhá reformní vlna. Tu počala významná vládní zpráva, která vedla k procesu legislativních změn. Zpráva jasně proklamovala, že již nadešel čas na změny, v rámci kterých budou přehodnoceny tehdejší důvody k prohlášení nezpůsobilosti. Došlo tak k silnému odklonu od doposud uplatňovaného

se speciálními službami pro děti a dospívající, 9) Pobytové programy se speciálními službami pro dospělé nebo speciálně přizpůsobené pobytové programy, 10) Denní činnost.

³⁰ Vzhledem k tomu, že v části analýzy týkající se Švédska autoři již budou pracovat prakticky výhradně se zahraničními termíny god mana a förvaltare, tyto pojmy již nebudou označeny kurzívou.

³¹ Odlöw, T. *Swedish Guardianship Legislation - Progressive and Lagging Behind*, Canadian Conference of Elder Law, Vancouver, 18. 11. 2008 Canada 2008, s. 3 a násl.

paternalistického přístupu. Konkrétní potřeba opatření má být řešena bez ustanovení opatrovníka, prohlášení nezpůsobilosti je pojmáno jako prostředek omezující a má být užit pouze, pokud je zde skutečná potřeba učinění radikálního kroku.

Jak uvádí Odlöw³², tuto politiku potvrdil také švédský Nejvyšší soud, když judikoval, že opatrovník by neměl být ustanoven v případě, že osoba nemá žádnou skutečnou schopnost právně jednat. Dále se vyjádřil tak, že god man je dostatečným opatřením, v situaci, kdy jsou splněny zákonné podmínky pro jmenování opatrovníka a jedinec je schopen činit právní úkony sám, neboť lze očekávat, že daná osoba bude spolupracovat s god manem.

V roce 1988 byla přijata další zásadní změna. Došlo ke zrušení možnosti ustanovit opatrovníka zletilé osobě, zároveň bylo upraveno pravidlo, kdy god man musel mít souhlas osoby, které byl ustanoven, proto, aby mohl vykonat právní úkon, který ji bude zavazovat, vyjma úkonů každodenní povahy (platba nájmu, platba za jídlo atd.), kde se tento souhlas předpokládal.

Zajímavé také je, že Švédové pociťovali jako problém ztrátu volební práva, která byla důsledkem ustanovení opatrovníka osobě s postižením. Nechtěli, aby docházelo k takové ztrátě politických práv, stejně jako ke stigmatizaci.

Vzhledem k tomu, že byl institut opatrovníka posunut na okraj opatření, bylo nutné se zabývat tím, co může toto opatření nahradit, aby osobě zůstala zachována jistá ochrana. Nově tedy vzniklo správcovství majetku neboli institut förvaltare. Při jeho užití zástupce přebírá vybranou část pravomocí v oblasti právního jednání a vše ostatní osoba vykonává sama. Tento institut se tedy podobá českému omezení svéprávnosti bez automatických důsledků z toho vyplývajících zasahujících do dalších oblastí života osoby. K tomuto institutu bylo stanoveno i pravidlo o tom, že nelze ustanovit osobě förvaltare, dokud ostatní způsoby řešení nebyly vyhodnoceny jako nedostatečné.

Významným právním předpisem, který nesmí zůstat opomenut a který upravuje oblast opatrovnictví a reprezentantů do současnosti, je zákon *Föräldrabalken* – zákon o rodině³³, (zkratka FB), (příloha č. 1). Procesní aspekty týkající se řízení souvisejících s god manem a förvaltare pak řeší zákon o soudním řízení³⁴ i speciální norma týkající se ustanovování zástupců³⁵.

³² Odlöw, T. *Swedish Guardianship Legislation - Progressive and Lagging Behind*, Canadian Conference of Elder Law, Vancouver, 18. 11. 2008 Canada 2008, s. 5.

³³ Zákon o rodině č. 1949:381 SFS.

³⁴ Zákon o soudním řízení - Rättegångsbalken, č 1942:740 SFS.

³⁵ Předpis o ustanovování zástupců - Förordning, č. 1988:1366 SFS.

2.1.4 God man a förvaltare

God man je zástupce osoby s postižením, který vždy maximálně respektuje její vůli a přání a který bez jejího souhlasu nemůže učinit žádný právní úkon³⁶. Náplní jeho práce je tedy zejména podpora osoby, rada, ale i právní jednání za zastoupeného. Z hlediska českého práva se institut nejvíce podobá specifické plné moci. Cílem není nahrazování činností, které osoba s postižením zvládne, ale naopak maximální využívání či posílení jejích vlastních kompetencí. God man může být osobě soudem ustanoven jen s jejím souhlasem. Tato podmínka nemusí být splněna ve výjimečných případech, kdy je jmenován osobě, která vůbec není schopna souhlas udělit.³⁷ V tomto případě se může jednat například o osoby ve velmi závažném zdravotním stavu, např. ve vegetativním stádiu, jak doplňuje Odlöw³⁸.

God man bývá obvykle ustanovován v situaci, kdy osoba není schopna řešit své finanční záležitosti a nemá dostupnou žádnou jinou vhodnou a dostupnou podporu. Často bývá aplikován v případech demence osob. Jak příkladně uvádí Herr³⁹, povinnosti god mana mohou být omezeny na zastupování týkající se práv osoby (např. podání odvolání jménem osoby s postižením v řízeních týkajících se sociálních dávek, které osoba potřebuje, zastupování při jednání s různými institucemi). Dále může být pravomocí god mana dohled nad finančními záležitostmi, jak popisuje i studie Evropské parlamentu⁴⁰, mezi což patří např. plán financování běžného chodu domácnosti, ale i získávání sociálních dávek, důchodu, také vyčlenění kapesného pro osobu s postižením, placení pravidelných úhrad apod. Třetí oblastí je pak řešení dalších záležitostí souvisejících s potřebnou péčí o vlastní osobu. To ovšem neznamená, že by god man přímo sám fyzicky pečoval o osobu s postižením, ale v rámci své činnosti zjišťuje, zda osoba bydlí v adekvátních podmínkách, má potřebnou sociální službu či zda se může účastnit volnočasových či vzdělávacích aktivit. Pokud osoba nemá vhodné podmínky, pomáhá god man najít a zařídit potřebné řešení. Jak zdůrazňuje studie,

³⁶ FB, kap. 11 čl. 5.

³⁷ FB, Kap. 11 čl. 4.

³⁸ Odlöw, T. *Swedish Guardianship Legislation - Progressive and Lagging Behind*, Canadian Conference of Elder Law, Vancouver, 18. 11. 2008 Canada 2008, s. 3.

³⁹ Herr, S. *Self-determination, Autonomy and Alternatives for guardianship* in Herr, S., Gostin, L., O., Koh, H., H. *The human rights of persons with intellectual disabilities*. Oxford: Oxford University Press, 2003, s. 5.

⁴⁰ Swiss Institute of Comparative Law, Lausanna, *Comparative Study on the Legal System of the Protection of Adult Lacking Legal Capacity. National Rules of Private Law, of Private International Law and Possible Legislative Initiative of European Union. United Kingdom, France, Germany, Sweden, Czech Republic, Romania*. European Parliament. Directorate-General Internal Policies. Policy Department C. Citizens' Rights and Constitutional Affairs. Brussels. 2008. [Cit. 5. 2. 2013]. Dostupné na adrese: <http://edz.bib.uni-mannheim.de/daten/edz-ma/ep/08/EST23687.pdf>, s. 108.

god man ani förvaltare nesmí nikdy rozhodnout proti vůli osoby s postižením o jejím bydlení a zdravotní péči.⁴¹

Oproti tomu institut správce – **Förvaltare** bývá užíván v situaci, kdy ani institut god mana již není dostačující pro řešení situace osoby s postižením⁴², a to zejména v situaci, kdy osoba už nezvládá péči o sebe sama a správu svého majetku. Tento správce realizuje náhradní rozhodování, tedy rozhoduje za osobu. K ustanovení správce není třeba souhlasu osoby s postižením. Působnost förvaltare může být soudem stanovena jak na vybrané finanční záležitosti, tak v krajním případě i s neomezenou působností. V těch kompetencích, které obstarává förvaltare, osoba s postižením toto právo ztrácí. Tím se tento institut fakticky podobá českému omezení způsobilosti k právním úkonům, ale bez dalších následků, které české právo se zásahem do způsobilosti k právním úkonům spojuje (zásah do rodičovské odpovědnosti, práva uzavřít sňatek, práva volit a další). Ovšem se souhlasem förvaltare může osoba konkrétní právní jednání realizovat. Zůstávají jí nicméně vždy všechny ostatní oblasti právního jednání. Vzhledem k míře pravomocí, které může förvaltare vykonávat bez souhlasu osoby s postižením, je výkon této funkce předmětem soudního dohledu. V případě, že by osoba, která má förvaltare s neomezenou pravomocí, učinila nějaké právní jednání, a to bez jeho souhlasu, pak förvaltare může daný úkon nejen zrušit, ale i zažádat o vrácení vydaných peněz, aniž by osoba s postižením měla povinnost kompenzace ztráty protistrany⁴³.

Jak již bylo zmíněno, zrušením možnosti prohlášení nedospělosti, resp. zbavení způsobilosti k právním úkonům, osobě zůstávají její další občanská práva. Osoba s postižením má právo uzavřít sňatek svobodně, zatímco do roku 1989 musely osoby pod opatrovnictvím získat k tomu zvláštní souhlas (podobně jako osoby omezené ve způsobilosti k právním úkonům nyní v ČR). V legislativě není výslovně upraveno, že lidé uzavírající sňatek by měli chápat jeho význam. Avšak v případě, který řešil švédský Nejvyšší soud⁴⁴, se jednalo o situaci, kdy osoba trpící demencí uzavřela sňatek s osobou bez postižení. Soudem bylo judikováno, že obě strany musí rozumět tomu, co hodlají udělat a osoba, která oddává, má povinnost zkontrolovat, že tomu tak v daném případě je. Z dalších práv je zajímavé zmínit právo volit, neboť pokud je osoba v ČR zbavena způsobilosti k právním úkonům, toto právo ze zákona automaticky ztrácí. Ve Švédsku však postiženým právo volit zůstává, a to jak aktivní, tak pasivní. Dokonce mají možnost využívat při volbě asistenci.

⁴¹ Tamtéž, s. 108.

⁴² FB, kap. 11 čl. 7 FB.

⁴³ Herr, S. *Self-determination, Autonomy and Alternatives for guardianship* in Herr, S., Gostin, L., O., Koh, H., H. *The human rights of persons with intellectual disabilities*. Oxford: Oxford University Press, 2003, s. 429.

⁴⁴ Rozhodnutí Nejvyššího soudu č. 1994:23.

2.1.4.1 Ustanovování god mana a förvaltare

Na prvním místě je třeba zabývat se tím, kdo může být jmenován god manem či förvaltare. Podmínkou je, že se musí jednat o osobu čestnou, zkušenou a způsobilou vykonávat činnosti spadající do její pravomoci⁴⁵. Může jí být tedy jak člen rodiny, tak i další osoba. Zajímavé je, že ve Švédsku funguje systém specifického dobrovolnictví při výkonu veřejného opatrovnictví. Osoby, které chtějí danou funkci zastávat (často bývalí učitelé, sociální pracovníci, účetní, úředníci, policisté atd.), se přihlásí, registrují na místní úřad veřejného správce, bez vztahu ke konkrétní osobě, vůči které budou následně funkci god mana či förvaltare vykonávat. Následně pak soud na základě dotazu vůči úřadu ustanoví osobu do funkce⁴⁶.

Zástupcem však může vždy jen fyzická osoba, nikoli právnická. Často je funkce vykonávána tak, že je jeden god man pro jednu osobu s postižením (například u příbuzného). Ale god man může své služby poskytovat například i 10 osobám.

Návrh na ustanovení god mana či förvaltare může podat jak osoba s postižením, tak i její manžel, partner a nejbližší rodina, opatrovník (pokud se jedná o osobu doposud nezletilou) nebo úřad veřejného správce (o tomto institutu bude pojednáno dále). Žádost by měla být zaslána na úřad veřejného správce, případně jím sepsána, a dále doložena zprávou o sociální situaci osoby s postižením. Žádost může být ale poslána i přímo na soud, ten však většinou stejně požádá o prošetření úřad veřejného správce, jak sdělila paní Emilia Slaghök, předsedkyně asociace god manů a förvaltare.⁴⁷ Pokud žádost není podána osobou, která by chtěla podporu, a není zde ani její souhlas s tímto opatřením, je nutno ji doložit lékařským osvědčením dokládajícím, že osoba není vůbec schopna udělit souhlas. Další povinnou přílohou je rodný list osoby s postižením. Pokud je v žádosti navržen konkrétní god man, musí potvrdit svoji ochotu vykonávat funkci a přijmout na sebe danou odpovědnost. Úřad veřejného správce následně provede šetření a předá žádost k okresnímu soudu.

Poté, co je žádost doručena na místní okresní soud⁴⁸, je hodnoceno, zda jsou naplněny zákonné požadavky pro aplikaci daného institutu. Zákon o rodičovství a opatrovnictví (FB) (kap. 11, čl. 4) stanovuje:

⁴⁵ K tomuto se vyslovil ve svém rozhodnutí švédský Nejvyšší soud, když judikoval, že bratr, který se špatně staral o majetek své sestry, není dostatečně kvalifikován k výkonu funkce god mana. (Rozhodnutí č. 1980:271).

⁴⁶ Setkání s panem Ianem Lauritzenem proběhlo dne 4. 6. 2013 v sídle Úřadu veřejného správce ve Stockholmu.

⁴⁷ Setkání s paní Emiliou Slaghök proběhlo dne 5. 6. 2013 ve Stockholmu, v pobočce organizace FUB.

⁴⁸ FB, kap. 11 čl. 25.

V případě nemoci, duševní poruchy, špatného zdravotního stavu nebo v obdobném stavu jmenuje (soud) pro případy potřeby asistence při ochraně práv osob, spravování majetku a zajištění jeho potřeb, pokud je to třeba, god mana.

čl. 7:

Pokud se osoba ocitne v situaci předpokládané čl. 4 a je neschopna péče o sebe a svůj majetek, může jí soud jmenovat förvaltare.

Soud během řízení často vyžaduje i další důkazy, které odůvodňují daná opatření. Mimo již zmíněných dokladů tedy může ještě požadovat informace o okolnostech života osoby a důkazy o tom, že dané problémy osoby nemohou být řešeny žádným jiným způsobem. Alternativou při tom může být dostačující podpora rodiny, přátel, příbuzných či sociálních služeb. Ke zjištění těchto okolností může soud použít i důkaz výslechem osoby s postižením (a to zejména, pokud je ustanovován förvaltare). Při ustanovování förvaltare probíhá řízení v podstatě shodně. Musí však být mimo již zmíněných dokumentů získáno stanovisko úřadu veřejného správce a sociálního výboru (*Social Welfare Committee*). Soud samozřejmě vždy vymezuje konkrétní pravomoci god mana a förvaltare tak, aby odpovídaly skutečným potřebám osoby s postižením. Nicméně řízení u soudu často probíhá pouze písemně. Proto je také jeho délka poměrně krátká, nejčastěji asi jeden měsíc, jak nám potvrdil předseda úřadu veřejného správce Ian Lauritzen⁴⁹. V případě, že soud rozhodne o jmenování god mana, vydá mu osvědčení, které rádce nadále používá při identifikaci a prokazování své funkce. Soudy musí také neprodleně zveřejnit rozhodnutí o jmenování, ukončení nebo změně rozsahu opatření förvaltare v Úředním věstníku, který je přístupný veřejnosti.⁵⁰ Toto zveřejnění naopak není vyžadováno v případě ustanovení god mana, jak se můžeme dočíst v mezinárodní studii o opatrovnictví⁵¹. Zveřejňování těchto informací o jmenování förvaltare je pro Českou republiku jistě předmětem diskuze o tom, kde končí právo na nestigmatizaci osoby a kde začíná její ochrana, případně ochrana společnosti⁵².

⁴⁹ Setkání s panem Ianem Lauritzenem proběhlo dne 4.6.2013 v sídle Úřadu veřejného správce ve Stockholmu.

⁵⁰ FB, kap. 11 čl. 27 a 23.

⁵¹ Swiss Institute of Comparative Law, Lausanna, *Comparative Study on the Legal System of the Protection of Adult Lacking Legal Capacity. National Rules of Private Law, of Private International Law and Possible Legislative Initiative of European Union. United Kingdom, France, Germany, Sweden, Czech Republic, Romania*. European Parliament. Directorate-General Internal Policies. Policy Department C. Citizens' Rights and Constitutional Affairs. Brussels. 2008. [Cit. 5. 2. 2013]. Dostupné na adrese: <http://edz.bib.uni-mannheim.de/daten/edz-ma/ep/08/EST23687.pdf>, s. 106

⁵² Tuto otázku ČR řeší zejména v souvislosti s tím, zda má být údaj o omezení či zbavení způsobilosti k právním úkonům zaznamenán v občanském průkaze, případně ve kterých registrech státu má být tato informace zveřejněná a komu má být přístupná.

2.1.4.1.1 Změna či ukončení opatření

Pokud osoba s postižením nechce již dále god mana či förvaltare, může požádat soud o ukončení tohoto opatření.⁵³ Má ovšem možnost využít i neformálních cest k řešení této situace. Může jednoduše zatelefonovat na úřad veřejného správce anebo klasicky napsat okresnímu soudu, v čem shledává pochybení. I telefonát je však dostatečným podnětem k řešení této věci. Úřad pak může rozhodnout o výměně dané osoby.

Zákon o rodičovství stanoví, že pokud již asistence god mana či förvaltare není potřebná, opatření musí být ukončeno.⁵⁴ Řízení o jeho ukončení může být započato jak na návrh, tak z vlastní činnosti soudu (ex officio).⁵⁵ Zajímavostí je, že i úřad veřejného správce má možnost ukončit dané opatření rozhodnutím jak na návrh, tak i ex officio.⁵⁶

2.1.4.2 Pravomoc, povinnosti a odpovědnost, jednání

Soud stanoví, jaké budou pravomoci god mana či förvaltare. Při jejich výkonu musí zástupci vždy postupovat pečlivě a jednat v nejlepším zájmu osoby s postižením.⁵⁷ Pokud by god man jednal mimo pravomoc stanovenou rozhodnutím soudu, pak je daným právním úkonem vázán sám.⁵⁸ Stejně tak nebude osoba s postižením vázána ani právním úkonem, který byl učiněn bez jejího souhlasu, ledaže byla neschopná ho vyjádřit z důvodu svého stavu nebo z jiného důvodu, pro který souhlas nemohl být získán.⁵⁹ U běžných, každodenních úkonů se souhlas předpokládá, ledaže osoba s postižením vyjádřila svůj odlišný záměr třetí straně, které se právní úkon týká, předtím než byl uzavřen.⁶⁰

V případě, že byl právní úkon anulován pro některý z výše zmíněných důvodů, pak god man musí třetí straně jednající v dobré víře kompenzovat škodu, která jí v důsledku toho vznikla.⁶¹ Toto pravidlo se však neaplikuje v případě, že právní úkon je anulován z důvodu specifických okolností, kterých si god man nemohl být vědom a u kterých třetí strana nemohla rozumně očekávat, že si jich nebude vědom.⁶²

Právní režim při zastupování od **förvaltare** se liší od zastupování god manem. V případě prvně zmiňovaného dochází v podstatě k omezení způsobilosti k právním úkonům osoby s postižením na ty úkony, které smí vykonávat förvaltare. Ten má pak v rámci svého

⁵³ FB, kap. 11 art. 21.

⁵⁴ FB, kap. 11 čl. 19.

⁵⁵ FB, kap. 11 čl. 15.

⁵⁶ FB, kap. 11 čl. 15.

⁵⁷ FB, kap. 12 čl. 2.

⁵⁸ FB, Kap. 11 čl. 5, odst. 1.

⁵⁹ Tamtéž.

⁶⁰ FB, Kap. 11 čl. 5 odst. 2.

⁶¹ FB, Kap. 11 čl. 6.

⁶² Tamtéž.

mandátu výlučnou pravomoc nakládat s aktivy dotyčné osoby a zastupovat ji ve všech věcech stanovených jeho mandátem.⁶³ Mimo oblastí, ve kterých jedná förvaltare, nesmí osoba s postižením také zastupovat jiné osoby a činit právní úkony jménem jiného.⁶⁴ Nicméně v určitých zákonem stanovených oblastech smí osoba uzavírat právní úkony vždy. Konkrétně se jedná o úkony⁶⁵:

- Uzavírání smluv týkajících se služeb či jiných prací;
- Užívání si plodů plynoucích z toho, co vlastní prací nabyla, po jmenování förvaltare, stejně jako výnosy z tohoto majetku nebo z majetku tento nahrazující;
- Volné nakládání s tím, co bylo po jmenování förvaltare získáno darem, dědictvím nebo stanovením obmyšleného v rámci pojistné smlouvy nebo důchodového spoření dle zákona 1993:91 o individuálním důchodovém spoření, ale pouze v případě, že majetek není zahrnut v kompetenci förvaltare.

Nicméně i u těchto oblastí může soud za určitých okolností rozhodnout, že pravomoc förvaltare může být rozšířena i na ně⁶⁶.

Jak už bylo zmíněno, osoby s förvaltare obecně nesmí činit právní úkony v oblasti, kterou má vymezen förvaltare. Toto pravidlo ale může být prolomeno souhlasem förvaltare s daným úkonem.⁶⁷

Obdobně jako v ČR je v legislativě upraven postup navrácení bezdůvodného obohacení z neplatné smlouvy⁶⁸ a také právní úprava řešící situace, kdy byla strana smlouvy uvedena v omyl⁶⁹.

2.1.4.2.1 Správa finančních záležitostí

God man či förvaltare musí do jednoho měsíce od svého ustanovení vyplnit seznam, zprávu týkající se finanční situace osoby s postižením a předat je úřadu veřejného správce. Tento dokument musí obsahovat i detaily o osobě, seznam aktiv, včetně seznamu bankovních aktiv (názvu banky, čísla účtu a stavu na účtu, podrobnosti o cenných papírech (akcie a dluhopisy), informace o nemovitostech, detaily o případném vlastnictví bytových a nebytových prostor a detaily o pasivech, závazcích. Ve zprávě by ale měly být také uvedeny údaje o god manovi či förvaltare. Podobnou zprávu, týkající se zejména hospodaření, pak god man a förvaltare odevzdává každoročně úřadu veřejného správce.

⁶³ FB, Kap. 11 čl. 9 odst. 1.

⁶⁴ FB, Kap. 11 čl. 9. odst. 2.

⁶⁵ FB, Kap. 11 čl. 8.

⁶⁶ Tamtéž.

⁶⁷ FB, Kap. 11 čl. 10.

⁶⁸ FB, Kap. 9 čl. 7.

⁶⁹ FB, Kap. 9 čl. 7 odst. 2.

Pokud by osobě s postižením hrozilo, že by se mohla poškodit nakládáním se svým účtem, může dojít k zablokování jejích bankovních účtů, případně k částečnému zablokování, umožňujícímu výběr pouze určité částky potřebné pro každodenní výdaje. V případě potřeby odblokování za účelem přístupu k financím na účtu musí být získán souhlas úřadu veřejného správce. Veškeré účty jsou nadále vedeny pod jménem osoby s postižením. Jak nás informoval Ian Lauritzen, v praxi se situace ochrany osob řeší tak, že na účtu osoby s postižením je částka maximálně 20 000 SEK. Dále existuje ještě druhý účet, který je blokován a na kterém je zbytek peněz zastoupeného. Úřad veřejného správce rozhoduje o tom, že dojde k případnému uvolnění peněz ze zvláštního, blokováného účtu na běžný účet. Toto opatření je prováděno mj. i pro ochranu samotných zástupců.

S tím souvisí i agenda tzv. neběžných právních úkonů, jak nás informoval Lauritzen.⁷⁰ O tom, zda mohou být provedeny, rozhoduje také úřad veřejného správce. Například při prodeji nemovitostí dává úřad souhlas s danou smlouvou (hlavní faktorem je pro něj především cena). Ovšem úřad je po celou dobu řešení smlouvy bdělý, vyžaduje množství informací, neboť jeho souhlas je z hlediska práva nezbytnou podmínkou pro to, aby k uzavření dohody skutečně mohlo dojít⁷¹.

Na počátku výkonu funkce zástupců tyto kontakují vybrané subjekty (např. pronajímatele bytu, pojišťovny, atd.), aby faktury chodily na jejich adresu a oni tak mohli řádně řešit finanční záležitosti člověka. Je otázkou, na kolik je toto vhodný postup z hlediska práva zastoupené osoby na informace o svých věcech.

2.1.4.3 Kontrola a dohled

Významným orgánem v rámci švédského systému je *Överförmyndaren* – **úřad veřejného správce** (někdy jen veřejný správce), dříve se nazýval také vrchní opatrovník, resp. úřad vrchního opatrovníka (v anglicky psané literatuře *Office of Public Trusteeship Administration*). Švédský systém veřejného správce byl zajišťován obcemi již od roku 1957. Tento orgán provádí kontrolu a dohled nad výkonem funkce *god mana, förvaltare* i opatrovnictví u nezletilých osob. Je tedy možno říci, že částečně přebírá také agendu, kterou má v ČR orgán sociálně-právní ochrany dětí. Úřad také přebírá některé pravomoci, které v ČR má opatrovnícký soud, například kontrolu činnosti, výměnu *god mana* či *förvaltare*, předběžná šetření o případu, která jsou následně předána soudu.

⁷⁰ Setkání s panem Ianem Lauritzenem proběhlo dne 4. 6. 2013 v sídle Úřadu veřejného správce ve Stockholmu

⁷¹ Jak sdělil Ian Lauritzen, úřad například požaduje 3 nezávislé hodnocení budovy pro to, aby prodej mohl posoudit. Setkání s panem Ianem Lauritzenem, viz předchozí.

Každá švédská obec má povinnost jmenovat jednoho veřejného správce nebo úřad veřejného správce z politiků zvolených městskou radou poté, co byli nominováni stranami. V rámci úřadu ale pracují administrativní zaměstnanci, kteří dále úkoly úřadu vykonávají. Ve Stockholmu se například úřad skládá z 5 členů a 5 jejich zástupců a dalších, již nevolených, 20 administrativních pracovníků. Úřad ročně vynaloží na platy zaměstnanců 28,5 mil. SEK, 15 milionů SEK je přitom hrazeno z poplatků od osob, které mají god mana nebo förvaltare. Vysoké procento osob si své zástupce platí, až 70 %, jak sdělil Ian Lauritzen⁷². Stockholmský úřad se navíc nezabývá jen místně příslušnými občany, ale také osobami, které mají švédské občanství, ale momentálně pobývají v zahraničí. (God man a förvaltare může být ustanoven jen osobám se švédským občanstvím, cizincům ne, jak sdělil Lauritzen⁷³.)

Úřad vykonává kontrolní a supervizní činnost, aby práva osob starých, nemocných, postižených i dětí byla respektována. Za tímto účelem poskytuje instituce poradenství osobám, které vykonávají funkci god mana, förvaltare či opatrovníka. Samozřejmou funkcí je kontrola zpráv o finančním hospodaření, ale i dalších souvisejících aktivitách. Úřad může požadovat jejich vysvětlení. Mimo již zmíněných každoročních zpráv se dokládají i závěrečné zprávy při úmrtí osoby či při ukončení funkce. Pokud zástupci neplní funkci řádně, může dojít ze strany Veřejného správce k uložení pokuty, případně také k výměně zástupce.

2.1.4.4 Vzdělávání

Úřady veřejného opatrovníka ve Stockholmu prosazují strategii, kdy funkci god mana nebo förvaltare by neměl vykonávat školený profesionál, ale běžný člověk, který je schopen vykonávat svoji funkci odpovědně. Z toho důvodu neposkytují zástupcům žádná speciální školení, pouze informace o agendě financování zastoupené osoby a především jak ji dokládat do zpráv určených úřadu.⁷⁴ Některé informace ale mohou god mani a förvaltare získávat od svých asociací, o tom níže.

2.1.4.5 Financování

God man a förvaltare jsou za výkon své funkce placeni, a to i v případě, že danou činnost vykonává příbuzný. Jejich služby je povinen v první řadě platit člověk, který jich využívá, ale to pouze tehdy, pokud jeho příjem přesahuje 2,65 násobek základní částky (v současnosti asi 113 000 SEK za rok), nebo pokud tato osoba má majetek vyšší než dvojnásobek

⁷² Setkání s panem Ianem Lauritzenem proběhlo dne 4. 6. 2013 v sídle Úřadu veřejného správce ve Stockholmu.

⁷³ Ian Lauritzen, tamtéž.

⁷⁴ Ian Lauritzen, tamtéž.

základní částky (v současnosti asi 86 000 SEK za rok).⁷⁵ V případě, že osoba takové finance nemá, platí dané služby obec. Zástupci mají také právo na kompenzaci nákladů vzniklých při výkonu jejich funkce. Jak nám sdělil Ian Lauritzen⁷⁶, zástupci dostávají běžně asi 12 000 SEK ročně, ale mohou dostat i speciální prémie za složitou práci (například prodej nemovitosti, řešení pozůstalosti apod.)

2.1.4.6 Asociace god manů a förvaltare

V rámci Švédska je několik asociací, které sdružují god many a förvaltare. Paní Emilia Slaghök⁷⁷, předsedkyně jedné z těchto organizací sídlící ve Stockholmu, představila její činnost. Organizace má asi 4 500 členů, jejich členství je dobrovolné a nevyplývá tedy z ustanovení do funkce. Asociace jim může poskytovat poradenství a školení ve vybraných oblastech vztahujících se k výkonu funkce, např. informovat o tom, jak vyplňovat zprávy pro úřad veřejného správce, semináře o komunikaci s postiženými, o síťování i dalších tématech. Neposkytuje však vzdělání v oblasti práva. Asociace spolupracuje s úřadem veřejného opatrovníka.

2.1.5 Osobní ochránce práv (Personal Ombudsman)

Další zajímavostí švédského systému je i tzv. osobní ochránce práv, neboli Personal Ombudsman (nadále jen PO). Ačkoli se jedná o typ sociální služby, nabyt tento institut ve Švédsku zásadního významu pro život osob s postižením. Přestože naše analýza není cílena na informace o sociálních službách, je vhodné tento prvek alespoň krátce představit, a to zejména proto, že se jedná o nástroj realizující podporované rozhodování v praxi a zároveň jde o institut, který při transformaci psychiatrické péče účelně pomohl řešit situaci osob s postižením. PO má výrazný vliv na posilování práv osob s postižením a podporuje je v tom, aby nebyly brány jako objekty péče ostatních, ale aby se s nimi jednalo jako s rovnocennými partnery.

2.1.5.1 Historie

Vznik PO do značné míry souvisí s reformou psychiatrické péče, která se ve Švédsku datuje k roku 1995. Ačkoli bylo tehdy vytvořeno i legislativně upraveno mnoho nástrojů, které měly pomoci lidem zejména s psychickými poruchami začlenit se do běžné společnosti, neměla

⁷⁵ *Guardianship by country: Resource for Second World Congress on Adult Guardianship*. Sweden. [Citováno dne 26. 3.2013]. Dostupné na adrese: http://www.international-guardianship.com/pdf/GBC/GBC_Sweden.pdf.

⁷⁶ Ian Lauritzen, setkání s panem Ianem Lauritzenem proběhlo dne 4. 6. 2013 v sídle Úřadu veřejného správce ve Stockholmu.

⁷⁷ Paní Emilia Slaghök, setkání s ní se uskutečnilo dne 5. 6. 2013 ve Stockholmu, v sídle organizace FUB.

tato opatření adekvátní výsledky. Díky specifickému jednání těchto osob i dlouhodobé péči v ústavních zařízeních nebyli tito lidé schopni si sami zařizovat svoje záležitosti, řešit různé problémy a ovlivňovat tak své životní podmínky.

Po prvních výsledcích reformy začali odborníci přemýšlet o tom, co je třeba přinést do inovovaného systému, aby začal fungovat skutečně efektivně. Jedním z návrhů bylo vytvořit jakousi kontaktní osobu, na kterou by se uživatelé psychiatrické péče mohli obracet pro radu a pomoc. Švédský parlament rozhodl o financování pilotního projektu, který byl realizován v letech 1995 – 1998. Jak se později ukázalo, v rámci něj se stal vysoce úspěšným model Mathse Jespersona a jeho kolegů z PO-Skåne. V tuto chvíli je třeba dodat, že většina informací o PO, které jsou zde zmíněny, pochází z materiálů organizace poskytující tuto službu⁷⁸ i z osobních rozhovorů s panem Mathsem Jaspersonem⁷⁹. Projekt PO se celkově ukázal natolik úspěšným, že švédský parlament v roce 1999 podpořil rozvoj PO a rozhodl o tom, že tato služba může být poskytována po celé zemi.

2.1.5.2 Cílová skupina

PO je určen osobám starším 18 let, které mají závažné a dlouhodobé psychosociální postižení, které je negativně ovlivňuje v každodenním životě. PO mohou využívat ti, kteří mají komplexní potřeby jak zdravotní péče, tak i podpory a sociálních služeb, ale i osoby závislé na návykových látkách nebo osoby bez domova.

2.1.5.3 Způsob práce

PO je nezávislým rádcem osoby, jakýmsi průvodcem v životě klienta, na kterého se může v případě potřeby obrátit. Měl by reagovat na komplexní potřeby jedince, nikoli jen pomáhat řešit její problém izolovaně. PO nikdy nejedná proti vůli svého klienta. PO pomáhá osobě například s výběrem vhodné sociální služby, při jednání s úřady apod. Cílem jeho činnosti však není taková pomoc, kdy by osobě vše sám zařídil, účelem je naopak postupné posilování kompetencí člověka, zamyšlení nad sebepojetím vlastní osobnosti. Více o jeho činnosti, metodách práce i další informace je možno nalézt na webu PO-Skåne.⁸⁰

PO lze v českém prostředí přirovnat k terénnímu pracovníkovi (streetworker). I principy, které využívá organizace PO-Skåne jsou velmi podobné těm, které se v rámci terénní sociální práce využívají u nás. Jde o principy vycházející z teorií sociální práce. V ČR se sociální služba – terénní programy, poskytuje osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou

⁷⁸ *Swedish user-run service with Personal Ombud (PO) for psychiatric patients*. PO-Skåne; [aktualizace 18. 1. 2013; citováno 2. 2. 2013]. Dostupné z: <http://www.po-skane.org/ombudsman-for-psychiatric-patients-30.php>.

⁷⁹ Setkání se uskutečnilo v Praze dne 14. 10. 2011.

⁸⁰ <http://www.po-skane.org>.

tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. V českém prostředí tedy je tento „nástroj podpory“ dostupný, jde jen o to, aby se rozvinul jeho potenciál i do dalších oblastí, resp. k dalším skupinám klientů.

2.1.5.4 Financování

PO má z hlediska ekonomie fungování této služby velmi dobré výsledky, což bylo mj. jedním z důvodů jejího rozšíření na území celého státu. PO je financován vícezdrojově, tedy ze strany státu, z rozpočtu obce, ale i krajské rady. Každý rok využije službu asi 6 -7 000 lidí, tedy asi 300 PO.⁸¹ Jeden PO má průměrně 15 klientů ročně, někdy až 25. Služba je klientům poskytována zdarma.

⁸¹ *A New Profession is Born – Personligt ombud, PO*, Socialstyrelsen, Edota, Västra Aros, 2008, s. 11 a 12. [Cit. 11. 12. 2012]. Dostupné na adrese: <http://www.personligtombud.se/publikationer/pdf/A%20New%20Profession%20is%20Born.pdf>.

2.2 Kanada

Další zemí, která během posledních 20 let prodělala významný vývoj v oblasti práv osob se zdravotním postižením, jejich způsobilosti k právním úkonům a opatrovnictví, je Kanada. Její úspěchy v oblasti podporovaného rozhodování jsou známé nejen v rámci dané oblasti, ale často jsou prezentovány na mezinárodní úrovni. Odborníci, kteří se podíleli na vytváření reformovaného systému, patří ke světově známým a uznávaným expertům.

V rámci projektu Modely podpory pro rozhodování lidí s mentálním postižením měli někteří autoři této analýzy možnost navštívit Kanadu, konkrétně provincii Britská Kolumbie. Vzhledem k tomu, že hovořili s různými aktéry v systému opatrovnictví a podporovaného rozhodování, nově získané informace, nejen z legislativy, ale i z praxe mohly být zpracovány do jejího obsahu.

2.2.1 Společensko-politická situace v Kanadě

Kanada je druhým největším státem světa, federací, která se skládá z deseti provincií a tří spolkových teritorií. Jedná se o konstituční monarchii, člena Commonwealthu. Historie jejího osídlování ji významně ovlivnila až do současnosti. Zatímco prakticky celé území Kanady spadalo pod britskou nadvládu, Québec byl vždy oblastí nakloněnou k Francii.⁸² To se odráží i v právním systému. Ve většině kanadských oblastí je legislativa týkající se práv osob s postižením řešena mnoha specifickými zákony. V Québecu je ovšem toto téma pojato v rámci občanského zákoníku, podobně jako v evropských státech.

2.2.1.1 Proreformní hnutí

Vzhledem k významnému britskému vlivu na právo Kanady jistě nepřekvapí, že se postavení osob s mentálním postižením a duševními poruchami řešilo anglickými zákony. V 19. století začala doba organizovaného vyčleňování „šílených“ osob ze společnosti do speciálních zařízení, nicméně docházelo také k vytváření standardů pro tato zařízení, a tím i ke zlepšování životních podmínek osob, které v nich žily. Hlavní normou upravující zmiňovaná pravidla byl zákon o šílenství (*Lunacy Act*) z roku 1890.⁸³

⁸² V posledním referendu z roku 1995, týkající se možného odtržení Québecu od zbytku Kanady, sice bylo rozhodnuto o tom, že stav zůstane nezměněn, ovšem výsledky byly těsné, neboť 49,4% hlasujících bylo pro odtržení., in Kanada, <http://cs.wikipedia.org/wiki/Kanada>, Dostupné dne 2. 4. 2013.

⁸³ Gordon, Robert M. *The Changing World of Adult Guardianship*, [prezentace]. Vancouver, Canada. ([online]. [Cit. 1. 4. 2013]. Prezentace dostupná na adrese: http://www.publicadvocate.vic.gov.au/file/file/Events/2011/symposium/Robert_Gordon_OPA_290711.ppt.

Tato právní norma, pracující stigmatizujícím a anachronickým jazykem, umožňovala osobám s postižením mít pouze dva právní statusy, buď být právně (zcela) způsobilý, nebo být zbaven způsobilosti s ustanovením opatrovníka. Jejich hlavní charakteristikou bylo zaměření na ochranu majetku dotyčné osoby. Neexistovalo členění opatrovnictví na osobní a majetkové, jak je dnes v mnoha zemích již zvykem. Podstatným rysem těchto zákonů byl jejich výrazný paternalismus. Primární cíl tedy spočíval v maximální ochraně osoby a majetku, nikoliv v podpoře samostatnosti nebo asistence při rozhodování.⁸⁴

Zmiňovaná legislativa zůstala v podstatě nezměněna až do sedmdesátých let dvacátého století, kdy se začaly objevovat první pokusy o změnu. Následující reformní snahy je možné rozdělit do tří vln.⁸⁵ První z nich se uskutečnila v provinciích Alberta a Saskatchewan a zahrnovala revizi legislativy týkající se opatrovnictví; vznikl *Dependent Adults Act* (zákon o závislých osobách), což bylo vyvoláno mj. i existencí Mezinárodní deklarace OSN o právech osob s duševním postižením z roku 1969.⁸⁶ Dalším důležitým faktorem, který sehrál roli při vnesení problematiky do celospolečenského diskursu, byl vznik hnutí za lidská práva v šedesátých letech, kdy docházelo k prosazování práv vyčleňovaných a opomíjených skupin obyvatelstva, což následně mělo významný dopad na zákony o opatrovnictví.⁸⁷

Podnětem pro druhou reformní vlnu bylo zejména odhalení případů závažného zneužívání a zanedbávání zranitelných osob v sedmdesátých a osmdesátých letech, kterému byla věnována silná mediální pozornost.⁸⁸ Nedostatky zastaralých, archaických zákonů byly odhaleny a zájem veřejnosti na řešení tohoto problému se stal hlavní příčinou započetí politické debaty a legislativních změn. K reformám došlo na východě Kanady, v tzv. atlantických provinciích. Byla zavedena nová pravidla o ochraně zletilých osob týkající se řešení problému zneužívání a zanedbávání osob s postižením.

Nicméně třetí vlna, jejíž start lze datovat k začátku devadesátých let, byla daleko komplexnější a usilovala o rozsáhlé a celistvé změny, včetně jejich kvalitního začlenění

⁸⁴ Burningham, S. *Developments in Canadian Adult Guardianship and Co-Decision-Making Law*. Dalhousie Journal of Legal Studies. 2009, s. 128.

⁸⁵ Gordon, R., M. *The Emergence of Assisted (Supported) Decision-Making in the Canadian Law of Adult Guardianship and Substitute Decision-Making*. International Journal of Law and Psychiatry, Vol. 23, No. 1, 2000., s. 60-62 [Cit. 30. 11. 2012]. Dostupné na adrese: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/10730210>.

⁸⁶ Gordon, Robert M. *The Changing World of Adult Guardianship*, [prezentace]. Vancouver, Canada. ([online]. [Cit. 1. 4. 2013]. Prezentace dostupná na adrese: http://www.publicadvocate.vic.gov.au/file/file/Events/2011/symposium/Robert_Gordon_OPA_290711.ppt.

⁸⁷ Burningham, S. *Developments in Canadian Adult Guardianship and Co-Decision-Making Law*. Dalhousie Journal of Legal Studies. 2009, s. 140-144.

⁸⁸ Gordon, R., M. *The Emergence of Assisted (Supported) Decision-Making in the Canadian Law of Adult Guardianship and Substitute Decision-Making*. International Journal of Law and Psychiatry, Vol. 23, No. 1, 2000., [Cit. 30. 11. 2012] Dostupné na adrese: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/10730210>.

do legislativy. Jednalo se o zákony týkající se ochrany dospělých osob, souhlasu s léčbou, přijímáním dospělých do pečovatelských zařízení, soudně nařízeného náhradního rozhodování a opatrovnictví, statutárního opatrovnictví atd. Tehdy se začala rozšiřovat idea podporovaného rozhodování. V mnohých provinciích došlo ke vzniku institutu úřadu veřejného opatrovníka a správce (*public guardian and trustee*, zkratka PGT). V roce 2006 byla přijata Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením (dále jen CRPD). Toto poslední reformní období stále trvá.

Obecně je pak možno říci, že hlavním důvodem, který podmínil tyto změny v Kanadě, byla a je probíhající proměna společenského chápání postižení a náhledu na způsobilost či schopnost rozhodování o vlastních záležitostech u lidí s postižením. Je zde znatelný posun od lékařského modelu postižení k sociálnímu modelu, odklon od upřednostňování paternalismu k přijetí důležitosti samostatnosti a nezávislosti rozhodování osoby. Došlo k osvojení konceptu částečného opatrovnictví, což umožnilo vznik různých opatrovnických příkazů s konkrétním definováním pravomocí, navržených podle potřeb a schopností každého jedince. Tento ideový obrat byl akceptován akademiky, právníky a občanskou společností, což vedlo k tomu, že tyto skupiny začaly podněcovat právní reformu, která měla podporovat nejen ochranu, ale i sebeurčení osob s postižením.

Důležitou roli v procesu odklonu od paternalistického vnímání ochrany osob s postižením na celostátní úrovni sehrál Kanadský nejvyšší soud (Supreme Court of Canada) i další soudy. Kanadská Charta práv a svobod zdůrazňuje osobní autonomii skrze sekci 7, která chrání svobodu osoby, a sekci 15, která garantuje rovnost všech osob. Nicméně možnost zbavení osoby způsobilosti k právním úkonům stále existuje.

Jak Kanadský nejvyšší soud, tak jednotlivé provinční soudy uznaly důležitost nezávislého rozhodování osob s podporou. Nejdůležitějšími rozsudky v tomto smyslu byly *Starson v. Swayze* (2003)⁸⁹, *Nova Scotia (Minister of Health) v. J.J.* (2005)⁹⁰ a *Koch (Re)* (1997)⁹¹. V rámci těchto rozhodnutí soud řešil otázky udělování souhlasu se zdravotnickou péčí, umísťování osob do zařízení poskytujících zdravotnickou a sociální péči, rozhodování o majetku i dalších významných aspektech života. Vždy se přitom musel vypořádat s otázkou míry rozhodovacích pravomocí osoby s postižením, otázkou náhradního a podporovaného rozhodování, s výkladem toho, co je vlastně blaho a nejlepší zájem osoby.

⁸⁹ *Starson proti Swayze*, 2003 SCC 32 (CanLII), [2003] 1 SCR 722, Dostupné na adrese: <http://canlii.ca/t/1g6p9>.

⁹⁰ Rozhodnutí Kanadského nejvyššího soudu *Nova Scotia (Minister of Health) v. J.J.*, ze dne 18. 2. 2005, č. 2005 SCC 12 (CanLII), [2005] 1 SCR 177, Dostupné na adrese: <http://canlii.ca/t/1jz6j>.

⁹¹ *Koch (Re)*, 1997 CanLII 12138 (ON SC), Dostupné na adrese: <http://canlii.ca/en/>.

2.2.1.2 Role neziskového sektoru

Podobně jako v ostatních státech, kde již došlo ke změnám v chápání osob s postižením, i v Kanadě měl významný vliv na prosazování nové právní úpravy neziskový sektor. Právě organizace sdružující osoby s postižením, jejich příbuzné, přátele i experty, kteří se touto problematikou zabývají, byly hybatelem dění. Proto bude představena jako jedna z významných organizací Nidus, sídlící v Britské Kolumbii⁹².

Nidus, jehož název označuje latinský termín pro hnízdo, tedy to, co nás podporuje, chrání, umožňuje se osamostatnit, od svého vzniku v roce 1995 bojuje různými způsoby za to, aby osoby s postižením mohly vést co nejvíce samostatný a nezávislý život. Právě tato organizace, společně s dalšími neziskovými organizacemi, měla silný vliv na výsledky reformního hnutí, bojujícího za změnu legislativy, které se událo v Britské Kolumbii. Nidus se zabývá tím, že pomáhá lidem s postižením určit ten správný nástroj, za pomoci kterého mohou nejlépe rozhodovat o svém životě či budoucnosti. Je to centrum, které nabízí vytvoření dohody o reprezentaci (viz níže) a které zároveň vede registr těchto dohod. Poskytuje poradenství ohledně využití různých nástrojů osobního plánování a pomáhá lidem tyto nástroje používat. Zároveň poskytuje školení o nástrojích, které mohou osoby s postižením používat k řešení své životní situace. Nidus komunikuje s dalšími organizacemi, s právníky, notáři, poskytovateli sociálních služeb i dalšími subjekty, kteří mohou být na daném tématu zainteresovaní. Nidus je, jak sám sebe nazývá, „živoucí laboratoř“, která zkoumá podporované rozhodování v praxi, přímo z informací od uživatelů zmíněných nástrojů, a to už po mnoho let.

2.2.1.3 Legislativní nástroje

Jak již bylo uvedeno, kanadské právo uznává význam podpory při rozhodování a pracuje s ní s pomocí tří přístupů⁹³:

⁹² <http://www.nidus.ca/>

⁹³ Kerzner, L. *Paving the way to Full Realization of the CRPD's Rights to Legal Capacity and Supported Decision-Making: A Canadian Perspective*, 2011. s. 31. Dostupné na adrese: <http://cic.arts.ubc.ca/research-knowledge-exchange/supportive-decision-making.html>.

1. Legislativa právně uznává roli podpor při rozhodování.
 - a. Legislativa umožňuje **jedincům** stanovit své podpůrce pro pomoc s rozhodováním (British Columbia, Yukon, Alberta).
 - b. Legislativa umožňuje **soudu** stanovit podpůrce pro pomoc s rozhodováním (Saskatchewan, Yukon, Alberta).
2. Legislativa vyžaduje od státu zajištění podpory v případě, že by pomohla dané osobě demonstrovat schopnost rozhodovat o vlastních záležitostech (Manitoba).
3. Legislativa obsahuje požadavek nestanovit opatrovníka či spolurozhodovatele (co-decision maker) v případě existence méně restriktivní možnosti, včetně podpor (Ontario, Saskatchewan).

Takzvané nástroje osobního plánování jsou další alternativou k opatrovnictví. Jedním z nejběžnějších nástrojů osobního plánování pro ty, kteří mohou v budoucnu přijít o schopnost samostatného rozhodování, je **trvalá plná moc**⁹⁴ (*Enduring Power of Attorney*). Tato plná moc je dokument, kterým „*zmocnitel (donor) stanoví druhou osobu, zmocněnce (attorney), k tomu, aby se staral o některé, nebo všechny záležitosti zmocnitele. Dává tak zmocněnci moc spravovat zmocnitelův majetek a uzavírat smlouvy v jeho zastoupení.*“⁹⁵ Trvalá plná moc se liší od běžné plné moci tím, že zůstává v platnosti i v případě, že zmocnitel ztratí způsobilost rozhodovat o svých záležitostech, nebo přímo vstupuje v platnost právě v okamžiku zmocnitelovi nezpůsobilosti. Problém trvalé plné moci však spočívá ve vysokém riziku zneužití. Pokud k takovému zneužití dojde, následky jsou často drastické.⁹⁶ Trvalá plná moc v podstatě vede k podobnému výsledku, jakým je opatrovnictví. Odnímá osobě práva a přenáší je na druhou osobu. Rozdíl spočívá jen v tom, že se dotyčné osoby dohodnou předem.⁹⁷

Posouzení způsobilosti osoby rozhodovat o svých záležitostech závisí na specifické definici způsobilosti k právním úkonům v dané provincii. V kanadském právu neexistuje jeden jednotný test nebo definice této způsobilosti. Přesto mají určité společné rysy, a to

⁹⁴ Více informací o trvalých plných mocích je možno nalézt v *Enduring Powers of Attorney and best practices that lawyers may employ to assist their clients* Viz. Watts, L., & Zakreski, K. *Powers of Attorney: Moving Toward Best Practices In Canada*. CBA Canadian Legal Conference. St. John's: British Columbia Law Institute. 2006.

⁹⁵ Western Canada Law Reform Agencies. *Enduring Powers of Attorney: Areas for Reform*. 2008.

⁹⁶ Watts, L., & Zakreski, K. *Powers of Attorney: Moving Toward Best Practices In Canada*. CBA Canadian Legal Conference. St. John's: British Columbia Law Institute. 2006, s- 11-12.

⁹⁷ Carney, T. *Globalisation and guardianship Harmonisation or (postmodern) diversity?* International Journal of Law and Psychiatry, Vol. 24, 2001. [Cit. 6. 11. 2012] Dostupné na adrese: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/11436634>, s. 106-107.

především v tom, že obsahují základní podmínky – schopnost porozumět relevantním informacím a schopnost zhodnotit náležitě předvídatelné důsledky⁹⁸.

Test pro určení způsobilosti k právním úkonům je tedy kognitivního charakteru a mentální schopnosti jsou jeho hlavním faktorem. Nicméně většina kanadských zákonů uznává diferenciaci různých úrovní schopnosti se rozhodovat a test pro způsobilost k právním úkonům tak často závisí na podstatě prováděného právního úkonu. (Viz dále informace o Britské Kolumbii s příkladem o této praxi.) U soudu je zdůrazňováno, že posouzení způsobilosti osoby není založeno na obsahu konečného rozhodnutí, ale spíše na procesu dosažení tohoto rozhodnutí. Skutečnost, že osoba může učinit rozhodnutí, které se ostatním zdá být hloupé nebo riskantní, neznamená, že bylo učiněno nekompetentně. V tomto ohledu je důležitý například konečný rozsudek případu Calvert (*Litigation Guardian v. Calvert*⁹⁹). Osoba má právo dělat „špatná“ rozhodnutí.

Některé provinční zákony¹⁰⁰ mají jasně stanoveny základní principy, podle nichž mají být zákony interpretovány. Ostatní provincie ale toto jasně dané nemají. Legislativy ve všech provinciích však sdílejí určité společné rysy, jako například předpoklad způsobilosti k právním úkonům u všech dospělých, možnost komunikovat jakýmkoliv způsobem, důležitost sebeurčení a upřednostnění nejméně restriktivních opatření.

2.2.2 Legislativa v jednotlivých provinciích

Následující část se zabývá zákony v jednotlivých provinciích, které pracují se systémy podporovaného rozhodování. V tabulce pod textem je nejprve představen přehled relevantních zákonů. Následně bude věnována pozornost jednotlivým specifickým úpravám v provinciích, ve kterých je koncept podporovaného rozhodování alespoň částečně akceptován.

Přehled právních institutů pro osoby s omezenou rozhodovací schopností

Provincie	Zákon	Právní instituty
Alberta	<i>Personal Directives Act</i>	Personal Directive
	<i>Powers of Attorney Act (zákon o plné moci)</i>	Power of Attorney
		Enduring Power of Attorney (trvalá plná moc)
	<i>The Adult Guardianship and Trusteeship Act (AGTA)</i>	Supported Decision-Making Authorization

⁹⁸ Bach, M., & Kerzner, L. *A New Paradigm for Protecting Autonomy and the Right to Legal Capacity*. 2010. [Cit. 15. 11. 2012]. Dostupné na adrese: <http://www.lco-cdo.org/disabilities/bach-kerzner.pdf>, s. 48.

⁹⁹ Rozsudek Nejvyššího soudu Ontaria ze dne 12. 2. 1997.

¹⁰⁰ Alberta, Manitoba, Saskatchewan a Yukon.

	<i>(zákon o opatrovnictví)</i>	
		Co-Decision-Making order (spolurozhodování)
		Specific Decision-Making (specifické rozhodování)
		Guardianship order (opatrovnický příkaz)
		Trusteeship order (příkaz týkající se správy)
	<i>Různé zákony a regulace</i>	Informal trusteeship (neformální správcovství)
British Columbia	<i>Representation Agreement Act (zákon o dohodě o reprezentaci)</i>	Representation Agreement with Section 7 standard powers (dle § 7)
		Representation Agreement with Section 9 broader powers (dle § 9)
	<i>Power of Attorney Act (zákon o plné moci)</i>	Power of Attorney
		Enduring Power of Attorney (trvalá plná moc)
	<i>Health Care Consent and Care Facility Admission Act (zákon o zdravotní péči (informovaný souhlas) a pečujících zařízeních (podmínky přijetí))</i>	Advance Directive (dříve vyslovené přání)
	<i>Patients Property Act (zákon o majetku pacientů)</i>	Committee of the person (opatrovnictví týkající se osobních záležitostí)
		Committee of the estate (opatrovnictví týkající se majetku)
Manitoba	<i>Vulnerable Persons Living with a Mental Disability Act (zákon o zranitelných osobách s mentálním postižením)</i>	Supported decision making (podporované rozhodování)
		substitute decision making for personal care (náhradní rozhodování ve věcech osobních záležitostí)
		substitute decision making for property (náhradní rozhodování o majetku)
Ontario	<i>Substitute Decisions Act (zákon o náhradním rozhodování)</i>	Substitute decision making (náhradní rozhodování)
Quebec	<i>Civil Code (občanský zákoník)</i>	Judicial mandate
		Mandatory
		Protective supervision
		Tutorship
		Curatorship

Saskatchewan	<i>Adult Guardianship and Co-decision-making Act</i> (zákon o opatrovnictví a spolurozhodování)	personal guardian (opatrovník pro osobní záležitosti)
		property guardianship (opatrovník pro majetkové záležitosti)
		personal co-decision making (spolurozhodování týkající se majetku)
		property co-decision-making (spolurozhodování týkající se osobních záležitostí)
		temporary personal guardian (dočasné osobní opatrovnictví)
		temporary property guardian (dočasné majetkové opatrovnictví)
Yukon	<i>Decision Making, Support and Protection to Adults Act</i> (zákon o rozhodování, podpoře a ochraně dospělých osob)	Supported Decision-Making Agreement (dohoda o podporovaném rozhodování)
		Representation Agreement (dohoda o reprezentaci)
		Court-appointed Guardianship (soudem jmenovaný opatrovník)

2.2.2.1 Britská Kolumbie

Jak již bylo zmíněno, Britská Kolumbie (dále jen BC) byla v oblasti implementace alternativ k opatrovnictví průkopnickou jurisdikcí. V devadesátých letech proběhla v této provincii rozsáhlá debata mezi občanskou společností a politiky, která vedla k přijetí zákona *Representation Agreement Act*¹⁰¹ (zkratka RAA), zákona o **dohodě o reprezentaci**, v roce 1993 (příloha č. 2). (Bohužel, zákon nabyl účinnosti až v roce 2000, dodatky k němu až v roce 2011.) V devadesátých letech byly přijaty ještě další zákony související s postavením osob se zdravotním postižením, konkrétně *Health Care (Consent) and Care Facilities (Admission) Act*¹⁰², tedy zákon o zdravotní péči (informovaný souhlas) a pečujících zařízeních (podmínky přijetí) (příloha č. 3), *Adult Guardianship Act*¹⁰³ – zákon o opatrovnictví dospělých osob, který řešil i problematiku zneužití osob s postižením (příloha č. 4), dále zákon o Úřadu veřejného opatrovníka a správce – *Public Guardian and Trustee Act*¹⁰⁴ (příloha č. 5). Součástí balíčku zákonů řešící postavení osob s ostižením je i zákon

¹⁰¹ Zákon č. 1996:405 RSBC.

¹⁰² Zákon č. 1996:181 RSBC.

¹⁰³ Zákon č. 1996:6 RSBC.

¹⁰⁴ Zákon č. 1996:383 RSBC.

o majetku pacientů – *Patient property Act*¹⁰⁵. Všechny jsou obsaženy v přílohách práce v českém jazyce). V rámci tohoto oddílu o legislativě BC by autoři rádi představili tamní instituty, které se ale využívají, byť s určitými změnami, i v jiných částech Kanady.

Díky tomu, že autoři v rámci projektu měli příležitost navštívit město Vancouver a osobně se setkat téměř se všemi aktéry, kteří se potýkají s problematikou opatrovnictví a podporovaného rozhodování, rozhodli se svoji zkušenost včlenit do této analýzy. I proto je část věnující se legislativě této provincie poněkud rozsáhlejší. Další poznatky, které byly získány, jsou pak zaznamenány ve zprávě ze zahraničních cest, která byla v rámci projektu vytvořena.¹⁰⁶

Britská Kolumbie je zemí, kde je i nadále možné prohlásit osobu za nezpůsobilou vykonávat právní úkony. Toto oficiální prohlášení se děje nejčastěji v případě, kdy osoba nemůže využít žádných jiných prostředků k řešení své situace a kdy je jí ustanovován opatrovník. Nicméně i jiné nástroje řešící rozhodování osob s postižením pracují se stanovením okamžiku, kdy osoba již není schopna nadále řešit a rozhodovat své právní či jiné záležitosti (například při rozhodování o zdravotnických úkonech). Toto téma je rozvedeno níže. Je však třeba vyzdvihnout základní principy, kterými se řídí politika v oblasti právního řešení rozhodování osoby s postižením. Těmito jsou:

- *„Presumuje se, že všechny zletilé osoby jsou způsobilé rozhodovat o svých záležitostech, dokud se neprokáže opak.*
- *Způsob komunikace zletilé osoby nesmí být důvodem pro rozhodnutí o nezpůsobilosti osoby činit rozhodnutí.*
- *Všechny zletilé osoby jsou oprávněny žít způsobem, jaký si přejí, a přijmout nebo odmítnout podporu, asistenci nebo ochranu do té doby, dokud nepoškozují ostatní a jsou schopné o těchto záležitostech rozhodovat.*
- *Všechny zletilé osoby by měly dostat nejúčinnější, ale zároveň nejšetrnější formu podpory, asistence a ochrany, pokud již nejsou schopné se postarat o sebe nebo o své finanční záležitosti.*
- *Soud by neměl být žádán o jmenování opatrovníka a neměl by jmenovat opatrovníka, dokud nebudou vyzkoušeny nebo pečlivě zváženy alternativy, jakými je podpora nebo asistence.“¹⁰⁷*

¹⁰⁵ Zákon č. 1996:349 RSBC.

¹⁰⁶ Zpráva ze zahraničních cest je k dispozici na webu organizace Instand, <http://www.instand.cz/modely-podpory-pro-rozhodovani-lidi-s-mentalnim-postizenim.html>.

¹⁰⁷ *It's your choice. Personal Planning Tools.* Public Guardian and Trustee of British Columbia. November 2012, s. 3.

2.2.2.1.1 Opatrovnictví

Přesto, že Kanada má oproti ČR mnohem více nástrojů, které osoby s postižením mohou využít, i nadále se některé ocitají pod opatrovnictvím. Pro opatrovnictví v BC však platí, že se užije jen jako poslední možnost v rámci nabídky opatření pro osobu s postižením.

Pro opatrovnictví se užívá termín *Committeeship*, osobám je tedy ustanoven buď *Committee of estate* – pro řešení finančních a právních záležitostí osoby, nebo *Committee of person* – pro rozhodnutí o různých osobních věcech člověka či o zdravotních úkonech. Podobně jako u nás je i zde pravomoc opatrovníka při rozhodování o věcech opatrovance široká, vzhledem k níže zmíněným nástrojům jistě nejširší.

Kdokoli může požádat o to, aby soud vyslovil, že osoba je dále nezpůsobilá, a zároveň požádal o to, aby byl jejím opatrovníkem. Taková osoba přitom musí prokázat, že je ochotná a také schopná funkci vykonávat. Opatrovníkem přitom nemusí být jen fyzická osoba, ale také Úřad veřejného opatrovníka a správce (zkratka PGT) nebo třeba speciální společnost, zabývající se správčovstvím (*trust company*).

Podobně jako v ČR NOZ upravuje také legislativa BC možnost osoby, která není prohlášena za nezpůsobilou, zvolit si určitou osobu či více osob, které by v budoucnu, bude-li toho třeba, mohly být jejím opatrovníkem (v ČR se jedná o tzv. předběžná prohlášení, § 38 an. NOZ). Jedná se o institut tzv. *Nomination of Committee*. Forma uzavření tohoto prohlášení je podobná jako u závěti. Stejně jako v ČR tento institut právně nezavazuje opatrovníka tuto funkci v budoucnu přijmout.

Úřad veřejného opatrovníka a správce

Na základě naší návštěvy na Úřadu veřejného opatrovníka a správce, anglicky the Public Guardian and Trustee, zkráceně PGT, nyní poskytujeme alespoň několik informací o této instituci.

Tato instituce vznikla již v roce 1963, její povaha se ovšem od doby vzniku významně změnila. Současný PGT, vzniklý na základě zákona PGTA, tedy Public Guardian and Trustee Act, je na vládě nezávislý orgán. Financován je ze 2/3 z poplatků klientů, neboť množství služeb PGT je placených, a z 1/3 z fondů poskytovaných provinční vládou. Zletilé osoby platí ročně poplatek ve výši odpovídající 5 % jejich ročního příjmu. Nicméně různé služby PGT jsou placeny poplatky, jak upravují další právní normy.¹⁰⁸ Dnes je PGT úřad

¹⁰⁸ Přehled různých poplatků je možno nalézt na stránkách PGT, <http://www.trustee.bc.ca>.

s mnoha pravomocemi, vysokou organizovaností a zajímavou vnitřní strukturou¹⁰⁹, díky čemuž efektivně funguje.¹¹⁰ Fungování úřadu upravuje především zákon PGTA, ale i množství dalších. Ty nejpodstatnější jsou obsaženy v přílohách práce.

Kompetence úřadu PGT jsou poměrně rozsáhlé a obsahují agendu dětí a mladistvých do věku 19 let při ochraně jejich právních a finančních zájmů (částečně se podobá českému orgánu sociálně právní ochrany dětí), ochranu osob nezáživých, osob zemřelých při nakládání s jejich majetkem, v případě, že zde není osoba, která by chtěla, nebo která by byla schopna tyto záležitosti řešit, ale také, a to je pro tuto práci nejpodstatnější, agendu osob, které potřebují pomoc při rozhodování, ať už v oblasti ochrany jejich právních zájmů, financí, osobní a zdravotní péče.

Zajímavé je, že PGT nefunguje jen jako veřejný opatrovník, tak jak tento institut známe z českého práva, ale plní množství dalších funkcí. Do nich může být ustanoven soudem, na základě plné moci klienta či ze zákona, v závislosti na konkrétním institutu. PGT může plnit funkci správce (trustee), který řeší finanční a právní záležitosti, může být opatrovníkem, podobně, jak je tato funkce upravena v ČR. PGT může být ustanoven i jen dočasně, pro konkrétní právní úkon, rozhodnutí o zdravotní péči, v případě, že dle zákona o zdravotní péči (informovaném souhlasu) a pečujících zařízeních (podmínky přijetí) není osoba schopna souhlas udělit. V takovém případě učiní toto konkrétní rozhodnutí PGT, ale může dokonce i sám ustanovit další osobu, která toto rozhodne. Další velmi důležitou funkcí PGT je monitorování a kontrola dodržování pravidel při soukromém opatrovnictví či využívání alternativních nástrojů. Pravidelné a důkladné kontroly jsou prováděny vůči soukromým opatrovníkům (veřejný opatrovník je kontrolován v rámci struktury úřadu), ovšem další instituty jsou kontrolovány pouze na základě podnětu. PGT vykonává také funkci procesního opatrovníka v některých typech řízení týkajících se nezletilých dětí, kdy vyslovuje, co je v nejlepším zájmu dítěte, a může být také hmotněprávním opatrovníkem majetku dítěte. V případě škody způsobené dítětem nebo zletilou nezpůsobilou osobou přezkoumává a schvaluje vypořádání za tuto škodu (do částky 50 000 kanadských dolarů, v případě vyšší částky toto řeší soud a PGT mu dává stanovisko k této věci).

Oddělení, které se zabývá problematikou zletilých osob, se nazývá Service to Adults, (zkratka STA). V rámci oddělení STA¹¹¹ vykonává PGT zejména služby finanční správy

¹⁰⁹ Strukturu úřadu PGT dobře ukazuje model vnitřního členění, uvedený v *Annual Report 2011/2012 of the Public Guardian and Trustee of British Columbia*, s. 16, vydáno v roce 2012, Vancouver. Dostupná na adrese: http://www.trustee.bc.ca/reports_publications/index.html.

¹¹⁰ K doložení velikosti úřadu je možno sdělit, že v období od dubna 2011 do května 2012 pracovalo v úřadu 248 zaměstnanců, kteří řešili 31 600 klientů a spravovali majetek v hodnotě 914 milionů kanadských dolarů viz *Annual Report*, s. 14, vydáno v roce 2012, Vancouver. Dostupná na adrese: http://www.trustee.bc.ca/reports_publications/index.html.

majetku, náhradní rozhodování v majetkoprávních, finančněprávních, právních věcech, i rozhodování ve věcech osobní péče či zdravotnických úkonech. Je však třeba zdůraznit, že ve všech těchto případech má PGT poskytovat své služby jen jako poslední možnost, vždy se hledí na to, zda tyto úkony nemůže vykonávat někdo jiný. K PGT se tak dostávají nejzávažnější případy, často lidé s velkým majetkem, kde je důvodná obava z možného zneužití. Mimo toho, že PGT funguje jako zástupce, který vydává rozhodnutí za člověka ve vybraných případech, existuje v rámci STA také speciální oddělení (Assessment and Investigation) pro vyšetřování zneužívání, zejména finančního a právního. Kdokoli může PGT podat podnět a úřad ho vyšetří. K jeho souvisejícím pravomocem patří například i možnost tzv. zmrazení účtu, a to až na dobu 90 dnů. Velmi dobře toto oddělení spolupracuje s bankami a jinými finančními institucemi, které mu nahlašují podezřelé operace na účtech osob s postižením, jak sdělila autorům Kimberly Asyan.¹¹²

Zákon zdravotní péči stanovuje, za jakých okolností může dojít k náhradnímu rozhodnutí PGT při rozhodování o zdravotní péči. V rámci Úřadu veřejného opatrovníka a správce jsou upravena vnitřní pravidla pro rozhodování o těchto věcech, a to v závislosti na míře zásahu do života člověka. Zatímco v běžných věcech rozhoduje zaměstnanec úřadu (nejčastěji vzděláním sociální pracovník), ve složitějších má možnost konzultace s právníkem a odborníkem na finance a rozhodnutí je vytvářeno za jejich součinnosti. Ve velmi závažných případech je třeba souhlasu vedoucí oddělení STA. Tento mechanismus se aplikuje i v jiných typech rozhodnutí než o zdravotní péči.

PGT může vymezením svých pravomocí působit téměř jako všeobjímající organizace. Mimo již zmíněného se zabývá problematikou zneužívání, zanedbávání i sebepoškozování zletilých osob, jak informuje i výroční zpráva¹¹³. Dle zákona o opatrovnictví zletilých osob PGT určuje externí subjekty, které mají povinnost získávat informace týkající se zmíněných negativních jevů. V současné době se jedná o Zdravotnický úřad (Health Authorities), organizaci Community Living BC (CLBC), a Providence Health Care Society. Například osoby zdravotnického úřadu mohou chodit do domácnosti a vykonat tam potřebná šetření, na rozdíl od PGT, který tento typ kontroly neprovádí¹¹⁴. V období 2011/2012 se PGT účastnil na rozvoji strategie pro prevenci těchto negativních jevů.

¹¹¹ Vedoucí tohoto oddělení je paní Kimberly Asyan, se kterou vybraní autoři měli možnost diskutovat různé aspekty právní úpravy. Setkání proběhlo dne 22. 5. 2013 na Úřadu PGT ve Vancouveru.

¹¹² Kimberly Asyan, viz předchozí.

¹¹³ *Annual Report 2011/2012 of the Public Guardian and Trustee of British Columbia*, s. 23, vydáno v roce 2012, Vancouver. Dostupná na: http://www.trustee.bc.ca/reports_publications/index.html.

¹¹⁴ Tato informaci byla poskytnuta paní Kimberly Asyan, dne 22. 5. 2013., na Úřadě PGT ve Vancouveru.

2.2.2.1.2 Další právní instituty

Vzhledem k množství dalších právních nástrojů, které legislativa BC nabízí, je přiložena zjednodušená srovnávací tabulka¹¹⁵. Ta poskytuje přehled různých opatření a informace o tom, k jakým záležitostem je možné je využít.

Právní instrumenty \ Oblasti rozhodování	Finanční záležitosti	Právní záležitosti	Osobní záležitosti	Zdravotní úkony
Trvalá plná moc (EPOA)	ANO	ANO	NE	NE
Dohoda o reprezentaci o běžných finančních záležitostech, dle § 7 (Financial RA7)	ANO*	ANO*	NE	NE
Dohoda o reprezentaci v oblasti osobních záležitostí a zdravotní péče (Personal/Health Care RA9)	NE	NE	ANO	ANO
Dohoda o reprezentaci v oblasti osobních záležitostí a zdravotní péče, dle § 7 (Personal/Health Care RA7)	NE	NE	ANO*	ANO*
Dříve vyslovená přání (Advance Directive)	NE	NE	NE	ANO
Předběžné prohlášení k opatrovnictví majetkovému i osobnímu (Nomination of Committee)	ANO	ANO	ANO	ANO

¹¹⁵ Tabulka byla vložena z publikace *It's your choice. Personal Planning Tools*. Public Guardian and Trustee of British Columbia. November 2012, s. 4.

* Dohoda o reprezentaci dle § 7 umožňuje přenést menší množství pravomoci při rozhodování o finančních záležitostech, resp. osobních záležitostech a zdravotní péče, než ostatní právní nástroje zmíněné v tabulce.

Trvalá plná moc

Enduring power of attorney neboli trvalá plná moc je další z institutů, které mohou osoby s postižením využít. Rozdíl oproti běžné plné moci, tak jak ji známe i v ČR, je v tom, že trvalá plná moc je sepisována pro případ, kdy osoba s postižením nebude fakticky způsobilá k právnímu jednání či rozhodování o určitých záležitostech. Trvalá plná moc je využívána k rozhodování ve věcech finančních a právních, nikoli k rozhodnutí v oblasti zdravotní péče, nebo rozhodnutím týkajícím se osobních záležitostí. Zástupce, který je ustanoven na základě této plné moci, nemůže udělovat dary, dotace či sjednávat půjčky, ledaže mu k tomu zastoupený udělí výslovné svolení. Dokument může být uzavřen jak pro konkrétní úkony, tak v plném rozsahu pravomocí. Zastoupený také může stanovit počátek její účinnosti na okamžik, kdy již nebude dostatečně způsobilý rozhodovat o svých záležitostech (např. poté, co ošetřující lékař osoby napíše zástupci dopis o tom, že osoba je již nezpůsobilá¹¹⁶).

Zajímavé je, že v zákoně o plné moci (*Power of Attorney Act*), který tento institut obsahuje, se objevuje určitý test způsobilosti, který popisuje, jak stanovit, kdy je osoba neschopna porozumět povaze a následkům dokumentu. Je to tehdy, pokud osoba nedokáže porozumět

a) svému majetku a jeho přibližné hodnotě; b) závazkům, které osoba má sama či osoby na ní závislé; c) že právní zástupce bude moci jednat jménem zastoupeného v oblasti finančních záležitostí v takové míře, v jaké by to mohl zastoupený činit sám, kdy byl schopen, vyjma uzavření poslední vůle, s výhradou podmínek a omezení stanovených v trvalé plné moci; d) že, i když bude zástupce spravovat podnikání a majetek osoby obezřetně, může jeho hodnota klesnout; e) že může dojít k tomu, že zástupce zneužije své pravomoci; a e) že dospělý může, je-li toho schopen, zrušit trvalou plnou moc.

Právní úprava umožňuje i uzavření trvalé plné moci osobou, která nedokáže psát (v takovém případě podepíše osobu někdo jiný, koho k tomu určí). Zástupcem nemůže být osoba, která je mladší 19 let, poskytuje zastoupenému osobní péči či zdravotní péči za peníze. Zástupce je obecně funkce bezplatná, ledaže si v dokumentu strany smluví opak. (Nicméně každý zástupce má obecně právo na náhradu rozumných výdajů souvisejících s výkonem funkce.) V rámci této plné moci si osoba s postižením může také zvolit alternativního zástupce pro případ, že by tento z určitých důvodů nemohl svoji funkci vykonávat.

¹¹⁶ *It's your choice. Personal Planning Tools.* Public Guardian and Trustee of British Columbia. November 2012, s. 6.

Advance Directive

Advance Directive je právním institutem, který v českém právu nazýváme dříve vyslovená přání. Jedná se o písemné prohlášení obsahující naše přání vyslovené do budoucna, týkající se poskytování zdravotnické péče. Tento dokument bude použit ve chvíli, kdy autor tohoto prohlášení nebude schopen svůj souhlas (i nesouhlas) s péčí dát. Většinou je toto prohlášení zaměřeno na určité zdravotnické úkony, které chceme či nechceme, aby byly aplikovány (např. transfuze). Tento dokument může osoba uzavřít pouze v době, kdy je způsobilá k právnímu jednání. Dokument je uzavírán za přítomnosti dvou svědků, nebo u právníka či notáře.

Dohoda o reprezentaci

Zákon o reprezentaci umožňuje zvolit si osobního reprezentanta. Tento institut je založen na kombinaci prvku podpory a náhradního rozhodování. Reprezentant má osobě pomáhat s rozhodováním v případě, že bude potřebovat takovou pomoc z důvodu nemoci, zranění nebo postižení. Tento reprezentant má pravomoc osobu zastupovat. Reprezenční dohoda je jediným způsobem, jak ustanovit a formálně potvrdit ujednání o poskytování podpory v záležitostech týkajících se zdraví, osobní péče, financí a právních problémů.¹¹⁷

Jak už bylo naznačeno, zákon o dohodě o reprezentaci byl dílem několika neziskových organizací, které se snažily prosadit možnost osoby s postižením v maximální míře rozhodovat o svém životě. Prosazení tohoto zákona nebylo jednoduché, přesto situaci nahrával fakt, že zmíněné organizace měly kvalitní informace o tom, jak je třeba zákon i opatření s ním související definovat, aby byly skutečně účinné.

Je přitom třeba zdůraznit, že pravidla, na kterých stojí tento institut, vznikla na základě praxe. Byli to zejména rodiče zletilých dětí s postižením, kteří se reálně museli potýkat s každodenní praxí. V jejich vztahu s dětmi byly jak prvky podporovaného rozhodování, kdy je rodiče v nejvyšší možné míře nechávali rozhodovat, ale i prvky zástupného rozhodování, byť při plném respektu k přáním, potřebám, preferencím dětí. Právě na základě jejich zkušeností byl navržen tento zákon. Ten byl pak ještě mnohokrát evaluován v konzultačním procesu a jeho znění bylo upravováno až do stávající podoby.

Zákon je považován za revoluční zejména tím, že umožňuje uzavřít dohodu o reprezentaci i osobám, které jsou standardně považované za neschopné uzavírat právní úkony. Reprezentantům pak umožňuje činit vybrané právní úkony stanovené v § 7¹¹⁸ (dle tohoto

¹¹⁷ Viz <http://www.nidus.ca/> a <https://www.bcheritagelaw.com/legal-services/estate-law-information/estate-planning/representation-agreements-vancouver/>.

¹¹⁸ Při doslovném překladu by se jednalo o „sekcí“ 7.

označení se tyto dohody označují jako dohody dle § 7). Ustanovení § 8 daného zákona ale stanoví pravidla pro to, jaké podmínky zde musí být, aby osoba s postižením mohla dohodu uzavřít:

§ 8

(1) Zletilá osoba může uzavřít dohodu o reprezentaci obsahující jedno či více standardních oprávnění jmenované v § 7 i přesto, že je nezpůsobilá

- a) uzavírat smlouvy, nebo*
- b) řešit svoje záležitosti ve zdravotní oblasti, osobní péči, právních záležitostech, finančních záležitostech, obchodu či majetku.*

(2) Při rozhodování o tom, zda zletilá osoba je nezpůsobilá uzavřít dohodu o reprezentaci obsahující jedno či více oprávnění jmenované § 7, nebo tuto dohodu změnit či zrušit, musí být vzaty v potaz všechny relevantní faktory, například:

- a) zda osoba komunikuje touhu mít reprezentanta, přijímat pomoc či zastavit rozhodování;*
- b) zda osoba vyjadřuje volby a preference a může vyjádřit souhlas či nesouhlas;*
- c) zda si je osoba vědoma toho, že uzavřením dohody o reprezentaci, její změnou či zrušením, může reprezentant činit či přestat činit rozhodnutí nebo volby, které ovlivní osobu;*
- d) zda vztah osoby s reprezentantem může být charakterizován jako důvěrný.*

Na tomto ustanovení tedy vidíme zásadní posun hranice, kdy je osoba schopna smlouvu uzavřít. Zatímco běžně je v právních rádech, včetně dosavadního českého, potřeba minimálně schopnost osoby porozumět dohodě nebo třeba plné moci, jejímu významu a případným důsledkům z nich plynoucích, míra schopností, za kterých lze uzavřít tuto dohodu, je na výrazně nižší úrovni. Základem je tedy schopnost vyjadřovat souhlas a nesouhlas a především vztah důvěry s reprezentantem, který bude osobu zastupovat. Vzhledem k těmto specifickým podmínkám jsou ale také upraveny omezené kompetence reprezentanta.

Reprezentant může dle § 7 odst. 1 rozhodovat o záležitostech spojených s péčí o osobu, včetně toho, kde a s kým bude pobývat, může zařizovat pravidelné, každodenní platby, může rozhodovat o určitých úkonech v rámci zdravotnické péče, může řešit objednávání služeb. Prakticky jsou tyto jeho kompetence i další související informace popsány ve formuláři pro

dohodu o reprezentaci (příloha č. 7) a pokynech k vyplnění tohoto formuláře (příloha č. 8). Osoba se může rozhodnout o tom, ve které ze zmíněných oblastí potřebuje pomoc. Pokud je sjednána dohoda o reprezentaci dle § 7 pro rutinní finanční záležitosti, reprezentant má pravomoc k provádění plateb za účty, nákupy jídla, úhradu ubytování, může uzavřít smlouvu o běžném účtu, žádat o sociální dávky, splácet dluh, který zastoupená osoba má, připravit daňové přiznání a jiné. Nemůže naopak užívat kreditní kartu, ručit majetkem zastoupeného, pronajmout či zcizit majetek zastoupeného a činit další závažné jednání, jak je popsáno v zákoně o dohodě o reprezentaci. Funkce reprezentanta je obecně neplacená, ledaže si toto strany ve smlouvě upraví. Reprezentant má ale vždy nárok na přiznání odůvodněných výdajů s výkonem funkce.

V případě, že je sjednána dohoda dle § 7 týkající se osobních záležitostí a zdravotní péče, může reprezentant řešit otázku místa, kde osoba žije (což neznamená právo umístit osobu do instituce proti její vůli), návštěv příbuzných a přátel, sociální aktivity, oblékání a stravu. V případě zdravotnické péče může reprezentant souhlasit s množstvím zákroků, ale nesmí dát souhlas s umístěním do zařízení poskytujícího péči, k invazivním a kontroverzním zákrokům či terapii, odmítnout léčbu zachovávající život.

Zajímavé je, že osoba si může zvolit také náhradního reprezentanta, který bude osobě pomáhat v situaci, kdy prvotní reprezentant nemůže svoji roli plnit. Velmi důležitá je také role monitora (§ 20 RAA), tedy v podstatě kontrolního mechanismu této dohody. Tato předem vybraná osoba má dohlížet na to, zda dohoda o reprezentaci je skutečně řádně plněna a nedochází k porušování práv osoby s postižením. Další pojistkou toho, aby nedošlo ke zneužití této dohody, je fakt, že dohoda musí být podepsána před dvěma svědky. Požaduje se přitom podpis listin osobou s postižením, pokud je toho schopna (pokud není, může být nahrazen).

Zákon stanoví podrobně povinnost reprezentantů i monitora. Reprezentant musí (§ 16 RAA) mimo jiné vést účty a další záznamy související s výkonem funkce a předkládat je ke kontrole. Přitom vždy platí, že majetek reprezentanta i osoby, kterou zastupuje, musí být veden odděleně. Monitor pak má právo kdykoli mluvit s osobou, která má reprezentanta, v čemž mu nikdo nesmí bránit. Má právo požadovat předložení účtů a dalších záznamů, ale i potřebná vysvětlení od reprezentanta. Pokud má monitor podezření na nikoli řádný výkon funkce reprezentanta, musí informovat Úřad veřejného opatrovníka a správce.

V Britské Kolumbii mohou osoby ukládat zmiňované dohody o reprezentaci v registru organizace Nidus. Nejedná se tedy o registr zřizovaný státem, ačkoli tak bylo původně

zamýšleno.¹¹⁹ Dlouhodobá činnost Nidusu i její postavení je pro ostatní dostatečnou zárukou důvěryhodnosti pro vedení daného registru. Zajímavý je přístup do registru. Osoba s postižením si může zvolit toho, kdo může získávat některé informace z těchto dohod. Mimo fyzické osoby to může být také Nidusem předem schválená instituce, která splňuje bezpečnostní podmínky. Jedná se například o banky, Úřad veřejného opatrovníka a správce, Sociální služby Kanada, poskytovatele zdravotní péče a další. (Přesný výčet je možno nalézt v pokynech pro registraci dohody o reprezentaci, příloha č. 9).

Institut dohody o reprezentaci je tedy velice zajímavým nástrojem a také podnětem pro českou legislativu, ať již jako celek svoji myšlenkou i jako další alternativou v nabídce opatření, která mají řešit situaci osoby s postižením, nebo i vybrané prvky tohoto právního řešení. Otázka toho, komu má být dostupná informace o tom, že osoba uzavřela dohodu o reprezentaci a jaký je její obsah, je velmi aktuální i pro ČR. Náš stát se dlouhodobě zabývá tím, které informace má obsahovat registr určený pro veřejnost, které interní registry státu, tedy do jaké míry by se měla chránit osoba tím, že se zveřejní užívání podpory, a na kolik se již jedná o diskriminaci a stigmatizaci těchto osob.

2.2.2.2 Alberta

V Albertě je možnost podporovaného rozhodování včleněna do legislativy prostřednictvím tzv. **autorizace podporovaného rozhodování** (*supported decision-making authorization*). Osoba si tedy může stanovit určitého podpůrce, aby jí pomáhal realizovat rozhodnutí v osobních záležitostech. Podpůrce má povolen přístup k osobním a zdravotním informacím týkajícím se podporované osoby.

Další možností je **spolurozhodování pro osobní záležitosti**. Jedná se o soudní příkaz a osoba i spolurozhodovatel s ním musí vyslovit souhlas. Tato možnost je určena pro osoby, které jsou „závažně postiženy“, ale stále mohou činit rozhodnutí s dohledem a podporou. K možnosti spolurozhodování se přistupuje v případech, kdy podporované rozhodování není adekvátním řešením. Zvláště užitečný se tento institut ukázal v prostředí, kde jsou přítomny blízké, důvěrné vztahy.

Možnost **neformálního správcovství** (*informal trusteeship*) stále existuje. Pokud osoba disponuje pouze minimálním majetkem a potřebuje jen pomoc s hospodařením s měsíčním vládním příspěvkem, správcovství může být sjednáno s úřadem, který příspěvek vydává. Toto „neformální“ správcovství má řadu výhod. Nezahrnuje žádné soudní výdaje a správce je

¹¹⁹ Tuto informaci nám sdělila paní Joanne Taylor, pracovnice organizace Nidus, dne 21. 5. 2013 při setkání v sídle organizace ve Vancouveru.

odpovědný pouze zmíněnému úřadu. Na druhou stranu tato možnost nezajišťuje přílišnou ochranu zastoupené osobě.

2.2.2.3 Manitoba

Manitobský zákon o zranitelných osobách s mentálním postižením (*Vulnerable Persons Living with a Mental Disability Act*) uznává roli podpor. Zákon je založen na předpokladu, že „zranitelné osoby“ by měly mít příležitost činit vlastní rozhodnutí a určovat směr svých životů, a pokud je to nezbytné, tak s podporou. Je však pozoruhodné, že pojem zranitelné osoby (*vulnerable persons*) se vztahuje pouze na dospělé osoby s mentálním postižením, které potřebují pomoc při zajišťování základních potřeb týkajících se osobní péče a majetku.¹²⁰

Z principů zákona¹²¹ je zjevné, že podporované rozhodování je upřednostňováno před náhradním. Zákon zavádí řadu způsobů povzbuzujících **zapojení podpůrných sítí**¹²² (*support network*) do rozhodování zranitelné osoby. Taktéž zavádí řadu zabezpečení, která mají předcházet zneužití a zanedbání. Jedním z takových zajištění je vytvoření úřadu Komisaře pro zranitelné osoby (*vulnerable person's Commissioner*), který má za úkol chránit jejich práva a také jmenovat a monitorovat případné náhradní rozhodovatele (tj. opatrovníky).

Náhradní rozhodovatel může být jmenován po žádosti u soudu v případech, kdy zranitelná osoba není schopna činit rozhodnutí ani s pomocí podpor. V takovém případě má náhradní rozhodovatel právo činit rozhodnutí za danou osobu, ale jeho pravomoc je omezena pouze na určité oblasti (osobní péče anebo majetek) a na omezený čas.

Jak poznamenává Lana Kerzner¹²³, důraz na roli podpor, jež je zakotvena v preambuli zákona, se projevuje dvěma hlavními způsoby. Zaprvé, existence a úloha podpůrné sítě má zásadní důležitost při rozhodování o náhradním rozhodování. K přidělení náhradního rozhodování může dojít pouze, pokud je osoba neschopna osobní péče a správy majetku i se zapojením podpůrných skupin. Komisař může požádat o to, aby byly provedeny kroky směřující k zapojení podpůrné sítě.¹²⁴

¹²⁰ The Vulnerable Persons Living with a Mental Disability Act, článek 1(1).

¹²¹ Viz: http://www.gov.mb.ca/fs/vpco/about/pubs/five_guiding_principles.pdf

¹²² Viz: http://www.gov.mb.ca/fs/pwd/vpact_support.html; and http://www.gov.mb.ca/fs/pwd/vpact_decision.html.

¹²³ Kerzner, L. *Paving the way to Full Realization of the CRPD's Rights to Legal Capacity and Supported Decision-Making: A Canadian Perspective*. 2011, s. 43. Dostupné na adrese: <http://cic.arts.ubc.ca/research-knowledge-exchange/supportive-decision-making.html>.

¹²⁴ The Vulnerable Persons Living with a Mental Disability Act 50(2) and 85(2).

I když se může zdát, že Manitoba plně integruje koncept podporovaného rozhodování, definice a formulace, které jsou v zákoně používány, limitují plnou realizaci konceptu.¹²⁵ Je třeba ještě dodat, že podobně jako v jiných provinciích lze v Manitobě uzavřít **trvalou plnou moc**.¹²⁶

2.2.2.4 Ontario

Nejdůležitějším zákonem, který řeší situace, kdy je osoba neschopna činit rozhodnutí, je *Substitute Decisions Act*, tedy zákon o náhradním rozhodování.¹²⁷ Zákon stanoví, jak může být jmenován **rozhodovatel** (decision-maker) osobě s postižením. Možnosti pro takovou osobu se odvíjejí na základě typu rozhodnutí, která osoba není schopna učinit. Oficiálně se však nabízí jen dvě alternativy, opatrovnictví a trvalá plná moc.

Je však nutné podotknout, že ačkoliv zákon specificky neupravuje podporované rozhodování, jeho formulace i související judikatura¹²⁸ uznává důležitost podpor. Konkrétně článek 22 (3) stanovuje, že soud je v určitých situacích povinen nejmenovat opatrovníka, pokud je přesvědčený, že k rozhodnutí může dojít alternativním způsobem.¹²⁹

V dalších ustanoveních zákona je taktéž uznána role členů rodiny a přátel. Opatrovníci a zmocněnci jsou povinni udržovat pravidelný osobní kontakt a konzultace s rodinou a přáteli dotyčné osoby. Rozhodnutí jsou přesto činěna opatrovníkem nebo zmocněncem. Je možno konstatovat, že angažovanost zdůrazňovaná v zákoně ve skutečnosti příliš nepodporuje schopnosti osoby s omezenou způsobilostí činit vlastní rozhodnutí.¹³⁰

2.2.2.5 Québec

Québecký právní systém se odlišuje od zbytku Kanady tím, že se jedná o pojetí práva podobné tomu, na jaké jsme zvyklí v kontinentální Evropě. Otázky způsobilosti k právním

¹²⁵ Více o nedostacích zákona viz Kerzner, L. *Paving the way to Full Realization of the CRPD's Rights to Legal Capacity and Supported Decision-Making: A Canadian Perspective*. 2011, s. 43-45. Dostupné na adrese: <http://cic.arts.ubc.ca/research-knowledge-exchange/supportive-decision-making.html>.

¹²⁶ Viz http://www.gov.mb.ca/publictrustee/pdf/power_of_attorney_guidebook.pdf.

¹²⁷ Viz *A Guide to The Substitute Decisions Act*. Ministry of the Attorney General. Ontario. 2000. [Cit. 15. 11. 2012]. <http://www.attorneygeneral.jus.gov.on.ca/english/family/pgt/pgtsda.pdf>.

¹²⁸ Rozhodnutí Vyššího soudu Otario, ze dne 26. 1. 2006, *Gray v. Ontario*, 2006 CanLII 1764 (ON SCDC), <http://canlii.ca/t/1mfrd>; *Yuill v. Canadian Union of Public Employees*, 2011 HRTO 126 (CanLII), <http://canlii.ca/t/2fbxc>.

¹²⁹ "The court shall not appoint a guardian if it is satisfied that the need for decisions to be made will be met by an alternative course of action that, (a) does not require the court to find the person to be incapable of managing property; and (b) is less restrictive of the person's decision-making rights than the appointment of a guardian."

¹³⁰ Bach, M., & Kerzner, L. *A New Paradigm for Protecting Autonomy and the Right to Legal Capacity*. 2010. [Cit. 15. 11. 2012]. Dostupné na adrese: <http://www.lco-cdo.org/disabilities/bach-kerzner.pdf>, s. 53-56.

úkonům jsou řešeny v člancích 153 až 297 québeckého Občanského zákoníku (*Civil Code of Québec*). Tento zákon umožňuje jmenování **opatrovníka** soudem (*curatorship* nebo *tutorship*), stejně tak i plánovacích dokumentů při očekávání ztráty způsobilosti k právním úkonům (tzv. **mandates**).¹³¹ Koncept podporovaného rozhodování je do legislativy zařazen skrze možnost tzv. **rádcovství** (*Advisorship*). Jedná se o nejméně restriktivní opatření, které může využívat osoba s postižením. Tato možnost je vhodná pro osoby s nízkou mírou podpory při rozhodování nebo jen dočasnou nezpůsobilostí způsobenou nemocí či zraněním. Tyto osoby mohou být schopny péče o osobní záležitosti, ale nemusí být schopny rozhodnutí v jiných oblastech. S přiděleným rádcem si mohou zachovat autonomii a pokračovat v uplatňování svých práv (například správa peněz). Rádce tedy pomáhá osobě s určitými úkony, především s administrativou, ale sám o sobě nemá pravomoc rozhodovat za dotyčnou osobu a ta nemá povinnost řídit se jejími radami. Jedná se tedy o institut odpovídající českému podpůrci, jak stanoví NOZ¹³².

2.2.2.6 Saskatchewan

Hlavní legislativní úpravou v oblasti způsobilosti k právním úkonům je *Adult Guardianship and Co-decision-making Act* (tedy zákon o opatrovnictví zletilých osob a spolurozhodování). Tento zákon uznává důležitost podpor i v rámci institutu tzv. **spolurozhodování** (*co-decision-making*). Je ale třeba poznamenat, že podpůrci jsou jmenováni soudem, nikoliv voleni danou osobou.

Pokud to stav nezpůsobilé osoby vyžaduje, soud může určit **opatrovníka** či „spolurozhodovatele“ (*co-decision-maker*). V zákoně je nicméně také stanoveno, že soud tak nesmí učinit, „pokud nebyly vyzkoušeny a zváženy alternativní způsoby podpory, a to včetně intenzivních forem podpor a asistence při rozhodování“. Opatrovnictví tak připadá v úvahu, pouze pokud osoba s postižením není vůbec schopna činit rozumná rozhodnutí. V případě, že osoba vyžaduje pouze asistenci při rozhodování, je jmenován pouze „spolurozhodovatel“. Ten sdílí způsobilost k právním úkonům s dotyčnou osobou.¹³³ Taktéž se musí podřídit učiněnému rozhodnutí, pokud by ho mohla udělat i rozumná osoba a pravděpodobně z něj nevznikne žádná újma.¹³⁴ Dalším důležitým požadavkem pro výkon funkce spolurozhodovatele je nutnost vykonávat své povinnosti způsobem, který omezuje možné zasahování do života dotyčné osoby, jak jen je to možné, a podporovat ji k účasti

¹³¹ Kerzner, L. *Paving the way to Full Realization of the CRPD's Rights to Legal Capacity and Supported Decision-Making: A Canadian Perspective*. 2011, s. 47-51. Dostupné na adrese: <http://cic.arts.ubc.ca/research-knowledge-exchange/supportive-decision-making.html>.

¹³² NOZ, § 45 a násl.

¹³³ Adult Guardianship and Co-decision-making Act 2000: 14(2)(a).

¹³⁴ Adult Guardianship and Co-decision-making Act 2000: 17(2), 14 (2).

v maximálním rozsahu na všech rozhodnutích. Dále je pak povinen zajistit ochranu občanských a lidských práv svěřené osoby.

2.2.2.7 Yukon

V Yukonu jsou podpory přímo uznány skrze *Decision Making, Support and Protection to Adults Act*, tedy zákon o rozhodování, podpoře a ochraně dospělých osob. (Skládá se ze tří částí: (1) Smlouvy o podporovaném rozhodování (*Supported Decision-Making Agreements*); (2) Reprezentační dohody (*Representation Agreements*); a (3) Soudem stanovené opatrovnictví (*Court-appointed Guardianship*).

Smlouvy o podporovaném rozhodování mají za cíl napomoci dospělým osobám, které nepotřebují opatrovnictví a jsou schopny spravovat své záležitosti s určitou pomocí. Dva dospělí občané mohou sjednat tuto dohodu s vymezenými oblastmi, ve kterých bude podpůrce (*associate decision-maker*) asistovat osobě s omezenou schopností rozhodovat. Tento společník nesmí činit rozhodnutí za osobu, které má pomáhat. Tento institut odpovídá českému podpůrci, dle § 45 NOZ.

2.2.3 Závěr

Od konce 90. let jsou podpůrné prostředky pro osoby s omezenou rozhodovací schopností implementovány v řadě kanadských jurisdikcí. Nicméně je třeba poznamenat, že úplná realizace konceptu podporovaného rozhodování je limitovaná. Opatření existujících zákonů někdy neumožňují určitým skupinám obyvatel využívat podpor, ale za určitých okolností tvoří dokonce překážky, které jim znemožňují využívat způsobilost k právním úkonům s podporou.

Je však třeba vyzdvihnout, že Kanada prakticky v každé ze svých provincií poskytuje alternativy k opatrovnictví a také, že veřejnost i odborníci mají k dispozici množství informací týkající se náhradního i podporovaného rozhodování, aby mohli zvolit nejlepší řešení. Tyto informace jsou poskytovány jak ze strany organizací pro osoby s postižením, tak i často ze strany úřadů veřejného opatrovníka. V tomto by měla Česká republika nepochybně pokročit a po mnoha letech, kdy nebyly a zatím nejsou dostupné žádné materiály, chybějící dokumenty vytvořit.

Kanadský systém je také zajímavý celkovým přístupem ke konceptu poskytování podpory člověku. Je zde kladen důraz na maximální využití přirozených zdrojů v komunitě a podporu rozvoje kvalitních vztahů kolem člověka s postižením. Sociální služby tady mají specifitější a cílenější náplň, než je tomu v ČR. Na rozdíl od České republiky je intenzivní podpora věnována rodinám, aby věděly o existujících možnostech a uměly podpořit své příbuzné v žití samostatného a plnohodnotného života. Osobní plánování života člověka s postižením

se odehrává v kruzích blízkých lidí (nejen členů rodiny, ale i přátel, známých, sousedů, vrstevníků atd.) a zaměřuje se nejen na oblast poskytování služeb, ale i na další aspekty běžného života. Snaží se pomoci naplnit sny, vize a přání člověka s postižením. Podpora ze strany sociálních služeb přichází na řadu, až pokud nestačí přirozené zdroje v komunitě nebo jako podpora pro zajištění běžného života v komunitě. Cílem je, aby sociální služby byly pouhým doplňkem v životě člověka, ne jeho určujícím prvkem, jako je tomu například v případě pobytu člověka s postižením v zařízeních ústavního typu. Neziskové organizace v Kanadě pomáhají rodinám vyrovnat se s obavami o budoucí život jejich příbuzných s postižením právě díky výše popsaným právním nástrojům. To je propojeno s podporou při zajištění vhodného samostatného bydlení pro člověka s postižením, vytváření sítě podpory mezi přáteli, možností spoření pro budoucnost atd. Vše je součástí společného a sdíleného plánování budoucnosti naplněného života člověka s postižením v běžném prostředí.¹³⁵

Tyto nástroje a metody popsané podrobněji ve zprávě ze stáže v Britské Kolumbii¹³⁶ jsou důležitým prvkem, který umožňuje kvalitní využití výše popsaných právních opatření, zejména dohody o reprezentaci.

Kanadská legislativa je v oblasti způsobilosti k právním úkonům považována za jeden z nejlepších příkladů mezi státy, které usilují o posun od náhradního rozhodování k podporovanému. Je však třeba přesto konstatovat, že i přes dobrou praxi stále zcela nevyhovuje požadavkům Úmluvy o právech lidí s postižením.

¹³⁵ Jednou z organizací poskytující výše popsanou podporu je organizace PLAN, která vytvořila manuál pro rodiny a blízké osoby člověka s postižením, který sama využívá. Jedná se o knihu Etmanski, A., Cammack, V., Collins, J. *Safe and Secure: Six Steps to Creating a Good Life for People with disabilities*. Plan. 2009. Větší část publikace je k dispozici na stránkách projektu na webu organizace Instand, <http://www.instand.cz/modely-podpory-pro-rozhodovani-lidi-s-mentalnim-postizenim.html>.

¹³⁶ Zpráva je dostupná na webu organizace Instand, <http://www.instand.cz/modely-podpory-pro-rozhodovani-lidi-s-mentalnim-postizenim.html>.

2.3 Anglie

Byť byla anglická legislativa dlouhodobě propojena s kanadskou, instituty, které jsou v těchto zemích užívány, nejsou shodné. Proto nyní bude alespoň v menším rozsahu představena právní úprava Anglie. (Jen pro upřesnění, tato úprava není shodná s legislativou Skotska ani Irska.)

2.3.1 Náhradní a podporované rozhodování v legislativě

Tradičně je v anglickém právu způsobilost chápána jako funkční koncept, který se hodnotí s ohledem na specifické rozhodnutí, které je potřebné učinit. V roce 2005 byl přijat nový zákon týkající se lidí s duševním postižením, tzv. Mental Capacity Act 2005 (dále jenom „MCA“), který nabyl účinnosti v Anglii a Walesu v roce 2007.¹³⁷ MCA je vybudován na pěti základních principech:

- 1) Presumpce způsobilosti – každý dospělý člověk má právo rozhodovat se, má se za to, že je k tomu způsobilý, ledaže je dokázán opak;
- 2) Podpora při rozhodování – člověku musí být poskytnuta jakákoliv možná pomoc předtím, než je na něj nahlíženo jako na nezpůsobilého, rozhodnout se samostatně;
- 3) Nerozumná rozhodnutí – nemůže být nahlíženo na člověka jako na nezpůsobilého jenom proto, že učiní rozhodnutí, které je možné považovat za nerozumné;
- 4) Nejlepší zájem – jednání nebo rozhodnutí podle MCA pro nebo za nezpůsobilého člověka musí být v jeho nejlepším zájmu;
- 5) Nejméně restriktivní možnost – cokoliv, co je učiněno pro nebo za nezpůsobilého člověka by mělo v co nejmenší míře omezovat jeho základní práva a svobody.

Zákon vymezuje nezpůsobilost ve vztahu ke konkrétní věci, nezpůsobilost je založena na zhoršení nebo poruše fungování mysli nebo mozku. Zhoršení i porucha může být dočasná nebo trvalá a to, zda je člověk schopen se rozhodnout, musí soud prokázat podle standardu převahy důkazů (*balance of probabilities*).¹³⁸ Jinak je způsobilost presumována. Zhoršení nebo porucha může být podle MCA způsobena v důsledku bolesti, šoku nebo vyčerpání, psychické nemoci, mentálního postižení, demence, poškození mozku, zmatenosti způsobené návykovou látkou, závažným fyzickým postižením, které způsobuje biochemické poruchy, zmatení nebo poruchu vědomí. Dále MCA definuje „nezpůsobilost činit rozhodnutí“, což je případ, kdy člověk i) není schopen porozumět informaci důležité pro rozhodnutí, ii)

¹³⁷ V Skotsku byl schválen obdobný zákon již dříve, tzv. Adults with Incapacity (Scotland) Act 2000, v Severním Irsku se otázka způsobilosti k právnímu jednání řídí obyčejovým právem.

¹³⁸ Viz část 2 odst. 1-4 MCA.

udržet danou informaci, iii) použít nebo vážit informaci jako součást rozhodovacího procesu, nebo iv) komunikovat svoje rozhodnutí.

2.3.2 Typy právních institutů

Zákon upravuje dva případy tzv. náhradního rozhodování. Jedná se o **trvalou plnou moc** (*Lasting Power of Attorney*) a soudem ustanoveného zástupce (*Court appointed depute*). Institut trvalých plných mocí umožňuje od října 2007, aby člověk v očekávání vlastní nezpůsobilosti (například Alzheimerova choroba) jmenoval právního zástupce, který bude jednat za něj. MCA umožňuje zmocnit právního zástupce buď pro majetkovou oblast, nebo pro oblast sociálního zabezpečení nebo zdravotnictví¹³⁹. Trvalé plné moci podléhají registraci úřadu veřejného opatrovníka (viz níže). Zmocněnec musí respektovat obecně nejlepší zájem zmocnitele a další podmínky upravené v plné moci. Zmocněnec musí být starší 18 let a může se jednat i o právnickou osobu, jde-li o otázku správy majetku. Nicméně právnická osoba nesmí být v konkurzu. V zásadě zmocněnec nemůže dát nebo odvolat souhlas se život zachraňující péčí, anebo nakládat s majetkem zmocnitele formou daru. Plná moc je zrušitelná zmocnitelem, odvolatelná zmocněncem. Časté jsou tyto plné moci mezi manžely, proto ze zákona tento vztah zaniká rozvodem manželství nebo prohlášením manželství za neplatné.

Soudem ustanovený zástupce může být osoba starší 18 let, může se jednat i o osobu právnickou, pokud jde o správu majetku. Zástupce může být ustanoven pouze se souhlasem dotčené osoby. Zástupci jsou zmocněni soudem přijímat rozhodnutí v oblasti sociálního zabezpečení, zdravotní péče a ve finančních záležitostech. Nemohou ale např. odmítnout souhlas s léčbou zachraňující život. Zástupce je soudem jmenován jenom v případě, že soud nemůže svým jednorázovým rozhodnutím problém vyřešit. Zástupce je jmenován do doby, než sám zástupce uzná, že člověk je schopen činit rozhodnutí.

MCA upravuje ještě tři další instituty ochrany lidí s postižením. Jedná se o tzv. nezávislého zastávce (*Independent Mental Capacity Advocate*), předběžná prohlášení o odmítnutí péče (*Advance decisions to refuse treatment*) a trestný čin špatného zacházení nebo zanedbávání nezpůsobilého člověka (*ill treatment or neglect of a person who lacks capacity*).

Nezávislý zastávce je jmenován pro podporu nezpůsobilého člověka, který nemá nikoho, kdo by mohl za něj vystupovat, např. rodinu nebo přátele. Pomoc nezávislého zastávce lze využít v případě, že je nutné rozhodnout o závažné zdravotnické péči nezpůsobilého člověka

¹³⁹ Více informací o tomto institutu včetně formulářů a ceníku poplatků pro tyto plné moci je možno získat na: <https://www.gov.uk/power-of-attorney/make-a-lasting-power-of-attorney> nebo <http://www.justice.gov.uk/forms/opg/lasting-power-of-attorney>.

nebo v případě změny jeho ubytování. Zastávce prezentuje přání, pocity, víru a hodnoty nezpůsobilého člověka a současně upozorňuje toho, kdo má rozhodnout, o všech aspektech jeho rozhodnutí.

Předběžná prohlášení o odmítnutí péče umožňují lidem učinit rozhodnutí o odmítnutí zdravotní péče v případě, že mohou postrádat v budoucnosti způsobilost. Týká-li se prohlášení zdravotní péče důležité pro udržení života, musejí být splněny striktní formální požadavky. Prohlášení musí být učiněno v písemné formě, musí být podepsáno, dosvědčeno a dále musí obsahovat formuli „i když je v sázce život“ („*even if life is at risk*“).

MCA zavedl jako další prvek ochrany osob s postižením nový trestní čin špatného zacházení a zneužívání nezpůsobilých lidí. Kdo bude uznán vinným za tento trestní čin, hrozí mu trest odnětí svobody až na pět let.

Důležitou součástí reformy bylo vytvoření dvou institucí, nového soudu ochrany (*Court of Protection*) a nového úřadu veřejného opatrovníka (*Office of the Public Guardian*)¹⁴⁰. Pravomoc soudu je dána ve vztahu k celému MCA, má svá vlastní procesní pravidla a soudce. Může činit prohlášení, rozhodnutí a příkazy týkající se nezpůsobilých lidí, rozhodovat za lidi nebo jim jmenovat zástupce. Úřad veřejného opatrovníka zastává veřejný funkcionář jmenovaný lordem kancléřem. Jde o úřad s vlastní právní subjektivitou, hlavní sídlo je v Birminghamu. Úřad je součástí moci výkonné. Co se týče funkcí, úřad je registračním místem pro trvalí předběžná prohlášení a pro zástupce uvedené v prohlášeních. Po obdržení žádosti se úřad obrátí na soud, který zhodnotí dopad a účel ochranného opatření. Až po vyjádření soudu může úřad opatření registrovat. Po registraci je úkolem úřadu dohlížet na zástupce jmenované soudem a poskytovat soudu informace důležité pro rozhodnutí. Úřad spolupracuje s jinými institucemi, jako např. policií nebo poskytovateli sociálních služeb.¹⁴¹

Ve vztahu k financování těchto ochranných nástrojů MCA nastavil pravidla tak, že je-li to nezbytné, služby jsou osobě zajištěny za přiměřenou cenu. Pokud zástupce činí úplatné rozhodnutí za zastoupeného, povinnost zaplatit cenu má zastoupený. Zástupce má dále právo na náhradu vynaložených nákladů, které se hradí z majetku zastoupeného. O tom i o výši náhrady rozhoduje soud.

¹⁴⁰ Viz <http://www.justice.gov.uk/about/opg>.

¹⁴¹ Blíže srov. Mental Capacity Act 2005 – summary. Dostupné na http://www.dh.gov.uk/en/Publicationsandstatistics/Bulletins/theweek/Chiefexecutivebulletin/DH_4108436

2.4 Německo

2.4.1 Historie

Od roku 1990 proběhly v Německu již tři reformy opatrovnictví. První z těchto reforem byla spojená s přijetím tzv. *Betreuungsgesetz*, zákona, který do BGB¹⁴² (Bürgerliches Gesetzbuch, německého občanského zákoníku) zařadil nový institut, tzv. *Betreuung*, s účinností od 1. 1. 1992. Tento institut lze popsat jako soudem stanovené opatrovnictví a právní zastoupení. Plný název zní *Die rechtliche Betreuung* a je zařazen ve čtvrté knize BGB Familienrecht, titul druhý, § 1896 a násl.¹⁴³ Tento systém klade větší důraz na potřeby člověka s postižením a účel potřebné péče. Na základě této reformy bylo v Německu zrušeno plné opatrovnictví, německý občanský zákoník tedy již neumožňuje zbavit člověka způsobilosti k právním úkonům.

V roce 1999 proběhla druhá reforma spočívající v rozšíření skupiny opatrovníků a omezení jejich pravomocí ve specifických právních oblastech. V roce 2005 pak bylo opatrovnictví v Německu zreformováno potřetí, kvůli zvyšování počtu lidí pod opatrovnictvím, které způsobilo vyšší nápor na státní rozpočet. Tato reforma měla sloužit k přehlednějšímu financování profesionálních opatrovníků podle jejich kompetencí, zejména z řad neziskových organizací, k odstranění přílišné byrokracie u soudů a ke snížení celkových nákladů opatrovnictví. Jádrem reformy tak byla přeměna systému financování opatrovníků, kdy každý z opatrovníků dostává jistou minimální částku, která se však zvyšuje v souvislosti se specifickými kompetencemi opatrovníka (například vzdělání v oblasti sociální práce, ošetřovatelství apod.). Kromě toho má opatrovník nárok na úhradu nákladů spojených s výkonem opatrovnictví. Příjem opatrovníků z řad neziskových organizací je zdaněn nižší mírou než příjem profesionálních opatrovníků.

Při výběru vhodného opatření pro osoby se zdravotním postižením je vždy třeba respektovat principy ukládání těchto právních institutů:

1. Princip nezbytnosti – soud nesmí ustanovit opatrovníka v oblastech, v kterých je člověk schopen činit právní úkony, zároveň jiné, méně omezující prostředky mají přednost před opatrovnictvím.

¹⁴² Byl vydán v roce 1896, s účinností od 1. 1. 1900.

¹⁴³ Blíže k německému modelu opatrovnictví srov. Herr, S. *Self-determination, Autonomy and Alternatives for guardianship* in Herr, S., Gostin, L., O., Koh, H., H. *The human rights of person with intellectual disabilities*. Oxford: Oxford University Press, 2003, s. 429.; Blankman, K. *Guardianship Models in the Netherlands and Western Europe*. Int'l J.L.& Psychiatry, 1997, č. 1, s. 47–57.

2. Princip sebeurčení (autonomie) – opatrovník musí umožnit opatrovanci vést život podle svých představ v co nejvyšší možné míře.
3. Princip zachování práv – každý člověk má právo na zachování základních lidských práv, jakými jsou právo volit, uzavřít manželství nebo uzavřít závěť bez ohledu na míru nebo stupeň postižení.

2.4.2 Méně omezující opatření

Udělení plné moci, jako projev vůle člověka, má vždy přednost před opatrovnictvím. Plnou moc lze udělit i například k rozhodování o zdravotnických úkonech. Pokud není možné, aby člověk udělil plnou moc, soud si může vyžádat posudek Úřadu veřejného zdraví týkající se zdravotního, sociálního nebo psychického stavu člověka, který zároveň doporučí rozsah a trvání opatrovnictví.

Soud může v průběhu trvání opatrovnictví také omezit způsobilost opatrovance ještě v konkrétním právním jednání (např. prodeji bytu) prostřednictvím institutu *Einwilligungsvorbehalt*. Platnost jednání opatrovance v dané oblasti je pak vázána na souhlas opatrovníka.

Člověk může uzavřít navíc tzv. *Patientenverfügung*, podobné českému předběžnému prohlášení ohledně rozhodování o zdraví pro případ nezpůsobilosti.

2.4.3 Opatrovnictví

Opatrovník může být ustanoven opatrovnickým soudem dospělému člověku, který není na základě svého tělesného nebo duševního postižení schopen činit právní úkony (§ 1896 BGB). Návrh na ustanovení opatrovníka může podat člověk sám, i když není jinak způsobilý, nebo soud může zahájit řízení ex officio. Soud nesmí ustanovit opatrovníka proti vůli člověka.

Před ustanovením opatrovníka musí soud zkoumat, jestli není možné uplatnění některého méně omezujícího opatření nebo jestli dostatečnou ochranu neposkytuje jiná forma podpory, kterou člověk užívá.

Opatrovníka ustanovuje opatrovnický soud, tedy obecný soud prvního stupně. V řízení o opatrovnictví se člověk, o jehož způsobilosti se jedná, může zastupovat i sám. Jednání v řízení o ustanovení opatrovníka jsou přístupná pro všechny osoby bez ohledu na míru jejich postižení. Jednání může proběhnout i u osoby s postižením doma nebo v zařízení sociálních služeb. Soudci jsou odpovědní za ustanovení opatrovníka a rozhodnutí o rozsahu opatrovnictví. Také rozhodují o ukončení opatrovnictví. Opatrovnický soudce musí mít alespoň roční praxi.

Opatrovnictví trvá po dobu určenou soudem, maximálně pod dobu sedmi let. Častá jsou také rozhodnutí o krátkodobém opatrovnictví, nejčastěji na dobu až šesti měsíců. Pro rozhodnutí o sterilizaci člověka pod opatrovnictvím musí soud vždy ustanovit speciálního opatrovníka, kterým nemůže být veřejný opatrovník nebo organizace.

2.5 Rakousko

2.5.1 Opatrovnictví

Právní úprava opatrovnictví v Rakousku je obsažena v ustanoveních § 268–285 všeobecného občanského zákoníku¹⁴⁴, (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch*), naposledy byla novelizovaná v roce 2006 s účinností od roku 2007. Od roku 1984 již není možné plné opatrovnictví, tedy institutu odpovídající zbavení způsobilosti k právním úkonům.

Plná způsobilost je vždy zachována v oblasti výkonu základních lidských práv, politických práv, je zachováno právo na odvolání proti ustanovení opatrovníka, právo nahlížet do soudního spisu a právo pořizovat závěť. Při pořizení závěti je ovšem nutno dodržet formu pořizení závěti, která je pro tyto případy stanovena specificky.

2.5.1.1 Ustanovení opatrovníka a opatrovnické řízení

Opatrovník může být ustanoven opatrovnickým soudem člověku s tělesným nebo duševním postižením, který není schopen obstarat si svoje vlastní záležitosti bez toho, aby poškozoval sebe nebo ostatní. Soud zahájí řízení buď na návrh tohoto člověka, nebo z úřední moci. Ustanovit opatrovníka nelze, pokud osobu s postižením v jednání může zastoupit člen rodiny, případně organizace pečující o práva lidí se zdravotním postižením.

Opatrovníka lze ustanovit pro konkrétní oblast právního jednání, nebo pro několik oblastí. Ustanovením opatrovníka ztrácí opatrovanec způsobilost v oblastech jednání, pro které je opatrovník ustanoven. Opatrovanec musí ale souhlasit s rozsahem pravomocí opatrovníka.

Opatrovník se ustanovuje na dobu neurčitou, každých pět let má soud povinnost přezkoumat, jestli podmínky pro opatrovnictví nadále trvají.

Proti ustanovení opatrovníka se může člověk pod opatrovnickým odvolat, může požadovat zrušení opatrovnictví nebo může před opatrovnickým soudem žádat o náhradu škody od opatrovníka. Opatrovanec se může také odvolat proti konkrétnímu rozhodnutí opatrovníka. Opatrovnický soud zruší v případě, že opatrovance nadále nepotřebuje pomoc opatrovníka.

2.5.1.2 Osoba opatrovníka

Při výběru opatrovníka musí soud dbát na přání opatrovance, případně na nejlepší zájem člověka. Člověku je ustanoven primárně opatrovník z řad blízkých osob, pokud je to nutné,

¹⁴⁴ Byl vydán jako císařský patent č. 946/1811 Sb. z. s. dne 1. června 1811, který nabyl účinnosti od 1. ledna 1812.

vzhledem k obsahu právních úkonů, může být opatrovníkem ustanoven advokát nebo notář, případně organizace zabývající se právy lidí se zdravotním postižením. Opatrovníkem též může být jiná vhodná osoba. Tato osoba však může vykonávat opatrovnictví vůči maximálně pěti opatrovancům, pokud jde o fyzickou osobu, nebo 25 opatrovancům, pokud jde o osobu právnickou.

2.5.1.3 Výkon opatrovnictví

Rozsah pravomocí opatrovníka je určen rozhodnutím soudu. Opatrovník má dále povinnost s opatrovancem udržovat osobní kontakt minimálně jednou měsíčně, a dbát na to, aby mu byla poskytována dostatečná zdravotní a sociální péče. Opatrovník rozhoduje za osobu, ale proti jejímu přání může rozhodnout jen se souhlasem soudu.

Opatrovník nemůže dát souhlas ke zdravotnickému zákroku, který by měl za následek trvalou neplodnost opatrovance, ledaže by mu jinak hrozilo fyzické utrpení, nebo by byl ohrožen na životě. V takovém případě podléhá souhlas opatrovníka schválení soudu. Taktéž si musí opatrovník vyžádat schválení soudu v případě neběžných úkonů, jakými jsou například prodej nemovitosti, podání soudních návrhů a žalob.

Opatrovník musí zasílat soudu pravidelnou zprávu ohledně kontaktu s opatrovancem, jeho bydlení a životních podmínek, minimálně jednou ročně. Pokud opatrovník spravuje majetek, musí každé tři roky zasílat soudu vyúčtování.

V případě konfliktu zájmů opatrovance a opatrovníka nebo dvou opatrovanců téhož opatrovníka, soud ustanoví pro právní úkon kolizního opatrovníka.

2.5.1.4 Financování

Za opatrovnictví může opatrovník požadovat od soudu odměnu. Běžně jde o odměnu ve výši 5 % ročního příjmu opatrovance, včetně jiných benefitů, jakými jsou zdravotní péče, nebo úlevy na bydlení. Pokud majetek opatrovance převyší částku 10 000 eur, může opatrovník navíc požadovat odměnu ve výši 2 % celkového majetku. Opatrovník má dále nárok na náhradu nákladů na opatrovnictví. Opatrovanec platí soudu 25 % ročního poplatku za opatrovnictví. Odměna přísluší opatrovníkovi jen v případě, že opatrovanci zbývají finance pro uspokojení jeho základních životních potřeb, odměnu soudu musí opatrovanec platit vždy.

2.5.2 Méně omezující opatření

Člověk může pro případ nezpůsobilosti do budoucna udělit **speciální plnou moc** (*Vorsolgevollmacht*) za předpokladu, že v čase udělení plné moci je plně způsobilý. Pro oblasti, na které se plná moc nevztahuje, je možné ustanovit opatrovníka.

Zastoupení příbuznými (*Nächsten Angehörigen*) znamená, že další člen domácnosti obstarává všední věci osoby (nákupy, placení nájemného atd.). Pro tuto oblast není nutné stanovovat opatrovníka.

3. Klíčové zásady a doporučení

V předcházejících kapitolách byly popsány některé zahraniční právní úpravy. Množství informací, které z nich vyplývá, může být přínosným podnětem pro vytvoření dobré praxe v České republice. Proto je nyní možno vytvořit určité shrnutí, vymezení zásad a doporučení, které by pro systémy náhradního a podporovaného rozhodování mělo platit. Každá z níže zmíněných zásad, po níž následuje krátké doporučení, by měla být vykládána v souvislosti s cílem a duchem Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, tedy s respektem k právům osob se zdravotním postižením, stejně jako umožnění plné realizace těchto práv.

- Právní systém by měl nabízet spektrum různých řešení podporovaného a případně i náhradního rozhodování pro osoby se zdravotním postižením tak, aby tyto osoby mohly vždy užít opatření, které nejlépe pokryje jejich potřeby a nebude docházet k nadměrnému omezování jejich práv.

Je třeba, aby při výběru opatření pro osoby s postižením byly zvažovány vždy všechny možnosti, které právní systém i praxe nabízí. Pokud je osoba dostatečně podpořena jistým opatřením, nesmí být systémem donucována k užití více omezujícího opatření, než jaké je třeba, jen pro usnadnění práce jiné instituce.

- Při výběru opatření mají vždy přednost ta, která méně zasahují do právní osobnosti člověka. Opatrovnictví nebo dokonce zásah do způsobilosti k právním úkonům jsou vždy krajní možnosti. K jejich uložení může dojít pouze v případě, že žádné jiné opatření nemůže dostatečně uspokojit potřeby dané osoby a zároveň hrozí závažné poškození jejich práv.

Zbavení způsobilosti nesmí být běžným opatřením a nesmí jím být ani omezení ve způsobilosti k právním úkonům, byť praxe v České republice svědčí o opaku. Je třeba, aby došlo k využívání opatření méně zasahujících do právní osobnosti člověka. Těmito opatřeními nejsou jen instituty podporovaného a náhradního rozhodování, které nově obsahuje občanský zákoník. Dobrá praxe při užívání alternativ by měla být propagována.

- Osoba s postižením musí mít právo volby opatření, které chce využít při své podpoře anebo ochraně. Efektivní podpory a ochrany je možné dosáhnout i vhodnou kombinací různých opatření.
- Každé opatření by mělo mít nástroje zamezující jeho zneužití. Tyto nástroje by měly být využitelné i samotnou osobou s postižením.

Osoba s postižením by měla mít možnost upozornit i neformální cestou na to, že v případě daného opatření může docházet k nikoli řádnému výkonu a že její práva mohou být ohrožena. Pokud se třetí osoby dozví o špatné činnosti opatrovníka či další osoby vykonávající podporované či náhradní rozhodování, mají možnost kontaktovat soud. Pokud bude vytvořen specializovaný orgán, instituce, která se bude zabývat opatrovnictvím, resp. instituty náhradního a podporovaného rozhodování, měly by mít osoby možnost obracet se i na ni. Měl by být vyvinut funkční mechanismus zjišťování poškození práv osob i dalšího řízení o tomto poškození, včetně nastavení opatření, které je možno využít okamžitě, při důvodném podezření na předmětné negativní jednání. Pokud se zjistí, že došlo k protiprávnímu jednání osoby vykonávající podporované či náhradní rozhodování, osobě s postižením musí být zajištěno skutečné (ne jen formální) právo na dosažení odškodnění. Bylo by vhodné zvážit vytvoření nástrojů práva regulující špatnou činnost opatrovníka, případně osoby vykonávající podporované či náhradní rozhodování, neboť je zde nepochybně veřejný zájem na postihování takového jednání.

- Osoba s postižením musí mít vždy právo na soudní přezkum předmětných opatření, která jsou vůči ní aplikována, právo na řízení o odejmutí těchto opatření, a to i v případě, že s nimi původně souhlasila.

Pravidla občanského soudního řádu, případně dalších předpisů upravujících postup soudů, musí umožnit osobě s postižením rovnocennou účast na řízení nejen o předmětném opatření, tedy jeho ukládání, změně i ukončení, ale i řízeních souvisejících (o stížnosti na opatrovníka, o jeho změně, o neběžném právním úkonu i všech dalších.)

- Rodina, přátelé, známí mají mít možnost monitorovat realizaci a fungování opatření, které využívá osoba s postižením, v případě, že si to osoba s postižením přeje, a v případě jeho zneužívání či špatného fungování navrhnout jeho změnu či zrušení. Za účelem monitorování fungování daného opatření mají tito blízcí právo jednat s osobou, která opatření realizuje či právo zjišťovat potřebné skutečnosti o řádném výkonu funkce.

Je třeba kvalitně definovat pravidla fungování tohoto mechanismu. Výzvou pro tuto funkci může být v rámci ČR fungování opatrovnické rady, která je upravena v novém občanském zákoníku. Bylo by však vhodné metodicky či jinou formou upravit přesná pravidla jejího ustanovování a fungování.

Opatrovnická rada, i když je koncipována jako kontrolní orgán, by měla především sledovat ochranu práv, oprávněných zájmů a naplňování potřeb člověka s postižením a mít kompetenci zprostředkovávat a vyhledávat pro člověka v tomto smyslu další zdroje.

- Podporovatel i zástupce osoby mají být s člověkem s postižením v pravidelném spojení tak, aby nemohlo dojít k újmě na jeho právech.

V některých právních úpravách se vyskytuje konkrétně stanovená povinnost opatrovníka setkat se s opatrovancem (např. alespoň jednou v měsíci). Bylo by vhodné metodicky upravit, vyjasnit tuto povinnost u nás, včetně např. doporučení minimálního kontaktu.

- Stížnosti vůči tomu, kdo vykonává náhradní či podporované rozhodování, by měly být v první řadě řešeny neformální cestou. Vhodné by bylo projednání stížnosti třetí osobou. Pokud tímto jednáním nedojde k vyřešení situace, má osoba právo se obrátit na soud.

Vhodný mechanismus řešení stížností a konfliktů by mohl efektivně (zejména rychleji) než soud řešit problémy s opatrovníkem, resp. další osobou. Vzhledem k tomu, že projednání stížností u soudu je často velmi zdlouhavé a pro soud může být zbytečně zatěžující (vzhledem k třeba méně závažnému obsahu stížnosti), mohl by být vhodný mezičlánek účinným řešením situace. V rámci řešení by bylo vhodné využít i prvku mediace. Případné řízení u jiného orgánu (před soudem) samozřejmě nesmí zamezit osobě právo na přístup k soudu při řešení závažných konfliktů s opatrovníkem.

- Je vhodné, aby vůle, preference a přání osoby s postižením byly zaznamenány v písemné podobě, aby k nim bylo možno přihlížet i v době, kdy se stav osoby zhorší natolik, že není možné od ní požadovat vyjádření.

Bylo by vhodné vyvinout odpovídající nástroje a pomůcky na to, aby osoby svoji vůli, preference a přání měly zaznamenány. Je třeba, aby k informacím o tom, jak vytvořit tyto dokumenty, měly přístup jak osoby s postižením, tak i osoby, které jim chtějí pomoci s jejich vytvořením. Bylo by vhodné zvážit způsob ukládání těchto dokumentů. Je třeba poučit odborníky v justici, na úřadech, v sociálních službách,

zdravotnictví, bankovníctví i jiných oblastech o existenci těchto nástrojů a o možnosti jejich využívání.

- Osoba s postižením musí mít přístup k takovým právním i jiným nástrojům, aby jejich prostřednictvím mohla tzv. plánovat do budoucna.

Je třeba, aby osoba s postižením měla k dispozici právní nástroje, s jejichž pomocí bude schopna ovlivňovat svůj život do budoucna, zejména pro dobu po zhoršení jejích schopností, v rámci nichž může deklarovat svoje volby, které musí být respektovány. Tyto plánovací nástroje by měly být dostupné pro různé životní oblasti, ne jen ve zdravotnictví či stanovení zástupce. Je třeba, aby stávající a případně nově vytvořené plánovací nástroje byly známé veřejnosti a aby byly dostupné i ve formě pro osoby s postižením. Je třeba podpořit zejména rodiny osob s postižením, aby měly dostatečné povědomí o těchto nástrojích a dovedly je efektivně využívat. To může být také jedním z ochranných prvků proti nadměrnému zasahování do práv osob s postižením.

- Přání osoby s postižením musí být vždy respektováno, ledaže by jí hrozila závažná újma.

Opatrovník musí k zastupování osoby přistupovat tak, že spravuje majetek, případně rozhoduje o dalších záležitostech osoby s postižením, té však nadále zůstávají všechna její ostatní práva. Vzhledem k tomu, že se vždy jedná o její majetek, resp. finance, má primární právo rozhodovat o něm ona, byť v omezené míře. Vždy jí však zůstává například plné právo na všechny informace o svém majetku i veškerých dispozicích s ním. Informace jí musí být předány v takové formě, aby byla osoba schopna jim porozumět.

- Osoba s postižením má právo na nerozumné i na špatné rozhodnutí.

Při posuzování rozhodovacích schopností osoby s postižením je třeba dbát nejen na to, jaká učinila rozhodnutí, ale jakým způsobem k výsledku došla. Rozhodnutí, které společnost hodnotí jako nerozumné, může mít pro osobu s postižením svůj význam. Taktéž nelze aplikovat opatření vedoucí k podporovanému či náhradnímu rozhodování jen proto, že došlo ke špatnému rozhodnutí. Tento proces je běžný i v případě rozhodování lidí, u kterých není potřeba využívat opatření k podpoře při rozhodování.

- Informace o opatřeních podporovaného a náhradního rozhodování musí být dostupné všem. Osoby s postižením, jejich rodiny i přátelé, osoby, které jsou v kontaktu

s osobami s postižením, musí mít dostatek kvalitních informací o tom, jaká řešení je možno využít, pokud osoba potřebuje řešit institut náhradního i podporovaného rozhodování. Informace musí být osobám s postižením přístupné v odpovídající formě tak, aby jim osoby s postižením porozuměly.

Stát by měl zajistit dostatečné vzdělávání odborníků, kteří se podílí na tématice práv osob se zdravotním postižením, jak na soudech, úřadech, ve zdravotnických zařízeních, sociálních službách, i v jiných oblastech. Je třeba, aby i pečující osoby měly dostatek informací a aby případně měly kontaktní místo, na které se budou moci obracet s dotazy. Je třeba vytvořit materiál pro osoby s postižením o opatřeních náhradního a podporovaného rozhodování v odpovídající formě (například snadno čitelné znění).

- Kapacita opatrovníka a podpůrce – Opatrovník, podpůrce či další osoby vykonávající funkci náhradního či podporovaného rozhodování musí pečovat vždy jen o tolik osob, aby tento výkon mohl být řádný, aby se dostatečně mohl věnovat každé z nich.

V některých státech jsou stanovené normy pro to, kolik osob může mít na starost opatrovník jako fyzická osoba i jako právnická. Je na zvážení, zda by tyto počty měly být upraveny zákonem či jinou vhodnou formou (například metodikou vydanou ministerstvem), zejména proto, že za stávající situace nepochybně dochází k přetížení některých veřejných opatrovníků.

- Vzdělání – Opatrovník musí mít dostatek informací pro to, aby mohl svoji funkci kvalitně vykonávat. Totéž platí pro další osoby vykonávající náhradní i podporované rozhodování.

V některých státech existuje systém dlouhodobého vzdělávání zejména veřejných opatrovníků (jak v právní oblasti, tak v sociálních službách, znalost z oblasti psychologie apod.) Je třeba nastavit systém tak, aby veřejní, či profesionální opatrovníci podléhali povinnosti pravidelně se vzdělávat. Dále je třeba, aby opatrovníci z řad rodiny a přátel měli možnost se také vzdělávat, aby kurzy pro ně byly dostupné. Je nezbytné, aby opatrovníci obdrželi dostatek informací o výkonu své funkce při zahájení výkonu své funkce.

Pokud bude zřízen institut profesionálních podpůrců, pak by pro ně stran vzdělávání měla platit obdobná pravidla. Pro neprofesionály by opět měla být zajištěna možnost dostupného vzdělávání.

Informace o tom, jak funguje náhradní a podporované vzdělávání, jaké je postavení osoby, která funkci vykonává, a jaká má práva osoba se zdravotním postižením, by měla být dostupná a přístupná i osobám s postižením, a to v odpovídající formě.

Financování – Opatrovnictví a některé typy náhradního i podporovaného rozhodování jsou v mnoha zahraničních zemích placené ze strany osob s postižením. Vždy se však přihlíží k finančním prostředkům osoby s postižením a tuto povinnost v případě nedostatečných zdrojů přebírá stát či obec. Je třeba zamyslet se a podněcovat diskuze o budoucím systému náhradního a podporovaného rozhodování v ČR a zvážit různé způsoby financování tohoto systému.

Centrum pro náhradní a podporované rozhodování – V České republice není jednotná praxe výkonu opatrovnictví. Stávající roztržičnost při realizaci jeho výkonu je podporována odlišným rozhodováním soudů o stejných záležitostech, stejně jako postoji ministerstev při řešení problémů opatrovnictví. Je třeba stanovit určité postupy při výkonu funkce, standardů, tak aby zástupci a podporovatelé, ale stejně tak i osoby s postižením věděli, jak mají v určité situaci postupovat. Bylo by vhodné vytvořit či určit subjekt, který by tuto funkci, a případně i další (vzdělávací, řešení sporů, kontrola výkonu funkce atd.) vykonával. (V zahraničí se jedná typicky o úřad veřejného opatrovníka.)

4. Key principles and recommendations

Selected foreign legislative frameworks for supported and substitute decision making have been described in the preceding chapters. The wealth of information provided could be valuable input for establishing good practice in the Czech Republic. This chapter attempts to summarize, present a selection of recurring principles found in such frameworks, followed by brief recommendations.

Each of the principles below must be construed with regard to the goals of and in the spirit of the Convention on the Rights of People with Disabilities, which means with respect to the rights of people with disabilities, and full enjoyment of those rights.

- A legal system should offer a range of solutions for supported, and possibly also substitute decision making for people with disabilities, so that such persons could always use such measure that will best suit their needs, and will not lead to excessive restrictions of their rights.

In the process of selection of measures for people with disabilities, all possibilities that the legal system and practice offers always need to be considered. If a person is sufficiently supported by a certain provision, she must not be coerced by the system to use a measure more restrictive than necessary, only to make the work of some institution easier.

- In the process of selection of measures, preference must be always given to those that interfere less with person's legal personality. Appointing a guardian or restricting person's legal capacity must be viewed as the last resort, and only used in situations, in which no other provision is capable of sufficiently fulfilling the needs of the person, and at the same time there is a danger of serious violation of her rights.

Depriving a person of her legal capacity must not be a routine measure, and the same goes for restricting her legal capacity – although this is contrary to current practice in the Czech Republic. Other measures must be used instead, which interfere less with a person's legal personality. The concepts of supported and substitute decision making introduced in the new Civil Code, are only some of the measures and arrangements available. Best practice in choosing appropriate alternatives should be encouraged.

- A person with disabilities must have the right to choose a measure she wants to use for her support and protection. Efficient support and protection can be achieved through combining various measures.
- Each provision should contain safeguards against abuse. These safeguards should be also accessible for the person with disabilities herself.

A person with disabilities should be able to raise alarm, when there is a danger of improper exercise of authority or violation of her rights, in a formal or informal way. A way of approaching a court of law needs to be available, should a third person learn about any wrongdoing or improper conduct of a guardian or other person exercising supported or substitute decision making. If, in future, a specialized organ or institution will be created responsible for guardianship or supported and substitute decision making, there needs to be a way of approaching it, too.

A functional mechanism should be created for detecting violations of rights, together with procedure of dealing with such violations when discovered; measures need to be included to be used immediately after reasonable suspicion has arisen that detrimental conduct is taking place. When illegal conduct has been detected of a person exercising supported or substitute decision making, the person with a disability must be granted de facto right to remedy (not only de jure). It is advisable to consider the creation of legal instruments regarding improper conduct of a guardian or other person performing supported or substitute decision making, as it is undoubtedly in the public interest to penalize such conduct.

- A person with disabilities must always have the right to a judicial review of the measures she is subject of, and the right to a court procedure for removal of such measures, even if she initially agreed with such measures.

The rules of the Civil Procedure Code and other legislation regulating judicial proceedings must grant a person with disabilities equal participation in the proceedings about the measure she is subject of (its imposition, change, and termination) and in related proceedings (complaint about guardian, change of guardian, non-routine legal acts and all others).

- Family and friends must be able to monitor how a measure is exercised and what impacts it has on the person with disabilities, if the person wants this. If a measure is being abused or does not work well, they must be able to suggest its modification or termination, if this is a wish of a person with disabilities. In order to monitor the exercise of a measure, they must also have the right to confer with the person

exercising the authority, and the right to seek and receive information to establish, whether the authority is being exercised properly.

High standard of rules needs to be set for monitoring mechanisms. In the Czech Republic, a challenge for this could be the guardian council enshrined in the new Civil Code. However, precise rules for the appointment and operation of it are yet to be defined by a methodology, or some other form of guidelines.

A guardian council is conceived as an oversight body, but its main function should be to watch over protection of rights, legitimate interests, and fulfilment of needs of person with disabilities, and it should be within its powers to facilitate and seek further resources for a person.

- The supporter or representative of person with disabilities should be in regular contact with the person with disabilities, so as to prevent any violation of her rights.

In some legal systems, the guardian is specifically required to meet up with a ward (eg. once a month). It would be advisable to systematically specify and clarify the nature of this duty in the Czech Republic, and possibly to introduce recommendations for minimal frequency of face-to-face contact.

- Complaints against a person exercising supported or substitute decision making should primarily be resolved informally. A suitable way is to discuss a complaint in front of a third person. If, however, this will not bring a resolution of the conflict, it is the person's right to turn to a court of law.

An adequate mechanism for complaint and conflict resolution could deal with problems with a guardian or other person more efficiently, namely more quickly, than a court. A court hearing of a case may often be rather lengthy, and also place unnecessary burden on courts, considering there may be issues of lesser seriousness. An adequate resolution mechanism could be a feasible solution, and it should incorporate features of mediation.

If such a mechanism was to be introduced, the fact that proceedings are taking place in front of a body other than a court of law must of course not prevent the person to petition the court in matters of serious conflicts with her guardian.

- It is advisable for an expression of will, preference, and wishes of a person to be recorded in writing, so that it could be taken into consideration even after the state of

that person has deteriorated to the extent that makes it impossible to ask her for such an expression.

It would be advisable to develop suitable legal instruments and aids for persons to record their will, preferences, and wishes in writing. The information about how to create such documents must be made accessible to people with disabilities, as well as those who want to help them with their creation. Some manner of safekeeping such documents should be considered. Justice professionals, civil servants, healthcare professionals and people working in banking and other areas need to be instructed as to which instruments exist and how to use them.

- A person with disabilities must have access to legal and other instruments to be able to make plans for her future.

There must be legal instruments available to people with disabilities that enable them to make plans for their future, namely for the event that their condition deteriorates, allowing them to state their choices, which then must be complied with.

Such planning instruments should be available for wide range of areas in person's life, not only for health care or naming a representative. All planning instruments must be known to the public, and published in formats accessible to people with disabilities. Especially families of people with disabilities should be encouraged to gain awareness sufficient for efficient use of the instruments. This can also serve as one of the safeguards against excessive intrusion into rights of person with disabilities.

- Wishes and preferences of people with disabilities must always be complied with, unless there is a danger of serious harm.

A guardian's approach to representing a person must be such that despite the fact she takes care of property of person with disabilities and makes decisions for her in other areas, the person with disabilities keeps all of her other rights. Because the property or money belongs to the person with disabilities, it is her, who has the primary right to make decisions about it, albeit this is limited. For example, the person always keeps the right to be fully informed about her property and all transactions with it. This information must be given to her in a format that the person is capable of understanding.

- A person with disabilities has the right to make unreasonable or even wrong decision.

While determining the decision making abilities of a person with disabilities it must be taken into account not only what decisions the person has made, but also how she has arrived at them. A decision judged as unreasonable by the society can be meaningful for the person with disabilities.

Measures towards supported and substitute decision making may not be taken only on the grounds of having made a bad decision, as it is indeed the case with people, who do not require measures for supported decision making.

- Information about measures for supported and substitute decision making must be accessible to all. People with disabilities, their families and friends, and persons in contact with people with disabilities must all have sufficient information to make an informed choice among the measures available to a person with disabilities, who needs supported and substitute decision making. The information must be available in formats, which will be understood by people with disabilities.

The state should provide sufficient education of professionals involved in rights of person with disabilities, working in courts of law, civil service, health care, social services, and other areas. Even carers must have sufficient information, and ideally there should be somewhere for them to turn to with their questions. Information materials must be created about supported and substitute decision making in formats suited for people with disabilities (such as, for instance, in the easy to read format).

- Guardians' and supporters' caseload. The number of people with disabilities cared for at one time by one guardian, supporter, or other person providing supported and substitute decision making, must be limited to allow for proper exercise of her duties, and for paying sufficient attention to each person with disabilities.

In some countries, there are rules determining the number of persons, which make up the case-load of one guardian. It is to be considered, whether those numbers should be set by an act of parliament, or in another way (methodology published by state). At the moment, the case load of some public guardians is indisputably excessive.

- Education - Guardian must have sufficient information for the exercise of her function, and the same applies to others providing supported and substitute decision making.

Some countries have set up a system of long-term education mainly for public guardians, covering among other areas law, social services, and psychology. The system must make it compulsory for public and professional guardians to educate themselves on a regular basis. Guardians, who are family members or friends, must

have the possibility to educate themselves, e.g. the training needs to be also accessible for them. It is essential that guardians receive sufficient information about their role before they start exercising it.

In case that professional supporters are introduced, similar rules regarding education should apply to them. For non-professionals, again, optional access to education should be provided.

Information about education in the field of supported and substitute decision making, about the position of persons exercising it, and about the rights of people with disabilities should be accessible to disabled persons also in appropriate formats.

- Financial matters - Guardianship and some forms of supported and substitute decision making are in many countries paid for by people with disabilities. However, financial means of a person with disabilities are always tested, and if they are insufficient, the state or municipality takes over this responsibility. Thinking and debate is needed about future system of financing supported and substitute decision making in the Czech Republic, and several different models of financing the system must be considered.
- Centre for supported and substitute decision making - In the Czech Republic, the practice of exercising guardianship is not unified. This is in part fomented by courts, which decide differently in matters that are the same, and the approach of ministries towards guardianship.

Certain procedures and norms must be set up for the exercise of guardianship for representatives and supporters, as well as people with disabilities to know how to proceed in certain situations.

It is advisable to create or choose a body responsible for this and other functions, such as education, conflict resolution, oversight of exercise and so on. (Abroad, this body is usually called “public guardian”.)

Summary

This text has been created for a project of Models of support for decision making for people with mental disabilities, according to proclamation 77 OP LZZ, part no. 5.1 – International cooperation, no. CZ.1.04/5.1.01/77.00025. It is being set in motion by a civic association Instand, together with partners League of Human Rights and Mental Disability Advocacy Center (MDAC).

The Czech Republic has had a long term deficits in the field of role of people with disabilities, specially the legal capacity and guardianship. The legislation was very brief and didn't give any information about the possible look decision making process, about practical issues, how not to break but also fully apply the rights of people with disabilities. Since January 2014 a new Civil Code, n. 89/2012 Coll., will come into effect. It includes new rules for practicing the guardianship. Even though this is considered a revolutionary change for the Czech Republic, it is important to fill in the materials that would more precisely specify the rules of quality guardianship, especially tools of substitute and supported decision making.

The aim of this project is to present the legislation of guardianship and types of substitute and supported decision making abroad. We would like to show the principle, approaches and specific means that could be applied. Related to this analysis are the foreign countries partnerships where different legislations were seen, especially finding the right methods of supported decision making. The information gained through analysis and partnerships will be base for further activities in a project, that will aim for improving the state of substitute and supported decision making in the Czech Republic (for example methodic of guardianship, ethic code, quality standards and analysis of a possibility of the institute of a professional guardian or supporter in the legal environment of the Czech Republic).

Chapters depict the essential parts of other countries legislations which could be used in the Czech Republic. Upon each of them the recommendations are followed, that could be used in Czech environment. In other part of the project we will try to introduce them into legal practice, so that effective substitute and supported decision making could be exercised including development of tools that will allow that.

Závěr

V rámci této analýzy byly představeny vybrané zahraniční právní úpravy. Ačkoli žádný z představených systémů není tím jediným, ideálním, množství prvků, které se v textu objevily, by mohlo být vhodným podnětem pro budoucí praxi v ČR. Česká republika je v současnosti na začátku budování pravidel praxe opatrovníka a využívání podpůrce i dalších institutů náhradního i podporovaného rozhodování. Je třeba, aby byl zaveden kvalitní výkon funkcí zástupců, podpůrců i specifických nástrojů pro rozhodování osob s postižením. S těmito nástroji by měly být obeznámeny osoby s postižením, jejich rodiny i experti pohybující se v této oblasti. Je nutné, aby měly kontakt na místo, kde mohou získat potřebnou pomoc i radu, jak opatření vhodně realizovat.

Zmíněné instituty nejsou zajímavé jen jako celek, důležitá jsou i jednotlivá pravidla, praktické fungování i různé pomocné nástroje, které jsou v praxi využívány. Zejména ty by mohly být snadno realizovatelnou, ale pro život osob s postižením významnou podporou. Po této analýze i zahraničních stížích, by měla nastoupit tvorba materiálů, které mají nastavit dobrou praxi opatrovníka a podpůrce. Následovat bude analýza možnosti vytvoření institutu profesionálního opatrovníka a podpůrce v právním prostředí České republiky, metodika opatrovnictví, etický kodex, standardy kvality výkonu opatrovnictví a podpůrcovství.

Ministerstvo spravedlnosti připravuje v současné době nový zákon o opatrovnictví. Bylo by jistě přínosné, kdyby bylo možné zahrnout informace, které vzejdou z této analýzy, jakož i z dalších výstupů projektu o kvalitním výkonu opatrovnictví a podpůrcovství, do legislativy.

Seznam pramenů

ODBORNÉ PUBLIKACE:

- *A Comparative Analysis of Adult Guardianship Laws in BC, New Zealand and Ontario*, CCELS Report No. 4.
- *A Guide to The Substitute Decisions Act*. Ministry of the Attorney General. Ontario 2000. [Cit. 15. 11. 2012]. Dostupné na adrese: <http://www.attorneygeneral.jus.gov.on.ca/english/family/pgt/pgtsda.pdf>.
- *A life in Freedom*, Jag Association. [Cit. 1. 2. 2013]. Dostupné na adrese: <http://www.jag.se/innehall/pieces-printed-matter>.
- *A New Profession is Born – Personligt ombud, PO*, Socialstyrelsen, Edota, Västra Aros, 2008. [Cit. 11. 12. 2012]. Dostupné na adrese: <http://www.personligtombud.se/publikationer/pdf/A%20New%20Profession%20is%20Born.pdf>
- *Annual Report 2011/2012 of the Public Guardian and Trustee of British Columbia*, Public Guardian and Trustee of British Columbia, Vancouver, 2012. Dostupná na adrese: http://www.trustee.bc.ca/reports_publications/index.html.
- Bach, M., & Kerzner, L. *A New Paradigm for Protecting Autonomy and the Right to Legal Capacity*. 2010. [Cit. 15. 11. 2012]. Dostupné na adrese: <http://www.lco-cdo.org/disabilities/bach-kerzner.pdf>.
- *BCLI Report No. 46*, The Canadian Centre for Elder Law Studies and the British Columbia Law Institute. October 2006. [Cit. 12. 2. 2013]. Dostupné na adrese: <http://www.bcli.org/ccel/projects/comparative-analysis-adult-guardianship-laws-bc-new-zealand-and-ontario>.
- Blank, C., Scherman, A., Sellin, K. *Ten years with personal assistance, A report from the Knowledge Projekt*, JAG Association, Stockholm, 2006. [Cit. 5. 1. 2013]. Dostupné na adrese: http://www.jag.se/sites/default/files/10%20years_1.pdf.
- Blankman, K. *Guardianship Models in the Netherlands and Western Europe*. International Journal of Law and Psychiatry, 1997, č. 1.
- Browne, A. *Mental Health Acts in Canada*. Cambridge quarterly of healthcare ethics, 2010.
- Burningham, S. *Developments in Canadian Adult Guardianship and Co-Decision-Making Law*. Dalhousie Journal of Legal Studies. 2009.
- Carney, T. *Globalisation and guardianship Harmonisation or (postmodern) diversity?* International Journal of Law and Psychiatry, Vol. 24, 2001. [Cit. 6. 11. 2012] Dostupné na adrese: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/11436634>.
- *Development of Disability Policy Modern-Day Sweden, Swedish disability policy – services and care for people with functional impairment*, Socialstyrelsen, The National Board of Health

and Welfare., [Cit. 1. 4. 2013]. Dostupné na adrese:
http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/8407/2009-126-188_2009126188.pdf.

- Dinerstein, B. R. D. *Implementing Legal Capacity Under Article 12 of the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities: The Difficult Road From Guardianship to Supported Decision-Making*. Human Rights Brief, 19(2), 2012. [Cit. 23. 11. 2012] Dostupné na adrese: <http://digitalcommons.wcl.american.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1816&context=hrbrief>.
- Exler-König, J. *The Reform of the German Guardianship Law*. Berlin. Betreuungsverein Treptow-Köpenick. [Cit. 3. 3. 2013] Dostupné na adrese: http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&ved=0CC8QFJA&url=http%3A%2F%2Fwww.fortbildung-ehrenamtlicher-betreuer.eu%2FDocs%2FGerman%2520Guardianship%2520Law.doc&ei=Fp9sUe_5BsLBtQbCuYHYCg&usg=AFQjCNGwTFa8jX_4x7uuG77vwp1rMjGWjQ&bvm=bv.45175338,d.Yms.
- Gordon, Robert M. *The Changing World of Adult Guardianship*, [prezentace]. Vancouver, Canada. ([online]. [Cit. 1. 4. 2013]. Prezentace dostupná na adrese: http://www.publicadvocate.vic.gov.au/file/file/Events/2011/symposium/Robert_Gordon_OPA_2_90711.ppt.
- Gordon, R., M. *The Emergence of Assisted (Supported) Decision-Making in the Canadian Law of Adult Guardianship and Substitute Decision-Making*. International Journal of Law and Psychiatry, Vol. 23, No. 1, 2000. [Cit. 30. 11. 2012] Dostupné na adrese: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/10730210>.
- Gordon, R., M., a spol., *The 2012 Annotated British Columbia Incapacity Planning Legislation, Adult Guardianship Act and Related Statutes*, Carswell, 2012, Toronto, Ontario.
- Gordon, R. M. *Adult protection legislation in Canada: Models, issues, and problems*. International Journal of Law and Psychiatry. Vol. 24, 2001. [Cit. 30. 11. 2012] Dostupné na adrese: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/11436621>.
- *Guardianship by Country: Resource for Second World Congress on Adult Guardianship. Germany, Sweden, Canada, Austria*, [Cit. 2. 2. 2013]. Dostupné na adrese: <http://www.international-guardianship.com/guardianship.htm>.
- Guernsey, K., Nicoli, M a Ninio, A., *Convention on the Rights of Persons with Disabilities: Its Implementation and Relevance for the World Bank*, Světová banka, 2007. [Cit. 7. 12. 2012] Dostupné na adrese <http://siteresources.worldbank.org/SOCIALPROTECTION/Resources/SP-Discussion-papers/Disability-DP/0712.pdf>.
- *Guiding Principles of the Vulnerable Persons Act*. [Cit. 15. 4. 2013]. Dostupné na sdrese : http://www.gov.mb.ca/fs/vpco/about/pubs/five_guiding_principles.pdf.
- Hall, M. I. *Mental Capacity in the (Civil) Law: Capacity, Autonomy, and Vulnerability*. McGill Law Journal, 58(1), 2012.
- Herr, S. *Self-determination, Autonomy and Alternatives for Guardianship* in Herr, S., Gostin, L., O., Koh, H., H. *The human rights of person with intelectual disabilities*. Oxford: Oxford

University Press, 2003; [online]. [Cit 12. 11. 2012]. Dostupné na adrese: http://scholar.google.com/scholar_url?hl=cs&q=http://ruralinstitute.umt.edu/Transition/Handouts/Self-Determination.Herr.pdf&sa=X&scisig=AAGBfm1s0xXF1nca46uXEGi7zMMP0iTotg&oi=scholar.

- *Introduction to the Swedish System. Swedish disability policy – service and care for people with functional impairments.* Socialstyrelsen. The Nation Board of Health and Welfare. [Cit. 1. 3. 2013] Dostupné na adrese: http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/attachments/8407/2009-126-188_2009126188.pdf.
- *It's your choice. Personal Planning Tools.* Public Guardian and Trustee of British Columbia. November 2012. [Cit. 1. 5. 2013]. Dostupné na adrese: www.trustee.bc.ca.
- Jespersen, M. *Personal Ombudsman in Skåne – a survivor-controlled service with personal agents.* Presentation at the conference 'Searching for a Rose Garden'. Tagungshaus Alte Feuerwache, Berlin. 2011. [Cit. 1. 3. 2013]. Dostupné na adrese: http://www.poskane.org/Jespersen_Berlin_2011-09-02.php.
- Kerzner, L. *Paving the way to Full Realization of the CRPD's Rights to Legal Capacity and Supported Decision-Making: A Canadian Perspective.* 2011. Dostupné na adrese: <http://cic.arts.ubc.ca/research-knowledge-exchange/supportive-decision-making.html>.
- Marečková, J.: *Platná právní úprava a návrh nového občanského zákoníku ve světle čl. 12 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením,* Právní rozhledy, 3/2009.
- Marečková, J., Matiaško, M. *Člověk s duševním postižením a jeho právní jednání. Otázka opatrovnictví dospělých.* Praha: Linde, 2010.
- Matiaško M., *Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením a transformace sociální péče v České republice. Právo na nezávislý způsob života a život v komunitě podle článku 19 CRPD a závazky České republiky,* MPSV, 2011. [Cit. 17. 1. 2013] Dostupné na adrese: http://www.mpsv.cz/files/clanky/10700/Analyza_CRPD.pdf.
- Mays, J. M. *Feminist disability theory: domestic violence against women with a disability,* Disability & Society, Vol. 21, No. 2, 2006.
- *Mental Capacity Act 2005 – summary.* Public Guardianship Office. London. Dostupné na adrese: <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/http://www.dca.gov.uk/legal-policy/mental-capacity/mca-summary.pdf>.
- *Moving From Scrutiny to Strategy: An Analysis of Key Canadian Elder Abuse and Neglect Cases.* Canadian Centre for Elder Law. (2011).
- Nilsson, A. *Personal Ombudsmen, Supported Decision-Making in Practise.* Looking Globally, Legislation Locally: The Irish Legal Capacity Bill. Dublin. 2012. [Cit. 22. 2. 2013]. Dostupné na adrese: <http://www.slideshare.net/legislation/personal-ombudsmen-supported-decisionmaking-in-practice-anna-nilsson>.

- *Objectives and priorities for the disability area*. Ministry of Health and Social Affairs. [Stockholm]. 2012 [Cit. 2. 4. 2013]. Dostupné na adrese: <http://www.government.se/sb/d/15472/a/184236>.
- Odlów, T. *Swedish Guardianship Legislation - Progressive and Lagging Behind*, Canadian Conference of Elder Law, Vancouver, 18. 11. 2008 Canada 2008.
- Oliver, M. *The Individual and Social Models of Disability*, přednáška na Joint Workshop of the Living Options Group and the Research Unit of the Royal College of Physicians dne 23. července 1990. [Cit. 18. 11. 2012]. Dostupné na adrese: <http://www.leeds.ac.uk/disability-studies/archiveuk/Oliver/in%20soc%20dis.pdf>;
- Oliver, M. *Understanding Disability: from Theory to Practice*, Basingstoke: Macmillan, 1996.
- *Ombudsman pro osoby se zdravotním postižením*. [Stockholm]. [Cit. 29. 3. 2013] Dostupné na adrese: www.stockholm.se/FamiljOmsorg/Funktionsnedsattning/Funktionshinderombudsmannen/
- *Personal Assistance as a Communicaiton Aid*. Jag Association. [Cit. 3. 4. 2013]. Dostupné na adrese: http://www.jag.se/sites/default/files/poster_com_0.pdf.
- Quinn, G. "Rethinking Personhood: New Directions in Legal Capacity Law & Policy." Or How to Put the "Shift" back into "Paradigm Shift". 2011. Galway, Ireland.
- Shakespeare, T., Watson, N. *The social model of disability: an outdated ideology?*. [Cit. 18. 11. 2012] Dostupné na adrese: <http://www.leeds.ac.uk/disabilitystudies/archiveuk/Shakespeare/social%20model%20of%20disability.pdf>.
- *Stockholm – a city for everyone. Participation programme for people with disabilities 2011–2016*. Stadsledningskontoret. [Stockholm. 2011] [Cit. 10. 4. 2012] Dostupné na adrese: http://www.stockholm.se/PageFiles/37735/Participation%20programme%20for%20people%20with%20disabilities_2011_2016.pdf.
- Studies, C. C. for E. L. (2006). *Analysis of Adult Guardianship Laws in BC , New Zealand and Ontario*. Vancouver. [Cit. 20. 11. 2012]. Dostupné na adrese: http://www.bcli.org/sites/default/files/Comparative_Analysis_of_Adult_Guardianship_Laws-1.pdf.
- *Swedish user-run service with Personal Ombud (PO) for psychiatric patients*. PO-Skåne; [aktualizace 18. 1. 2013; Cit. 2. 2. 2013]. Dostupné na adrese: <http://www.po-skane.org/ombudsman-for-psychiatric-patients-30.php>.
- Swiss Institute of Comparative Law, Lausanna, *Comparative Study on the Legal System of the Protection of Adult Lacking Legal Capacity. National Rules of Private Law, of Private International Law and Possible Legislative Initiative of European Union. United Kingdom, France, Germany, Sweden, Czech Republic, Romania*. European Parliament. Directorate-General Internal Policies. Policy Department C. Citizens' Rights and Constitutional Affairs. Brussels. 2008. [Cit. 5. 2. 2013]. Dostupné na adrese: <http://edz.bib.uni-mannheim.de/daten/edz-ma/ep/08/EST23687.pdf>.

- *U.B.C. Law Students' Legal Advice Manual*. Chapter Fifteen: Guardianship. Faculty of Law, University of British Columbia. 2011. [Cit. 18. 11. 2012] Dostupné na adrese: http://www.lslap.bc.ca/main/?Manual_download.
- *U.B.C. Law Students' Legal Advice Manual*. Chapter Fourteen: Mental Health Law. (2011). Faculty of Law, University of British Columbia. 2011. Dostupné na adrese: http://www.lslap.bc.ca/main/?Manual_download.
- Victorian Law Reform Commission. *Guardianship: Final Report* (pp. 97–123, 151-170). Melbourne: Victorian Law Reform Commission. 2011. [Cit. 18. 11. 2012]. Dostupné na adrese: <http://www.lawreform.vic.gov.au/projects/guardianship/guardianship-consultation-paper>.
- Watts, L., & Zakreski, K. *Powers of Attorney: Moving Toward Best Practices In Canada*. CBA Canadian Legal Conference. St. John's: British Columbia Law Institute. 2006.
- Western Canada Law Reform Agencies. *Enduring Powers of Attorney: Areas for Reform*. 2008.
- Zaidi, K. *Elder Abuse and Neglect in Institutional Settings: A Recent Overview of Adult Protection Legislation and Related Initiatives in Canada*. 2006. [Cit. 28. 11. 2012] Dostupné na adrese: <http://law.bepress.com/expresso/eps/911/>.

VNITROSTÁTNÍ PRÁVNÍ NORMY:

Česká republika

- Ústava ČR, ú. z. č. 1/1993 Sb.,
- zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
- zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád
- zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- zákon č. 89/2012 Sb., (nový) občanský zákoník

Velká Británie

- zákon o duševní způsobilosti (*Mental Capacity Act 2005*)

Kanada

*Britská Kolumbie*¹⁴⁵:

- zákon o opatrovnictví dospělých osob (*Adult Guardianship Act - AGA*), č. 1996:6 RCBS
- zákon o dohodě o reprezentaci (*Representation Agreement Act - RAA*), č. 1996:405 RCBS
- zákon o plné moci (*Power of Attorney Act*), č. 1996:370 RCBS
- zákon o majetku pacientů (*Patients Property Act*), č. 1996:349 RCBS

¹⁴⁵ Všechny zákony Britské Kolumbie jsou ve stavu ke dni 12. 6. 2013.

- zákon o Úřadu veřejného opatrovníka a správce (*Public Guardian and Trustee Act*), č.1996:383 RCBS

Alberta:

- zákon o opatrovnictví a správcovství dospělých osob (*Adult Guardianship and Trusteeship Act*), SA 2008, Chapter A-4.2,
- Personal Directives Act, RSA 2000, Chapter P-6,
- zákon o plné moci (*Powers of Attorney Act*), RSA 2000, c P-20

Manitoba:

- zákon o zranitelných osobách s duševním postižením (*Vulnerable Persons Living with a Mental Disability Act*)- Manitoba, CCSM c V90,

Ontario:

- zákon o náhradních rozhodnutích (*Substitute Decisions Act*), SO 1992, c 30

Québec:

- občanský zákoník, LRQ, c C-1991

Saskatchewan:

- zákon o opatrovnictví dospělých osob a spolurozhodování (*Adult Guardianship and Co-decision-making Act*) SS 2000, c A-5,3

Německo

- občanský zákoník (Bürgerliches Gesetzbuch – BGB) z r. 1896 Sb. z. s.

Rakousko

- občanský zákoník (Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch – ABGB), č. 946/1811 Sb. z. s.

Švédsko

- zákon o podpoře a službách pro určité osoby s postižením, č. 1993:387 SFS
- zákon o rodině (Föräldrabalken – FB), č. 1949:389 SFS
- zákon o soudním řízení (Rättengångsbalken), č.1942:740 SFS
- předpis o ustanovování zástupců (Förordning), č. 1988:1366 SFS

DOKUMENTY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA:

- Doporučení R 99 (4) Výboru ministrů členskými státy o zásadách právní ochrany dospělých nezpůsobilých osob.

- Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 10/2010 Sb.m.s.
- Zásady týkající se postavení národních institucí (Pařížské principy), přijaty Valným shromážděním OSN č. 48/134 ze dne 20. prosince 1993.

SOUDNÍ ROZHODNUTÍ:

- Rozhodnutí Nejvyššího soudu Kanady:
 - Starson proti Swayze, 2003 SCC 32 (CanLII), [2003] 1 SCR 722, Dostupné na adrese: <http://canlii.ca/t/1g6p9>
 - Nova Scotia (Minister of Health) v. J.J., ze dne 18. 2. 2005, č. 2005 SCC 12 (CanLII), [2005] 1 SCR 177, Dostupné na adrese <http://canlii.ca/t/1jz6j>
 - Koch (Re), 1997 CanLII 12138 (ON SC), Dostupné na adrese: <http://canlii.ca/en/>
- Rozhodnutí Nejvyššího soudu Ontaria
 - Litigation Guardian v. Calvert ze dne 12.2.1997, CanLII 12096 (ON S.C.), aff'd 1998 CarswellOnt 494; 37 O.R. (3d) 221 (C.A.), 106 O.A.C. 299, 36 R.F.L. (4th) 169, leave to appeal to S.C.C. refused May 7, 1998
 - Gray v. Ontario, 2006 CanLII 1764 (ON SCDC), ze dne 26. 1. 2006, Dostupné na adrese <http://canlii.ca/t/1mfrd>;
 - Yuill v. Canadian Union of Public Employees, 2011 HRTO 126 (CanLII), Dostupné na adrese: <http://canlii.ca/t/2fbxc>
- Rozhodnutí Nejvyššího soudu Švédska, č. 1994:23
- Rozhodnutí Nejvyššího soudu Švédska, č. 1980:271

WEBOVÉ STRÁNKY:

<https://www.bcheritagelaw.com/legal-services/estate-law-information/estate-planning/representation-agreements-vancouver/>

<http://canlii.ca/en/> (Canadian Legal Information Institute)

<http://www.international-guardianship.com>

<http://www.justice.gov.uk/forms/opg/lasting-power-of-attorney>.

<http://www.justice.gov.uk/about/opg>.

<http://www.gesetze-im-internet.de>

http://www.gov.mb.ca/fs/pwd/vpact_decision.html

http://www.gov.mb.ca/fs/pwd/vpact_support.html

<http://www.justice.gov.uk/about/opg>.

<http://www.justice.gov.uk/forms/opg/lasting-power-of-attorney>

<https://www.gov.uk/power-of-attorney/make-a-lasting-power-of-attorney>

<http://www.mpsv.cz/cs/7058> (Informace o transformaci sociálních služeb)
<http://www.mpsv.cz/cs/7241> (Informace o transformaci systému péče o děti)
<http://www.nidus.ca/>
<http://www.personligtombud.se> (Osobní ombudsman)
<http://www.pravonadetstvi.cz> (Transformace péče o děti v ČR)
<http://www.reformapsychiatrie.cz/>
<http://www.step.org/about-us>
<http://trass.cz/> (Transformace sociálních služeb v ČR)
<http://www.trustee.bc.ca> (Úřad veřejného opatrovníka a správce)
<http://www.nidus.ca> (Organizace Nidus)
<http://www.international-guardianship.com/guardianship.htm>
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Kanada>

Přílohy

- 1) Föräldrabalken (zákon o rodičovství a opatrovnictví), č. 1949:381 SFS, vybraná ustanovení ve stavu ke dni 15. 7. 2013
- 2) Representation Agreement Act (zákon o dohodě o reprezentaci), č. 1996:405 RSBC
- 3) Health Care (Consent) and Care Facility (Admission) Act (zákon o zdravotní péči (informovaný souhlas) a pečujících zařízeních (podmínky přijetí), č. 1996:181 RSBC
- 4) Adult Guardianship Act (zákon o opatrovnictví dospělých osob), č. 1996:6 RSBC
- 5) Public Guardian and Trustee Act (zákon o Úřadu veřejného opatrovníka a správce), č. 1996:383 RSBC
- 6) Patient Property Act (Zákon o majetku pacientů), č. 1996:349 RSBC
- 7) Dohoda o reprezentaci – formulář
- 8) Jak napsat dohodu o reprezentaci – pokyny
- 9) Jak dohodu o reprezentaci registrovat – pokyny

PŘÍLOHA Č. 1:

ZÁKON O RODINĚ - FÖRÄLDRABALKEN

č. 1949:381 SFS

platný a účinný ke dni 15. 7. 2013

(Vybraná ustanovení)

Kapitola 9

§ 6

Pokud nezletilá osoba bez dostatečného souhlasu uzavřela smlouvu, je povinností té osoby, se kterou byla smlouva uzavřena, od smlouvy odstoupit, dokud nebudou podmínky řádně schváleny nebo splněny. Pokud tato osoba věděla, že uzavírá smlouvu s nezletilým, nesmí však, i když měla důvod se domnívat, že nezletilý je oprávněn k uzavření této smlouvy, od smlouvy odstoupit po dobu, která od uzavření smlouvy mohla být stanovena pro schválení nebo jinak přiměřeně mohla být vypočtena jako potřebná. Pokud nezletilý vykonal službu nebo práci, nesmí daná osoba od smlouvy odstoupit s tím, že práce, služba byla vykonána nezletilým.

Dokument, kterým osoba od smlouvy odstupuje, může být nezletilé osobě zaslána nepřímo.

§ 7

Smlouva, kterou nezletilý uzavřel bez potřebného souhlasu, není platná, a všechny strany berou zpět to, co bylo vydáno nebo přijato, pokud toto nelze provést, má být vyplacena náhrada v dané hodnotě. Avšak ani nezletilý, není-li stanoveno v druhém odstavci jinak, není povinen vyplatit takovou náhradu většího rozsahu, než přijal, pro použití na přiměřenou údržbu nebo jinou svoji výhodu.

Pokud nezletilý při uzavírání smlouvy uvedl nepravdivé údaje o svých oprávněních, a tím uvedl danou osobu, se kterou smlouvu uzavíral, v omyl, je v případě neplatné smlouvy povinen v rozsahu, který bude přezkoumán, vyplatit přiměřenou náhradu za ztrátu, která byla uzavřením smlouvy způsobena. Pokud byl jeho postup trestný, má být úhrada splácena dle právní úpravy týkající se škod způsobených trestnými činy.

Kapitola 11

O opatrovníkovi (förmyndare) a förvaltare

O god manovi

§ 1

Nemůže-li opatrovník z důvodu nemoci nebo z jiného důvodu opatrovnictví vykonávat nebo není-li vykonávání opatrovnictví dle kap. 10 kap. § 17 možné, má úřad veřejného správce stanovit jeho god mana, aby na místo opatrovníka spravoval záležitosti nezletilé osoby.

Pokud soud dle kap. 10 § 17 zabráni opatrovníku ve výkonu opatrovnictví, smí soud v souladu s prvním odstavcem ustanovit god mana.

Pro god mana pro nezletilé cizí státní příslušníky a pro nezletilé osoby bez státní příslušnosti platí ustanovení kap. 4 § 3 zákona (1904:26 s. 1) o mezinárodních právních vztazích týkajících se manželství a opatrovnictví, a také zákon (2005:429) o god manovi pro opuštěné děti. Zákon (2005:430).

§ 2

Pokud má opatrovník nebo jeho partner či manžel či nezletilá osoba podíl na nevypořádané pozůstalosti, má úřad veřejného správce opatrovníku ustanovit god mana, aby spravoval jeho práva při vyřizování pozůstalosti, stejně tak jako rozdělení majetku a rozdělení dědictví nebo uzavírání smluv o společném bydlení v nerozděleném majetku.

Úřad veřejného správce má rovněž ustanovit god mana, pokud osoba, o níž se stará opatrovník, god man nebo förvaltare má vykonat právní úkon nebo se má účastnit soudního sporu a potřebuje pomoc, ale dle kap. 12 § 8 nemůže být zastupována opatrovníkem, god manem nebo förvaltarem. Pokud bylo zahájeno soudní řízení, může soud ustanovit god mana.

Úřad veřejného správce má rovněž v jiném případě, než který je uveden v prvním nebo druhém odstavci, ustanovit god mana pro osobu, která má pečovatele, opatrovníka, god mana nebo förvaltare, v záležitostech, kdy jednotlivé osoby mají zájmy, které jsou v rozporu se zájmy zástupce dané osoby nebo se zájmy partnera či manžela tohoto zástupce. Úřad veřejného správce má o tomto ustanovení informovat, pokud je to požadováno osobou, která má nezletilou osobu v péči, opatrovníkem, god manem nebo förvaltarem nebo osobou, která v dané věci zastupuje, nebo je to z jiného důvodu vhodné. Zákon (1994:1433).

§ 3

Úřad veřejného správce má ustanovit god mana,

1. pokud v případě úmrtí existuje známý dědic, který pobývá na neznámém nebo vzdáleném místě, a proto není možné, aby hájil svá dědická práva, a aby spravoval svůj podíl na tomto dědictví,

2. pokud v případě úmrtí není možné zjistit, zda zesnulá osoba po sobě zanechala nějakého dědice, který má na toto dědictví právo přednostně před Všeobecným dědickým fondem nebo přednostně před nebo spolu s jiným známým dědicem, nebo pokud je známo, že existuje dědic po zesnulé osobě, avšak není známo ani jméno dědice ani místo jeho pobytu a na základě takových okolností je nutné hájit práva tohoto neznámého dědice a spravovat jeho podíl na tomto dědictví,

3. pokud dědic dle závěti pobývá na neznámém nebo vzdáleném místě nebo není známý a jeho práva je proto nutné respektovat v souladu s tím, co je o dědici předepsáno,

4. pokud je z jiných důvodů vyžadováno, aby byla hájena práva nepřítomné osoby nebo, aby byl spravován její majetek,

5. pokud na základě ustanovení v závěti nebo v jiném právním dokumentu bude to, komu majetek připadne, záviset na budoucích událostech nebo pokud majetek bude zpřístupněn vlastnickými právy později, a je nutné, aby byly střeženy práva budoucího majitele nebo, aby byl spravován majetek budoucího majitele jeho jménem nebo

6. pokud majetek, v souladu s tím, co je zvláště předepsáno, má být vložen do péče a pod správu god mana, čehož se tato kapitola týká.

Úřad veřejného správce má ustanovit god mana dle prvního odstavce po oznámení, nebo v momentě, kdy je tato potřeba jiným způsobem zjištěna. Pokud existuje potřeba ustanovit god mana pro osobu, která má práva v dědickém řízení, je tuto skutečnost třeba ohlásit u úřadu veřejného správce tím, kdo dědictví vyřizuje.

Právní úkony, které god man učinil v souladu s ustanovením dle tohoto paragrafu, jsou platné, i když majetek, jehož se ustanovení týkalo, případně osobě, pro jejíž zastupování god man nebyl ustanoven. Zákon (1994:1433).

I v případech, které jsou uvedeny v kap. 18 § 1 první odstavec zákoníku o manželství a kap. 20 § 2 první odstavec tohoto zákoníku, ustanovuje god mana soud. Zákon (1994:1433).

§ 4

Pokud někdo z důvodu nemoci, duševní poruchy, špatného zdravotního stavu nebo podobné okolnosti potřebuje pomoc při hájení svých práv, správě svého majetku nebo nutnosti postarat se o svoji zesnulou osobu, má soud, v případě potřeby rozhodnout o ustanovení god mana či zástupce pro tuto osobu. Takové rozhodnutí nesmí být učiněno bez souhlasu osoby pro níž je toto opatření určeno, pokud stav této osoby nebrání tomu, aby její stanovisko bylo získáno.

Učiní-li soud rozhodnutí dle prvního odstavce, má rovněž ustanovit god mana pro vykonání daného úkolu. Má-li být god man ustanoven v jiném případě na základě rozhodnutí dle prvního odstavce, má o tomto ustanovení informovat úřad veřejného správce. Zákon (1994:1433).

§ 5

Právní úkon, který god man učinil mimo rozsah svého zmocnění, není pro osobu, které byl god man ustanoven, závazný. Ani právní úkon, který byl učiněn bez jejího souhlasu v rámci stanovených pravomocí, není pro tuto osobu závazný, ledaže osoba nebyla z důvodů svého stavu schopna vyjádřit svůj názor nebo pokud z nějakého jiného důvodu nemohl být její názor získán.

Učinil-li god man v rámci svých pravomocí určitý právní úkon, který se běžně provádí v rámci každodenního hospodaření, souhlas osoby, kterou god man zastupuje, se předpokládá, ledaže zastupovaná osoba před provedením právního úkonu vyjádřila něco jiného, s čímž je daný právní úkon v rozporu. Zákon (1988:1251).

§ 6

Pokud určitý právní úkon, který byl učiněn god manem, není závazný dle § 5, je god man povinen uhradit třetí osobě jednající v dobré víře škodu, kterou jí způsobil. Toto však neplatí, pokud právní úkon není pro osobu, na jejíž účet byl učiněn, právně závazný a vznikl jako následek zvláštní okolnosti, o níž god man nevěděl, a třetí osoba nemohla rozumně předpokládat, že by o nich god man věděl. Zákon (1988:1251).

O förvaltare

§ 7

Pokud se osoba ocitne v situaci uvedené v § 4 a není schopna pečovat o sebe nebo o svůj majetek, smí soud rozhodnout o užití institutu förvaltare pro tuto osobu. Institut förvaltare však nesmí být uložen, pokud je dostačující stanovení god mana nebo pokud dané osobě může být poskytnuta pomoc jiným, méně omezujícím způsobem.

Pravomoc förvaltare má být stanovena dle potřeb dané osoby v každém jednotlivém případě a může být omezena jen na určitý majetek, nebo vybrané záležitosti nebo majetku přesahující určitou hodnotu.

Soud může přenechat úřadu veřejného správce, aby blíže rozhodoval o rozsahu tohoto úkolu.

Pokud soud učiní rozhodnutí dle prvního odstavce, má rovněž ustanovit förvaltare, který by daný úkol prováděl. Pokud má být ustanoven förvaltare v jiném případě na základě rozhodnutí dle prvního odstavce, má o tomto ustanovení informovat úřad veřejného správce. Zákon (1994:1433).

§ 8

Přes ustanovení förvaltare dle § 7 má osoba, které byl förvaltare ustanoven, sama právo

1. uzavírat smlouvy týkající služeb nebo jiných prací,
2. disponovat s tím, co sama vlastní prací nabyla poté, co byl förvaltare ustanoven, stejně tak disponovat s výnosy z tohoto majetku a z toho, co si pořídí na místo tohoto majetku, a také
3. disponovat s tím, co po ustanovení förvaltare získá darem, dědictvím nebo jako obmyšlený v rámci pojistné smlouvy nebo z důchodového spoření dle zákona (1993:931) o individuálním důchodovém spoření za podmínky, že majetek není zahrnut v kompetenci förvaltare.

Pokud k tomu existují zvláštní důvody, smí přesto soud stanovit, že do úkolů förvaltare budou zahrnuty rovněž záležitosti, které upravuje první odstavec. Zákon (1994:1433).

§ 9

Förvaltare má v rámci své správcovské pravomoci právo samostatně disponovat s majetkem zastupované osoby a zastupuje ji ve všech záležitostech, které jsou v této pravomoci zahrnuty.

Osoba, které byl ustanoven förvaltare, nemá oprávnění sama vykonávat právní úkony jménem jiné osoby. Zákon (1988:1251).

§ 10

Se souhlasem förvaltare smí daná osoba sama vykonávat právní úkony rovněž v záležitostech, které jsou zahrnuty do pravomoci förvaltare. Účinek smlouvy, kterou daná osoba uzavřela bez souhlasu, je stejný jako v případě nezletilých osob, jak je předepsáno v kap. 9 kap. § 6 a 7. Zákon (1988:1251).

§ 11

Osoba není vázána právním úkonem, který förvaltare učinil mimo rámec svého zmocnění. Förvaltare je v takovém případě povinen uhradit třetí osobě, jednající v dobré víře, škodu, kterou jí způsobil. Zákon (1988:1251).

Společná ustanovení

§ 12

God manem nebo förvaltare má být ustanoven poctivý, zkušený a jinak vhodný muž nebo žena. Pokud má být god man ustanoven, aby dohlížel na práva nezletilé nebo nepřítomné osoby v rámci dědického řízení, a pokud zesnulá osoba určila, koho si přeje jako god mana, má být tato osoba ustanovena, ledaže tato osoba není nevhodná.

Osoba, která je nezletilá, nebo která má ustanoveného förvaltare, nesmí být sama ustanovena jako god man nebo jako förvaltare. Zákon (1988:1251).

§ 13

Pokud to okolnosti odůvodňují, může být jedné osobě ustanoveno více god manů nebo více förvaltare. Zákon (1994:1433).

§ 14

Je-li více god manů nebo förvaltare odpovědných za stejnou škodu, která byla způsobena třetí osobě, odpovídají za úhradu této škody solidárně. Odpovědnost za úhradu škody má být rozdělena mezi odpovědné osoby dle míry jejich zavinění. Pokud některá z osob nemá prostředky k úhradě svého podílu, má být odpovědnost ostatních za škody stanovena dle stejných principů. Zákon (1994:1433).

§ 15

Žádost o ustanovení god mana dle § 1 až 4 nebo förvaltare může podat opatrovník, osoba, které se žádost týká, pokud dovršila věku šestnácti let, a také její partner, manžel nebo nejbližší příbuzní dané osoby. Žádost o ustanovení god mana dle § 4 nebo förvaltare smí být podána osobami, které byly nyní jmenovány, a také úřadem veřejného správce.

Žádost o ustanovení förvaltare může podávat rovněž god man, čehož se týká § 4.

Pokud k tomu existuje důvod, musí soud z vlastní činnosti projednat otázky týkající se zřízení o ustanovení god mana dle § 4 nebo förvaltare.

V případě ustanovení osoby, která by vykonávala funkci god mana nebo förvaltare, má úřad veřejného správce stejné povinnosti. Zákon (1994:1433).

§ 16

V záležitostech týkajících se ustanovení god mana nebo förvaltare pro toho, kdo dovršil věku šestnácti let, má soud nebo úřad veřejného správce dát této osobě možnost, aby se vyjádřila, je-li to možné.

V záležitostech týkajících se ustanovení god mana § dle 4 nebo förvaltare má soud, pokud to není nadbytečné, požadovat také vyjádření od partnera či manžela nebo dětí dané osoby, od úřadu veřejného správce a ze zdravotnického zařízení. Vyjádření mají být rovněž vyžádána v případě potřeby od jiných blízkých osob, a také od té nebo těch obecních rad, které vykonávají práci v rámci sociálních služeb, a té nebo těch rad, které provozují krajské pečovatelské služby. Osoba, které se žádost týká, má být vyslechnuta ústně, pokud to může být provedeno, aniž by tato osoba byla poškozena, a pokud není zcela zřejmé, že tato osoba nerozumí tomu, čeho se záležitost týká. Soud však může upustit od ústního výslechu dané osoby, pokud tato osoba sama žádost podala nebo pokud sama dala souhlas k navrhovanému ustanovení nebo pokud existují jiné zvláštní důvody.

Ustanovení ve druhém odstavci platí rovněž v záležitostech u úřadu veřejného správce o ustanovení god mana dle § 4 nebo förvaltare.

Úřady a zařízení, které jsou uvedeny ve druhém odstavci, jsou povinny poskytnout soudu takové údaje, které mohou mít pro danou záležitost význam. Zákon (1994:1433).

§ 17

Před tím, než soud zřídí förvaltare, má si vyžádat lékařskou zprávu nebo jiné rovnocenné potvrzení týkající se zdravotního stavu dané osoby. Toto platí rovněž v záležitostech týkajících se ustanovení god mana dle § 4, kdy daná osoba poskytla svůj souhlas s úkonem.

Vláda nebo vládou stanovený úřad smí vydávat bližší předpisy ohledně šetření, kterých se týká první odstavce. Zákon (1994:1433).

§ 18

Pokud není možné ihned učinit konečné rozhodnutí v záležitosti týkající se god mana dle § 4 nebo förvaltare, smí soud rozhodnout o ustanovení god mana nebo förvaltare po dobu, dokud záležitost nebude s konečnou platností uzavřena, pokud záležitosti dané osoby vyžadují okamžitou péči nebo pokud je zcela zřejmé, že by prodlení způsobilo ohrožení dané osoby nebo jejího majetku. Takové rozhodnutí může být učiněno také pro osobu, která je nyní nezletilá, a může být platné ode dne, kdy tato osoba dosáhne věku osmnácti let.

Pokud není možné ihned učinit konečné rozhodnutí v záležitosti týkající se ustanovení god mana nebo förvaltare, smí úřad veřejného správce ustanovit god mana nebo förvaltare po dobu, dokud nebude záležitost zcela uzavřena, pokud záležitost naléhá z důvodů uvedených v prvním odstavci.

Před vynesemím rozhodnutí dle prvního nebo druhého odstavce, má osoba, které se žádost týká, dostat příležitost, aby se vyjádřila, pokud toto může proběhnout bez větší časové ztráty a bez poškození dané osoby.

Rozhodnutí dle prvního odstavce může být soudem kdykoli změněno.

Úřad veřejného správce může kdykoli změnit rozhodnutí dle druhého odstavce. Zákon (1994:1433).

§ 19

Pokud god man nebo förvaltare není už potřebný, má být právní opatření zrušeno. O zrušení god mana dle § 4 nebo förvaltare rozhoduje soud. V ostatních případech rozhoduje úřad veřejného správce. Pokud byl ustanoven god man dle § 3 1 5, má úřad

veřejného správce uvolnit god mana z této funkce ihned, jakmile o to osoba, které se ustanovení týká, požádá. Pokud god man nebo förvaltare svůj úkol dokončil, má tuto skutečnost ihned ohlásit úřadu veřejného správce.

God man nebo förvaltare mají právo na základě žádosti být uvolněni ze své funkce. O tomto uvolnění rozhoduje úřad veřejného správce. Pokud má institut god mana nebo förvaltare u osoby pokračovat, je god man nebo förvaltare přesto povinen zůstat ve své funkci, dokud nebude stanoven nový god man nebo förvaltare. Zákon (1994:1433).

§ 20

Pokud god man nebo förvaltare, který je vinen ze zneužití nebo zanedbání při výkonu své funkce nebo, který se dostane do ekonomické nouze a na základě těchto okolností není vhodný k výkonu této funkce nebo z důvodu jiné příčiny již není vhodný k plnění tohoto úkolu, má být z funkce uvolněn. O uvolnění rozhoduje úřad veřejného správce.

Pokud vyvstane otázka, zda dle prvního odstavce god mana nebo förvaltare uvolnit, a pokud konečné rozhodnutí nemůže být učiněno ihned, smí úřad veřejného správce rozhodnout o tom, že god man nebo förvaltare mají být od svého úkolu odloučeni do doby, než bude záležitost vyřešena, a to pokud by prodlení mohlo způsobit nebezpečí pro osobu, která má ustanoveného god mana nebo förvaltare. Zákon (1994:1433).

§ 21

Žádost o uvolnění god mana nebo förvaltare a o zrušení opatření god mana nebo förvaltare smí podat osoba, která je popsána v § 15 první odstavce nebo god man či förvaltare.

Soud nebo úřad veřejného správce rovněž může z vlastní činnosti řešit otázky, které jsou uvedeny v prvním odstavci a o kterých je oprávněn rozhodovat.

Ke skutečnostem upraveným v tomto ustanovení, má soud nebo úřad veřejného správce povinnost poskytnout osobě příležitost k vyjádření, pokud je to možné. Zákon (1994:1433).

§ 22

Pokud god man nebo förvaltare zemře, má osoba, která pozůstalost vyřizuje, bez prodlení o situaci informovat úřad veřejného správce, který má nad god manem nebo förvaltare dohled. Zákon (1994:1433).

§ 23

Soud má povinnost přezkoumat rozsah pravomocí god mana dle § 4 nebo to, zda má být förvaltare nadále ustanoven, pokud o to zažádá někdo z těch, kteří jsou uvedeni v § 15 prvním odstavci nebo pokud o to zažádá god man nebo förvaltare. Soud může provést přezkoumání i bez návrhu.

Před tím, než soud vydá rozhodnutí dle prvního odstavce, má god man nebo förvaltare, a také úřad veřejného správce a osoba, které je god man či förvaltare ustanoven, dostat příležitost k vyjádření.

Pokud nelze konečné rozhodnutí učinit ihned, smí soud vynést rozhodnutí v dané otázce do doby, než bude záležitost ukončena, a to pokud by prodlení mohlo způsobit této osobě újmu. V otázce takového rozhodnutí jsou uplatňována ustanovení v § 18 třetí a čtvrtý odstavec.

V otázce god mana dle § 1 až 3 má úřad veřejného správce přezkoumat, zda má být rozsah pravomocí god mana upraven. Ustanovení prvního až třetího odstavce mají být rovněž uplatněna při vyřizování otázek o takové úpravě u úřadu veřejného správce. Zákon (1994:1433).

§ 24

Před tím, než soud nebo úřad veřejného správce někoho ustanoví god manem nebo förvaltare nebo někoho odvolá z této funkce, mají tyto osoby dostat příležitost k vyjádření. Jedná-li se o otázku rozhodnutí dle § 20 druhý odstavec, má god man nebo förvaltare dostat příležitost k vyjádření, pokud se nejedná o situaci, kdy by prodlení mohlo způsobit nebezpečí. Zákon (1994:1433).

§ 25

Příslušným orgánem ve věci god mana dle § 4, nebo förvaltare je okresní soud v místě, kde je daná osoba zaevidována. Pokud osoba není zaevidována ve Švédsku, je příslušným orgánem ten okresní soud, který se nachází v místě pobytu této osoby.

Příslušným úřadem veřejného správce v otázkách god mana dle § 1, 2 a 4 nebo dle zákona (2005:429) o god manovi pro opuštěné dítě, a také pro otázky týkající se förvaltare je úřad veřejného správce dle místa, kde je daná osoba zaevidována. Pokud daná osoba není zaevidována ve Švédsku, je příslušný úřad veřejného správce v místě pobytu dané osoby.

Pokud neexistuje příslušný soud dle prvního odstavce nebo příslušný úřad veřejného správce dle druhého odstavce, pak je příslušným okresní soud ve Stockholmu a Úřad veřejného správce pro obec Stockholm. Zákon (2006:557).

§ 26

Pokud při vyřizování pozůstalosti vyvstane otázka ustanovení god mana dle § 3, přísluší tato záležitost úřadu veřejného správce pro tu obec, kde měla zesnulá osoba místo svého trvalého pobytu, nebo pokud zesnulá osoba neměla místo trvalého pobytu ve Švédsku, přísluší tato záležitost Úřadu veřejného správce pro obec Stockholm. Má-li být z jiného důvodu ustanoven god man dle § 3, je tato záležitost projednávána u úřadu veřejného správce pro tu obec, kde osoba, pro kterou má být god man ustanoven, má svůj majetek nebo, kde z jiného důvodu vyplývá potřeba ustanovení god mana.

Jiné otázky týkající se god mana dle § 3 jsou projednávány u orgánu nadřízenému tomu, který god mana ustanovil. Zákon (1994:1433).

§ 27

Soud má ihned oznámit rozhodnutí o ustanovení nebo zrušení förvaltare prostřednictvím Poštovních nebo Zemských novin (*Post- och Inrikes Tidningar*). Takové vyhlášení má být provedeno rovněž v případě rozhodnutí o úpravě rozsahu förvaltare dle § 23. Zákon (1994:1433).

Kapitola 12

Odměna a úhrada nákladů

§ 16

Ustanovený opatrovník, god man a förvaltare mají nárok na přiměřenou odměnu za výkon své funkce a úhradu takových nákladů, které se jeví jako přiměřené pro splnění daného úkolu.

O výši odměny a o úhradě nákladů rozhoduje úřad veřejného správce. Úřad veřejného správce kromě toho stanovuje, do jaké míry mají být odměna a úhrada výdajů vypláceny z prostředků, které jsou majetkem dané osoby.

Nejsou-li pro to jiné důvody, má být odměna i úhrada nákladů, včetně poplatků a daní, které se týkají jich samotných, vyplácena z prostředků dané osoby v té míře, ve které její vypočtený příjem během let, kdy byl daný úkol prováděn, překračuje 2,65 krát základní částku dle kap. 2 § 6 a 7 zákona o sociálním pojištění nebo pokud finanční prostředky dané osoby během téhož roku překročí základní částku dvojnásobně.

Odměna a úhrada nákladů, které se týkají péče o práva určité osoby v záležitosti nevyřízené pozůstalosti, mají být vyplaceny z prostředků pozůstalosti, pokud neexistují zvláštní důvody pro jiný postup.

Odměna a úhrada nákladů, které nemají být uhrazeny z prostředků dané osoby nebo z prostředků pozůstalosti, mají být vyplaceny obcí. Zákon (2010:1203).

Kapitola 16

Získání stanoviska aj.

§ 9

Před tím, než úřad veřejného správce zaujme stanovisko k tomu, zda má být poskytnut souhlas k ustanovení förvaltare s pravomocí většího rozsahu, má nezletilá osoba právo, pokud dovršila věk šestnáct let, nebo pokud osoba má god mana nebo förvaltare, se k této věci vyjádřit. Stejně právo vyjádřit se má i partner, manžel a nejbližší příbuzní dané osoby, pokud toto může proběhnout bez značné časové ztráty.

Úřad veřejného správce smí souhlas odvolat, pokud už předpoklady pro daný souhlas neexistují. Zákon (1994:1433).

Kapitola 19

O úřadu veřejného správce

§ 1

Úřad veřejného správce je volen pro každou obec, pokud nenastanou jiné okolnosti, než je níže stanoveno.

§ 2

Obec může stanovit, že namísto úřadu veřejného správce bude její pravomoc vykonávat nadřízená rada. Právní úprava týkající se úřadu veřejného správce, která je obsažena jinde než v této kapitole, se u této rady uplatňuje též.

Ustanovení § 16 upravuje pravidla o společné nadřízené radě pro více obcí. Zákon (2006:557).

§ 3

Byl zrušen zákonem (1974:1038).

§ 4

Byl zrušen zákonem (1974:1038).

§ 5

Úřad veřejného správce má být volen městskou radou. Pro úřad veřejného správce má být volen jeho nástupce.

Poslanci a zástupci v radě úřadu veřejného správce mají být voleni členy obecního zastupitelstva do takového počtu, který členové zastupitelstva stanoví. Počet poslanců však nesmí být menší než tři.

Volba poslanců a zástupců v radě úřadu veřejného správce má být přiměřená, pokud o to požádá alespoň takový počet voličů, který odpovídá získanému počtu, pokud počet všech zvolených je rozdělen na počet osob, kterých se volba týkala, zvýšeno o 1. Průběh takové přiměřené volby upravují zvláštní ustanovení.

Pokud zástupci v radě úřadu veřejného správce nejsou vybráni přiměřenou volbou, má být určeno pořadí, ve kterém se tito zástupci mají volat k výkonu své služby.

Pokud je uspořádána volba úřadu veřejného správce, poslanců pro radu úřadu veřejného správce nebo zástupců, je třeba to ihned ohlásit u krajského úřadu.

Pokud volba neproběhla během příslušné doby, má krajský úřad dohlédnout na to, aby volba byla provedena v nejbližším možném termínu. Zákon (1994:1433).

PŘÍLOHA Č. 2:

Zákon podle stavu k 12. 6. 2013

ZÁKON O DOHODĚ O REPREZENTACI

[RSBC 1996] Kapitola 405

Obsah

Část 1 – Úvodní ustanovení

- 1 Definice
- 2 Účel tohoto zákona
- 3 Presumpce způsobilosti
- 3.1 Uzavření dohody o reprezentaci nelze stanovit jako podmínku

Část 2 – Strany, podmínky, formální náležitosti a registrace

- 4 Dospělý smí uzavřít dohodu o reprezentaci, ledaže je nezpůsobilý
- 5 Reprezentanti
- 6 Náhradní reprezentanti
- 7 Standardní ustanovení dohody o reprezentaci
- 8 Test nezpůsobilosti pro potřeby standardních ustanovení
- 9 Nestandardní dohody o reprezentaci
- 9.1 Trvání a výkon zmocnění
- 10 Test nezpůsobilosti pro potřeby nestandardních dohod o reprezentaci
- 11 Nedovolená rozhodnutí
- 12 Monitoři
- 13 Forma dohody a podpis dohody před svědky
- 14 Zrušeno
- 15 Kdy dohoda nabývá účinnosti

Část 3 – Povinnosti, pravomoci a odpovědnost reprezentantů a monitorů

- 16 Povinnosti reprezentantů
- 17 Pravomoc obstarat služby
- 18 Přístup k informacím
- 19 Smlouvy uzavřené reprezentantem
- 19.01 Reprezentant nesmí za dospělého poříditi závět
- 19.1 Odstoupení z funkce reprezentanta a náhradního reprezentanta
- 20 Povinnosti a pravomoci monitorů
- 21 Změna nebo odstranění monitorů
- 22 Poskytování informací
- 23 Právní odpovědnost reprezentantů
- 24 Výkon zmocnění v případě neplatnosti nebo neúčinnosti dohody
- 25 Právní odpovědnost monitorů
- 26 Platby a vydání

Část 4 – Změna, odstoupení od dohody nebo zánik dohody

- 27 Změna nebo odstoupení od dohody
- 28 Automatický zánik finančních, obchodních nebo majetkových ustanovení dohody
- 29 Zánik dohody

Část 5 – Námitky, vyšetřování, asistence

- 30 Námitky proti dohodě, změně nebo odstoupení
- 31 Vyšetřování Úřadu veřejného opatrovníka a správce
- 32 Soudní rozhodnutí
- 33 Soudní poplatky
- 34 Rada a asistence pro reprezentanty

Část 6 – Všeobecná ustanovení

- 35 Soudní proces
- 36 Dohoda nezbavuje dospělého možnosti právně jednat
- 37 Jurisdikce Nejvyššího soudu
- 38 Zrušeno
- 39 Již existující dohody
- 40 Zrušeno

- 41 Dohody o reprezentaci uzavřené mimo jurisdikci Britské Kolumbie
- 42 Právní moc vydávat prováděcí předpisy
- 43 Trestný čin
- 44 Nefunkční

Přechodná ustanovení – návaznost na zákon novelizující zákony o opatrovnictví dospělých osob z roku 2001 (*Adult Guardianship Statutes Amendment Act, 2001*)

- 44.1 Dohoda o reprezentaci
- 44.2 Přechodné ustanovení – finanční podpora v dohodách o reprezentaci
- 44.3 Přechodné ustanovení – neběžná finanční ustanovení v dohodách o reprezentaci
- 44.4 Přechodné – prováděcí předpisy
- 45 Účinnost

Část 1: Úvodní ustanovení

Definice

1 V tomto zákoně se rozumí:

„**dospělým**“ kdokoli, kdo dosáhl věku 19 let;

„**pečujícím zařízením**“ totéž, co v zákoně o zdravotní péči a pečujících zařízeních (*Health Care (Consent) and Care Facility (Admission) Act*);

„**soudem**“ Nejvyšší soud Britské Kolumbie;

„**družstevní záložnou**“ družstevní záložna schválená podle zákona o finančních institucích k výkonu správní činnosti (*Financial Institutions Act*);

„**zdravotní péči**“ totéž, co v zákoně o zdravotní péči a pečujících zařízeních (*Health Care (Consent) and Care Facility (Admission) Act*);

„**osobní péči**“ mimo jiné záležitosti týkající se

(a) ubytování, zaměstnání, stravy a oblečení dospělého,

(b) účasti dospělého na sociálních, vzdělávacích, profesních a dalších aktivitách,

(c) styku nebo sdružení dospělého s jinými osobami a

(d) licencí, povolení, souhlasu nebo schválení potřebných k tomu, aby dospělý mohl něco podniknout;

„**správce registru**“ osoba zastávající funkci pracovníka registru dohod o reprezentaci zřízeného podle § 42 odst. 2) b);

„**dohodou o reprezentaci**“ dohoda uzavřená podle § 7 nebo 9;

„**manželem**“ osoba, která

(a) uzavřela s jinou osobou sňatek a nežije od této osoby odděleně s ohledem na zákon o rozvodu (*Divorce Act (Canada)*)

(b) žije s jinou osobou ve vztahu srovnatelném manželství;

„**trustovou společností**“ trustová společnost nebo trustová korporace mimo Britskou Kolumbii, schválená podle zákona o finančních institucích (*Financial Institutions Act*) k vykonávání trustových služeb.

Účel tohoto zákona

2 Účelem tohoto zákona je poskytnout mechanismus

(a) umožňující dospělým, aby si dopředu stanovili kdo, kdy a jak bude rozhodovat o jejich zdravotní péči a osobní péči, o běžné správě jejich finančních záležitostí nebo o dalších věcech, pokud se stanou nezpůsobilými rozhodovat se nezávisle a

(b) předcházející potřebě soudního jmenování někoho, kdo by pomáhal dospělým v rozhodování, nebo někoho, kdo by rozhodoval za dospělé, kteří jsou nezpůsobilí rozhodovat se nezávisle.

Presumpce způsobilosti

3 (1) Dokud se neprokáže opak, každý dospělý se považuje za způsobilého

(a) dohodu o reprezentaci vytvořit, změnit nebo od ní odstoupit a

(b) rozhodovat se o osobní péči, zdravotní péči a právních záležitostech a o běžné správě finančních záležitostí dospělého.

(2) Způsob, jakým dospělý komunikuje s ostatními, nemůže být důvodem k rozhodnutí o tom, že je nezpůsobilý porozumět čemukoli, co je uvedeno v odstavci 1).

Uzavření dohody o reprezentaci nelze stanovit jako podmínku

3.1 Uzavření dohody o reprezentaci ze strany dospělého nelze vyžadovat jako podmínku k získání nějakého zboží nebo služby.

Část 2: Strany, podmínky, formální náležitosti a registrace

Dospělý smí uzavřít dohodu o reprezentaci, ledaže je nezpůsobilý

4 Dospělý může uzavřít dohodu o reprezentaci, ledaže je nezpůsobilý tak učinit.

Reprezentanti

5 (1) Dospělý, který uzavírá dohodu o reprezentaci, může ustanovit svým reprezentantem jednoho nebo několik z následujících:

(a) jedince, kterému je 19 let nebo více, nejedná-li se o toho, kdo

(i) poskytuje dospělému za náhradu služby osobní péče nebo zdravotní péče nebo

(ii) je zaměstnancem zařízení, ve kterém dospělý bydlí a jejímž prostřednictvím jsou dospělému poskytovány služby osobní péče nebo zdravotní péče;

(b) Úřad veřejného opatrovníka a správce;

(c) družstevní záložnu nebo trustovou společnost, nespadá-li do pravomoci družstevní záložny nebo trustové společnosti osobní péče nebo zdravotní péče.

(1.1) Bez zřetele na ustanovení odstavce 1) a) může být reprezentantem ustanoven jedinec popsáný v odstavci 1) a) i) nebo ii), je-li dítětem, rodičem nebo manželem dospělého.

(2) Dospělý, který ustanoví v dohodě o reprezentaci více než jednoho reprezentanta, může každého z nich

(a) zmocnit pro jinou oblast, nebo

(b) zmocnit pro tutéž oblast.

(3) Pokud se zmocnění dvou nebo více reprezentantů podle odstavce 2) b) zčásti nebo zcela překrývají, musejí při výkonu tohoto zmocnění jednat společně, ledaže dohoda o reprezentaci stanoví jinak.

(4) Dohoda o reprezentaci podle § 7 je neplatná, pokud každý z reprezentantů nevyplní osvědčení v předepsané podobě.

Náhradní reprezentanti

6 (1) Dospělý, který uzavírá dohodu o reprezentaci, může náhradním reprezentantem ustanovit kteroukoli osobu, která splňuje podmínky uvedené v § 5 odst. 1).

(2) Na náhradního reprezentanta se vztahují odstavce 2) až 4) § 5.

(3) Dojde-li k ustanovení náhradního reprezentanta, musí se v dohodě určit následující:

(a) okolnosti, za kterých je náhradní reprezentant zmocněn jednat místo reprezentanta, což zahrnuje například neochotu reprezentanta jednat, smrt reprezentanta nebo když je reprezentant z jakéhokoli jiného důvodu neschopen jednat;

(b) jakékoli podmínky, které omezují alternativního reprezentanta při jednání místo reprezentanta, včetně například podmínek o ustanovení monitora.

(4) Když náhradní reprezentant jedná místo reprezentanta, považuje se jeho jednání pro účely tohoto zákona a jakéhokoli jiného zákona za jednání reprezentanta.

(5) [Zrušeno]

Standardní ustanovení dohody o reprezentaci

7(1) V dohodě o reprezentaci uzavřené podle tohoto paragrafu může dospělý zmocnit reprezentanta, aby mu pomáhal s rozhodováním nebo rozhodoval jménem dospělého v kterékoli nebo všech následujících věcech:

(a) osobní péče dospělého;

(b) běžná správa finančních záležitostí dospělého, při splnění podmínek uvedených v prováděcích předpisech,

(i) placení složenek za služby,

(ii) výběru a uložení důchodu a dalších příjmů,

(iii) plateb za potraviny, ubytování a další služby nezbytné pro osobní péči a

(iv) investování;

(c) závažná zdravotní péče a běžná zdravotní péče, jak je definuje zákon o zdravotní péči a pečovatelských zařízeních (*Health Care (Consent) and Care Facility (Admission) Act*), mimo úkonů zdravotní péče předepsaných podle § 34 odst. 2) f) onoho zákona;

(d) zajištění právních služeb pro dospělého a instrukce advokátovi, aby jménem dospělého zahájil soudní řízení kromě rozvodového řízení nebo aby v něm pokračoval, dohodl se, dosáhl kompromisu nebo přistoupil na mimosoudní vyrovnání.

(2) Dospělý může podle odstavce 1) a) zmocnit reprezentanta k odsouhlasení návrhu na ústavní péči podle zákona o zdravotní péči a pečovatelských zařízeních (*Health Care (Consent) and Care Facility (Admission) Act*) ale pouze, pokud jde o

(a) rodinný pečovatelský dům,

(b) komunitní dům pro osoby s duševním postižením nebo

(c) penzion pro duševně nemocné.

(2.2) Podle tohoto paragrafu nelze reprezentanta zmocnit k tomu, aby

(a) pomohl s rozhodnutím nebo za dospělého rozhodl o odmítnutí zdravotní péče nezbytné pro zachování života, ani aby

(b) dospělého přes jeho protesty fyzicky omezil, přemístil nebo s ním nakládal nebo k takovému jednání zmocnil jinou osobu.

(3) [Zrušeno.]

Test nezpůsobilosti pro potřeby standardních ustanovení

8 (1) Dospělý může uzavřít dohodu o reprezentaci sestávající z jednoho nebo několika standardních ustanovení uvedených v § 7, nehledě na to, zda je či není způsobilý

(a) uzavírat smlouvy,

(b) starat se o svou zdravotní péči, osobní péči nebo právní záležitosti nebo

(c) běžně spravovat své finanční záležitosti.

(2) Pro rozhodnutí, zda je dospělý nezpůsobilý uzavřít dohodu o reprezentaci sestávající z jednoho nebo několika standardních ustanovení jmenovaných v § 7 nebo změny nebo zrušení kteréhokoli z těchto ustanovení, musí být zváženy všechny relevantní faktory, například:

- (a) zda dospělý vyjadřuje přání, aby reprezentant učinil, pomohl učinit nebo přestal činit rozhodnutí;
- (b) zda dospělý dává najevo volby a preference a zda může vyjádřit pocity souhlasu či nesouhlasu vůči ostatním;
- (c) zda si je dospělý vědom toho, že uzavření dohody o reprezentaci nebo změna nebo odstoupení od některých jejích ustanovení znamená, že reprezentant bude moci činit, případně nebude moci činit rozhodnutí a volby, které budou mít na dospělého vliv;
- (d) zda je dospělý s reprezentantem ve vztahu, který lze charakterizovat jako vztah důvěry.

Nestandardní dohody o reprezentaci

9 (1) V dohodě o reprezentaci uzavřené podle tohoto paragrafu může dospělý při splnění podmínek uvedených v odstavcích 2) a 3) zmocnit svého reprezentanta

(a) k jakémukoli jednání, které uváží za nutné a které se týká osobní péče nebo zdravotní péče dospělého nebo

(b) k podniknutí jednoho nebo několika kroků týkajících se osobní péče nebo zdravotní péče dospělého, a to včetně kterýchkoli z následujících:

(i) rozhodnutí o tom, kde bude dospělý žít a s kým, včetně otázky, zda má dospělý žít v pečovatelském zařízení;

(ii) rozhodnutí o tom, zda bude dospělý pracovat, a pokud ano, o druhu práce, zaměstnavateli a veškerých záležitostech s tím spojených;

(iii) rozhodnutí o tom, zda se má dospělý účastnit nějakých vzdělávacích, společenských, odborných nebo jiných aktivit;

(iv) rozhodnutí o tom, zda má dospělý být ve styku nebo spolčení s jinou osobou;

(v) rozhodnutí o tom, zda má dospělý žádat o jakoukoli licenci, povolení, schválení nebo jinou autorizaci, již zákon podmiňuje nějaký výkon nebo aktivitu;

(vi) každodenní rozhodování za dospělého, včetně rozhodnutí o stravě a oblečení dospělého;

(vii) udělení nebo odmítnutí souhlasu se zdravotní péčí o dospělého, včetně udělení nebo odmítnutí souhlasu za okolností vymezených v dohodě s určitými druhy úkonů zdravotní péče, i kdyby dospělý odepřel souhlas s nimi v okamžiku, kdy budou podniknuty;

(viii) fyzické omezení, přemístění nebo nakládání s dospělým přes protesty dospělého nebo zmocnění jiné osoby k takovému jednání, je-li to nutné pro poskytnutí zdravotní péče nebo osobní péče dospělému.

(2) Ledaže v dohodě o reprezentaci podle tohoto paragrafu bylo výslovně ujednáno jinak, nesmí reprezentant

(a) za dospělého udělit nebo odmítnout souhlas s jakýmkoli druhem zdravotní péče podle § 34 odst. 2) f) zákona o zdravotní péči a pečovatelských zařízeních (*Health Care (Consent) and Care Facility (Admission) Act*),

(b) podniknout kroky týkající se zajištění krátkodobé péče nebo vzdělávání nezletilých dětí nebo kterýchkoli dalších osob, o které dospělý pečuje nebo je podporuje, ani

(c) zasahovat do náboženských aktivit dospělého.

(3) Pokud je v dohodě o reprezentaci uzavřené podle tohoto paragrafu reprezentant zmocněn za dospělého udělit nebo odmítnout souhlas s úkony zdravotní péče, může reprezentant udělit nebo odmítnout i souhlas s úkony zdravotní péče nezbytné pro zachování života.

Trvání a výkon zmocnění

9.1 Zmocnění udělené reprezentantovi podle § 7 nebo 9

- (a) nezaniká jen proto, že dospělý od uzavření dohody přestal být způsobilý uzavřít dohodu o reprezentaci, která by takové zmocnění reprezentantovi dala,
- (b) podléhá veškerým podmínkám nebo omezením zmocnění v dohodě o reprezentaci a
- (c) musí být vykonáváno v souladu s tímto zákonem a jakoukoli další legislativou.

Test nezpůsobilosti pro potřeby nestandardních dohod o reprezentaci

10 Dospělý může zmocnit reprezentanta k jedné nebo několika záležitostem uvedených v § 9, ledaže dospělý není způsobilý porozumět povaze a důsledkům navrhované dohody.

Nedovolená rozhodnutí

11 (1) Nehledě na § 7 odst. 1) c) a § 9 nesmí dospělý zmocnit reprezentanta k odepření souhlasu

- (a) s přijetím dospělého do určeného zařízení podle § 22, 28, 29, 30 nebo 42 zákona o duševním zdraví (*Mental Health Act*),
- (b) s poskytnutím odborných služeb, péče nebo léčby podle zákona o duševním zdraví (*Mental Health Act*), je-li dospělý nuceně hospitalizován v určeném zařízení podle § 22, 28, 29, 30 nebo 42 onoho zákona, ani
- (c) s poskytnutím odborných služeb, péče nebo léčby podle zákona o duševním zdraví (*Mental health Act*), je-li dospělý propuštěn na propustku nebo přemístěn do schváleného domova podle § 27 nebo 38 onoho zákona.

(2) Reprezentant nesmí svolit k poskytnutí odborných služeb, péče nebo léčby dospělého za účelem sterilizace nebo za jiným než léčebným účelem.

Monitoři

12(1) Dospělý, který uzavře dohodu o reprezentaci, která obsahuje ustanovení uvedené v § 7 odst. 1) b), musí v této dohodě ustanovit monitorem jedince, který vyhovuje požadavkům odstavce 4), ledaže

- (a) reprezentant ustanovený dospělým je jeho manžel, Úřad veřejného opatrovníka a správce, trustová společnost nebo družstevní záložna nebo
- (b) dospělý pověřil podle § 7 odst. 1) b) dva nebo více reprezentantů s požadavkem, aby při výkonu všech pověření podle onoho paragrafu jednali společně,
- (c) [Zrušeno.]

(2) Nejmenování monitora v dohodě o reprezentaci, pro kterou se to podle odstavce 1) vyžaduje, činí ustanovení podle § 7 odst. 1) b) neplatným.

(3) Dospělý, po kterém se ustanovení monitora podle odstavce 1) nepožaduje, může ustanovit monitorem jedince, který vyhovuje požadavkům odstavce 4).

(4) Aby mohl být jedinec ustanoven monitorem, musí mít nejméně 19 let a musí být ochotný a způsobilý plnit povinnosti monitora a vykonávat pravomoci monitora.

(5) Jedinec ustanovený monitorem v dohodě o reprezentaci musí vyplnit osvědčení monitora v předepsané podobě.

(6) Monitor může odstoupit z funkce tak, že dá písemnou výpověď dospělému, každému reprezentantovi a každému náhradnímu reprezentantovi, jsou-li nějací.

(7) Odstoupení z funkce monitora nabývá účinnosti

- (a) odevzdáním písemné výpovědi všem osobám, které na to podle odstavce 6) mají nárok, nebo
- (b) později, k datu uvedenému ve výpovědi.

(8) Odstoupením monitora z funkce, jeho smrtí, ztrátou způsobilosti, nebo když z jiného důvodu přestane být schopen jednat jako monitor, se zmocnění udělené každému reprezentantovi v dohodě o reprezentaci pozastavuje do té doby, dokud

- (a) není jmenován nový monitor podle § 21 nebo

(b) soud neurčí podle § 21, že monitor není potřeba.

(9) Odstavec 8) se nepoužije, pokud

(a) byl monitor vybrán podle odstavce 3 a

(b) dohoda o reprezentaci stanoví, že zmocnění každého reprezentanta za okolností popsaných v odstavci 8) nebude pozastaveno.

Forma dohody a podpis dohody před svědky

13 (1) Dohoda o reprezentaci vyžaduje písemnou formu.

(1.1) Pro účely tohoto zákona je dohoda o reprezentaci uzavřena okamžikem splnění následujících požadavků:

(a) dohoda je podepsaná před svědky v souladu s tímto paragrafem;

(b) všechna osvědčení, která vyžaduje tento paragraf a § 5, 6 a 12 jsou vyplněna.

(2) Dohodu o reprezentaci musí podepsat dospělý a

(a) jmenuje-li dohoda více než jednoho reprezentanta a musí-li reprezentanti jednat společně, každý reprezentant,

(b) jmenuje-li dohoda jenom jednoho reprezentanta, tento reprezentant, nebo

(c) jmenuje-li dohoda několik reprezentantů, ale mohou-li jednat nezávisle, alespoň jednoho reprezentanta.

(2.1) Než může osoba vykonávat pověření reprezentanta, udělené jí v dohodě o reprezentaci, musí osoba podepsat dohodu o reprezentaci.

(3) Osoby uvedené v odstavci 2) nemusí být spolu na jednom místě, když dohodu podepisují, a jeden nebo několik z nich může podepsat stejnopis.

(3.01) Při splnění podmínek uvedených v odstavci 3.02) musí podpis dospělého proběhnout před dvěma svědky, z nichž oba dva musí podepsat dohodu o reprezentaci.

(3.02) Je-li svědek advokátem nebo řádným členem Společnosti veřejných notářů Britské Kolumbie, postačí jeden svědek.

(3.03) Při podpisu reprezentanta a náhradního reprezentanta nejsou svědci potřeba.

(3.1) *[Zrušeno.]*

(4) Dohoda o reprezentaci může být podepsána za dospělého, pokud

(a) dospělý není fyzicky schopen dohodu podepsat,

(b) dospělý je přítomen a dá pokyn k podpisu dohody,

(c) osoba podepisující dohodu za dospělého je zletilá a není dohodou ustanovena jako reprezentant nebo náhradní reprezentant a není svědkem podpisu dohody,

(c.1) je podepsána před svědky podle ustanovení odstavce 3.01) a 3.02), jako kdyby ji podepisoval dospělý a

(d) v případě dohody o reprezentaci uzavírané podle § 7 osoba podepisující dohodu za dospělého a každý ze svědků vyplní osvědčení v předepsané formě.

(5) Svědky podpisu dohody o reprezentaci nesmí být následující osoby:

(a) osoba ustanovená v dohodě o reprezentaci jako reprezentant nebo náhradní reprezentant;

(b) manžel, dítě, ani rodič osoby ustanovené v dohodě o reprezentaci jako reprezentant nebo náhradní reprezentant;

(b.1) zaměstnanec ani agent osoby ustanovené v dohodě o reprezentaci jako reprezentant nebo náhradní reprezentant, ledaže je osoba ustanovená jako reprezentant nebo náhradní reprezentant

- (i) advokátem,
 - (ii) řádným členem Společnosti veřejných notářů Britské Kolumbie,
 - (iii) Úřad veřejného opatrovníka a správce nebo
 - (iv) finanční institucí schválenou k provozování trustového podnikání v zákoně o finančních institucích (*Financial Institutions Act*);
- (c) nezletilá osoba;
- (d) osoba, která nerozumí druhu komunikace, kterou dospělý používá, ledaže se takové osobě dostane asistence překladatele, aby onomu druhu komunikace rozuměla.

(5.1) [Zrušeno]

(6) Svědci podpisu dohody o reprezentaci uzavřené podle § 7 musí vyplnit osvědčení v předepsané podobě.

(7) V případě nedostatku v uzavření dohody o reprezentaci může soud na návrh osoby ustanovené v dohodě jako reprezentant rozhodnout podle § 32 odst. 4), že se tento nedostatek nebude sám o sobě považovat za důvod neplatnosti smlouvy.

Zrušeno

14 [Zrušeno.]

Kdy dohoda nabývá účinnosti

15 (1) Dohoda o reprezentaci nabývá účinnosti datem uzavření, ledaže bylo v dohodě ujednáno, že dohoda nebo některá její ustanovení nabývají účinnosti později,

(a) [Neplatí. Zrušeno.]

(b) v závislosti na budoucí události.

(2) Stanoví-li dohoda o reprezentaci, že dohoda nebo některé její ustanovení nabude účinnosti v závislosti na určité události, musí dohoda výslovně upřesnit, jak a kým bude tato událost potvrzena.

(3) [Zrušeno.]

Část 3: Povinnosti, pravomoci a odpovědnost reprezentantů a monitorů

Povinnosti reprezentantů

16 (1) Reprezentant musí

- (a) jednat poctivě a v dobré víře,
- (b) postupovat s péčí, svědomitostí a dovedností přiměřeně opatrné osoby a
- (c) jednat v rámci zmocnění, které mu uděluje dohoda o reprezentaci.

(2) Když reprezentant pomáhá dospělému s rozhodováním nebo když rozhoduje za dospělého, musí reprezentant

- (a) s dospělým v rozumné míře konzultovat, aby zjistil jeho přání a
- (b) řídit se těmito přáními, je-li to rozumné.

(2.1) Odstavec 2) se nepoužije, pokud

- (a) reprezentant jedná v rámci zmocnění uděleného reprezentantovi podle § 9 a
- (b) dohoda o reprezentaci stanoví, že při vykonávání svého zmocnění je reprezentant povinen řídit se pouze instrukcemi nebo přáními, které dospělý vyjádřil, když byl způsobilý.

(3) Použije-li se odstavec 2), ale nynější přání dospělého nelze zjistit nebo není rozumné se jimi řídit, musí se reprezentant řídit veškerými instrukcemi nebo přáními, která dospělý vyjádřil, když způsobilý byl.

(4) Nejsou-li instrukce nebo projevená přání dospělého známa, musí reprezentant jednat

(a) na základě přesvědčení a hodnot dospělého nebo

(b) v nejlepším zájmu dospělého, pokud přesvědčení a hodnoty dospělého nejsou známé.

(5) Na návrh reprezentanta může soud reprezentanta zprostit povinností uložených odstavcem 3) řídit se veškerými instrukcemi nebo přáními, která dospělý vyjádřil, když toho způsobilý byl.

(6) Při splnění podmínek uvedených v odstavci 6.1) platí, že reprezentant nesmí delegovat žádné zmocnění udělené reprezentantovi v dohodě o reprezentaci.

(6.1) Reprezentant může delegovat na kvalifikovaného investičního specialistu, včetně manažera družstevního fondu, celé nebo část zmocnění reprezentanta ohledně investičních záležitostí.

(7) Učiní-li reprezentant za dospělého rozhodnutí o zdravotní péči, a musí-li podle odstavce 4) b) tohoto paragrafu jednat v nejlepším zájmu dospělého, použije se § 19 odstavec 3) zákon o zdravotní péči a pečujících zařízeních (*Health Care (Consent) and Care Facility (Admission) Act*).

(8) Reprezentant musí

(a) vést účty a další záznamy o výkonu zmocnění reprezentanta podle dohody o reprezentaci,

(b) předložit účty a další záznamy ke kontrole a vyhotovení kopií na vyžádání kohokoli z následujících:

(i) dospělého;

(ii) monitora dospělého;

(iii) Úřadu veřejného opatrovníka a správce.

(9) Reprezentant zmocněný k čemukoli, co je uvedeno v § 7 odst. 1) b), musí vést majetek dospělého odděleně od svého majetku.

(10) Nestanoví-li dohoda o reprezentaci jinak, odstavec 9) se nevztahuje na majetek, který

(a) je spoluvlastnictvím dospělého a reprezentanta nebo

(b) nahradil majetek nebo byl odvozen z majetku, který byl spoluvlastnictvím dospělého a reprezentanta.

(11) [Zrušeno.]

(12) Osoba, která po smrti dospělého bude nebo může být obmyšleným pozůstalostí dospělého, nemá jen proto s dospělým střet zájmů.

Pravomoc obstarat služby

17 Reprezentant dospělého může obstarat služby kvalifikované osoby, aby reprezentantovi pomáhala s tím, k čemu dospělý reprezentanta zmocnil.

Přístup k informacím

18 (1) Reprezentant si může vyžádat informace a záznamy ohledně dospělého, za kterého reprezentant jedná, vztahující-li se tyto informace a záznamy

(a) k nezpůsobilosti dospělého nebo

(b) k oblasti, ve které bylo reprezentantovi uděleno zmocnění.

(2) Reprezentant má stejná práva na informace a záznamy uvedené v odstavci 1) jako dospělý, za kterého reprezentant jedná.

Smlouvy uzavřené reprezentantem

19 Smlouva uzavřená reprezentantem za dospělého a cokoli podnikne reprezentant za dospělého, je pro dospělého závazná, a to i poté, co reprezentant přestane mít zmocnění podle dohody o reprezentaci.

Reprezentant nesmí za dospělého pořídit závět

19.01 Reprezentant nesmí pořídit závět, ani změnit závět za dospělého, za kterého jedná, a jakákoli závět nebo změna učiněná reprezentantem za dospělého není platná, ani nemá právní účinky.

Odstoupení z funkce reprezentanta a náhradního reprezentanta

19.1 (1) Reprezentant nebo náhradní reprezentant může odstoupit odevzdáním písemné výpovědi

(a) dospělému,

(b) všem ostatním reprezentantům a náhradním reprezentantům ustanovených v dohodě o reprezentaci a

(c) monitorovi, je-li nějaký.

(2) Odstoupení reprezentanta nebo náhradního reprezentanta nabývá účinnosti

(a) okamžikem odevzdání písemné výpovědi všem osobám, které na to podle odstavce 1) mají nárok, nebo

(b) později, k datu uvedenému ve výpovědi.

Povinnosti a pravomoci monitorů

20 (1) Monitor ustanovený nebo jmenovaný dospělému musí vynaložit přiměřené úsilí na posouzení, zda se reprezentant dospělého řídí § 16.

(2) Monitor může dospělého kdykoli navštívit a mluvit s ním.

(3) Ten, kdo má dospělého v péči nebo na starosti, nesmí monitorovi v návštěvě a rozhovoru s dospělým překážet.

(4) Má-li monitor důvod domnívat se, že reprezentant se neřídí § 16, monitor

(a) si může na reprezentantovi vyžádat, aby

(i) předložil účty a další záznamy, které je povinen podle tohoto zákona vést, a

(ii) informoval monitora o záležitostech monitorem určených a

(b) reprezentanty včetně náhradních reprezentantů informuje o důvodech této své domněnky.

(4.1) Odstavec 4) a) i) neomezuje monitorovo zmocnění vyžádat si účty a další záznamy podle § 16 odst. 8).

(5) Má-li monitor i po učinění kroků podle odstavce 4) i) nadále důvod domnívat se, že se reprezentant dospělého neřídí § 16, musí monitor neprodleně uvědomit Úřad veřejného opatrovníka a správce.

(6) *[Zrušeno.]*

Změna nebo odstranění monitorů

21 (1) Na vyžádání reprezentanta nebo jiné zainteresované osoby může Úřad veřejného opatrovníka a správce jmenovat monitora, který nahradí monitora ustanoveného podle tohoto paragrafu nebo podle § 30 odst. 3) g.1), pokud

(a) monitor již nevyhovuje nebo již není schopen jednat nebo přestal jednat jako monitor a

(b) dospělý není způsobilý k uzavření nové dohody o reprezentaci.

(2) Odmítne-li Úřad veřejného opatrovníka a správce jmenovat monitora podle odstavce 1) nebo není-li reprezentant nebo jiná zainteresovaná osoba s rozhodnutím Úřadu veřejného opatrovníka a správce spokojená, může soud na návrh reprezentanta nebo jiné zainteresované osoby udělat jednu nebo několik z následujících věcí:

(a) zjistit, že funkce monitora není zapotřebí;

(b) potvrdit, změnit nebo zrušit rozhodnutí Úřadu veřejného opatrovníka a správce;

(c) rozhodnout jakkoli, jak mohl v první instanci rozhodnout Úřad veřejného opatrovníka a správce.

(3) Jmenuje-li monitora podle tohoto paragrafu Úřad veřejného opatrovníka a správce nebo soud, může tentýž Úřad veřejného opatrovníka a správce nebo soud

(a) schválit pro monitora odměnu z majetku dospělého za jednání z pověření uděleného mu podle § 7 odst. 1) a), b) nebo d) a

(b) stanovit výši této odměny.

(4) Odstavec 3) se použije i nestanoví-li dohoda o reprezentaci výši odměny pro monitora.

Poskytování informací

22 (1) Reprezentant nebo monitor nesmí poskytnout informace nebo záznamy získané při výkonu svého zmocnění, leda v rozsahu nutném

(a) pro plnění svých povinností,

(b) pro potřeby vyšetřování Úřad veřejného opatrovníka a správce podle § 30 odst. 3) anebo § 31 nebo

(c) pro podání návrhu soudu, nebo aby vyhověl rozhodnutí soudu.

Právní odpovědnost reprezentantů

23 (1) Reprezentant, který se řídí § 16, nenese právní odpovědnost za zranění nebo smrt dospělého ani za ztrátu nebo škodu v důsledku běžné správy finančních záležitostí dospělého.

(2) [Zrušeno.]

Výkon zmocnění v případě neplatnosti nebo neúčinnosti dohody

24 (1) Neví-li reprezentant jednající v rámci zmocnění uděleného dohodou o reprezentaci, že dohoda nebo její ustanovení není účinné nebo je neplatné, a nemohl-li rozumně vědět,

(a) bude se na něj hledět jako by k jednání zmocněn byl a

(b) neponese právní odpovědnost za jednání bez zmocnění.

(2) Není-li dohoda o reprezentaci nebo její ustanovení platné nebo není účinné, je výkon zmocnění uděleného reprezentantovi dohodou platný a má právní účinky ve prospěch osoby, která nevěděla, ani neměla důvod domnívat se, že dohoda nebo její ustanovení nebylo účinné nebo platné.

Právní odpovědnost monitorů

25 (1) Monitor není odpovědný za žádné jednání nebo nejednání reprezentanta, pokud monitor

(a) jedná poctivě a v dobré víře a

(b) postupuje s péčí, svědomitostí a dovedností přiměřeně opatrné osoby;

Platby a vydání

26 (1) Osoba ustanovená v dohodě o reprezentaci reprezentantem, náhradním reprezentantem nebo monitorem nemá za jednání ve funkci reprezentanta nebo monitora nárok na odměnu, ledaže

(a) ustanovení dohody o reprezentaci výslovně schvaluje a stanovuje výši odměny,

(b) ustanovení schvalující odměnu není neplatné podle odstavce 1.1) a

(c) soud na návrh osoby ustanovené v dohodě o reprezentaci jako reprezentant, náhradní reprezentant nebo monitor výplatu odměny schválil.

(1.1) Dohoda o reprezentaci nesmí schválit odměňování reprezentanta, náhradního reprezentanta nebo monitora za jakékoli rozhodnutí nebo jednání dospělého, reprezentanta, náhradního reprezentanta nebo monitora podle Části 2 zákona o zdravotní péči a pečujících zařízeních (*Health Care (Consent) and Care Facility (Admission) Act*) a jakékoli ustanovení, které takovou odměnu schvaluje, je v tomto rozsahu neplatné.

(1.2) Odstavec 1) c) se nepoužije, pokud

(a) reprezentantem nebo náhradním reprezentantem je Úřad veřejného opatrovníka a správce a

(b) odměna je ve shodě s prováděcími předpisy přijatými na základě zákona o Veřejném opatrovníku a správci (*Public Guardian and Trustee Act*).

(2) Osoba má nárok na úhradu z majetku dospělého přiměřených vydání vzniklých řádně při plnění povinností nebo výkonu pravomocí reprezentanta nebo monitora dospělého.

Část 4: Změna, odstoupení od dohody nebo zánik dohody

Změna nebo odstoupení od dohody

27 (1) Dospělý, který má reprezentanta, může od dohody o reprezentaci odstoupit nebo ji změnit kdykoli

(a) je-li dospělý způsobilý k uzavření dohody,

(b) v případě změny nebo dodatku, dojde-li k jejich uzavření v souladu s postupy pro uzavření dohody o reprezentaci,

(c) jsou-li naplněny podmínky pro změnu nebo odstoupení od dohody zakotvená v dohodě a

(d) v případě odstoupení, je-li písemné vyrozumění o odstoupení předáno

(i) každému reprezentantovi,

(ii) každému náhradnímu reprezentantovi a

(iii) monitorovi, je-li nějaký.

(2) [Zrušeno.]

(3) [Zrušeno.]

(3.1) Odstoupení od dohody o reprezentaci nabývá účinnosti

(a) doručením písemného vyrozumění všem osobám, které na vyrozumění mají nárok podle odstavce 1) d) nebo

(b) později, k datu uvedenému v písemném vyrozumění.

(4) [Zrušeno.]

Automatický zánik finančních, obchodních nebo majetkových ustanovení dohody

28 (1) Ustanovení dohody o reprezentaci, kterými dospělý zmocňuje reprezentanta dělat cokoli z věcí uvedených v § 7 odst. 1) b) se ruší

(a) úpadkem dospělého nebo reprezentanta, nebo když je dospělému jmenován insolvenční správce,

(b) odsouzením reprezentanta z trestného činu, který v sobě zahrnuje nepoctivost,

(c) zrušením, zánikem nebo ukončením podnikání družstevní záložny nebo trustové společnosti, je-li reprezentantem družstevní záložna nebo trustová společnost, nebo

(d) podle ustanovení § 19.1 odst. 3) b) zákona o majetku pacientů (*Patients Property Act*).

(2) [Zrušeno.]

Zánik dohody

29 (1) Dohoda o reprezentaci zaniká následovně:

(a) smrtí dospělého, který dohodu uzavřel;

(b) [Zrušeno.]

- (c) soudním rozhodnutím o zrušení dohody podle § 32 odst. 1);
- (d) jsou-li dospělý, který dohodu uzavřel, a reprezentant dospělého manžely, zánikem jejich manželství nebo vztahu podobnému manželství;
- (e) pokud se reprezentant stane nezpůsobilým;
- (f) odstoupením nebo smrtí reprezentanta;
- (g) k datu účinnosti odstoupení od dohody podle § 27;
- (h) podle ustanovení § 19 zákona o majetku pacienta (*Patients Property Act*).

(1.1) Odstavec 1) d) se nepoužije, je-li v dohodě o reprezentaci ujednáno, že zánikem manželství nebo vztahu podobnému manželství dohoda nezaniká.

(1.2) Pro potřeby odstavců 1) d) a 1.1) zaniká manželství k nejbližšímu datu, ke kterému

- (a) manželé po soudním oddělení uzavřou dohodu podle zákona o rodinném právu (*Family Law Act*),
- (b) soud vynese rozsudek o rozvodu manželů nebo
- (c) soud vynese rozsudek prohlašující manželství za neplatné.

(2) Odstavec 1) d) až f) se nepoužije, pokud

- (a) je v dohodě o reprezentaci ustanoven více než jeden reprezentant a dohoda stanoví, že ostatní reprezentanti nebo reprezentant mohou jednat i nadále nebo
- (b) byl ustanoven alternativní reprezentant a je ochoten a schopen jednat jako reprezentant.

(3) [Zrušeno.]

Část 5: Námitky, vyšetřování, asistence

Námitky proti dohodě, změně nebo odstoupení

30 (1) Kterákoli osoba může podat námitku u Úřadu veřejného opatrovníka a správce, má-li důvod domnívat se, že

- (a) dospělý je nebo v době uzavření dohody byl nezpůsobilý k uzavření, změně nebo odstoupení od dohody,
- (b) dochází nebo došlo k podvodu, nezákonnému nátlaku nebo jiné formě týrání nebo zanedbání za účelem přimět dospělého aby uzavřel, změnil nebo odstoupil od dohody o reprezentaci,
- (c) uzavření, užití nebo odstoupení od dohody o reprezentaci nebo změna dohody o reprezentaci je jasně v nesouladu se současnými přáními, hodnotami, přesvědčením nebo nejlepšími zájmy dospělého, který dohodu uzavřel, změnil nebo od dohody odstoupil,
- (d) v dohodě o reprezentaci je chyba nebo se stala chyba během uzavírání, podpisu před svědky nebo registrací dohody;
- (e) se během uzavírání, užití nebo odstoupení od dohody o reprezentaci přihodilo cokoli nenáležitého,
- (f) [Zrušeno.]
- (g) reprezentant nespĺňuje podmínky uvedené v § 5 odst. 1),
- (h) reprezentant
 - (i) týrá nebo zanedbává dospělého, za kterého reprezentant jedná,
 - (ii) se neřídí instrukcemi dohody o reprezentaci,

- (iii) je nezpůsobilý k jednání jako reprezentant nebo
- (iv) něčím jiným nedodrží dohodu o reprezentaci nebo povinnosti reprezentanta,
- (i) reprezentant udělil nebo se chystá udělit souhlas se zdravotní péčí, kterou dohoda o reprezentaci neschvaluje, nebo
- (j) byla naplněna kritéria, která dohoda o reprezentaci stanovuje jako důvod k námitce.

(2) [Zrušeno.]

(3) Jakmile Úřad veřejného opatrovníka a správce obdrží oznámení o námitce, musí neprodleně podniknout jeden nebo několik z následujících kroků:

- (a) provést vyšetřování, kterým zjistí platnost námítky, a poté informuje původce námítky;
- (b) [Zrušeno.]
- (c) [Zrušeno.]
- (d) [Zrušeno.]
- (e) navrhnout soudu rozhodnutí, kterým se změna nebo odstoupení od dohody o reprezentaci potvrdí, nebo rozhodnutí, kterým se zruší celá dohoda o reprezentaci nebo její část;
- (e.1) navrhnout soudu rozhodnutí, že dohoda o reprezentaci není neplatná pouze z důvodu nedostatku při uzavírání dohody;
- (f) doporučit, aby někdo jiný navrhl soudu rozsudek popsany v pododstavci d), d) nebo e.1);
- (g) sestavit zprávu podle § 46 zákona o opatrovnictví dospělých osob (*Adult Guardianship Act*);
- (g.1) jmenovat monitora;
- (g.2) schválit, že monitorovi jmenovanému podle pododstavce g.1) bude přiznána odměna z majetku dospělého za jednání ve funkci monitora vzhledem ke zmocnění udělenému reprezentantovi podle § 7 odst. 1) a), b) nebo c), a stanovit výši nebo sazbu této odměny;
- (h) podnikne jakékoli další kroky, které Úřad veřejného opatrovníka a správce uzná za nutné.

Vyšetřování Úřadu veřejného opatrovníka a správce

31 (1) Úřad veřejného opatrovníka a správce může vést vyšetřování, a to i aniž by obdržel oznámení o námitce podle § 30, je-li toho názoru, že jsou důvody k námitce podle § 30 odst. 1).

(2) Při vedení vyšetřování podle odstavce 1) může Úřad veřejného opatrovníka a správce vykonávat pravomoci svěřené mu v § 17 zákona o úřadu veřejného opatrovníka a správce (*Public Guardian and Trustee Act*).

(3) Po provedení vyšetřování může Úřad veřejného opatrovníka a správce podniknout cokoli, co je uvedeno v § 30 odst. 3) b) až h).

Soudní rozhodnutí

32 (1) Na návrh podle § 30 odst. 3) a) až f) může soud vydat rozhodnutí, kterým potvrdí změnu nebo odstoupení od dohody o reprezentaci nebo rozhodnutí, kterým se dohoda o reprezentaci nebo její část ruší.

(2) Při vydání rozhodnutí podle odstavce 1) musí soud vzít do úvahy přání, instrukce, hodnoty a přesvědčení dospělého, který dohodu o reprezentaci uzavřel, a to ve stejném pořadí důležitosti, jak je uvedeno v § 16 odst. 2) až 4).

(3) Soud nemůže vydat rozhodnutí, které by bylo v rozporu s přáními, instrukcemi, hodnotami a přesvědčením dospělého, ledaže

- (a) dospělý není způsobilý,
- (b) soudní rozhodnutí je v nejlepším zájmu dospělého a

(c) soud rozhodnutí zdůvodní.

(4) Na návrh podle § 13 odst. 7) nebo § 30 odst. 3) e.1) nebo f) může soud rozhodnout, že dohoda o reprezentaci není neplatná pouze z důvodu nedostatku při uzavírání dohody.

Soudní poplatky

33 Soudní poplatky za návrhy podle tohoto zákona jsou na úvaze soudu a soud může rozhodnout, že se tyto poplatky zčásti nebo úplně uhradí z majetku dospělého, který má nebo chce mít reprezentanta.

Rada a asistence pro reprezentanty

34 (1) Pokud je reprezentantovi nejasná povaha či rozsahu svého zmocnění nebo když potřebuje radu o nějakém dalším aspektu své funkce reprezentanta, může požádat Úřad veřejného opatrovníka a správce o pokyny.

(2) Na návrh reprezentanta může soud vydat pokyny nebo stanovisko, jak interpretovat určité ustanovení dohody o reprezentaci.

Část 6: Všeobecná ustanovení

Soudní proces

35 (1) Reprezentant, který je zmocněn podle tohoto zákona dát advokátovi instrukci, aby jménem dospělého zahájil soudní řízení nebo v něm pokračoval, dohodl se, dosáhl kompromisu nebo přistoupil na mimosoudní vyrovnání, zatímco je dospělý nezpůsobilý, je pro potřeby onoho řízení procesním opatrovníkem dospělého, nerozhodne-li soud jinak.

(2) *[Zrušeno.]*

(3) *[Zrušeno.]*

(4) *[Zrušeno.]*

(5) *[Zrušeno.]*

Dohoda nezbavuje dospělého možnosti právně jednat

36 Dospělý, není-li nezpůsobilý, může podniknout cokoli, k čemu zmocnil reprezentanta.

Jurisdikce Nejvyššího soudu

37 Nic v tomto zákoně

(a) neomezuje pravomoc Nejvyššího soudu jednat v roli „parens patriae“, ani

(b) nezbavuje osobu práva požádat soud, aby ve smyslu této své pravomoci jednal.

Zrušeno

38 *[Zrušeno.]*

Již existující dohody

39 Dohoda, která

(a) byla uzavřena před tím, než tento zákon upravil uzavírání dohod o reprezentaci a

(b) byla by se stala platnou dohodou o reprezentaci v době, kdy byla uzavřena, kdyby byl býval tento zákon v té době účinný,

je platná a považuje se pro veškeré potřeby za dohodu uzavřenou podle tohoto zákona.

Zrušeno

40 *[Zrušeno.]*

Dohody o reprezentaci uzavřené mimo jurisdikci Britské Kolumbie

41 Při splnění jakýchkoli omezení stanovených prováděcími předpisy se dohoda, která

- (a) plní funkci dohody o reprezentaci,
- (b) byla uzavřena mimo jurisdikci Britské Kolumbie a
- (c) splňuje veškeré předepsané požadavky,

považuje za dohodu o reprezentaci uzavřenou podle tohoto zákona.

Pravomoc vydávat prováděcí předpisy

42 (1) Viceguvernér Britské Kolumbie může vydávat prováděcí předpisy uvedené v § 41 zákona o interpretaci (*Interpretation Act*).

(2) Nehledě na omezení podle odstavce 1) může viceguvernér Britské Kolumbie vydávat následující prováděcí předpisy:

(a) *[Zrušeno.]*

(a.1) ohledně toho, co spadá pod „běžnou správu finančních záležitostí dospělého“ pro potřeby § 7 odst. 1) b), včetně prováděcích předpisů

(i) omezujících podle povahy nebo výše finanční částky nebo

(ii) upravujících či doplňujících záležitostí uvedené v § 7 odst. 1) b) i) až iv);

(a.2) ohledně účtů a dalších záznamů, které musí reprezentant vést, včetně podoby a obsahu těchto záznamů;

(a.3) ohledně jakéhokoli oznámení nebo výpovědi, které vyžaduje nebo schvaluje tento zákon;

(b) až (g) *[Zrušeno.]*

(g.1) předpisy definující slova nebo slovní spojení, která tento zákon používá, ale nedefinuje;

(h) *[Zrušeno.]*

(3) Ministr smí publikovat jeden nebo několik vzorů dohody o reprezentaci, ale jejich použití je volitelné.

(4) Viceguvernér Britské Kolumbie může přijmout prováděcí předpisy ohledně dohod o reprezentaci uzavřených mimo Britskou Kolumbii pro potřeby § 41, včetně

(a) omezení působnosti § 41 podle

(i) jurisdikce, ve které byla dohoda o reprezentaci uzavřena mimo Britskou Kolumbii uzavřena, nebo

(ii) způsobu, jakým byla dohoda o reprezentaci uzavřena mimo Britskou Kolumbii uzavřena nebo podepsána,

(b) ohledně podmínek nebo omezení fungování dohod o reprezentaci uzavřených mimo Britskou Kolumbii,

(c) ohledně výkonu pravomocí nebo plnění povinností osoby zmocněné jednat podle dohody o reprezentaci uzavřené mimo Britskou Kolumbii,

(d) ohledně toho, jak se jakákoli ustanovení tohoto zákona nebo prováděcích předpisů vztahují na osobu jednající podle dohody o reprezentaci uzavřené mimo Britskou Kolumbii,

(e) vymezení okolností, za kterých se § 41 nepoužije nebo přestane používat a

(f) ohledně toho, jaké dohody o reprezentaci uzavřené mimo Britskou Kolumbii se budou považovat za dohody uzavřené podle § 7 a 9 tohoto zákona.

Trestný čin

43 § 5 zákona o přestupcích (*Offence Act*) se na tento zákon ani na prováděcí předpisy nepoužije.

Nefunkční

44 [Již splnil svůj účel.]

Přechodné ustanovení – návaznost na zákon novelizující zákony o opatrovnictví dospělých osob z roku 2001 (*Adult Guardianship Statutes Amendment Act, 2001*)

Dohoda o reprezentaci

44.1

(a) uzavřená před datem, kterým nabyl účinnosti § 35 zákona novelizujícího zákony o opatrovnictví dospělých z roku 2001 (*Adult Guardianship Statutes Amendment Act, 2001*), přičemž oním datem je 1. září 2001,

(b) která by byla bývala platně uzavřenou dohodou v souladu s požadavky § 13 tohoto zákona ve znění jeho pozdější novelizace § 35 zákona novelizujícího zákony o opatrovnictví dospělých z roku 2001 (*Adult Guardianship Statutes Amendment Act, 2001*), byla-li by uzavřena k onomu datu nebo později,

se považuje za platně uzavřenou tak, jako kdyby § 35 zákona novelizujícího zákony o opatrovnictví dospělých z roku 2001 (*Adult Guardianship Statutes Amendment Act, 2001*) byl býval účinný v době, kdy byla dohoda uzavřena.

Přechodné ustanovení – finanční podpora v dohodách o reprezentaci

44.2 Zmocnila-li dohoda o reprezentaci, která byla uzavřena před zrušením § 9 odst. 1 f) zákona o reprezentaci (*Representation Agreement Act*) dne 1. září 2011 zákonem novelizujícím zákon o opatrovnictví dospělých a zákony o plánování z roku 2007 (*Adult Guardianship and Planning Statutes Amendment Act, 2007*) reprezentanta k uspořádání finanční podpory za dospělého, jak je uvedeno v onom paragrafu, může reprezentant pokračovat ve výkonu tohoto zmocnění tak, jak jej popisuje dohoda o reprezentaci.

Přechodné ustanovení – neběžná finanční ustanovení v dohodách o reprezentaci

44.3 (1) V tomto paragrafu se rozumí:

„**plnou mocí**“ pravomoc dělat za dospělého cokoli, co by mohl dělat zástupce jednající na základě plné moci;

„**dohodou o reprezentaci**“ dohoda o reprezentaci, která byla uzavřena před zrušením § 9 odst. 1 g) zákona o reprezentaci (*Representation Agreement Act*) dne 1. září 2011 zákonem novelizujícím zákon o opatrovnictví dospělých a zákony o plánování z roku 2007 (*Adult Guardianship and Planning Statutes Amendment Act, 2007*).

(2) Zmocňuje-li dohoda o reprezentaci reprezentanta k výkonu pravomoci zástupce,

(a) reprezentant

(i) může pokračovat ve výkonu pravomocí zástupce tak, jak je popisuje dohoda o reprezentaci a

(ii) pro tyto potřeby se považuje za zástupce podle zákona o plné moci (*Power of Attorney Act*),

(b) ona část dohody o reprezentaci, která zmocňuje reprezentanta k výkonu pravomocí zástupce, se považuje za plnou moc podle části 2 zákona o plné moci (*Power of Attorney Act*) a

(c) nehledě na zrušení § 9 odst. 1 g) zákona o reprezentaci (*Power of Attorney Act*) má monitor jmenovaný podle onoho zákona za účelem monitorování reprezentantova výkonu pravomocí zmocněnce i nadále veškeré pravomoci a musí pokračovat v plnění veškerých povinností, které měl monitor podle onoho zákona před zrušením.

Přechodné – prováděcí předpisy

44.4 (1) Viceguvernér Britské Kolumbie může přijmout prováděcí předpisy, které viceguvernér Britské Kolumbie uzná za nezbytné nebo doporučeníhodné, aby usnadnil aplikaci tohoto zákona, ve znění zákona novelizujícího zákon o opatrovnictví dospělých a zákony o plánování z roku 2007 (*Adult Guardianship and Planning Statutes Amendment Act, 2007*), na dohody o reprezentaci uzavřené před tím, než tento paragraf nabyl účinnosti.

(2) Pravomoc přijmout nebo novelizovat prováděcí předpisy podle odstavce 1), ale nikoli pravomoc zrušit prováděcí předpis podle odstavce 1), končí 3 roky od data, ke kterému odstavec 1) nabývá účinnosti.

Účinnost

45 Tento zákon nabývá účinnosti prováděcím předpisem viceguvernéra Britské Kolumbie.

PŘÍLOHA Č. 3:

Zákon podle stavu k 12. 6. 2013

ZÁKON O ZDRAVOTNÍ PÉČI (INFORMOVANÝ SOUHLAS)

A

PEČUJÍCÍCH ZAŘÍZENÍCH (PODMÍNKY PŘIJETÍ)

[RSBC 1996] Kapitola 181

Obsah

Část 1 — Úvodní ustanovení

- 1 Definice
- 2 Uplatňování tohoto zákona
- 3 Předpoklad způsobilosti

Část 2 — Souhlas se zdravotní péčí

- 4 Práva k udělení souhlasu
- 5 Obecné pravidlo – potřebnost souhlasu
- 6 Prvky souhlasu
- 7 Jak je určována nezpůsobilost
- 8 Povinnost komunikovat vhodným způsobem
- 9 Jak je souhlas udělován a rozsah souhlasu
- 10 Stejná pravidla se uplatní pro náhradní souhlas
- 11 Výjimka – pokud souhlasí osoba s náhradní rozhodovací pravomocí, opatrovník nebo reprezentant
- 12 Výjimka – naléhavá nebo neodkladná zdravotní péče
- 12.1 Žádná neodkladná zdravotní péče v rozporu s přáním
- 12.2 Neodkladná zdravotní péče navzdory odmítnutí
- 13 Výjimka – informovaný souhlas není vyžadován při předběžném vyšetření
- 14 Výjimka – závažná zdravotní péče
- 15 Výjimka – běžná zdravotní péče
- 16 Osoby s dočasnou náhradní rozhodovací pravomocí
- 17 Orgán s dočasnou náhradní rozhodovací pravomocí
- 18 Omezení orgánu s dočasnou náhradní rozhodovací pravomocí
- 19 Povinnosti osoby s dočasnou náhradní rozhodovací pravomocí

Část 2.1 — Předběžná prohlášení

- 19.1 Dospělí mohou učinit předběžné prohlášení, pokud nejsou nezpůsobilí
- 19.2 Rozsah předběžného prohlášení
- 19.3 Pokud je učiněno obojí, předběžné prohlášení i dohoda o reprezentaci
- 19.4 Forma předběžného prohlášení
- 19.5 Výkon předběžného prohlášení
- 19.6 Změny a odvolání předběžného prohlášení
- 19.7 Poskytování zdravotní péče v případě, že dospělý učinil předběžné prohlášení
- 19.8 Kdy se předběžné prohlášení nepoužije
- 19.9 Zrušení zdravotní péče
- 19.91 Předběžné prohlášení nemusí být závazné

Část 3

- 20-26 Není v planosti

Část 4

- 27-32 Zrušeno

Část 5 - Obecná ustanovení

- 33 Ochrana před odpovědností
- 33.1 Shromažďování osobních informací
- 33.2 – 33.3 Zrušeno
- 33.4 Soudní pokyny a nařízení
- 34 Pravomoc vydávat nařízení
- 35 Přestupek
- 35.1 Přejícné – předběžná prohlášení
- 36 Účinnost

Část 1 — Úvodní ustanovení

Definice

1 V tomto zákoně:

"dospělý" znamená kdokoli, kdo dosáhl věku 19 let;

"předběžné prohlášení" znamená písemný pokyn učiněný způsobilou dospělou osobou, která

(a) udělí nebo odmítne souhlas se zdravotní péčí, pro případ, že tato osoba nebude schopna poskytnout instrukce v době, kdy bude zdravotní péče potřebná, a

(b) je v souladu s požadavky části 2. 1

"pečující zařízení" představuje

(a) zařízení s licencí udělenou dle zákona o komunitní péči a asistovaném žití (Community Care and Assisted Living Act) a regulováno Nařízením o rezidenční péči, č. 96/2009 (Residential Care Regulations, B. C. Reg. 96/2009),

(b) soukromá nemocnice podle části 2 zákona o nemocnicích (Hospital Act)

(c) instituce označená jako nemocnice podle zákona o nemocnicích (Hospital Act) pro léčbu osob uvedených v odstavci b) nebo c) definice „nemocnice“ zmiňovaného zákona

(d) jakékoli jiné zařízení, nebo druh zařízení, označené nařízením jako pečující zařízení;

"blízký přítel", u dospělého, který potřebuje zdravotní péči, představuje blízký přítel jiného dospělého, který má dlouhodobý, úzký osobní vztah zahrnující častý osobní kontakt, ale není jím osoba, která dostává za poskytování osobní nebo zdravotní péče této osobě náhradu;

"soud" představuje Nejvyšší soud Britské Kolumbie;

"nabídka péče v zařízení" znamená nabídku popsanou v části 20 (1);

"zdravotní péče" představuje cokoli, co je činěno pro léčebné, preventivní, paliativní, diagnostické, kosmetické nebo jiné účely související se zdravím, a zahrnuje

(a) sérii nebo sekvenci podobné léčby nebo péče, poskytované dospělému po určitou dobu, související s konkrétním zdravotním problémem,

(b) plán běžné zdravotní péče

(i) je vyvinut jedním nebo více poskytovateli zdravotní péče,

(ii) zabývá se jedním nebo více zdravotními problémy, kterými dospělý trpí, a může se kromě toho zabývat jedním nebo více zdravotními problémy, se kterými se dospělý, vzhledem k jeho aktuálnímu zdravotnímu stavu, může potýkat,

(iii) vyprší nejpozději do 12 měsíců od data, kdy byl k plánu udělen souhlas, a

(c) účast v lékařském výzkumném programu schváleném etickou komisí stanovenou nařízením;

"poskytovatel zdravotní péče" se rozumí osoba, nebo osoba z předepsané skupiny osob, která je dle předepsaného zákona licencována, certifikována nebo registrována k poskytování zdravotní péče;

"závažná zdravotní péče" představuje

(a) velký chirurgický zákrok,

(b) každou léčbu zahrnující celkovou anestezii,

(c) závažné diagnostické nebo vyšetřovací postupy, nebo

(d) jakoukoliv zdravotní péči označenou nařízením za závažnou zdravotní péči;

"běžná zdravotní péče" představuje

(a) rutinní testy k určení, zda je zdravotní péče nezbytná, a

(b) rutinní zubní ošetření, které předchází, nebo léčí onemocnění nebo zranění způsobené nemocí nebo úrazem, například,

(i) výplně dutin a extrakce prováděné s, nebo bez lokální anestézie, a

(ii) prohlídky ústní hygieny;

"blízký příbuzný", v případě dospělého, který potřebuje zdravotní péči, představuje dospělé dítě, rodiče, prarodiče, dospělého bratra nebo sestru, každého dalšího dospělého spjatého porodem nebo osvojením, nebo manžela některého z nich;

"opatrovník pro osobní záležitosti", se rozumí opatrovník (*committee*¹) osoby, které je ustanoven dle zákona o majetku pacientů (*Patients Property Act*) v případě, kdy je osoba

(a) nezpůsobilá starat se o své záležitosti, nebo

(b) nezpůsobilá starat se o sebe a své záležitosti;

"dohoda o reprezentaci" se rozumí dohoda dle zákona o dohodě o reprezentaci (*Representation Agreement Act*);

"reprezentant" se rozumí osoba oprávněná, dle dohody o reprezentaci, činit nebo pomáhat činit rozhodnutí jménem jiného, a zahrnuje i alternativního reprezentanta.

"manžel" představuje osobu, která

(a) uzavřela s jinou osobou sňatek a nežije od této osoby odděleně s ohledem na zákon o rozvodech (*Divorce Act (Canada)*), nebo

(b) žije s jinou osobou ve vztahu srovnatelném s manželstvím.

Uplatňování tohoto zákona

2 Tento zákon se nevztahuje na:

(a) přijetí osoby do zařízení označených v § 22, 28, 29, 30 nebo 42 zákona o duševním zdraví (*Mental Health Act*),

(b) poskytování psychiatrické péče nebo léčby osobám zadrženým v určeném zařízení nebo jeho prostřednictvím, dle § 22, 28, 29, 30 nebo 42 zákona o duševním zdraví (*Mental Health Act*),

(c) poskytování psychiatrické péče nebo léčby podle zákona o duševním zdraví (*Mental Health Act*) osobě propuštěné na propustku nebo převedené do schválené domácí léčby dle § 37 nebo 38 zákona o duševním zdraví (*Mental Health Act*), nebo

(d) poskytování profesionálních služeb osobě za účelem sterilizace z neléčebných důvodů.

Předpoklad způsobilosti

3(1) Pokud se neprokáže opak, předpokládá se, že každý dospělý je schopen

(a) udělit, zamítnout nebo zrušit souhlas se zdravotní péčí, a

(b) rozhodnout se o podání žádosti o přijetí do pečujícího zařízení, přijetí návrhu na péči v zařízení, nebo o odstěhování se z pečujícího zařízení.

(2) Způsob komunikace dospělého člověka s ostatními, není sám o sobě důvodem pro rozhodnutí, zda je schopen posoudit okolnosti uvedené v odstavci 1).

Část 2 — Souhlas se zdravotní péčí

Práva k udělení souhlasu

4 Každý dospělý, který je schopen udělit nebo odmítnout udělit souhlas se zdravotní péčí má

(a) právo udělit nebo odmítnout udělit souhlas z jakýchkoliv důvodů, a to včetně morálních nebo náboženských důvodů, i v tom případě, že odmítnutí udělení souhlasu může mít za následek jeho smrt,

¹ Committee je pojem užívaný pro opatrovnictví, jak opatrovnictví ve věcech finančních záležitostí, tak i opatrovnictví týkající se osobní péče. Pozn. překl.

(b) právo vybrat si konkrétní formu dostupné zdravotní péče z jakéhokoliv důvodu, včetně morálních nebo náboženských důvodů,

(c) právo odvolat souhlas,

(d) právo očekávat, že rozhodnutí udělit, odmítnout udělit nebo odvolat souhlas bude respektováno, a

(e) právo být v největší možné míře zapojen do veškerého plánování a rozhodování.

Obecné pravidlo — potřebnost souhlasu

5(1) Poskytovatel zdravotní péče nesmí poskytovat dospělému žádnou péči bez jeho souhlasu, s výjimkou případů v § 11 až 15.

(2) Poskytovatel zdravotní péče nesmí žádat o udělení náhradního souhlasu s přijetím nebo odmítnutím zdravotní péče dle § 11, 14 nebo 15, pokud neučinil veškeré přiměřené úsilí pro získání souhlasu od dospělého.

Prvky souhlasu

6 Dospělý souhlasí se zdravotní péčí, pokud

(a) souhlas se vztahuje k navrhované zdravotní péči,

(b) souhlas je udělen dobrovolně,

(c) souhlas není získán podvodem nebo uvedením v omyl,

(d) dospělý je schopen učinit rozhodnutí, zda udělit či neudělit souhlas s navrhovanou zdravotní péčí,

(e) poskytovatel zdravotní péče poskytuje dospělému informace, které lze předpokládat, že by vyžadovala každá rozumná osoba k porozumění navrhované zdravotní péče a k učinění rozhodnutí, včetně informací o

(i) stavu, kvůli kterému je zdravotní péče navrhována,

(ii) povaze navrhované zdravotní péče,

(iii) rizicích a výhodách navrhované zdravotní péče, které by každá rozumná osoba očekávala, že jí budou sděleny, a

(iv) alternativách ke zdravotní péči,

(f) dospělý má možnost klást otázky týkající se navrhované zdravotní péče a dostat na ně odpovědi.

Jak je určována nezpůsobilost

7 Při rozhodování, zda je dospělý schopen udělit, odmítnout udělit nebo odvolat souhlas se zdravotní péčí, poskytovatel zdravotní péče musí učinit rozhodnutí, zda dospělý prokázal, že rozumí

(a) informacím poskytnutým poskytovatelem zdravotní péče dle § 6 odst. e), a

(b) tomu, že informace se vztahují k situaci dospělého, kterému je zdravotní péče navrhována.

Povinnost komunikovat vhodným způsobem

8 Při snaze o získání souhlasu dospělého se zdravotní péčí nebo při rozhodování o tom, zda je dospělý schopen udělit, odmítnout udělit nebo zrušit souhlas, poskytovatel zdravotní péče

(a) musí komunikovat s dospělým způsobem vhodným vzhledem ke schopnostem a možnostem dospělého, a

(b) může povolit manželovi dospělého, nebo jakýmkoliv blízkým osobám nebo blízkým přátelům, kteří doprovázejí dospělou osobu, aby nabídli svou pomoc dospělému při pochopení nebo prokázání pochopení záležitostem uvedeným v § 7.

Jak je souhlas udělován a rozsah souhlasu

9(1) Souhlas se zdravotní péčí může být projevem slovně nebo psanou formou nebo může být odvozen z chování.

1. 1) Pro účely § 5 a 6, a to i navzdory § 6 odst. e) a f), může dospělý udělit, odmítnout udělit nebo zrušit souhlas se zdravotní péčí v předběžném prohlášení, s výjimkou toho, že dospělý nemůže udělit souhlas v předběžném prohlášení s žádnou zdravotní péčí, se kterou by dle § 16 nemohl být udělen náhradní souhlas dle § 18 odst. 1).

1. 2) Pokud dospělý udělí nebo odmítne udělit souhlas se zdravotní péčí v době, kdy je k tomu způsobilý, tento souhlas nebo odmítnutí není ovlivněn jeho následnou nezpůsobilostí.

(2) Souhlas se zdravotní péčí se vztahuje pouze na specifickou zdravotní péči, ke které dospělý udělil souhlas.

(3) Jako výjimku k ustanovení odst. 2, může poskytovatel zdravotní péče poskytnout dospělému dodatečnou nebo alternativní péči, pokud

(a) zdravotní péče, ke které byl udělen souhlas, již probíhá,

(b) dospělý je v bezvědomí nebo polovědomí, a

(c) je lékařsky nezbytné poskytnout dodatečnou nebo alternativní zdravotní péči a vypořádat se tak s podmínkami, o kterých nebylo možné v době, kdy byl souhlas udělen, předpokládat, že nastanou.

(4) Pokud dospělý, který souhlasí se zdravotní péčí, stanoví, že zdravotní péče musí být poskytována jmenovaným poskytovatelem zdravotní péče, nikdo jiný nesmí dospělému poskytovat zdravotní péči bez získání jeho souhlasu, s výjimkou případů, kdy

(a) zdravotní péče již probíhá, nebo

(b) zpoždění by pravděpodobně ohrozilo život nebo zdraví dospělého.

Stejná pravidla se uplatní pro náhradní souhlas

10 Ustanovení § 6, 7, 8 odst. a) a 9 se uplatní, i když rozhodnutí o tom, zda udělit nebo neudělit náhradní souhlas je prozkoumáváno nebo učiněno podle § 11, 14 nebo 15.

Výjimka — pokud souhlas udělí osoba s náhradní rozhodovací pravomocí, opatrovník nebo reprezentant

11 Poskytovatel zdravotní péče může poskytnout dospělé osobě zdravotní péči bez jejího souhlasu, pokud

(a) poskytovatel zdravotní péče je toho názoru, že dospělý potřebuje zdravotní péči, a není schopen udělit nebo odmítnout souhlas s ní, a

(b) opatrovník dospělého nebo jeho reprezentant

(i) má pravomoc udělit souhlas se zdravotní péčí,

(ii) je způsobilý udělit souhlas, a

(iii) uděluje náhradní souhlas.

Výjimka — naléhavá nebo neodkladná zdravotní péče

12(1) Poskytovatel zdravotní péče může poskytnout zdravotní péči i bez souhlasu dospělého, pokud

(a) je nezbytné zajistit zdravotní péči bez prodlení s cílem zachránit život dospělého, předejít vážné fyzické nebo psychické újmě nebo ke zmírnění silné bolesti,

(b) dospělý je zřejmě pod vlivem drog nebo alkoholu nebo je v bezvědomí nebo polovědomí z jakéhokoliv důvodu, nebo je, dle názoru poskytovatele zdravotní péče, jinak nezpůsobilý k udělení nebo odmítnutí souhlasu,

(c) dospělý nemá opatrovníka nebo reprezentanta, který by měl pravomoc udělit souhlas se zdravotní péčí, byl by toho schopen a byl k dispozici, a

(d) je-li to možné, další poskytovatel zdravotní péče potvrdí názor prvního poskytovatele zdravotní péče o potřebě zdravotní péče a nezpůsobilosti osoby, které se péče týká.

(2) Pro účely tohoto ustanovení, opatrovník nebo zástupce, je poskytovateli zdravotní péče k dispozici v době, která je přiměřená vzhledem k okolnostem,

(a) k určení, zda má dospělý opatrovníka nebo reprezentanta,

(b) za účelem komunikace s opatrovníkem nebo reprezentantem dospělého.

(3) Je-li k dispozici opatrovník nebo reprezentant, nebo vybraná osoba dle § 16 poté, co poskytovatel zdravotní péče poskytuje zdravotní péči dospělému dle tohoto ustanovení, opatrovník, reprezentant nebo osoba vybraná dle § 16, může odmítnout udělit souhlas s pokračováním zdravotní péče, a pokud je souhlas odmítnut, zdravotní péče musí být zrušena.

Žádná neodkladná zdravotní péče v rozporu s přáním

12.1 Poskytovatel zdravotní péče nesmí poskytovat zdravotní péči dle § 12, pokud má poskytovatel zdravotní péče rozumné důvody domnívat se, že osoba, která je způsobilá a dosáhla 19 let věku, vyjádřila pokyn nebo přání, související s odmítnutím souhlasu se zdravotní péčí.

Neodkladná zdravotní péče navzdory odmítnutí

12.2 Jestliže je náhradní souhlas se zdravotní péčí odmítnut jménem nezpůsobilé osoby jejím opatrovníkem nebo reprezentantem, zdravotní péče může být poskytnuta navzdory tomu odmítnutí, pokud dle názoru poskytovatele zdravotní péče, který zdravotní péči navrhuje,

(a) se uplatní § 12 odst. 1 a), a

(b) opatrovník nebo zástupce neplnil své povinnosti podle tohoto nebo jiného zákona.

Výjimka — informovaný souhlas není vyžadován při předběžném vyšetření

13 Poskytovatel zdravotní péče může provést třídění nemocných nebo jiný druh předběžných vyšetření, ošetření nebo diagnózy dospělého, aniž by splňoval podmínky § 6, pokud

(a) dospělý naznačuje, že on nebo ona chce, aby mu byla poskytována zdravotní péče, nebo

(b) pokud neexistuje žádný náznak od dospělého, ale jeho manžel, blízký příbuzný nebo blízký přítel dává najevo, že chce, aby byla dospělému poskytována zdravotní péče.

Výjimka — závažná zdravotní péče

14(1) Poskytovatel zdravotní péče může poskytovat závažnou zdravotní péči dospělému bez jeho souhlasu, pokud

(a) po konzultaci nebo přiměřeném úsilí o konzultaci s manželem, blízkým příbuzným nebo blízkým přítelem dospělého, který je k dispozici, nebo s jakoukoliv jinou osobou, která má relevantní informace, se poskytovatel zdravotní péče rozhodne, že dospělý

(i) potřebuje závažnou zdravotní péči, a

(ii) je nezpůsobilý udělit nebo odmítnout udělit souhlas se závažnou zdravotní péčí,

(b) dospělý nemá opatrovníka nebo reprezentanta, který by byl oprávněn udělit souhlas se závažnou zdravotní péčí, způsobilý udělit jej, nebo by byl k dispozici,

(c) osoba zvolena podle § 16, má pravomoc udělit souhlas se závažnou zdravotní péčí a udělí náhradní souhlas, a

(d) poskytovatel zdravotní péče splňuje podmínky odst. 4.

(2) a (3) není v platnosti.

(4) Pokud osoba určena dle § 16, udělí nebo odmítne náhradní souhlas, poskytovatel zdravotní péče musí informovat dospělého a jeho manžela, blízkého příbuzného nebo jeho blízkého přítele, který doprovází dospělého o

(a) rozhodnutí nebo zhodnocení, že dospělý je nezpůsobilý,

(b) jméno osoby zvolené dle § 16, a

(c) rozhodnutí udělit nebo odmítnout náhradní souhlas.

(5) není v platnosti.

(6) není v platnosti, zrušeno 2003-96-33.

(7) a (8) zrušeno 2003-96-29.

(9) a (10) není v platnosti.

Výjimka — běžná zdravotní péče

15 Poskytovatel zdravotní péče může poskytovat běžnou zdravotní péči dospělému bez jeho souhlasu, pokud

- (a) poskytovatel zdravotní péče je toho názoru, že dospělý je nezpůsobilý udělit nebo odmítnout souhlas s běžnou zdravotní péčí,
- (b) dospělý nemá opatrovníka nebo reprezentanta, nebo opatrovník nebo reprezentant je nezpůsobilý udělit nebo odmítnout souhlas, a
- (c) osoba určená dle § 16 udělila náhradní souhlas s běžnou zdravotní péčí.

Osoby s dočasnou náhradní rozhodovací pravomocí

16(1) Náhradní souhlas se závažnou nebo běžnou zdravotní péčí poskytované dospělému, musí poskytovatel zdravotní péče požadovat dle níže uvedeného pořadí; musí zvolit prvního z pořadí, poté dalšího, který je k dispozici a splňuje podmínky uvedené v odstavci 2:

- (a) manžela;
- (b) dítě;
- (c) rodiče;
- (d) bratra nebo sestru;
 - d (1) prarodiče;
 - d (2) vnouče;
- (e) kohokoliv jiného spřízněného narozením nebo osvojením;
- (f) blízkého přítele;
- (g) osobu bezprostředně spjatou uzavřením manželství.

(2) Ke kvalifikovanému udělení, odmítnutí udělení nebo zrušení souhlasu se zdravotní péčí, musí osoba

- (a) dosáhnout alespoň 19 let věku,
- (b) být v kontaktu s dospělým v průběhu posledních 12 měsíců,
- (c) nemít žádný spor s dospělým,
- (d) být způsobilá udělit, odmítnout udělit nebo zrušit náhradní souhlas, a
- (e) být ochotna plnit povinnosti uvedené v § 19.

(3) Pokud žádná z osob uvedených v odst. 1 není dostupná nebo nespĺňuje požadavky dle odst. 2, nebo je zde rozepře o tom, kdo má být zvolen, poskytovatel zdravotní péče musí vybrat osobu z okruhu osob zaměstnaných v Úřadu veřejného opatrovníka a správce (*Public Guardian and Trustee*), schválenou Úřadem veřejného opatrovníka a správce.

(4) Poskytovatel zdravotní péče není povinen činit více, než vyvíjet úsilí, které je vzhledem k okolnostem rozumné dle tohoto ustanovení.

Orgán s dočasnou náhradní rozhodovací pravomocí

17(1) S výhradou § 9 odst. 2, má osoba dle § 16 pravomoc rozhodnout o udělení nebo odmítnutí souhlasu.

(2) Poskytovatel zdravotní péče musí, ne více než 21 dní před zahájením zdravotní péče, písemně potvrdit, že

- (a) dospělý je stále nezpůsobilý, a
- (b) osoba, která dříve svolila ke zdravotní péči, potvrzuje, že zdravotní péče může být zahájena.

2. (1) Navzdory odst. 2, a zda zdravotní péče, která je předmětem rozhodnutí dle odst. 1, byla již zahájena nebo ne, kdykoliv kdy poskytovatel zdravotní péče bude mít rozumný důvod domnívat se, že je dospělý schopný udělit nebo odmítnout udělit souhlas se zdravotní péčí, musí poskytovatel zdravotní péče znovu stanovit, zda nezpůsobilost dospělého přetrvává.

2. (2) Pokud kdykoliv poté, co bylo učiněno rozhodnutí dle odst. 1, je dospělý schopen udělit nebo odmítnout souhlas se zdravotní péčí,

(a) pravomoc udělit nebo odmítnout náhradní souhlas se zdravotní péčí pro dospělého je ukončena,

(b) rozhodnutí učiněno dle odst. 1 je odvoláno, a

(c) před začátkem nebo pokračováním zdravotní péče, která je předmětem rozhodnutí dle odst. 1, musí dospělý udělit souhlas se zdravotní péčí.

2. (3) Odstavec 2. 2 neruší nic, co bylo platně učiněno před odvoláním rozhodnutí dle odst. 1.

(3) Pokud je oprávnění udělit nebo odmítnout souhlas se zdravotní péčí dospělého platné, osoba určená dle § 16 se může obrátit na soud na základě zákona o opatrovnictví dospělých osob (*Adult Guardianship Act*) za účelem jmenování opatrovníka dospělému.

(4) Pokud osoba určená dle § 16, podá žádost dle zákona o opatrovnictví dospělých (*Adult Guardianship Act*), oprávnění osoby udělit nebo odmítnout náhradní souhlas se zdravotní péčí dle tohoto zákona pokračuje, dokud nebude vydáno pravomocné rozhodnutí dle onoho zákona, pokud není oprávnění ukončeno dle tohoto zákona.

(5) Vyjádří-li se osoba určená dle § 16, že chce být zbavena pravomoci udělit nebo odmítnout udělit náhradní souhlas se zdravotní péčí, poskytovatel zdravotní péče může vybrat, v souladu s tímto ustanovením, jinou osobu, která převezme tuto pravomoc.

(6) Osoba určená podle § 16 má právo na všechny informace a dokumenty, ke kterým je oprávněn dospělý, a které jsou nezbytné k tomu, aby tato osoba učinila informované rozhodnutí dle odst. 1 tohoto ustanovení.

(7) Osoba, která má v držbě, nebo má kontrolu nad jakýmkoliv informacemi nebo dokumenty zmiňovanými v odst. 6, musí na požádání osoby určené dle § 16, zveřejnit tyto informace osobě určené dle § 16 nebo vydat dokument k prozkoumání a okopírování této osobě.

(8) Odstavce 6) a 7) negují

(a) veškeré nároky důvěrné nebo výsadné povahy, kromě nároků založených na vztahu právní zástupce – klient, a

(b) jakékoliv omezení vyplývající z právního předpisu nebo zvykového práva týkající se odtajnění důvěrných informací, kromě omezení v § 51 zákona o dokazování (*Evidence Act*).

Omezení orgánu s dočasnou náhradní rozhodovací pravomocí

18(1) Osoba určena podle § 16 nemá pravomoc udělit nebo odmítnout udělit náhradní souhlas s jakýmkoliv typem zdravotní péče předepsaným v nařízeních.

(2) Osoba určena podle § 16 má pravomoc odmítnout náhradní souhlas se zdravotní péčí, pokud je to nevyhnutelné k zachování života, ale pouze, pokud je zde značná shoda mezi poskytovateli zdravotní péče, že

(a) rozhodnutí odmítnout náhradní souhlas je z lékařského hlediska vhodné, a

(b) osoba učinila rozhodnutí v souladu s § 19 odst. 1 a 2.

(3) Není v platnosti.

Povinnosti osoby s dočasnou náhradní rozhodovací pravomocí

19 (1) osoba určena podle § 16 udělit nebo odmítnout udělit náhradní souhlas se zdravotní péčí, musí

(a) před udělením nebo odmítnutím udělení náhradního souhlasu, toto konzultovat, v nejvyšší možné míře,

(i) s dospělým, a

(ii) pokud osoba určená podle § 16, je osobou pověřenou Úřadem veřejného opatrovníka a správce, s jakýmkoliv blízkým příbuzným nebo přítelem dospělého, který požádá o pomoc, a

(b) v souladu s pokyny nebo přáními dospělého, které projevil v době, kdy byl k tomu způsobilý.

(2) Pokud pokyny nebo přání dospělého nejsou známy, osoba určená dle § 16 musí rozhodnout o udělení nebo odmítnutí souhlasu v nejlepším zájmu dospělého.

(3) Při rozhodování, zda je udělení, odmítnutí udělení nebo zrušení náhradního souhlasu v nejlepším zájmu dospělého, osoba určená podle § 16 musí vzít v úvahu

- (a) současná přání, známé názory a hodnoty dospělého,
- (b) zda je pravděpodobné, že navrhovaná zdravotní péče zlepší stav nebo blaho dospělého,
- (c) zda je pravděpodobné, že se stav nebo blaho dospělého zlepší i bez navrhované zdravotní péče,
- (d) jestli prospěch pro dospělého, který by plynul ze zdravotní péče, převyšuje rizika, a
- (e) zda by méně omezující nebo méně obtěžující forma zdravotní péče nebyla stejně prospěšná, jako navrhována zdravotní péče.

Část 2.1 — Předběžná prohlášení

Dospělí mohou učinit předběžné prohlášení, pokud nejsou nezpůsobilí

19.1(1) Dospělý může učinit předběžné prohlášení, pokud není neschopen porozumět povaze a následkům navrhovaného předběžného prohlášení.

(2) Dospělý není schopen porozumět povaze a následkům navrhovaného předběžného prohlášení, pokud nerozumí

- (a) rozsahu a dopadu pokynů stanovených v předběžném prohlášení, a
- (b) tomu, že osoba určená dle § 16 je určena k tomu, aby činila rozhodnutí jménem dospělého o zdravotní péči popsané v předběžném prohlášení, s výjimkou podmínek stanovených v § 19. 8.

Rozsah předběžného prohlášení

19.2 (1) S výhradou odstavce 2, dospělý může v předběžném prohlášení udělit nebo odmítnout udělit souhlas s jakoukoliv zdravotní péčí popsanou v předběžném prohlášení.

(2) Instrukce v předběžném prohlášení činit jeden, nebo oba z následujících pokynů, je neplatná a musí být z předběžného prohlášení vyčleněna:

- (a) činit cokoliv, co je zakázáno zákonem;
- (b) opomenout činit cokoliv, co je požadováno zákonem.

Pokud je učiněno obojí, předběžné prohlášení i dohoda o reprezentaci

19.3 (1) S výhradou odst. 2, pokud dospělý učiní obojí, předběžné prohlášení i dohodu o reprezentaci, nehledě na to kdy, v jaké vzájemné souvislosti je předběžné prohlášení a dohoda o reprezentaci učiněno,

- (a) § 19. 7 tohoto zákona se nevztahuje na pokyny v předběžném prohlášení, které se vztahují k záležitostem, ke kterým má reprezentant dospělého rozhodovací pravomoc, a
- (b) pro účely § 16 zákona o dohodě o reprezentaci (Representation Agreement Act), pokyny uvedené v písmenu a) tohoto odstavce budou pokládány za přání dospělého, vyjádřené v době, kdy byl k tomu způsobilý.

(2) Dospělý může ve smlouvě o jeho zastoupení stanovit, že poskytovatel zdravotní péče se má chovat v souladu s pokynem o zdravotní péči stanoveným v předběžném prohlášení dospělého bez souhlasu zástupce dospělého, v tomto případě se § 19. 7 použije v souladu s tímto pokynem.

Forma předběžného prohlášení

19.4 Dospělý, který činí předběžné prohlášení, musí

- (a) zahrnout nebo vyřešit v předběžném prohlášení všechny předepsané záležitosti, a
- (b) vyjádřit v předběžném prohlášení, že dospělý si je vědom, že
 - (i) poskytovatel zdravotní péče nesmí poskytovat dospělému žádnou zdravotní péči, se kterou dospělý odmítl udělit souhlas v předběžném prohlášení, a

(ii) osoba nemůže být zvolená k tomu, aby činila rozhodnutí jménem dospělého v souvislosti se zdravotní péčí, se kterou dospělý souhlasil, nebo jí odmítnul v předběžném prohlášení.

Výkon předběžného prohlášení

19.5 (1) S výhradou odstavců (2) až (5), musí být předběžné prohlášení v psané formě, podepsáno a datováno

- (a) dospělým, v přítomnosti 2 svědků, a
- (b) oběma svědky v přítomnosti dospělého.

(2) S výhradou odstavce 3), může být předběžné prohlášení podepsáno jménem dospělého, pokud

- (a) dospělý fyzicky není schopen podepsat předběžné prohlášení,
- (b) dospělý je přítomen a poroučí, aby bylo předběžné prohlášení podepsáno, a
- (c) podpis osoby, která předběžné prohlášení podepisuje jménem dospělého, je dosvědčen v souvislosti s tímto ustanovením, jako kdyby tento podpis byl podpisem dospělého.

(3) Uvedené osoby nesmí podepsat předběžné prohlášení jménem dospělého:

- (a) svědek podpisu předběžného prohlášení;
- (b) osoba vyloučena z okruhu možných svědků dle odstavce 5).

(4) Je vyžadován pouze jeden svědek, pokud je svědkem právník nebo člen Společenství notářů Britské Kolumbie (Society of Notaries Public of British Columbia).

(5) Uvedené osoby nesmí vystupovat jako svědci podpisu předběžného prohlášení:

- (a) osoba, která poskytuje osobní péči, zdravotní péči nebo finanční služby dospělému za úplatu, s výjimkou právníka nebo člena Společenství notářů Britské Kolumbie;
- (b) manžel, dítě, rodič, zaměstnanec nebo zástupce osoby uvedené v písmenu a);
- (c) osoba, která není dospělá;
- (d) osoba, která nerozumí způsobu, kterým dospělý komunikuje, pokud se jí nedostane tlumočnické asistence, aby tento způsob komunikace pochopila.

Změny a odvolání předběžného prohlášení

19.6 (1) Dospělý, který učinil předběžné prohlášení, jej může změnit nebo odvolat v případě, že není dospělý nezpůsobilý pochopit povahu a následky změny nebo odvolání.

(2) Změna musí mít písemnou formu a musí být podepsána a dosvědčena stejným způsobem jako předběžné prohlášení dle § 19. 5.

(3) Dospělý může odvolat předběžné prohlášení

- (a) vytvořením dalšího dokumentu, včetně dalšího předběžného prohlášení, a vyjádřením úmyslu odvolat předběžné prohlášení v tomto dokumentu, nebo
- (b) zničením předběžného prohlášení s úmyslem odvolat jej.

Poskytování zdravotní péče, v případě, že dospělý učinil předběžné prohlášení

19.7 (1) S výhradou § 19. 8, toto ustanovení se uplatní, když

- (a) dle názoru poskytovatele zdravotní péče, dospělý potřebuje zdravotní péči,
- (b) dospělý je nezpůsobilý udělit nebo odmítnout udělit souhlas se zdravotní péčí, a
- (c) poskytovatel zdravotní péče

(i) neví o žádném opatrovníkovi nebo zástupci, který by měl pravomoc činit rozhodnutí za dospělého v záležitostech navrhované zdravotní péče, a

(ii) je si vědom, že dospělý učinil předběžné prohlášení, které se vztahuje k navrhované zdravotní péči.

(2) Poskytovatel zdravotní péče

(a) může poskytovat zdravotní péči dospělému, pokud k ní dospělý udělil souhlas ve svém předběžném prohlášení, a

(b) nemůže poskytovat zdravotní péči dospělému, pokud jí dospělý odmítl ve svém předběžném prohlášení.

(3) Poskytovatel zdravotní péče není povinen činit více, než je od něj rozumné vzhledem k okolnostem očekávat ke zjištění, jestli dospělý učinil předběžné prohlášení nebo má opatrovníka nebo zástupce.

Kdy se předběžné prohlášení nepoužije

19.8 (1) Toto ustanovení se uplatní, pokud se má poskytovatel zdravotní péče důvod domnívat, že

(a) pokyny v předběžném prohlášení dospělého se netýkají rozhodnutí o zdravotní péči, které je potřeba učinit,

(b) ve vztahu k rozhodnutí o zdravotní péči jsou pokyny v předběžném prohlášení dospělého natolik nejasné, že nelze určit, zda dospělý udělil či odmítl udělit souhlas se zdravotní péčí,

(c) od chvíle, kdy bylo učiněno předběžné prohlášení, v době, kdy byl dospělý způsobilý, se jeho přání, názory či hodnoty ve vztahu k rozhodnutím o zdravotní péči značně změnily, a tyto změny nejsou zohledněny v předběžném prohlášení, nebo

(d) od doby, kdy bylo učiněno předběžné prohlášení, nastaly značné změny v medicínských vědomostech, praxi nebo technologiích, které by mohly výrazně ovlivnit dospělého ve vztahu ke zdravotní péči, ke které udělil nebo odmítl souhlas v předběžném prohlášení.

(2) S výhradou odstavce 3), v případě okolností popsaných v odstavci 1),

(a) § 19. 7 se neuplatní,

(b) poskytovatel zdravotní péče musí, navzdory jakémukoliv pokynu nebo přání vyjádřenému v předběžném prohlášení respektujícímu určení osoby, která může poskytnout náhradní souhlas za předpokladu, že se uplatní okolnosti uvedené v odst. 1), získat náhradní souhlas v souladu s § 11 nebo 16, a

(c) osoba oprávněná udělit náhradní souhlas musí jednat v souladu s ustanovením § 19 odst. 3.

(3) Odstavec 2) se nevztahuje na okolnosti popsané v odstavci 1 písm. d), pokud dospělý, ve svém předběžném prohlášení, výslovně uvádí, že pokyny uvedené v předběžném prohlášení se uplatní bez ohledu na jakoukoliv změnu v medicínských vědomostech, praxi nebo technologiích.

(4) Nic z tohoto ustanovení nemá vliv na ustanovení 12 a 12. 1.

Zrušení zdravotní péče

19.9 Pokud poskytovatel zdravotní péče

(a) si není vědom toho, že dospělý učinil předběžné prohlášení, ve kterém odmítá souhlas se specifickou zdravotní péčí,

(b) poskytuje zdravotní péči dospělému, a

(c) následně se dozví o předběžném prohlášení, ve kterém dospělý odmítá souhlas s takovouto zdravotní péčí,

poskytovatel zdravotní péče musí zrušit zdravotní péči, pokud se neuplatní § 19. 8.

Předběžné prohlášení nemusí být závazné

19.9.1 Od dospělého nesmí být požadováno, aby pořízení předběžného prohlášení, bylo podmínkou pro získání jakéhokoliv zboží nebo služby.

Část 3

20-26 [Není v platnosti]

Část 4

Zrušeno

27-32 [Zrušeno 2003-96-30.]

Část 5 — Obecná ustanovení

Ochrana před odpovědností

33 (1) Nesmí být zahájeno řízení, nebo v něm pokračováno, proti osobě z důvodu jakéhokoliv jednání nebo jeho opomenutí, při výkonu povinností nebo funkce v souladu s tímto zákonem, pokud tato osoba jednala v dobré víře a s náležitou opatrností.

(2) Osoba, která je poskytovatelem zdravotní péče nebo provozovatelem pečujícího zařízení, je oprávněna spolehnout se na přesnost informací poskytnutých této osobě, při stanovení

- (a) něčí způsobilosti být pověřen dle § 16 nebo 22,
- (b) něčí pravomoci udělit, odmítnout nebo odvolat souhlas se zdravotní péčí, nebo
- (c) není v platnosti.

leďaže není rozumné spoléhat se na tyto informace.

Shromažďování osobních informací

33.1 Poskytovatel zdravotní péče je oprávněn shromažďovat osobní informace o dospělém od jakékoliv osoby, pokud je to nezbytné pro účely výkonu pravomoci nebo k provádění povinností nebo funkce dle tohoto zákona.

Zrušeno

33.2-33.3 [Zrušeno 2003-96-31.]

Soudní pokyny a nařízení

33.4 (1) Následující osoby mohou požádat soud o vydání nařízení dle odstavce 2:

- (a) poskytovatel zdravotní péče odpovědný za péči o dospělého, který je nezpůsobilý udělit nebo odmítnout udělit souhlas se zdravotní péčí;
- (b) reprezentant nebo opatrovník pro osobní záležitosti;
- (c) osoba zvolena dle tohoto zákona udělit nebo odmítnout udělit náhradní souhlas se zdravotní péčí nebo přijetím do pečujícího zařízení jménem dospělého, který je k tomu nezpůsobilý;
- (d) dospělý, který je posouzen jako nezpůsobilý udělit nebo odmítnout udělit souhlas se zdravotní péčí nebo přijetím do pečujícího zařízení.

(2) Na žádost osob uvedených v odstavci 1), soud může provést jednu nebo více z uvedených akcí:

- (a) nařídít dospělému, aby se dostavil v určeném čase na určené místo, které soud určí a předložil jeden nebo více posudků o nezpůsobilosti;
- (b) vydávat pokyny respektující
 - (i) výklad ustanovení o předběžném právním prohlášení nebo jakéhokoliv jiného pokynu nebo přání týkajícího se zdravotní péče, učiněného nebo vyjádřeného dospělým v době, kdy byl k tomu způsobilý, nebo
 - (ii) kdo by měl být zvolen k udělení náhradního souhlasu, dle tohoto zákona, jménem nezpůsobilého dospělého;
- (c) potvrdit, změnit nebo zrušit rozhodnutí učiněné

(i) reprezentantem dospělého nebo jeho opatrovníkem pro osobní záležitosti, nebo

(ii) osobou zvolenou poskytnout náhradní souhlas dle tohoto zákona,

k udělení nebo odmítnutí souhlasu se zdravotní péčí nebo přijetím do pečujícího zařízení;

(d) učinit jakékoliv rozhodnutí, které by mohla učinit osoba zvolená k udělení náhradního souhlasu dle tohoto zákona.

(3) Kdokoliv se může obrátit na soud s požadavkem na zrušení předběžného prohlášení z důvodu podvodu, neoprávněného nátlaku nebo jiné formy zneužití nebo zanedbání užitých k přiměření dospělého učinit předběžné prohlášení nebo změnit nebo odvolat předchozí předběžné prohlášení.

(4) Žádné ustanovení tohoto zákona

(a) neomezuje pravomoc Nejvyššího soudu jednat proti nedbalosti nebo zneužívání rodičů nebo zákonných zástupců, nebo

(b) nezbavuje osobu práva požádat Nejvyšší soud o výkon této pravomoci.

Pravomoc vydávat nařízení

34(1) Guvernér Rady, může vydávat nařízení vtažující se k § 41 Interpretčního zákona (*Interpretation Act*).

(2) Bez omezení odstavce 1), Guvernér Rady může vydávat tato nařízení:

(a) označující jakékoliv zařízení nebo druh zařízení jako pečující zařízení pro účely odstavce d) definice „pečujícího zařízení“;

(b) jmenující etickou komisi pro účely odstavce c) definice „zdravotní péče“;

(c) předepisující zákony nebo typy osob pro účely definice „poskytovatele zdravotní péče“;

(d) označující jakýkoliv druh zdravotní péče za závažnou zdravotní péči pro účely odstavce d) definice „závažné zdravotní péče“;

(e) předepisující advokační organizace pro účely § 14 odst. 5 a 23 odst. 3;

(f) předepisující druhy zdravotní péče, pro které může být udělen náhradní souhlas dle § 18;

(g) vztahující se k posuzování dle § 14 odst. 2 a 21;

(h) předepisující informace, které musí být zahrnuty v návrhu na péči v zařízení dle § 20;

(i) předepisující povinnosti provozovatele pečujícího zařízení, které omezuje svobodu pohybu dospělého v zařízení;

(j) Není v platnosti. Zrušeno 1999-25-18.

(k) předepisující formuláře pro účely tohoto zákona;

k. 1) a l) [Zrušeno 2003-96-32.]

(m) respektující záležitosti, které musejí být zahrnuty nebo popsány v předběžném prohlášení.

Přestupek

35 § 5 zákona o přestupcích (*Offence Act*) se na tento zákon nebo nařízení nepoužije.

Přechodné — předběžná prohlášení

35.1(1) Guvernér Rady může učinit nařízení, kterými se stanoví, že kritéria pro psané pokyny učiněny způsobilým dospělým, ve kterých

(a) se uděluje nebo odmítá souhlas se zdravotní péčí v případě, že dospělý není způsobilý udělit pokyn v době, kdy je zdravotní péče potřebná, a

(b) byly učiněny před účinností Části 2. 1, což je 1. září 2011,

mohou být považovány za předběžné prohlášení.

(2) Pokud jsou nařízení učiněny dle odstavce 1, psané pokyny, které splňují předepsaná kritéria, jsou považovány za předběžná prohlášení.

Účinnost

36 Tento zákon nabývá účinnosti nařízením Guvernéra Rady.

PŘÍLOHA Č. 4:

Zákon podle stavu k 12. 6. 2013

ZÁKON O OPATROVNICTVÍ DOSPĚLÝCH OSOB

[RSBC 1996] ČÁST 6

Obsah

Část 1 — Úvodní ustanovení

- 1 Definice
- 2 Rozhodující principy
- 3 Předpoklad způsobilosti

Část 2 — Osoby rozhodující, opatrovníci a kontroloři

- 4–39 Nejsou účinné
- 40–43 Nejsou účinné. Zrušeno

Část 3 — Podpora a asistence pro zneužívané a zanedbané dospělé osoby

- 44 Účel této části
- 44. 1 Definice
- 45 Použití této části
- 46 Oznamování zneužívání a zanedbání
- 47 Určování, zda dospělá osoba potřebuje podporu a asistenci
- 48 Právní moc vyšetřovat
- 49 Právní moc zahájit vyšetřování
- 50 Ohlašovací povinnost
- 51 Výsledek vyšetřování
- 52 Zapojení dospělé osoby do rozhodování
- 53 Plán podpory a asistence
- 54 Žádost o nařízení opatření podpory a asistence
- 55 Jednání
- 56 Opatření podpory a asistence
- 57 Přezkum opatření podpory a asistence
- 58 Přezkum opatření bránící v kontaktu
- 59 Mimořádná asistence
- 60 Odvolání proti rozhodnutí soudu
- 60. 1 Ochrana před odpovědností

Část 4 — Administrativní a závěrečná ustanovení

- 60.2 Převod majetku nezpůsobilou dospělou osobou
- 61 Určené organizace a uspořádání komunitních organizací
- 62 Právo organizace a Úřadu veřejného opatrovníka na informace a povinnost zachovávat mlčenlivost
- 62. 2 Právní moc Nejvyššího soudu
- 63 Právní moc vydávat nařízení
- 64 Přestupky
- 65 Není účinný
- 66 Účinnost

Část 1 — Úvodní ustanovení

Definice

1 V tomto zákoně:

"zneužití" znamená úmyslné špatné zacházení s dospělou osobou, které způsobuje

- (a) fyzickou, psychickou nebo emocionální újmu, nebo
- (b) škodu na majetku,

a zahrnuje zastrašování, ponižování, fyzický útok, sexuální útok, předávkování léky, nepodání potřebných léků, cenzuru pošty, porušení soukromí nebo znemožnění zůstat v soukromí nebo znemožnění přístupu návštěv;

"dospělá osoba" znamená každý, kdo dovršil 19. rok věku a pro účely právní úpravy podle § 6 odst. 2 i osoba, která dovršila 18. rok věku;

"zástupce" je ten, kdo byl na základě plné moci nebo trvajících plné moci zmocněn rozhodovat za jiného;

"pečující zařízení" má stejný význam jako v zákoně o zdravotní péči a pečujících zařízeních (*Health Care (Consent) and Care Facility (Admission) Act*);

"soudem" je myšleno

- (a) podle této části a části 2, Nejvyšší soud,
- (b) podle části 3, Okresní soud, a
- (c) podle části 4, Nejvyšší soud a okresní soud;

"určená organizace" je

- (a) zrušeno
- (b) v části 3, veřejný orgán, organizace nebo osoba určená podle § 61a.1 pro účely této části, a
- (c) v části 4, veřejný orgán, organizace nebo osoba tak označená podle ustanovení písm. a) nebo b);

"trvalá plná moc" je plná moc uzavřená podle části 2 zákona o plné moci (*Power of Attorney Act*);

"finanční záležitosti" zahrnují majetek dospělého a vyřizování jeho právních záležitostí;

"zdravotní péče" má stejný význam jako v zákoně o zdravotní péči a pečujících zařízeních (*Health Care (Consent) and Care Facility (Admission) Act*);

"blízký příbuzný" je dospělé dítě, rodič, dospělý bratr nebo sestra, prarodič nebo jiný pokrevní dospělý příbuzný nebo příbuzný na základě osvojení;

"zanedbání" vyjadřuje jakékoliv selhání poskytovat dospělé osobě potřebnou péči, asistenci nebo vedení, které způsobuje, anebo lze rozumně předpokládat, že v brzké době způsobí dospělé osobě vážnou fyzickou, duševní nebo emocionální újmu nebo škodu na jeho majetku; zahrnuje i zanedbání, které si způsobí dospělá osoba sama sobě;

"plná moc" je plná moc odlišná od trvalé plné moci;

"dohoda o reprezentaci" je dohoda uzavřená podle zákona o dohodě o reprezentaci (*Representation Agreement Act*);

"reprezentant" je ten, kdo je povolán dohodou o reprezentaci rozhodovat ohledně záležitostí jiného;

"zanedbání způsobené sám sobě" znamená selhání dospělé osoby postarat se o sebe, které způsobuje, anebo lze rozumně předpokládat, že v brzké době způsobí dospělému vážnou fyzickou, duševní nebo emocionální újmu nebo škodu na jeho majetku, a zahrnuje

- (a) život v silně nehygienických podmínkách,
- (b) trpět neléčenou nemocí nebo zraněním,
- (c) trpět podvýživou do takové míry, že bez zásahu je pravděpodobné, že fyzické a duševní zdraví bude poškozeno,
- (d) vytváření takových rizikových situací, kdy je pravděpodobné, že tyto můžou způsobit dospělému nebo jeho okolí vážnou fyzickou újmu a významnou škodu na majetku, a
- (e) trpět nemocí nebo zraněním, v jehož důsledku dospělá osoba hospodaří s majetkem takovým způsobem, že je pravděpodobné, že utrpí významnou škodu;

"manželem" je osoba, která

- (a) uzavřela s jinou osobou sňatek a nežije od této osoby odděleně s ohledem na zákon o rozvodech (*Divorce Act (Canada)*), nebo

(b) Žije s jinou osobou ve vztahu srovnatelném s manželstvím.

Rozhodující principy

2 Tento zákon bude aplikován a interpretován v souladu s těmito principy:

(a) všechny dospělé osoby mají právo žít tak, jak si přejí, a mají právo přijmout i odmítnou podporu, asistenci nebo ochranu, a to pokud jiným nepůsobí újmu a pokud jsou schopny se o těchto záležitostech rozhodnout;

(b) všechny dospělé osoby by měly přijímat nejvíce efektivní, ale zároveň nejméně omezující formu podpory, asistence nebo ochrany, pokud nejsou schopny se samy postarat o sebe nebo o své finanční záležitosti;

(c) nemělo by být soudu navrženo, aby ustanovil a soud by neměl ustanovit opatrovníka, ledaže alternativy, jako například podpora nebo asistence byly vyzkoušeny nebo pečlivě zváženy.

Předpoklad způsobilosti

3 (1) Není-li prokázán opak, předpokládá se, že každá dospělá osoba je způsobilá činit rozhodnutí týkající se své osobní péče, zdravotní péče a finančních záležitostí.

(2) Způsob dorozumívání s ostatními není důvodem pro rozhodnutí o tom, že osoba není způsobilá činit rozhodnutí v oblastech uvedených v odst. 1.

Část 2 — Osoby rozhodující, opatrovníci a kontroloři

Nejsou účinné

4–39 [Nejsou účinné — viz Doplnění]

Nejsou účinné. Zrušeno.

40–43 [Nejsou účinné. Zrušeno 2006-33-2.]

Část 3 — Podpora a asistence pro zneužívané a zanedbané dospělé osoby

Účel této části

44 Účelem této části je zajištění podpory a asistence dospělým osobám, které jsou zneužívané nebo zanedbané a které si nedokážou vyhledat podporu a asistenci z důvodu

(a) fyzického omezení,

(b) fyzického postižení, které omezuje jejich schopnost vyhledat pomoc, nebo

(c) nemoci, zranění nebo jiného stavu, který ovlivňuje jejich schopnosti rozhodovat se v záležitostech týkajících se zneužívání a zanedbání.

Definice

44.1 V této části "opatrovník" znamená i Committee¹ podle zákona o majetku pacientů (Patients Property Act).

Použití této části

45 (1) Podle této části se postupuje v případě, kdy dospělá osoba je zneužita nebo zanedbána na veřejném místě, v domově poskytujícím sociální péči, v domově svých příbuzných, v pečovatelském zařízení nebo kdekoli jinde, nejde-li o vězeňské zařízení.

(2) Tato část

(a) nenahrazuje práva upravena v části 4 zákona o zdravotní péči a pečujících zařízeních (Health Care (Consent) and Care Facility (Admission) Act), nebo

(b) nebrání zástupci dospělé osoby nebo opatrovníkovi v tom, aby odmítl poskytnutí zdravotní péče této osobě, v souladu s její vůlí projevenou v době, kdy byla způsobilá, a to i když odmítnutí bude znamenat smrt dospělé osoby.

¹ Committee je pojem užívaný pro opatrovnictví, jak opatrovnictví ve věcech finančních záležitostí, tak i opatrovnictví týkající se osobní péče. Pozn. překl.

Oznamování zneužívání a zanedbání

46 (1) Kdokoliv, kdo má vědomost o tom, že dospělá osoba

- (a) je zneužívána nebo zanedbávána, a
- (b) není schopna z jakéhokoliv důvodu uvedeného v § 44 vyhledat podporu a asistenci,

může nahlásit tyto okolnosti určené organizaci.

(2) Nehledě na zákon o svobodném přístupu k informacím a ochraně soukromí (Freedom of Information and Protection of Privacy Act) a zákon o ochraně osobních údajů (Personal Information Protection Act), osoba nesmí odhalit ani nesmí být nucena odhalit identitu toho, kdo činí oznámení podle této části.

(3) Nikdo nesmí být žalován za odpovědnost za škodu, která měla vzniknout oznámením učiněným podle této části nebo při asistenci vyšetřovatelům, ledaže oznámení bylo učiněno lživě a listivě.

(4) Nikdo nesmí

- (a) odmítnout zaměstnat nebo dále zaměstnávat,
- (b) vyhrožovat propuštěním nebo jinak hrozit,
- (c) diskriminovat v zaměstnávání nebo při stanovení podmínek pro přijetí do zaměstnání nebo členství v profesní nebo odborové organizaci, nebo
- (d) zastrášovat, donucovat, trestat nebo ukládat disciplinární nebo jiná trestající opatření, jinému,

z toho důvodu, že osoba učinila oznámení nebo asistuje při vyšetřování podle této části.

(5) V odst. 4, "trestání" zahrnuje

- (a) odmítnutí vydání nebo obnovu licence nebo certifikátu opravňující k výkonu profesní činnosti nebo obchodování, a
- (b) odmítnutí nebo zrušení povolení vykonávat praxi v nemocnici nebo odmítnutí obnovení takového povolení.

Určování, zda dospělá osoba potřebuje podporu a asistenci

47 (1) Určená organizace stanoví, zda dospělá osoba potřebuje podporu a asistenci, pokud tato organizace

- (a) je adresátem ohlášení podle § 46,
- (b) má důvod věřit, že dospělá osoba je zneužívána nebo zanedbávána, nebo
- (c) dostane zprávu o tom, že zástupci dospělé osoby, jejímu opatrovníkovi nebo kontrolorovi bylo znemožněno navštívit tuto osobu nebo s ní mluvit.

(2) Pokud určená organizace stanoví, že dospělá osoba nepotřebuje podporu a asistenci, následně

- (a) nesmí učinit žádné další kroky, a
- (b) může informovat Úřad veřejného opatrovníka.

(3) Stanoví-li určená organizace, že dospělá osoba potřebuje podporu a asistenci, může:

- (a) odkázat dospělou osobu na dostupného poskytovatele zdravotnických, sociálních, právních služeb, ubytování nebo jiných služeb;
- (b) asistovat dospělé osobě, aby jí tyto služby byly zajištěny;
- (c) informovat Úřad veřejného opatrovníka;
- (d) provést šetření k tomu, zda dospělá osoba není zneužita nebo zanedbána, a jestli není schopna z důvodů podle § 44 vyhledat podporu a asistenci.

Pravomoc vyšetřovat

48 (1) Při vyšetřování podle § 47 odst. 3 písm. d) se určená organizace pokusí dospělou osobu vyslechnout.

(2) Navíc tato organizace může

(a) vyslechnout manžela dospělé osoby, její blízké příbuzné, přátele nebo kohokoliv, kdo může pomoci při vyšetřování, a

(b) získávat jakékoli informace, které jsou dle situace nezbytné, včetně zpráv od

(i) poskytovatele zdravotních služeb, který dospělou osobu vyšetřil,

(ii) kterékoliv organizace, která poskytuje nebo poskytovala této osobě zdravotní nebo sociální služby, a

(iii) kterékoliv osoby, která spravuje majetek dospělé osoby.

(3) § 62 se vztahuje na informace podle odst. 2 písm. b).

Pravomoc zahájit vyšetřování

49 (1) Určená organizace, která provádí vyšetřování podle § 47 odst. 3 písm. d), může požádat soud o vydání opatření podle odst. 2, pokud někdo z určené organizace

(a) se domnívá, že je pro výsledek dospělé osoby potřebné vstoupit do jakýchkoli prostor, a

(b) byl mu odepřen vstup do těchto prostor, a to kýmkoliv, včetně dospělé osoby.

(2) Na základě návrhu podle odst. 1 může soud opatřením oprávnit, a to jednotlivě, nebo oba:

(a) někoho z určené organizace, aby vstoupil do těchto prostor a vyslechl dospělou osobu;

(b) poskytovatele zdravotní péče, jak je definován v zákoně o zdravotní péči a pečujících zařízeních (Health Care (Consent) and Care Facility (Admission) Act), aby vstoupil do prostor a vyšetřil dospělou osobu a stanovil, zda je nutné poskytnout zdravotní péči.

(3) Pokud by návrh k soudu představoval průtahy, které by mohly způsobit dospělé osobě újmu, soudce může nařídit předběžné opatření, na základě kterého bude někdo z určené organizace oprávněn do prostor vstoupit a dospělou osobu vyslechnout.

(4) Soud může rozhodnout o opatření podle odst. 2, soudce může pouze nařídit předběžné opatření podle odst. 3, je-li dán důvod k obavě, že dospělá osoba

(a) je zneužívána nebo zanedbávána, a

(b) není schopna z kteréhokoliv důvodu podle § 44 vyhledat podporu nebo asistenci.

Ohlašovací povinnost

50 Pokud má určená organizace důvod se domnívat, že byl spáchán trestný čin na dospělé osobě, o které bylo učiněno oznámení podle § 46, určená organizace má povinnost ohlásit tyto skutečnosti na policii.

Výsledek vyšetřování

51 (1) Po provedení vyšetřování podle § 47 odst. 3 písm. d) může určená organizace vykonat jednu nebo více z následujících možností:

(a) neučinit žádné další kroky;

(b) odkázat dospělou osobu na dostupného poskytovatele zdravotnických, sociálních, právních služeb, ubytování nebo jiných služeb;

(c) informovat Úřad veřejného opatrovníka nebo jinou organizaci;

(d) [Zrušeno 2007-34-10.]

(e) podat soudu návrh na vydání předběžného opatření, které zaváže osobu k tomu, aby

(i) přestala pobývat a nezdržovala se v prostorech, kde dospělá osoba bydlí, není-li tato osoba vlastníkem nebo nájemcem prostor,

(ii) nenavštěvovala, nekomunikovala, neobtěžovala nebo se nestýkala s dospělou osobou,

(iii) neudržovala kontakt nebo styk s dospělou osobou nebo jejími finančními záležitostmi, nebo

(iv) se podířila jinému omezení vztahů s dospělou osobou,

na dobu nejvíce 90 dní;

(f) podat na soud návrh na vydání opatření podle části 7 zákona o rodině (Family Law Act) na podporu dospělé osoby;

(g) vypracovat plán podpory a asistence, ve kterém budou specifikovány služby, které dospělá osoba potřebuje, včetně zdravotnických, pobytových, sociálních, právních a finančních služeb.

(2) Opatření podle odst. 1 písm. e) může být vydáno bez upozornění dospělé osoby nebo osoby, proti které směřuje, pokud existují rozumné důvody se domnívat, že konání bez upozornění je nezbytné pro poskytnutí okamžité ochrany dospělé osobě.

(3) Na základě návrhu podle odst. 1 písm. e) může soud vydat předběžné opatření podle tohoto odstavce, prokáže-li určená organizace, že je důvod se domnívat, že

(a) osoba zneužila dospělou osobu, a

(b) dospělá osoba není schopna vyhledat podporu a asistenci z jakýchkoliv důvodů uvedených v § 44 písm. c).

Zapojení dospělé osoby do rozhodování

52 Určená organizace v co největší míře zapojí dospělou osobu do rozhodování o

(a) hledání podpory a asistence, a

(b) poskytnutí podpory a asistence nevyhnutelné pro zamezení zneužití nebo zanedbání do budoucna.

Plán podpory a asistence

53 (1) Určená organizace, která připravuje plán podpory a asistence, vysvětlí dospělé osobě obsah plánu a navrhovaných služeb.

(2) Jsou-li v plánu podpory a asistence navrženy zdravotnické služby nebo přijetí do zdravotnického zařízení, určená organizace zajistí soulad se zákonem o zdravotní péči a pečujících zařízeních (Health Care (Consent) and Care Facility (Admission) Act).

(3) Při vysvětlování plánu podpory a asistence dospělé osobě určená organizace

(a) komunikuje s dospělou osobou způsobem přiměřeným jejím schopnostem a možnostem, a

(b) může povolit manželovi dospělé osoby nebo jiným příbuzným nebo blízkým osobám, které dospělou osobu doprovázejí nebo jí poskytují asistenci, aby jí pomohly porozumět nebo projevit porozumění s plánem podpory a asistence.

(4) Rozhodne-li se dospělá osoba neakceptovat služby navrhnuté v plánu podpory a asistence, nesmí být tyto poskytnuty s výjimkou § 56 odst. 3.

(5) Rozhodne-li se dospělá osoba neakceptovat služby navrhnuté v plánu podpory a asistence a dospělá osoba se jeví jako neschopná učinit takové rozhodnutí, může určená organizace požádat Úřad veřejného opatrovníka, aby zabezpečil posouzení o nezpůsobilosti dospělé osoby.

Žádost o nařízení opatření podpory a asistence

54 (1) Prokáže-li zpráva z posouzení podle § 53 odst. 5, že dospělá osoba není schopna rozhodnout o neakceptování služeb navrhnutých v plánu, může se určená organizace, která připravuje plán podpory a asistence, obrátit na soud se žádostí o nařízení opatření k povolení poskytování služeb dospělé osobě.

(2) Nejméně 7 dní před datem projednání žádosti doručí určená organizace kopii žádosti následujícím osobám:

(a) dospělé osobě, které se žádost týká;

(b) manželovi, nebo nemá-li dospělá osoba manžela, blízkému příbuznému dospělé osoby;

(c) osobě odpovědné za vedení nemocnice, zařízení nebo domova, kde se dospělá osoba může nacházet nebo dostávat péči;

(d) Úřadu veřejného opatrovníka;

(e) [Není účinné, viz Doplnění]

(f) právnímu zástupci, reprezentantovi nebo opatrovníkovi dospělé osoby;

(g) [Zrušeno 2001-2-5.]

(h) osobě, proti které směřuje opatření podle § 56 odst. 3;

(i) jiné osobě podle rozhodnutí soudu.

(3) K žádosti se přikládá

(a) plán podpory a asistence připravený určenou organizací, včetně přání dospělé osoby, jsou-li známé, a

(b) zpráva z posouzení podle § 53 odst. 5.

(4) Odst. 3 písm. b) se nepoužije, navrhuje-li se jenom opatření podle § 56 odst. 3 písm. c).

Jednání

55 (1) Každá z následujících osob má právo být vyslechnuta na projednání žádosti o poskytování služeb dospělé osobě:

(a) dospělá osoba;

(b) osoby, kterým se doručuje žádost podle § 54 odst. 2;

(c) osoby, které podporují a asistují dospělé osobě, které se žádost týká;

(d) osoby z určené organizace;

(e) jiné osoby se souhlasem soudu.

(2) Určená organizace prokáže na úrovni přiměřené pravděpodobnosti², že dospělá osoba, které se žádost týká, potřebuje a bude mít prospěch ze služeb navržených v plánu podpory a asistence.

Opatření podpory a asistence

56 (1) Při projednání žádosti o poskytování služeb dospělé osobě, soud vezme v úvahu, jestli dospělá osoba je nebo není

(a) zneužívána nebo zanedbávána,

(b) schopna vyhledat podporu a asistenci v důsledku choroby, nemoci, zranění nebo jiné potíže, která ovlivňuje její schopnost rozhodovat se ohledně zneužití nebo zanedbání, a

(c) potřebuje a bude mít prospěch ze služeb navržených v plánu podpory a asistence.

(2) Při posuzování okolností podle odst. 1 soud vezme v úvahu též informace uvedené v dokumentech vyjmenovaných v § 54 odst. 3.

(3) Pokud je soud přesvědčen o okolnostech uvedených v odst. 1, může

(a) nařídit opatření o poskytování podpory a asistence dospělé osobě bez jejího souhlasu,

(b) nařídit opatření podle části 7 zákona o rodině (Family Law Act) na podporu dospělé osoby,

(c) nařídit osobě, která podle soudu zneužívala dospělou osobu, aby

² Prove on the balance of probabilities, pozn. překl.

- (i) přestala pobývat a nezdržovala se v prostorech, kde dospělá osoba bydlí, není-li tato osoba vlastníkem nebo nájemcem prostor,
 - (ii) nenavštěvovala, nekomunikovala, neobtěžovala nebo se nestýkala s dospělou osobou,
 - (iii) neudržovala kontakt nebo styk s dospělou osobou nebo jejími finančními záležitostmi, nebo
 - (iv) se podřídila jinému omezení vztahů s dospělou osobou,
- (d) nařídít osobě, která podle soudu zneužívala nebo zanedbávala dospělou osobu, uhradit nebo přispět k úhradě výživy nebo služeb, které budou dospělé osobě poskytovány, nebo
- (e) nařídít jiné opatření, které soud považuje za přiměřené a v nejlepším zájmu dospělé osoby.
- (4) V opatření podle odst. 3 písm. a) soud specifikuje druhy podpory a asistence, které mají být poskytovány dospělé osobě, včetně:
- (a) přijetí do dostupného pečujícího zařízení, nemocnice nebo jiného zařízení na stanovenou dobu nejvíce jednoho roku;
 - (b) poskytování dostupné zdravotní péče;
 - (c) poskytování dostupných sociálních, rekreačních, vzdělávacích, odborných a jiných obdobných služeb;
 - (d) pobytu pod dozorem v domově s pečovatelskou službou, domově pro dospělé nebo v domově jiné osoby, na stanovenou dobu nejvíce jednoho roku;
 - (e) poskytování dostupných služeb s cílem zabezpečit, aby finanční záležitosti dospělé osoby byly řízené a chráněné, včetně služeb, které můžou být nařízené Úřadem veřejného opatrovníka, a to na stanovenou dobu nejvíce jednoho roku.
- (5) Při nařizování opatření podle této části soud zvolí nejefektivnější, ale zároveň nejméně restriktivní a obtěžující způsob poskytování podpory a asistence.
- (6) Nařídí-li soud opatření podle této části, je určená organizace povinna doručit kopii opatření osobám, kterým se doručovala žádost podle § 54 odst. 2.
- (7) Opatření podle odst. 3 písm. a) zaniká po uplynutí jednoho roku po jeho nařízení nebo k dřívějšímu datu stanovenému soudem.

Přezkum opatření podpory a asistence

- 57** (1) Určená organizace, která obdržela opatření podpory a asistence podle § 56 odst. 3 písm. a), přezkoumá potřebu opatření, pokud
- (a) se určená organizace má důvod domnívat, že od přijetí opatření se podstatně změnila některá potřeba dospělé osoby nebo její schopnost rozhodovat se o podpoře a asistenci, nebo
 - (b) dospělá osoba nebo její mluvčí požádá o přezkum a k přezkumu existuje podstatný důvod.
- (2) Pokud přezkum podle odst. 1 prokáže podstatnou změnu některé potřeby dospělé osoby nebo její schopnosti rozhodovat se o podpoře a asistenci, požádá určená organizace soud o změnu nebo zrušení opatření.
- (3) Určená organizace, která obdržela opatření podpory a asistence podle § 56 odst. 3 písm. a), může postupovat jedním nebo oběma následovnými způsoby:
- (a) přezkoumat potřebu opatření před tím, než zanikne;
 - (b) požádat soud o prodloužení opatření.
- (4) Na žádost podle odst. 2 a 3 může soud
- (a) změnit nebo zrušit opatření, pokud zjistí, že se podstatně změnila některá potřeba dospělé osoby nebo její schopnost rozhodovat se o podpoře a asistenci, nebo
 - (b) prodloužit opatření na další období v trvání nejvíce jednoho roku, pokud zjistí, že dospělá osoba stále potřebuje podporu a asistenci poskytovanou podle § 56 odst. 3 písm. a).
- (5) Podpora a asistence podle § 56 odst. 3 písm. a) se může prodloužit jenom jednou.

Přezkum opatření bránící v kontaktu

58 (1) Osoba, proti které je nařízeno opatření podle § 56 odst. 3, může požádat soud o změnu nebo zrušení opatření.

(2) Na žádost podle odst. 1 může soud změnit nebo zrušit opatření, nebo nařídit jiné opatření, které je podle uvážení soudu v nejlepším zájmu dospělé osoby, u které se potvrdilo zneužívání nebo zanedbání.

Mimořádná asistence

59 (1) Osoba z určené organizace může jednat způsoby uvedenými v odst. 2 bez souhlasu dospělé osoby, pokud

(a) je dospělá osoba zjevně zneužívána nebo zanedbávána,

(b) je podle osoby z určené organizace nevyhnutné jednat bez prodlení v zájmu

(i) záchrany života dospělé osoby,

(ii) zabránění vážné fyzické nebo duševní újmě dospělé osoby, nebo

(iii) ochrany majetku dospělé osoby před podstatnou škodou nebo ztrátou, a

(c) dospělá osoba zjevně není schopna dát nebo odepřít souhlas.

(2) Za okolností popsaných v odst. 1 může určená organizace jednat způsobem nebo kombinací těchto způsobů:

(a) vstoupit bez nařízení soudu nebo příkazu k domovní prohlídce do jakýchkoliv prostor, kde se dospělá osoba může nacházet, a použít v rozumné míře sílu, která může být za daných okolností nezbytná;

(b) přemístit dospělou osobu z prostor a dopravit ji na bezpečné místo;

(c) poskytnout dospělé osobě neodkladnou zdravotní péči;

(d) informovat Úřad veřejného opatrovníka, že finanční zájmy dospělé osoby vyžadují okamžitou ochranu;

(e) přijmout jakákoli jiné nouzové opatření nezbytné v zájmu ochrany dospělé osoby před újmou.

(3) Po poskytnutí pomoci a služeb uvedených v odst. 2 může určená organizace začít vyšetřování podle § 48 a § 49.

Odvolání proti rozhodnutí okresního soudu

60 (1) Proti opatření okresního soudu podle této části může účastník řízení podat odvolání k Nejvyššímu soudu.

(2) Lhůta pro podání odvolání podle odst. 1 je 40 dní a začíná plynout dnem podání nařízení opatření okresním soudem.

(3) Odvolání se považuje za podané

(a) podáním odvolání kanceláři Nejvyššího soudu, a

(b) doručením kopií odvolání účastníkům řízení, ve kterém bylo nařízeno opatření před okresním soudem, nerozhodne-li Nejvyšší soud jinak.

(4) Civilní pravidla Nejvyššího soudu (Supreme Court Civil Rules) se uplatní na řízení o odvolání podle odst. 1, neodporují-li této části.

(5) Odvolání nezpůsobuje zastavení nebo odklad výkonu opatření, proti kterému odvolání směřuje, nerozhodne-li Nejvyšší soud jinak.

(6) Po projednání odvolání může Nejvyšší soud rozhodnout jedním nebo více z následovných způsobů:

(a) potvrdit nebo zrušit opatření okresního soudu;

(b) nařídit jakékoli opatření, které mohl nařídit okresní soud;

(c) nařídit okresnímu soudu provést nové jednání.

(7) Nejvyšší soud může na žádost prodloužit lhůtu pro podání odvolání.

Ochrana před odpovědností

60.1 (1) Osoba jednající v zastoupení nebo pod vedením určené organizace není osobně odpovědná za jednání nebo nejednání v dobré víře při výkonu nebo při zamýšleném výkonu pravomoci, povinnosti nebo úkolu delegovaného podle této části na určenou organizaci.

(2) Odst. 1 nezbavuje určenou organizaci nebo vládu zástupné odpovědnosti³ za jednání nebo opomenutí, za které by byly objektivně odpovědné, nebyla-li tato část v platnosti.

Část 4 — Administrativní a závěrečná ustanovení

Převod majetku nezpůsobilou dospělou osobou

60.2 (1) Převede-li dospělá osoba titul k jejímu majetku⁴ v čase, kdy je nezpůsobilá, tento převod je vůči ní relativně neplatný, ledaže

(a) byl titul převeden za plné a hodnotné protiplnění a protiplnění bylo dospělé osobě fakticky vyplaceno nebo zabezpečeno v její prospěch, nebo

(b) v čase převodu by rozumná osoba poznala, že dospělá osoba nebyla způsobilá.

(2) Při řízení o převodu uvedeném v odst. 1 prokazuje okolnosti v odst. 1 písm. b) osoba, na kterou byl titul převeden.

Určené organizace a uspořádání komunitních organizací

61 Úřad veřejného opatrovníka má pravomoc

(a) [Zrušeno 2007-34-16.],

(a.1) nařízením určit jako organizaci pro účely některého nebo všech ustanovením části 3 jakýkoli veřejný úřad, organizaci nebo osobu, a omezit pravomoci určené organizace s odkazem na jakékoli skutečnosti, které Úřad veřejného opatrovníka považuje za vhodné,

(b) uspořádat síť veřejných úřadů, organizací nebo osob na poskytování podpory a asistence zneužívaným nebo zanedbávaným dospělým osobám,

(c) založit organizaci na podporu plánování a rozvoje sítě veřejných úřadů, organizací nebo osob, a na školení pracovníků, a

(d) zkoumat neefektivnější způsoby poskytování komunitních a jiných služeb s cílem dosažení účelu tohoto zákona.

Právo organizace a Úřadu veřejného opatrovníka na informace a povinnost zachovávat mlčenlivost

62 (1) Určená organizace a Úřad veřejného opatrovníka mají právo na všechny informace nezbytné pro vykonávání jejich povinností, pravomocí a úkolů podle tohoto zákona.

(2) Každý, kdo disponuje nebo má přístup k informacím, na které má určená organizace nebo Úřad veřejného opatrovníka právo podle odst. 1, má povinnosti tyto informace určené organizaci nebo Úřadu veřejného opatrovníka poskytnout.

(2.1) Odst. 1 a 2 mají přednost

(a) před povinností zachovávat mlčenlivost nebo výhradou mlčenlivosti, kromě výhrady mlčenlivosti mezi advokátem a klientem, a

(b) před omezením podle zákona nebo obyčejového práva zpřístupnit nebo utajit informace, kromě omezení podle § 51 zákona o důkazech (Evidence Act).

(3) Určená organizace nesmí zpřístupnit informace, které obdrží podle tohoto zákona, s výjimkou zpřístupnění pro účely výkonu povinností, pravomocí a úkolů podle tohoto zákona.

(4) Úřad veřejného opatrovníka nesmí zpřístupnit informace, které obdrží podle tohoto zákona, s výjimkou zpřístupnění pro účely výkonu povinností, pravomocí a úkolů Úřadu veřejného opatrovníka.

³ *vicarious liability, pozn. překl.*

⁴ *property interest, pozn. překl.*

Pravomoc Nejvyššího soudu

62.1 (1) Ustanovení tohoto zákona nemají vliv na

- (a) vlastní pravomoc soudu jednat z úřední povinnosti⁵, nebo
- (b) právo každého požádat soud o výkon této pravomoci.

(2) [Není účinný.]

Pravomoc vydávat nařízení

63 (1) Zástupce guvernéra v Radě má pravomoc vydávat nařízení podle § 41 Interpretačního zákona (*Interpretation Act*).

(2) Bez omezení platnosti odst. 1 má Zástupce guvernéra v Radě pravomoc vydávat nařízení:

- (a) ve vztahu k písm. s) [Není účinný.]
- (t) definující slova a pojmy použité, ale nedefinované v tomto zákoně.

(3) ve vztahu k odst. 6 [Není účinný.]

Přestupky

64 (1) *Přestupku* se dopouští každý, kdo

- (a) poruší § 46 odst. 5,
- (b) brání nebo překáží osobě ve vyšetřování podle § 48 nebo § 49, nebo
- (c) poruší opatření podle § 51 odst. 3 nebo § 56 odst. 3, písm. c).

(2) Na tento zákon nebo nařízení se nepoužije § 5 zákona o přestupcích (*Offence Act*).

Není účinný

65 [Není účinný — viz *Doplnění*]

Účinnost

66 Tento zákon nadobude účinnost nařízením Zástupce guvernéra v Radě.

⁵ *parens patriae*, pozn. překl.

PŘÍLOHA Č. 5:

Zákon podle stavu k 12. 6. 2013

ZÁKON O ÚŘADU VEŘEJNÉHO OPATROVNÍKA A SPRÁVCE

[RSBC 1996] KAPITOLA 383

Obsah

1 Definice

Část 1 – Kancelář, zaměstnanci a management

2 Firemní identita a jmenování Úřadu veřejného opatrovníka a správce
3 Jmenování zástupce Úřadu veřejného opatrovníka a správce
4 Zrušeno

Část 2 - Pravomoci, povinnosti, působnost a odpovědnost

5 Obecné pravomoci, povinnosti a působnost
6 Pravomoci vykonavatele, správce, správce majetku anebo právního zástupce
6.1 Procesní zástupce zesnulého
7 Pravomoci opatrovníka v oblasti financí a právních úkonů nezletilého
8 Povinnost postupu podle zákona o svěřenském správci
9 Účet Úřadu veřejného opatrovníka a správce ke svěřenskému fondu
10 Poradní hospodářský výbor
11 Pravomoci a povinnosti při hospodaření s majetkem
12 Společný fond
13 Samostatné hospodaření
14 Registrace a dozor nad hospodařením s majetkem
15 Neúčinné Zrušeno
16 Pravomoc k půjčce
17 Pravomoc při vyšetřování a auditu
18 Vytváření záznamů
19 Ochrana majetku v naléhavých případech
20 Pravomoc k pověření
21 Odpovědnost Úřadu veřejného opatrovníka a správce za škodu

Část 3 - Plánování, financování a odpovědnost

22 Plán služeb
23 Poplatky a náhrada výdajů
24 Funkční účet Úřadu veřejného opatrovníka a správce
25 Zpráva Úřadu veřejného opatrovníka a správce
26 Audit

Část 4 - Další ustanovení

27 Zrušeno
27.1 Nevyužitý majetek
28 Pravomoci vydávat nařízení
29 Úřady, které nahrazují Úřad veřejného opatrovníka a správce
30 Pravomoc měnit právní předpisy s ohledem na zákon a výkon pravomocí
31 Účinnost

Definice

1 pro účely tohoto zákona:

"dospělým" je osoba starší 19 let;

"soudem" je Nejvyšší soud;

"trvalá plná moc" je plná moc uzavřená podle § 2 zákona o plné moci (*Power of Attorney Act*);

"opatrovníkem" je, kromě § 7 a 8, opatrovník podle zákona o majetku pacientů (*Patients Property Act*);

"funkční účet" je funkční účet Úřadu veřejného opatrovníka a správce podle § 24;

"plná moc" je plná moc odlišná od trvalé plné moci;

"dohoda o reprezentaci" je dohoda podle zákona o dohodě o reprezentaci (*Representation Agreement Act*);

"reprezentant" je zástupce jednající na základě uzavřené dohody o reprezentaci;

"účet k svěřenskému fondu" je účet Úřadu veřejného opatrovníka a správce podle § 9;

"nezletilý" je osoba ve věku do 19 let;

Část 1 - Kancelář, zaměstnanci a management

Firemní identita a jmenování Úřadu veřejného opatrovníka a správce

- 2 (1) Úřad veřejného opatrovníka a správce je samostatný subjekt s názvem „**Úřad veřejného opatrovníka a správce**“.
- (2) Guvernér městské rady může jmenovat Úřad veřejného opatrovníka a správce osobu, podle zákona o veřejné službě (*Public Service Act*), která splňuje podmínky podle § 28 (2) (a)
- (3) Úřad veřejného opatrovníka a správce je jmenován na dobu 6 let a může být jmenován na dvě funkční období.
- (4) Po jmenování nového Úřadu veřejného opatrovníka a správce mu předcházející držitel funkce musí předat všechny záznamy a zadržené věci.

Jmenování zástupce Úřadu veřejného opatrovníka a správce a jeho zaměstnanců

- 3 (1) Úřad veřejného opatrovníka a správce může jmenovat, podle zákona o veřejné službě (*Public Service Act*), jednoho nebo více zástupců.
- (2) Zástupce Úřadu veřejného opatrovníka a správce má pravomoc
 - (a) připojovat nebo ověřovat razítko Úřadu veřejného opatrovníka a správce
 - (b) vykonávat jakékoliv pravomoci a povinnosti, jimiž ho pověřil Úřad veřejného opatrovníka a správce
 - (c) vykonávat pravomoci a povinnosti Úřadu veřejného opatrovníka a správce v jeho nepřítomnosti.
- (3) Jednání zástupce Úřadu veřejného opatrovníka a správce podle tohoto ustanovení má stejné účinky jako jednání Úřadu veřejného opatrovníka a správce.
- (4) Pokud Úřad veřejného opatrovníka a správce potřebuje k řádnému výkonu své funkce zaměstnance, může je jmenovat podle zákona o veřejné službě (*Public Service Act*).

Zrušeno

4 [Zrušeno.]

Část 2 - Pravomoci, povinnosti, působnost a odpovědnost

Obecné pravomoci, povinnosti a působnost

- 5 (1) Úřad veřejného opatrovníka a správce má pravomoci, povinnosti a působnost,
 - (a) které ukládá Úřadu veřejného opatrovníka a správce tento nebo jiný zákon,
 - (b) které ukládá Úřadu veřejného opatrovníka a správce jiný právní předpis,
 - (c) které ukládá zákon úřadům, které Úřad veřejného opatrovníka a správce nahrazuje podle čl. 29 (1).

(2) Při výkonu svých pravomocí a povinností v rámci své působnosti podle zákona v odstavci 1, se Úřad veřejného opatrovníka a správce řídí podle zásad a účelu tohoto zákona.

Pravomoci při výkonu rozhodnutí, správcovství, svěřenském správcovství a právního zastoupení

6 Úřad veřejného opatrovníka a správce může

- (a) působit jako vykonavatel závěti nebo jako správce majetku,
- (b) působit samostatně, nebo spolu s jinou osobou jako správce, pokud je jím ustanoven:
 - (i) v závěti, v dohodě o vyrovnání nebo jako následek jiného právního úkonu ustavujícího svěřenského správce a
 - (ii) většinou příjemců svěřenského fondu, kteří dosáhli věku 19 let a jsou způsobilí k ustanovení správce
 - (iii) soudem,
 - (iv) zákonem nebo
 - (v) dohodou s Úřadem veřejného opatrovníka a správce a
- (c) působit jako právní zástupce člověka v rozsahu a za podmínek určenými plnou mocí nebo trvalou plnou mocí.

Procesní zástupce zemřelého

6.1 (1) Pro účely tohoto ustanovení „**procesním zástupcem**“ se míní osoba, která je ustanovena soudem k zastupování majetku zemřelého, který nemá jiného právního osobního zástupce v žalobě nebo v jiném soudním řízení.

(2) Soud nesmí ustanovit Úřad veřejného opatrovníka a správce jako procesního zástupce majetku zemřelého kromě případů:

- (a) zemřelý neustanovil žádného vykonavatele, příjemce, dědice nebo jinou osobu, která je ochotna a schopna právně jednat a
- (b) Úřad veřejného opatrovníka a správce udělil písemný souhlas k výkonu funkce procesního zástupce.

(3) Osoba, která podala žádost soudu o ustanovení Úřadu veřejného opatrovníka a správce procesním zástupcem podle odstavce 2 musí, kromě poplatků podle tohoto zákona nebo jiných právních předpisů, uhradit veškeré náklady, které vzniknou Úřadu veřejného opatrovníka a správce v souvislosti s jeho jmenováním.

Pravomoci opatrovníka majetku a právního jednání nezletilého

7 (1) Pokud je Úřad veřejného opatrovníka a správce povolán soudem za opatrovníka majetku nezletilého, je správcem veškerého majetku nezletilého, který má v držbě.

(2) Pokud je Úřad veřejného opatrovníka a správce ustanoven opatrovníkem majetku nezletilého, může také působit jako procesní zástupce v řízeních, které se týkají nezletilého k ochraně jeho nejlepšího zájmu.

(3) Pokud soudní řád (Court Rules Act) stanovuje povinnost procesního zastoupení nezletilého, a toto není zajištěno podle zákona o dětech (Infants Act), Úřad veřejného opatrovníka a správce musí působit jako procesní zástupce nezletilého, pokud je to v jeho nejlepším zájmu.

Povinnosti vyplývající ze zákona o svěřenském správcovství (Trustee Act)

8 Pokud Úřad veřejného opatrovníka a správce působí jako svěřenský správce podle § 6 (b) nebo jako opatrovník majetku nezletilého podle § 7 (1), je vázán zákonem o svěřenském správcovství (*Trustee Act*),

ledaže tento zákon, jiný právní předpis, rozhodnutí soudu nebo jiný právní úkon, který ustanovuje Úřad veřejného opatrovníka a správce opatrovníkem nebo svěřenským správcem stanoví něco jiného.

Účet o svěřenském fondu Úřadu veřejného opatrovníka a správce

- 9 (1) Zřizuje se účet o svěřenském fondu Úřadu veřejného opatrovníka a správce
- (2) Úřad veřejného opatrovníka a správce vede účet svěřenského fondu, jehož součástí je:
- (a) zůstatek ze svěřenského fondu Úřadu veřejného opatrovníka a správce, který do něj musí být vložený dnem účinnosti této části zákona a
 - (b) jmění, které je svěřené Úřadu veřejného opatrovníka a správce jménem osoby nebo majetku podle tohoto zákona nebo jiného právního předpisu, na základě dohody nebo rozhodnutí soudu.
- (3) Jmění ve svěřenském fondu musí být uložené na společném účtu podle § 12, ledaže:
- (a) je potřebné ho použít pro okamžitou platbu nebo
 - (b) bude uložené podle § 13.
- (4) Po dobu, než bude jmění svěřenského fondu vloženo na společný účet, Úřad veřejného opatrovníka a správce ho může uložit na samostatný účet
- (a) v bance, svěřenské společnosti nebo kreditní unii,
 - (b) v jiné společnosti, která je dle právní úpravy Britské Kolumbie oprávněná přijímat peníze do zálohy a která je schválena Guvernérem městské rady nebo
 - (c) u Ministra financí.
- (5) Odstavec (4) nahrazuje § 19 zákona o správcovství (Trustee Act).

Poradní hospodářský výbor

- 10 (1) Úřad veřejného opatrovníka a správce musí zřídit výbor, který mu radí ve věcech
- (a) přípravy a implementace strategického plánu pro hospodaření se jměním ve svěřenském fondu,
 - (b) monitorování výkonu hospodaření a pravidelná evaluace jeho výsledků a
 - (c) výkonu jiných souvisejících pravomocí a povinností.
- (2) Výbor musí být tvořen minimálně 3 a maximálně 6 členy kromě Úřadu veřejného opatrovníka a správce.
- (3) Úřad veřejného opatrovníka a správce jmenuje ostatní členy výboru a jejího předsedu.
- (4) Členové výboru mají nárok na přiměřenou zálohu na cestovné a jiné výdaje související s výkonem jejich funkce.
- (5) Členové výboru, kromě Úřadu veřejného opatrovníka a správce, mohou také dostat odměnu ve výši, kterou určí Guvernér městské rady.

Pravomoci a povinnosti při hospodaření s majetkem

- 11 Pro účely hospodaření má Úřad veřejného opatrovníka a správce pravomoci jako správce podle zákona o správcovství (*Trustee Act*), kromě případů, kdy to stanoví soudní rozhodnutí nebo jiná listina, tento zákon nebo jiný právní předpis.

Společný fond

- 12 (1) Pro účely hospodaření, Úřad veřejného opatrovníka a správce vytvoří alespoň jeden společný fond v rámci účtu ke svěřenskému fondu.

(2) Pokud je zřízen více než jeden společný fond, Úřad veřejného opatrovníka a správce může:

(a) vytvořit systém, kterým se budou rozdělovat příjmy a výdaje mezi společnými fondy
a

(b) spojit do jednoho společného fondu jakékoliv 2 nebo více fondů podle odstavce (1).

(3) Po konzultaci s výborem ustaveným podle § 10, Úřad veřejného opatrovníka a správce připraví vyjádření ke strategii hospodaření a jeho cílům ve společném fondu podle této části.

(4) Peníze ve společném fondu musí být uloženy u Ministra financí pro hospodaření podle strategie podle odstavce (3), ledaže Ministr financí nařídí, že jmění zůstane u Úřadu veřejného opatrovníka a správce.

(5) Všechno jmění uložené u Ministra financí podle odstavce 4 je považováno za jmění uložené podle § 40 odst. 5 zákona o finanční správě (Financial Administration Act).

(6) Jmění investované Ministrem financí podle odstavce (4) je svěřenským fondem podle § 40 až 44 zákona o finanční správě (Financial Administration Act).

(7) V souladu s vyjádřením o strategii hospodaření a jeho cílech podle odstavce 3, musí Ministr financí připravit čtvrtletní zprávu pro Úřad veřejného opatrovníka a správce ohledně výkonu všech fondů zpravovaných ministrem podle odstavce 4.

(8) Jmění ve společném fondu nesmí být vloženo do poolového fondu, ledaže zpráva a cíle poolového fondu jsou v souladu s vyjádřením o strategii hospodaření a jeho cílech podle odstavce 3.

(9) Hospodaření se jměním ve společném fondu podle této části není prováděno na účet nebo v prospěch majetku nebo osoby a investice nepatří majetku nebo osobě.

(10) Zájem majetku nebo osoby, která vlastní akcie, nebo zájem společného fondu podle této části je v souladu se zájmem všech ostatních majetků a osob, které vlastní akcie, nebo zájmem společného fondu.

(11) Úřad veřejného opatrovníka a správce může z příjmu společného fondu srazit poplatky a náklady pro fungování a udržování společného fondu.

(12) Úřad veřejného opatrovníka a správce rozděluje příjmy v souladu právními předpisy ve prospěch osob nebo majetku, v jejichž prospěch bylo hospodařeno.

Samostatné hospodaření

13 (1) Úřad veřejného opatrovníka a správce může samostatně hospodařit se společným fondem ve jménu osoby nebo majetku, jehož jmění Úřadu veřejného opatrovníka a správce drží, pokud

(a) jmění je součástí expresního fondu nebo směřování hospodaření nebo

(b) je to z jiného důvodu v nejlepším zájmu osoby nebo majetku.

(2) Úřad veřejného opatrovníka a správce může z příjmu hospodaření srazit poplatky a náklady.

Registrace a dozor nad hospodařením s majetkem

14 Hospodaření Úřadu veřejného opatrovníka a správce

(a) může být registrováno pod jménem banky nebo svěřenského fondu, nebo nominace každého z nich, pokud je zjevné, že Úřad veřejného opatrovníka a správce je majitelem
a

(b) může být uloženo pod dozorem banky nebo svěřenského fondu nebo Ministra financí v systému depozitní ochrany.

Neúčinné Zrušeno

15 [Neúčinné Zrušeno 2006-33-1.]

Pravomoc k půjčce

- 16** (1) Úřad veřejného opatrovníka a správce si může poskytnout dočasnou půjčku z funkčního účtu pro účet osoby nebo majetku, který spravuje.
- (2) Půjčka podle odstavce (1)
- (a) je první zálohou nebo splátkou pro Úřad veřejného opatrovníka a správce pro všechno jmění osoby nebo majetku, ve prospěch které je učiněna a
- (b) má přednost před všemi ostatními splátkami a závazky kromě zálohy na mzdy.
- (3) Půjčky podle odstavce (1) jsou vázány podmínkami a výškou stanoveného úroku.

Pravomoc při vyšetřování a auditu

- 17** (1) Úřadu veřejného opatrovníka a správce může vyšetřovat a provést audit
- (a) svěřenského fondu, příjemcem kterého je
- (i) nezletilý,
- (ii) dospělý, který má opatrovníka nebo
- (iii) dospělý, který nemá opatrovníka, ale který je zjevně zneužíván nebo zanedbáván podle zákona o opatrovnictví dospělých (Adult Guardianship Act),
- (b) dospělého, který nemá opatrovníka nebo reprezentanta nebo zástupce na základě trvalé plné moci, ale který je zjevně zneužíván nebo zanedbáván podle zákona o opatrovnictví dospělých (Adult Guardianship Act),
- (c) právního zástupce na základě plné moci nebo trvalé plné moci, pokud Úřad veřejného opatrovníka a správce má důvodné podezření, že tento není schopen hospodařit se svým majetkem nebo obchodním podílem,
- (d) reprezentanta nebo
- (e) opatrovníka,
- pokud má Úřad veřejného opatrovníka a správce důvodné podezření, že je ohrožen zájem svěřenského fondu, nezletilého nebo dospělého, nebo že reprezentant, opatrovník nebo právní zástupce neplní své povinnosti.
- (2) Úřad veřejného opatrovníka a správce může také zahájit vyšetřování ohledně rozhodování zástupce nebo opatrovníka o osobní a zdravotní péči, pokud má důvodné podezření, že tento neplní své povinnosti.
- (3) I přes ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím a ochraně soukromí (Freedom of Information and Protection of Privacy Act), Úřad veřejného opatrovníka a správce nesmí zveřejnit identifikaci osoby, která podala podnět k vyšetřování nebo auditu.
- (4) Odstavec (1) nestanovuje povinnost Úřadu veřejného opatrovníka a správce vyšetřovat nebo vykonat audit hospodaření opatrovníka nezletilého podle § 178 (2) (a) (ii) zákona o rodinném právu (Family Law Act).

Vytváření záznamů

- 18** (1) Pro účely tohoto ustanovení a § 19 se pravomoci a povinnosti Úřadu veřejného opatrovníka a správce vztahují také na osobu písemně pověřenou Úřadem veřejného opatrovníka a správce.
- (2) Kromě pravomocí při vyšetřování a auditu určených jiným zákonem, může Úřad veřejného opatrovníka a správce:
- (a) pro účely vyšetřování nebo auditu podle § 17 (1),
- (i) požadovat po správci svěřenského fondu, právním zástupci nebo reprezentantovi, či opatrovníkovi předložení záznamů o hospodaření a
- (ii) požadovat po fyzické nebo právní osobě, která má záznamy ohledně hospodaření s majetkem nezletilého nebo dospělého, aby předložila

tyto záznamy, nebo jiné dokumenty, které Úřad veřejného opatrovníka a správce považuje za potřebné k vyšetřování nebo auditu, včetně informací týkajících se způsobilosti dospělého;

(b) pro vyšetřování podle §17 (2),

(i) požadovat po reprezentantovi nebo opatrovníkovi předložení záznamů týkajících se rozhodnutí o osobní a zdravotní péči a

(ii) požadovat po fyzické nebo právnické osobě, která má záznamy ohledně rozhodnutí o osobní nebo zdravotní péči, aby je předložila, včetně informací týkajících se způsobilosti dospělého;

(c) nahlížet nebo si požít kopie dokumentů podle odstavců (a) nebo (b);

(d) pro účely vyšetřování nebo auditu podle § 17 (1) nebo (2), požadovat, aby správce svěřenského fondu, reprezentant, zástupce, opatrovník nebo monitor na základě dohody o reprezentaci předložili záznamy, informace nebo vysvětlení potřebné pro vyšetřování či audit.

(3) Fyzická nebo právnická osoba, která má povinnost předložit záznamy, informace nebo vysvětlení podle odstavce 2

(a) musí postupovat podle § 51 (5) a (6) zákona o důkazech (Evidence Act) a

(b) není odpovědná za porušení povinnosti mlčenlivosti při poskytování informací podle této části.

(4) Pokud fyzická nebo právnická osoba podle pododstavce 2 odmítne poskytnout záznamy nebo součinnost, Úřad veřejného opatrovníka a správce může podat návrh na soudní příkaz.

(5) Na základě návrhu podle odstavce 4, soud může přikázat fyzické nebo právnické osobě předložit záznamy, informace nebo vysvětlení Úřadu veřejného opatrovníka a správce v určené době.

(6) Pokud fyzická nebo právnická osoba nepostupuje podle soudního příkazu podle odstavce (5), na základě návrhu Úřadu veřejného opatrovníka a správce může soud vydat příkaz opravňující Úřadu veřejného opatrovníka a správce:

(a) ke vstupu do objektů, ve kterých jsou drženy nebo údajně drženy záznamy, které vyžaduje Úřad veřejného opatrovníka a správce a

(b) k nahlížení, pořizování kopií všech dokumentů, které Úřad veřejného opatrovníka a správce uzná za potřebné k vyšetřování.

Ochrana majetku v naléhavých případech

19 (1) Pro účely této části, „**dospělým**“ se míní dospělá osoba, která je zjevně zneužívána nebo zanedbávaná, podle zákona o opatrovnictví dospělých (*Adult Guardianship Act*).

(2) Pokud Úřad veřejného opatrovníka a správce má důvodné podezření, že hospodaření s majetkem a jměním nezletilého nebo dospělého vyžaduje naléhavou ochranu, může využít jedno nebo více z následujících opatření:

(a) přikázat právnické osobě, u které má nezletilý nebo dospělý založen účet, aby zabránila výběru nebo vyplácení peněz z účtu do odvolání;

(b) přikázat, aby příjem nezletilého nebo dospělého byl zaslán Úřadu veřejného opatrovníka a správce nebo jiné osobě, kterou určí

(i) aby byl zadržován ve svěřenském fondu pro nezletilého nebo dospělého nebo

(ii) aby byl použit pro ochranu nebo udržení zdraví nebo bezpečnosti nezletilého nebo dospělého;

(c) zamezit nakládání s movitým nebo nemovitým majetkem nezletilého nebo dospělého;

(d) podstoupit další nezbytné kroky k ochraně majetku, obchodního podílu nebo jmění nezletilého nebo dospělého, přiměřené k okolnostem.

(3) Opatření podstoupené pod odstavcem (2) jsou účinné po dobu stanovenou Úřadem veřejného opatrovníka a správce, jinak 30 dnů.

(4) Opatření podle odstavce (2) může být prodlouženo, za podmínky, že:

(a) každé prodloužení nesmí být delší než 30 dní a

(b) celkem nemůže opatření trvat déle než 90 dnů.

Pravomoc k pověření

20 (1) Úřad veřejného opatrovníka a správce může písemně pověřit úředníka nebo zaměstnance Úřadu veřejného opatrovníka a správce, aby jednal namísto Úřadu veřejného opatrovníka a správce.

(2) Kromě toho, může Úřad veřejného opatrovníka a správce pověřit úředníka nebo zaměstnance k podepsání dokumentu namísto Úřadu veřejného opatrovníka a správce.

(3) Pověření podle této části může mít obecnou nebo konkrétní povahu.

(4) Dokument podepsaný osobou pověřenou podle této části má stejnou účinnost jako dokument podepsaný Úřadem veřejného opatrovníka a správce.

Odpovědnost Úřadu veřejného opatrovníka a správce

21 (1) Úřad veřejného opatrovníka a správce, nebo úředník či zaměstnanec Úřadu veřejného opatrovníka a správce, není odpovědný za ztrátu, pokud by tato odpovědnost nevyplývala v podobných okolnostech soukromému správci svěřenského fondu.

(2) Škoda

(a) za kterou by byl Úřad veřejného opatrovníka a správce osobně odpovědný, pokud by se jednalo o soukromého správce svěřenského fondu nebo

(b) která vznikne chybou nebo opomenutím Úřadu veřejného opatrovníka a správce nebo úředníka, či zaměstnance Úřadu veřejného opatrovníka a správce, v souvislosti s výkonem jeho povinností podle tohoto, či jiného zákona, které jsou nad míru povinností soukromého správce svěřenského fondu

je vyplacena ze společného výnosového fondu.

(3) Pokud je podána žaloba proti Úřadu veřejného opatrovníka a správce a pokud nejvyšší státní zástupce uzná, že

(a) žaloba by mohla vyústit v rozhodnutí soudu proti Úřadu veřejného opatrovníka a správce a

(b) je ve veřejném zájmu, aby byl spor vyrovnán částkou určenou nejvyšším státním zástupcem,

částka určená nejvyšším státním zástupcem bude žalobci vyplacena ze společného výnosového fondu.

(4) Pokud bylo zahájeno řízení proti Úřadu veřejného opatrovníka a správce a nejvyšší státní zástupce uzná, že je to ve veřejném zájmu, bude částka určená nejvyšším státním zástupcem, vyplacena soudem ze společného výnosového fondu.

(5) Pokud je částka, kterou má určit nejvyšší státní zástupce podle odstavců 3 nebo 4, vyšší než stanovená částka, musí nejvyšší státní zástupce obdržet před určením částky povolení od Rady veřejného rozpočtu.

(6) Částky vyplaceny podle této části musí být součástí vyjádření podle § 15 odstavec 1 zákona o řízení o koruně (Crown Proceeding Act).

(7) Soud, který rozhoduje o žalobě proti Úřadu veřejného opatrovníka a správce, nebo který rozhoduje o odvolání proti tomuto rozhodnutí, může nařídit, že vyplacení celé částky nebo její části se odkládá do rozhodnutí o odvolání.

(8) Exekuce, nebo podobné řízení nemůže být zahájeno vůči vládě bez soudního řízení.

Část 3 - Plánování, financování a odpovědnost

Plán služeb

- 22** (1) Úřad veřejného opatrovníka a správce musí před uplynutím 3 měsíců po začátku každého fiskálního roku doručit nejvyššímu státnímu zástupci plán služeb.
- (2) Plán služeb musí specifikovat pro každou programovou oblast pro každé začínající fiskální období a pro následující 2 fiskální roky,
- (a) cíle programové oblasti,
 - (b) druh a rozsah provozovaných aktivit,
 - (c) jiné výkonové ukazatele a opatření, na základě kterých lze měřit jednotlivé oblasti,
 - (d) předpověď získaných výnosů,
 - (e) odhad nákladů potřebných pro naplnění cílů a
 - (f) odhad přebytku nebo nedostatku financí zůstávajících ve funkčním účtu pro každý fiskální rok.
- (3) Pokud Státní zástupce schválí plán služeb, Úřad veřejného opatrovníka a správce jej doručí Radě pro státní rozpočet ke schválení.
- (4) Úřad veřejného opatrovníka a správce může změnit plán služeb kdykoliv po schválení Státním zástupcem a Radou pro státní rozpočet.

Poplatky a náhrada výdajů

- 23** (1) Na základě doporučení Rady pro státní rozpočet, Guvernér městské rady vydává nařízení ohledně výše poplatků za výkon funkce Úřadu veřejného opatrovníka a správce nebo za jeho působení jako správce svěřenského fondu podle tohoto zákona, jiného právního předpisu nebo dohody.
- (1.1) Tato část nahrazuje jiná ustanovení právní úpravy týkající se poplatků.
- (2) Nařízení podle odstavce (1) týkají se následujících oblastí:
- (a) komu a kdy mají být poplatky vyplaceny,
 - (b) zdroje financování poplatků, včetně majetku osoby,
 - (b. 1) poplatků za služby zaměstnanců a agentů Úřadu veřejného opatrovníka a správce,
 - (b. 2) způsobu výpočtu poplatků, včetně jednoho nebo více z následujících hodnot:
 - (i) procenta příjmu nebo celkového majetku;
 - (ii) fixní výše poplatku;
 - (iii) hodinové sazby;
 - (iv) reálných nákladů,
 - (c) pravomoci Úřadu veřejného opatrovníka a správce odpustit poplatek v situaci, kdy je to nepřiměřené vzhledem k situaci nebo majetku osoby a
 - (d) pravomoci Úřadu veřejného opatrovníka a správce pověřit jiné osoby pravomoci k odpuštění poplatku.
- (3) Odstavec 2 písm. c nahrazuje § 19 zákona o finanční zprávě (Financial Administration Act).
- (4) Úřad veřejného opatrovníka a správce může požadovat náhradu nákladů vzniklých při výkonu povinností a služeb podle tohoto zákona, jiného právního předpisu nebo dohody.
- (5) a (6) [Zrušeno 2003-37-42.]

Funkční účet Úřadu veřejného opatrovníka a správce

- 24** (1) Funkční účet Úřadu veřejného opatrovníka a správce je založen jako speciální účet v obecném fondu společného výnosového účtu.

(2) Následující prostředky jsou součástí funkčního účtu:

- (a) zůstatek funkčního účtu Úřadu veřejného správce k datu účinnosti tohoto zákona;
- (b) poplatky, náhrada nákladů a ostatní příjmy Úřadu veřejného opatrovníka a správce;
- (c) prostředky vyplacené podle zákona o finanční správě (Financial Administration Act);
- (d) prostředky, které jsou vyplaceny na základě nařízení Ministra financí.

(3) Úřad veřejného opatrovníka a správce může požadovat po Ministrovi financí vyplacení dalších poplatků mimo funkční účet pro náklady na výkon služeb a fungování kanceláře.

Zpráva Úřadu veřejného opatrovníka a správce

25 (1) Úřad veřejného opatrovníka a správce musí každý fiskální rok zaslat zprávu nejvyššímu státnímu zástupci ohledně fungování kanceláře za uplynulý rok.

(2) Zpráva musí být zaslána do 30. září roku následujícímu po fiskálním roku.

(3) Zpráva Úřadu veřejného opatrovníka a správce musí obsahovat

- (a) audit hospodaření se svěřenským fondem a jiným majetkem ve správě,
- (b) audit hospodaření Úřadu veřejného opatrovníka a správce,
- (c) vyjádření k rozsahu, ve kterém Úřad veřejného opatrovníka a správce naplnil cíle podle plánu složeného podle § 22 a
- (d) zprávu podle § 26 (1) (b) nebo (1.1).

(4) Státní zástupce předloží neprodleně kopii zprávy zákonodárnému sněmu na probíhající schůzi, nebo pokud se neschází, ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy začíná další schůze.

Audit

26 (1) Pokud není auditor jmenován podle zákona o obecném auditorovi (*Auditor General Act*) za auditora Úřadu veřejného opatrovníka a správce, Úřad veřejného opatrovníka a správce ustanoví auditora

- (a) k ročnímu auditu hospodaření kanceláře Úřadu veřejného opatrovníka a správce a
- (b) ke zprávě ohledně hospodaření Úřadu veřejného opatrovníka a správce a podle § 25 (3) (c) tohoto zákona.

(1.1) Pokud je ustanoven obecný auditor podle zákona o obecném auditorovi (*Auditor General Act*) jako auditor Úřadu veřejného opatrovníka a správce, musí tento také podat zprávu podle § 25 (3) (c) tohoto zákona.

(2) Ministr financí nebo Obecný auditor může kdykoliv provést audit všech účtů a jiných finančních dokumentů Úřadu veřejného opatrovníka a správce.

Část 4 - Další ustanovení

Zrušeno

27 (1) až (3) [Zrušeno 2002-63-21.]

(4) a (5) [Neúčinné Zrušeno 2002-63-23.]

(6) [Zrušeno 2002-63-21.]

Nevyužitý majetek

27.1(1) Pro účely této části, „**správce**“ má v tomto ustanovení tentýž význam jako správce podle zákona o nevyužitém majetku (*Unclaimed Property Act*).

(1.1) Pokud osoba, která má právní nebo podobný zájem na části nebo celém jmění, který je v držbě Úřadu veřejného opatrovníka a správce ve jménu osoby nebo majetku, nepodá návrh na jeho navrácení v příslušné lhůtě, Úřad veřejného opatrovníka a správce vyplatí jmění správci.

(2) Částka vyplacená správci podle odstavce 1.1 je považovaná za zálohu na nevyužitý majetek podle zákona o nevyužitém majetku (Unclaimed Property Act).

Pravomoc vydávat nařízení

28 (1) Guvernér Městské rady může vydávat nařízení podle § 41 zákona o výkladu (*Interpretation Act*).

(2) Guvernér Městské rady může také vydávat nařízení, která:

(a) se týkají podmínek pro výkon funkce Úřadu veřejného opatrovníka a správce;

(b) zmocňují Úřad veřejného opatrovníka a správce ke specifickému hospodaření se svěřenským fondem mimo hospodaření podle zákona o svěřenském správci (*Trustee Act*);

(c) určují podle § 12 (12) způsob rozdělení zisku z hospodaření se společným fondem osobám, ve jméně kterých bylo hospodařeno;

(d) určují podmínky, za kterých mohou být vydávány půjčky podle části 16 a určovat úrokové sazby z těchto půjček;

(e) určují omezení týkající se výše vyrovnání podle § 21;

(e.1) určují lhůty podle § 27.1;

(f) určují způsob řešení stížností osob na služby a rozhodnutí Úřadu veřejného opatrovníka a správce.

(3) Nařízení podle odstavce 2 (e.1) se mohou lišit pro majetek, který drží Úřad veřejného opatrovníka a správce podle jiného zmocnění.

(4) [Zrušeno 2002-33-15.]

Úřady, které nahrazuje Úřad veřejného opatrovníka a správce

29 (1) Úřad veřejného opatrovníka a správce nahrazuje

(a) Úřad veřejného správce a

(b) úřad Oficiálního opatrovníka

(c) úřad Oficiálního správce pro provincii Britská Kolumbia a

(d) úřad Oficiálního správce pro kraj Vancouver a jiné kraje v provincii.

(2) Majetek patřící úřadům podle § 1 přechází do vlastnictví Úřadu veřejného opatrovníka a správce.

(3) Pravomoci a povinnosti Úřadu veřejného správce, Oficiálního opatrovníka nebo Oficiálního správce vyplývající ze smlouvy, licence, nařízení nebo jiného právního úkonu učiněného před účinností této části jsou považovány za pravomoci a povinnosti Úřadu veřejného opatrovníka a správce.

Pravomoc měnit právní předpisy s ohledem na zákon a výkon pravomocí

30 Guvernér Městské rady může nařízením zrušit část právního předpisu odkazujícího na „Úřad veřejného správce“ nebo na „zákon o veřejném správci“ (*Public Trustee Act*) a nahradit ho „Úřadem veřejného opatrovníka a správce“ a „zákonem o Úřadu veřejného opatrovníka a správce“ (*Public Guardian and Trustee Act*).

Účinnost

31 Tento zákon se stává účinným nařízením Guvernéra Městské rady.

PŘÍLOHA Č. 6:

Zákon podle stavu k 12. 6. 2013

ZÁKON O MAJETKU PACIENTŮ

[RSBC 1996] Kapitola 349

Obsah

- 1 Definice
- 2 Návrh a doručení oznámení
- 3 Projednání návrhu
- 4 Rozhodnutí prohlašující osobu za již ne způsobilou
- 5 Prohlídka
- 6 Jmenování opatrovníka
- 7 Doručení oznámení o návrhu na jmenování opatrovníka
- 8 Odvolání opatrovníka
- 9 Nominace opatrovníka pacientem
- 10 Soupis, jistina a účty
- 11 Kdy osoba přestává být pacientem
- 12 Návrh na odvolání opatrovníka
- 13 Předložení účtů
- 14 Odměna za působení ve funkci opatrovníka
- 15 Pravomoci opatrovníka
- 16 Zvláštní pokyny omezující pravomoci opatrovníka
- 17 Práva, pravomoci a privilegia opatrovníka
- 18 Vykonávání pravomocí
- 19 Účinky dopadající na plnou moc nebo na dohodu o reprezentaci osoby, která se stala pacientem z rozhodnutí soudu
- 19.1 Účinky dopadající na plnou moc nebo na některé druhy dohod o reprezentaci osoby, která se stala pacientem jinak, než z rozhodnutí soudu
- 19.2 Zrušeno
- 20 Zrušeno
- 21 Právní účinky jednání opatrovníka
- 22 Žaloba podaná pacientem a žaloba proti pacientovi
- 23 Náklady na výživné, péči a léčbu
- 24 Smrt pacienta
- 25 Zrušeno
- 26 Zrušeno
- 27 Náklady
- 28 Rozhodnutí soudu
- 29 Zrušeno
- 30 Jmenování nového Úřad veřejného opatrovníka a správce
- 31 Osoby s pobytem mimo Britskou Kolumbii

Definice

1 V tomto zákoně se rozumí:

"soudem" Nejvyšší soud;

"pacientem"

- (i) (a) osoba, která je popsána jako někdo, kdo je z důvodu duševní slabosti způsobené nemocí, věkem nebo jinak, nezpůsobilá starat se o své záležitosti, v osvědčení podepsaném ředitelem provinční psychiatrické léčebny nebo psychiatrického oddělení podle zákona o duševním zdraví (*Mental Health Act*), nebo

(b) osoba, kterou podle tohoto zákona prohlásil soudce za

(i) nezpůsobilou starat se o své záležitosti,

(ii) nezpůsobilou starat se o sebe nebo

(iii) nezpůsobilou starat se o sebe či o své záležitosti;

"Úřadem veřejného opatrovníka" Úřad veřejného opatrovníka a správce podle zákona o veřejném opatrovníku a správci (*Public Guardian and Trustee Act*);

"dohodou o reprezentaci" dohoda uzavřená podle zákona o reprezentaci (*Representation Agreement Act*).

Návrh a doručení oznámení

2 (1) Na návrh nejvyššího státního zástupce, blízkého příbuzného nebo jiné osoby může soud rozhodnutím prohlásit osobu z důvodu

(a) duševní slabosti způsobené nemocí, věkem či jinak nebo

(b) duševní poruchy či postižení vyplývajícího z užívání drog

za nezpůsobilou starat se o sebe nebo o své záležitosti.

(2) Při splnění podmínek v odstavci 3) musí být oznámení o místě a času návrhu osobně doručeno osobě, která je předmětem návrhu, nejméně 10 dnů před datem podání návrhu.

(3) Na návrh podle tohoto paragrafu může soud

(a) dát pokyn k doručení oznámení o návrhu jakékoli osobě, nebo

(b) upustit od doručení oznámení o návrhu jakékoli osobě.

(4) Bez zřetele na odstavce 3) nesmí soud upustit od doručení oznámení osobě, která je předmětem návrhu, ledaže je soud přesvědčen, že doručení oznámení by uškodilo jejímu zdraví nebo ho z jiného důvodu nelze považovat za vhodné v zájmu této osoby.

Projednání návrhu

3 (1) Je-li po

(a) projednání návrhu a

(b) prostudování přísěžných prohlášení dvou lékařů, kteří vyjádřili stanovisko, že osoba, které je předmětem návrhu z důvodu

(i) duševní slabosti způsobené nemocí, věkem nebo jinak nebo

(ii) duševní poruchy či postižení vyplývajícího z užívání drog,

je nezpůsobilá starat se o své záležitosti či o sebe nebo nezpůsobilá starat se o sebe či o své záležitosti,

soud přesvědčen, že osoba je z důvodu

(c) duševní slabosti způsobené nemocí, věkem či jinak nebo

(d) duševní nemoci nebo postižení vyplývajícího z užívání drog

nezpůsobilá starat se o své záležitosti či o sebe nebo nezpůsobilá starat se o sebe či o své záležitosti, musí soud rozhodnutím prohlásit tuto osobu za

(e) nezpůsobilou starat se o své záležitosti,

(f) nezpůsobilou starat se o sebe nebo

(g) nezpůsobilou starat se o sebe či o své záležitosti.

(2) Soud může po projednání návrhu podle tohoto paragrafu a po prostudování přísěžných prohlášení popsaných v odstavci 1) nařídít projednání v hlavním líčení, na které se vztahují následující ustanovení:

(a) projedná se otázka, zda osoba, která je předmětem návrhu z důvodu

(i) duševní slabosti způsobené nemocí, věkem či jinak nebo

(ii) duševní poruchy či postižení vyplývajícího z užívání drog,

je nezpůsobilá starat se o své záležitosti či o sebe nebo nezpůsobilá starat se o sebe či o své záležitosti;

(b) projednává otázka i průběh hlavního líčení se řídí podle tohoto zákona;

(c) použijí se Pravidla civilního procesu Nejvyššího soudu (*Supreme Court Civil Rules*);

(d) soud musí

(i) návrh zamítnout, nebo

(ii) nařízením prohlásit osobou, která je předmětem návrhu, za

(A) nezpůsobilou starat se o své záležitosti,

(B) nezpůsobilou starat se o sebe nebo

(C) nezpůsobilou starat se o sebe či o své záležitosti.

Rozhodnutí prohlašující osobu za již nezpůsobilou

4 (1) Kdykoli po uplynutí jednoho roku od rozhodnutí podle § 3 nebo s dovolením soudu i dříve může na návrh nejvyššího státního zástupce, pacienta nebo jiné osoby soud vydat rozhodnutí, kterým se pacient prohlásí za již ne

(a) nezpůsobilého starat se o své záležitosti,

(b) nezpůsobilého starat se o sebe nebo

(c) nezpůsobilého starat se o sebe či o své záležitosti.

(2) Vyjma s přivolením soudu nesmí být pacient předmětem návrhu častěji, než jednou ročně.

(3) Je-li soud po

(a) projednání návrhu podle tohoto paragrafu a

(b) prostudování přísedných prohlášení dvou lékařů, kteří vyjádřili stanovisko, že pacient již není

(i) nezpůsobilý starat se o své záležitosti,

(ii) nezpůsobilý starat se o sebe nebo

(iii) nezpůsobilý starat se o sebe či o své záležitosti,

přesvědčen, že pacient již není

(c) nezpůsobilý starat se o své záležitosti,

(d) nezpůsobilý starat se o sebe nebo

(e) nezpůsobilý starat se o sebe či o své záležitosti,

může to soud toto rozhodnutím prohlásit.

Prohlídka

5 (1) Je-li

(a) podán návrh nebo probíhá hlavní líčení podle § 3,

(b) podáno odvolání proti rozhodnutí podle § 3 nebo

(c) podán návrh podle § 4,

může soud, který projednává odvolání nebo návrh, nebo před kterým probíhá hlavní líčení, nařídít osobě, která je předmětem návrhu, nebo pacientovi, aby se dostavil a podrobil se prohlídce v čase a místě, které je uvedeno v nařízení.

- (2) Prohlídku podle tohoto odstavce může provést
- (a) jeden nebo několik lékařů, kromě těch lékařů, jejichž přísežných prohlášení bylo použito při odvolání, návrhu či hlavním líčení nebo
 - (b) komise 3 nebo více lékařů, které na vyžádání soudu určí Společnost lékařů a chirurgů Britské Kolumbie.
- (3) Vyžádá-li si prohlídku podle tohoto paragrafu osoba, která je předmětem návrhu, nebo pacient, musí soud projednávající návrh či odvolání nařídít vyšetření, ledaže je přesvědčen, že osoba nebo pacient nemá duševní schopnosti k vytvoření a vyjádření takového požadavku.

Jmenování opatrovníka

- 6 (1) Při splnění podmínek v § 13 může soud na návrh nejvyššího státního zástupce jmenovat jakoukoli osobu opatrovníkem pacienta.
- (2) Na návrh nejvyššího státního zástupce, Úřadu veřejného opatrovníka a správce nebo jakékoli další osoby může soud při splnění podmínek v § 13 zrušit jmenování osoby jmenované opatrovníkem.
- (3) Při splnění podmínek v § 16, s výjimkou případů, kdy osoba jmenovaná podle odstavce 1 (není-li jím Úřad veřejného opatrovníka a správce), je opatrovníkem pacienta, bude opatrovníkem pacienta Úřad veřejného opatrovníka a správce.
- (4) Návrh podle odstavce 1 a návrh podle § 2 lze podat jako jeden návrh.

Doručení oznámení o návrhu na jmenování opatrovníka

- 7 Písemné oznámení o návrhu na jmenování opatrovníka musí být nejméně 10 dnů před datem návrhu doručeno
- (a) Úřadu veřejného opatrovníka a správce a
 - (b) opatrovníkovi pacienta, byl-li nějaký jmenován

Odvolání opatrovníka

- 8 Jmenuje-li soud opatrovníka, který nahradí jiného opatrovníka, potom předchází opatrovník, když je podle § 13 odvolán,
- (a) přestane být opatrovníkem pacienta a
 - (b) převede jmění pacienta na jmenovaného opatrovníka.

Nominace opatrovníka pacientem

- 9 Je-li spolu s návrhem na jmenování opatrovníka soudu předložena písemná nominace opatrovníka pacientem, která byla
- (a) vyhotovená a podepsaná pacientem v době, kdy byl plnoletý a zdravé a soudné myslí a
 - (b) pořízená v souladu s požadavky na pořízení poslední vůle podle zákona o poslední vůli (*Wills Act*),
- musí být nominovaný jmenován, ledaže existuje dobrý a dostatečný důvod pro odmítnutí jeho jmenování.

Soupis, jistina a účty

- 10 (1) Byl-li opatrovník (není-li jím Úřad veřejného opatrovníka a správce) jmenován podle tohoto zákona, vztahují se na něj následující pravidla:
- (a) *[Zrušen.]*
 - (b) je-li po prvním předložení účtů podle pododstavce d) objeven majetek pacienta a přesahuje-li hodnota tohoto majetku 25 000 dolarů, musí opatrovník do 30 dnů od objevení tohoto majetku doručit Úřadu veřejného opatrovníka a správce jeho věrný soupis;
 - (c) nařídí-li mu to soud, buď když osobu jmenuje nebo následně na návrh Úřadu veřejného opatrovníka a správce, musí opatrovník složit jistinu za řádný výkon povinností opatrovníka ve výši stanovené soudem, a to v podobě dluhopisu, který musí být vystaven na Úřadu veřejného opatrovníka a správce, schválen rejstříkem Nejvyššího soudu a uložen u Úřadu veřejného opatrovníka a správce;

(d) opatrovník musí předkládat před Úřad veřejného opatrovníka a správce svoje účty, zahrnující, vyžádá-li si to Úřad veřejného opatrovníka a správce, věrný soupis celého jmění pacienta s uvedením odhadovaných výnosů z něj a s detaily o dlužích, úvěrech a osobním majetku pacienta, a to v takovém rozsahu, jak je to opatrovníkovi známo;

(e) na vyžádání Úřadu veřejného opatrovníka a správce musí opatrovník předložit účty Nejvyššímu soudu v kraji, kde byl jmenován opatrovníkem.

(2) Opatrovník se proti předložení účtů Úřadu veřejného opatrovníka a správce může kdykoli odvolat k Nejvyššímu soudu.

Kdy osoba přestává být pacientem

11 (1) Osoba přestává být pacientem, dojde-li k jakékoli z následujících událostí:

(a) propuštění osoby z provinční psychiatrické léčebny nebo psychiatrického oddělení podle zákona o duševním zdraví (*Mental Health Act*), vyjma případů, kdy Úřad veřejného opatrovníka a správce zůstává opatrovníkem podle odstavce 2;

(b) vydání rozhodnutí o osobě podle § 33 odst. 8) a) nebo b) zákona o duševním zdraví (*Mental Health Act*);

(c) propuštění osoby na propustku podle § 37 zákona o duševním zdraví nebo přemístění do autorizovaného domova podle § 38 zákona o duševním zdraví (*Mental Health Act*), je-li jednou z podmínek stanovených ředitelem provinční psychiatrické léčebny, ze které je osoba propuštěna nebo přemístěna, že osoba přestává být pacientem pro potřeby tohoto zákona;

(d) doručení osvědčení podepsaného ředitelem provinční psychiatrické léčebny nebo psychiatrického oddělení, jak jsou definovány v zákoně o duševním zdraví (*Mental Health Act*), opatrovníkovi pacienta, v němž se potvrzuje, že osoba není nadále nezpůsobilá starat se o své záležitosti;

(e) soud rozhodne, že pacient již není

(i) nezpůsobilý starat se o své záležitosti,

(ii) nezpůsobilý starat se o sebe nebo

(iii) nezpůsobilý starat se o sebe či o své záležitosti.

(2) Při splnění podmínek uvedených v soudním rozhodnutí přijatém podle § 4 nebo podmínek uvedených v osvědčení podle odstavce 1) d) může Úřad veřejného opatrovníka zůstat opatrovníkem pro správu jmění jakékoli osoby propuštěné z provinční psychiatrické léčebny nebo psychiatrického oddělení a může i nadále vykonávat dozor a správu jmění této osoby, a to po takovou dobu, po jakou je to podle názoru Úřadu veřejného opatrovníka a správce nutné nebo žádoucí v zájmu této osoby nebo jejího jmění.

(3) Bez zřetele na to, že by z tohoto zákona vyplývalo něco jiného, může Úřad veřejného opatrovníka a správce provést a dokončit transakci, kterou ohledně pacientova jmění započal a která nebyla dokončena v okamžiku, kdy pacient přestal být pacientem.

Návrh na odvolání opatrovníka

12 Přestane-li osoba být pacientem, může osoba nebo opatrovník pro správu jejího jmění (není-li jím Úřad veřejného opatrovníka a správce) podat soudu návrh na odvolání opatrovníka, o čemž s desetidenním předstihem písemně vyrozumí Úřad veřejného opatrovníka a správce.

Předložení účtů

13(1) Soud

(a) na návrh na odvolání opatrovníka (není-li jím Úřad veřejného opatrovníka a správce) podle § 12 nebo

(b) na návrh na zrušení jmenování opatrovníka (není-li jím Úřad veřejného opatrovníka a správce) může, a vyžádá-li si to Úřad veřejného opatrovníka a správce musí, v rozhodnutí určit místo a způsob předložení účtů a projednání návrhu musí odročit do doby, než je rozhodnutí vykonáno.

(2) Nepředložil-li opatrovník účty, jak mu ukládá rozhodnutí, nebo ukáží-li se účty jako neúplné nebo neodpovídající, opatrovník může být předvolán před soud, aby vysvětlil, proč účty nebyly předloženy nebo proč v souvislosti s nimi nebyly dodrženy řádné postupy, a soud má volnost úvahy v tom, jaký pokyn vydá.

(3) Poté, co je rozhodnutí podle odstavce 1 provedeno, a soud dospěje k závěru, že nové předložení účtů není zapotřebí, může soud rozhodnout, že opatrovník je odvolán.

(4) Úřad veřejného opatrovníka a správce nebo opatrovník odvolaný podle tohoto paragrafu

(a) nemá žádné další pravomoci ohledně jmění osoby, která přestala být pacientem, a

(b) je zproštěn veškerých žalob, nároků a požadavků ohledně řízení nebo správy jmění osoby ze strany Úřadu veřejného opatrovníka a správce – to se netýká jednání, které zatajil, zanedbávání, úpadku nebo nepoctivého či nezákonného jednání.

Odměna za působení ve funkci opatrovníka

14 (1) Za služby vykonané jako opatrovník pacienta nebo osoby, která pacientem být přestala, lze poskytnout osobě přiměřenou odměnu ze jmění pacienta nebo osoby, která pacientem být přestala.

(2) Odměna, pokud by nějaká měla být osobě vyplácena (není-li jí Úřad veřejného opatrovníka a správce), musí být stanovena při předložení účtů.

(3) Má-li podle názoru osoby, která má na odměnu nárok, jmění pacienta nebo jmění osoby, která přestala být pacientem tak malou hodnotu, že vyplacením odměny z něj by se pacient nebo osoba, která přestala být pacientem, nebo na ní závislé osoby dostaly do chudoby nebo hmotné nouze, není potřeba se o odměnu přihlásit, náhradu vyplácet a není nutné si ponechat nějakou částku ze jmění.

(4) Opatrovník pacienta nebo osoba, která byla opatrovníkem osoby, která přestala být pacientem, má přednostní právo na úhradu ze jmění pacienta nebo osoby, která přestala být pacientem, veškerých vydání a zálohových plateb, které provedla kvůli nebo v souvislosti se správou jmění pacienta nebo osoby, která přestala být pacientem, nebo v zájmu pacienta nebo osoby, která přestala být pacientem, nebo na ní závislých osob.

Pravomoci opatrovníka

15 (1) Za podmínek uvedených v § 16

(a) má opatrovník pacienta, jak ho definuje odstavec a) definice pacienta v § 1, veškerá práva, výsady a pravomoci ve vztahu k majetku pacienta, jako by měl pacient, kdyby byl plnoletý a zdravý a soudně myslí a

(b) opatrovník pacienta

(i) prohlášeného za nezpůsobilého starat se o své záležitosti má všechna práva, výsady a pravomoci ve vztahu k majetku pacienta, jako by měl pacient, kdyby byl plnoletý a zdravý a soudně myslí,

(ii) prohlášeného za nezpůsobilého starat se o sebe má v péči tuto osobu pacienta, a

(iii) prohlášeného za nezpůsobilého starat se o sebe či o své záležitosti má všechna práva, výsady a pravomoci ve vztahu k majetku pacienta, jako by měl pacient, kdyby byl plnoletý a zdravý a soudně myslí, a také má v péči osobu pacienta.

(2) Pokud jde o investování peněz, je opatrovník svěřenským správcem ve výkladu zákona o svěřenském správci (*Trustee Act*).

Zvláštní pokyny omezující pravomoci opatrovníka

16 (1) Když soud jmenuje opatrovníka, může tímtež rozhodnutím stanovit podmínky nebo omezení výkonu některých práv opatrovníka, včetně podmínění vykonávání jakéhokoli opatrovníkova práva předchozím písemným souhlasem Úřadu veřejného opatrovníka a správce.

(2) Podmínil-li podle odstavce 1) soud vykonávání jakéhokoli opatrovníkova práva, privilegia nebo povinnosti předchozím písemným souhlasem Úřadu veřejného opatrovníka a správce, pracovník soudního registru musí poslat stejnopis soudního rozhodnutí Úřadu veřejného opatrovníka a správce.

Práva, pravomoci a privilegia opatrovníka

17 Mezi práva, pravomoci a privilegia opatrovníka patří veškerá práva, pravomoci a privilegia, která by pacient mohl vykonávat jako svěřenský správce, opatrovník osoby, držitel oprávnění jmenovat nabyvatele dispozičního práva k nemovitému majetku a jako osobní zástupce osoby, kdyby byla plnoletá a zdravé a soudné myslí.

Vykonávání pravomocí

18 Opatrovník musí vykonávat pravomoci opatrovníka v zájmu pacienta a pacientovy rodiny, brát ohled na povahu a hodnotu majetku pacienta a okolností a potřeby pacienta a pacientovy rodiny.

Účinky dopadající na plnou moc nebo na dohodu o reprezentaci osoby, která se stala pacientem z rozhodnutí soudu

19 Když se osoba stane pacientem podle pododstavce b) definice „pacienta“ v § 1,

(a) platnost všech plných mocí touto osobou udělených tím končí, a

(b) všechny dohody o reprezentaci uzavřené touto osobou tímto zanikají, ledaže soud rozhodne jinak.

Účinky dopadající na plnou moc nebo na některé druhy dohod o reprezentaci osoby, která se stala pacientem jinak, než z rozhodnutí soudu

19.1 (1) Když se osoba stane pacientem podle pododstavce a) definice „pacienta“ v § 1, pozastavují se tím:

(a) všechny plné moci udělené touto osobou;

(b) všechna ustanovení dohody o reprezentaci uzavřené touto osobou ohledně jejího majetku.

(2) Po obdržení stejnopisu pozastavené plné moci nebo dohody o reprezentaci, v níž některá ustanovení byla pozastavena podle odstavce 1), a jakýchkoli dalších informací, které si Úřad veřejného opatrovníka a správce vyžádá, musí Úřad veřejného opatrovníka a správce určit, zda je nutné nebo žádoucí, aby Úřad veřejného opatrovníka a správce spravoval majetek pacienta podle tohoto zákona.

(3) Určí-li Úřad veřejného opatrovníka a správce, že je správa pacientova majetku Úřadem veřejného opatrovníka a správce nutná nebo žádoucí, tímto rozhodnutím

(a) končí platnost plné moci, která byla podle odstavce 1) pozastavena nebo

(b) se ruší ustanovení dohody o reprezentaci, která byla pozastavena podle odstavce 1),

podle situace.

(4) Určí-li Úřad veřejného opatrovníka a správce, že správa pacientova majetku Úřadem veřejného opatrovníka a správce nutná nebo žádoucí není,

(a) končí tímto rozhodnutím funkce Úřadu veřejného opatrovníka a správce jako opatrovníka podle osvědčení, o kterém hovoří pododstavec a) definice „pacienta“ v § 1 a

(b) končí pozastavení plné moci nebo ustanovení dohody o reprezentaci spolu s koncem působení Úřadu veřejného opatrovníka a správce jako opatrovníka.

Zrušeno

19.2 [Zrušeno.]

Zrušeno

20 [Zrušeno.]

Právní účinky jednání opatrovníka

21 Veškeré jednání opatrovníka při vykonávání pravomocí podle tohoto zákona působí vůči všem dalším osobám stejně, jako kdyby jednal pacient v době, kdy byl plnoletý a zdravé a soudné myslí.

Žaloba podaná pacientem a žaloba proti pacientovi

22 (1) Jiná osoba než opatrovník nesmí jménem pacienta podat žalobu.

(2) Žaloba proti pacientovi musí být vedena proti opatrovníkovi jako jeho procesnímu opatrovníkovi.

Náklady na výživné, péči a léčbu

23 (1) Pacient je odpovědný za úhradu nákladů na výživné, péči a léčbu a opatrovník musí, při splnění podmínek uvedených v § 18, vyplatit ze jmění pacienta částky nutné k pokrytí všech spravedlivých a rozumných výdajů na výživné, péči a léčbu pacienta.

(2) Úřad veřejného opatrovníka a správce může dovolit pacientovi, jemuž vykonává funkci opatrovníka spravující majetek, aby spravoval nebo ovládal část jmění k úhradě vydání na běžný život nebo jejich části, přičemž Úřad veřejného opatrovníka a správce nenese odpovědnost za ztrátu nebo škodu na jmění pacienta, která je důsledkem toho, že pacient drží, stará se o nebo ovládá tuto část svého jmění.

Smrt pacienta

24 (1) Při splnění podmínek uvedených v odstavci 2) platí, že od smrti pacienta do doby, kdy je vydáno soudní potvrzení poslední vůle nebo soudní rozhodnutí o správci pozůstalosti, má opatrovník pacienta

(a) i nadále práva, pravomoci a privilegia, která by měl jako opatrovník, kdyby pacient nebyl zemřel, a

(b) pravomoci vykonavatele poslední vůle pacienta nebo správce pozůstalosti pacienta.

(2) Bez zřetele na § 10 odst. 1) d) po smrti pacienta Úřad veřejného opatrovníka a správce nesmí požadovat předložení účtů před Úřad veřejného opatrovníka a správce.

(3) Po smrti pacienta musí opatrovník dát k dispozici účty opatrovníka

(a) vykonavatelé nebo správci pozůstalosti pacienta, nebo

(b) obmyšleným pacientovy pozůstalosti, je-li opatrovník a vykonavatel nebo správce pozůstalosti pacienta jedna a tatáž osoba.

(4) Vykonavatel, správce pozůstalosti nebo obmyšlení pacientovy pozůstalosti mohou poskytnout opatrovníkovi písemné schválení a souhlas s účty, které obdrželi podle odstavce 3).

(5) Nepředložil-li opatrovník účty podle požadavků odstavce 3), osoba, která má na účty nárok si může vyžádat, aby se opatrovník dostavil před soud k vysvětlení, proč nepředložil účty, nebo k předložení uspokojivých účtů, a soud může vydat pokyny, jak sám uzná za vhodné.

(6) Jakmile je soud přesvědčen, že žádné další vyúčtování od opatrovníka není potřeba, může kdykoli rozhodnout o odvolání opatrovníka.

Zrušeno

25 [Zrušeno.]

26 [Zrušeno.]

Náklady

27 Náklady na veškerá řízení podle tohoto zákona jsou ponechány na úvaze soudu.

Rozhodnutí soudu

28 Nepostačují-li ustanovení tohoto zákona, může soud kdykoli, na návrh jakékoli osoby, vydat rozhodnutí, které, aniž by bylo v rozporu s tímto zákonem nebo prováděcími předpisy, považuje za nezbytné nebo v zájmu řádného, poctivého a opatrného řízení a správy jmění nebo pozůstalosti pacienta.

Zrušeno

29 [Zrušeno.]

Jmenování nového Úřad veřejného opatrovníka a správce

30 (1) Je-li jmenován nový Úřad veřejného opatrovníka a správce, je opatrovníkem každého pacienta, jehož opatrovníkem byl jeho předchůdce.

(2) [Zrušeno.]

Osoby s pobytem mimo Britskou Kolumbii

31 (1) Má-li osoba, která má pobyt v jiné provincii, ale byla by pacientem podle definice v tomto zákoně, kdyby měla pobyt v Britské Kolumbii, jmění v Britské Kolumbii, může viceguvernér Britské Kolumbie jmenovat onu osobu, která je v oné provincii pověřena řízením, nakládáním, správou a péčí o jmění této osoby, opatrovníkem jmění osoby v Britské Kolumbii.

(2) Nařízení královské rady, kterým dojde ke jmenování podle odstavce 1), je dostatečným důkazem, že došlo ke splnění všech podmínek, které jmenování předcházejí.

(3) Každá osoba jmenovaná opatrovníkem podle odstavce 1)

(a) má jako opatrovník ve vztahu ke jmění osoby v Britské Kolumbii stejná práva, pravomoci, privilegia a imunitu, která tento zákon uděluje Úřad veřejného opatrovníka a správce jako opatrovníkovi pacienta v Britské Kolumbii a

(b) je podřízen stejným povinnostem a musí vykonávat stejné povinnosti

a tento zákon se na takovou osobu vztahuje stejným způsobem, jako na Úřad veřejného opatrovníka a správce jednajícího jako opatrovník pro správu jmění osoby.

Veškeré jednání osob jmenovaných opatrovníkem podle tohoto paragrafu je závazné před soudy a katastrálními úřady stejným způsobem a do stejné míry, jako je závazné jednání Úřadu veřejného opatrovníka a správce jednajícího jako opatrovník pro správu jmění pacienta.

PŘÍLOHA Č. 7:

Dle práva provincie Britské Columbie

Dohoda o reprezentaci (dle § 7)

1. V souladu se zákonem o dohodě o reprezentaci, dále jen „zákon“, tato dohoda o reprezentaci (dle jen „dohoda“) byla uzavřena dne:

Datum podpisu dospělého/svědka (Měsíc, DD, RRRR) _____

2. Informace o dospělém

Tato dohoda o reprezentaci se pojí k:

Celé jméno dospělého (jméno, druhé jméno, příjmení) _____

Běžně používané jméno/přezdívka _____

Současná adresa dospělého (včetně poštovního čísla) _____

Telefonní číslo (včetně předvolby) _____

Datum narození (Měsíc, DD, RRRR) _____

3. Ustanovení reprezentanta

Ustanovuji tuto osobu jako svého reprezentanta:

Celé jméno reprezentanta (jméno, druhé jméno, příjmení) _____

Úplná adresa (včetně poštovního čísla) _____

Telefonní číslo (včetně předvolby) _____

Vztah k dospělému (druh, sestra, přítel, apod.) _____

4. Pravomoci reprezentanta

Můj reprezentant má právo mi pomáhat s rozhodováním či dělat rozhodnutí místo mne v jedné či ve všech těchto následujících pravomocích § 7 zákona:

- při běžné správě finančních záležitostí, jak je definováno v předpisech ke dni, kdy byla tato dohoda uzavřena;
- zajištění právních služeb pro dospělého a instrukce advokátovi, aby jménem dospělého zahájil soudní řízení kromě rozvodového řízení nebo aby v něm pokračoval, dohodl se, dosáhl kompromisu nebo přistoupil na mimosoudní vyrovnání jménem zastoupeného;
- rozhodování o běžné či závažné zdravotní péči, jak je stanoveno v zákoně o zdravotní péči a pečujících zařízeních zahrnující rozhodnutí o testech, posudcích, očkování, operacích, zubní péči, terapii, fyzioterapii podle potřeby pro terapeutické, preventivní, paliativní, diagnostické, kosmetické či jiné potřeby vztahující se ke zdraví a zahrnující i plán pro běžnou zdravotní péči či účast ve zdravotním výzkumu povoleném etickou komisí ustanovenou pod regulací;
- osobní péče, zahrnující rozhodnutí týkající se uspořádání života, ohodnocení a plánování podpory služeb, zařizování a organizování podpory služeb, zařizování a organizování osob mnou zaměstnaných, licencí, povolenek, souhlasů a jiných autorizací, diet, cvičení, vzdělání, osobní bezpečnosti a účast v aktivitách.

Jak je popsáno v § 18 zákona, můj reprezentant má stejná práva jako já, pokud se jedná o právo na informace a záznamy vztahující se k oblastem, ve kterých bylo reprezentantovi uděleno zmocnění, nebo k záležitostem týkajících se mojí nezpůsobilosti.

5. Jmenování monitora

Jmenuji tuto osobu monitorem dohody:

Celé jméno monitora (jméno, druhé jméno, příjmení) _____

Úplná adresa monitora (včetně poštovního čísla) _____

Telefonní číslo (včetně předvolby) _____

Vztah k dospělému (manžel, sestra, přítel, apod.) _____

6. Jmenování náhradního reprezentanta

Pokud reprezentant uvedený výše je neschopný či nechce vykonávat tuto funkci z důvodu smrti, nemoci, odstoupení či jiným okolnostem, náhradník bude jednat namísto něj.

Jmenuji tuto osobu náhradním reprezentantem:

Celé jméno náhradního reprezentanta (jméno, druhé jméno, příjmení) _____

Úplná adresa náhradního reprezentanta (včetně poštovního čísla) _____

Telefonní číslo (včetně předvolby) _____

Vztah k dospělému (druh, sestra, přítel, apod.) _____

7. Potvrzení náhrady

Potvrzení o tom, že reprezentant je dočasně či dlouhodobě neschopen či nechce pokračovat ve vykonávání funkce, bude poskytnuto v písemné podobě monitorem.

8. Platnost dohody

Tato dohoda je platná okamžitě.

9. Podepisování a svědectví

Tato dohoda je podepsána dospělým v přítomnosti dvou svědků, kteří se podepisují zde, při přítomnosti všech:

dospělý

Podpis dospělého _____

Datum podpisu (Měsíc, DD, RRRR) _____

TISKACÍ celé jméno dospělého _____

svědci podpisu dospělého

Podpis svědka č. 1 _____

Podpis svědka č. 2 _____

10. Podpisy reprezentanta a náhradního reprezentant

Dohoda o reprezentaci je uzavřena:

Celé jméno dospělého (jméno, druhé jméno, příjmení) _____

Datum podpisu dospělým/svědkem (Měsíc, DD, RRRR) _____

Je podepsáno reprezentantem a náhradním reprezentantem:

Podpis reprezentanta _____

TISKACÍ celé jméno reprezentanta _____

Podpis náhradního reprezentanta _____

TISKACÍ celé jméno náhradního reprezentanta _____

11. Informace

Prohlášení přiložena: Formulář 1 (Prohlášení reprezentanta); Formulář 2 (Prohlášení monitora); Formulář 4 (Prohlášení svědka).

Tato dohoda o reprezentaci může být registrována u Nidus Registry na: www.nidus.ca/registry

Formulář 1.
Prohlášení reprezentanta či náhradního reprezentanta
(§ 5 (4) a 6 (2) zákona o dohodě o reprezentaci)

- Toto prohlášení musí být vyplněno každým reprezentantem a náhradním reprezentantem, jak jsou uvedeni v dohodě o reprezentaci dle § 7 zákona o dohodě o reprezentaci
- Vyplněné prohlášení by mělo být přiloženo k podepsané dohodě.

Část 1. – Identifikace reprezentanta či náhradního reprezentanta

1. Toto prohlášení se vztahuje k dohodě o reprezentaci:
Celé jméno dospělého (jméno, druhé jméno, příjmení) _____
Datum podpisu dospělým/svědkem (Měsíc, DD, RRRR) _____
2. Jsem uveden v dohodě o reprezentaci jako reprezentant či náhradní reprezentant.
3. Mé kontaktní informace jsou:
Celé jméno reprezentanta (jméno, druhé jméno, příjmení) _____
Celá adresa (Adresa, město, provincie, poštovní číslo, země) _____
Telefonní číslo (včetně předvolby) _____
Datum narození (Měsíc, DD, RRRR) _____

Část 2 – Prohlášení reprezentantů a náhradních reprezentantů

1. Prohlašuji, že
 - a. jsem dospělý,
 - b. neposkytuji placené osobní či zdravotní služby dospělému, který podepsal dohodu o reprezentaci, nebo poskytuji služby již popsané v tomto odstavci, ale jsem dítě, rodič či manžel dospělého,
 - c. nejsem zaměstnancem zařízení, ve kterém dospělý, který podepsal dohodu o reprezentaci, pobývá a ve které jsou mu poskytovány osobní či zdravotní služby, nebo jsem zaměstnanec popsaný v tomto odstavci, ale jsem dítě, rodič či manžel dospělého,
 - d. nejsem svědkem dohody o reprezentaci
 - e. přečetl jsem a rozumím a souhlasím s přijetím povinností a odpovědnosti reprezentanta, jak vyloženo v § 16 zákona o dohodě o reprezentaci a
 - f. přečetl jsem a rozumím § 30 zákona o dohodě o reprezentaci a nemám důvod k námitkám, jak je popsáno ve stejném ustanovení.

Podpis reprezentanta či náhradního reprezentanta _____

Datum podpisu prohlášení (Měsíc, DD, YYYY) _____

*Nepodepisujte toto prohlášení před tím, než dospělý podepsal dohodu o reprezentaci

Formulář 2
Prohlášení monitora
(§ 12 zákona o dohodě o reprezentaci)

- Toto prohlášení musí být vyplněno osobou uvedenou jako monitor v dohodě o reprezentaci dle § 7 zákona o dohodě o reprezentaci
- Vyplněné prohlášení by mělo být přiloženo k podepsané dohodě.

Část 1. – Identifikace monitora

1. Toto prohlášení se vztahuje k dohodě o reprezentaci:
Celé jméno dospělého (jméno, druhé jméno, příjmení) _____
Datum podpisu dospělým/svědkem (Měsíc, DD, RRRR) _____
2. Jsem uveden v dohodě o reprezentaci jako monitor.
3. Mé kontaktní informace jsou:
Celé jméno monitora (jméno, druhé jméno, příjmení) _____
Celá adresa (Adresa, město, provincie, poštovní číslo, země) _____
Telefonní číslo (včetně předvolby) _____
Datum narození (Měsíc, DD, RRRR) _____

Část 2 – Prohlášení monitora

1. Prohlašuji, že
 - a. jsem dospělý,
 - b. přečetl jsem a rozumím a souhlasím s přijetím povinností a odpovědnosti monitora, jak je vyloženo v § 20 zákona o dohodě o reprezentaci a
 - c. přečetl jsem a rozumím § 30 zákona o dohodě o reprezentaci a nemám důvod k námitkám, jak je popsáno v témže ustanovení.

Podpis monitora _____

Datum podpisu prohlášení (Měsíc, DD, YYYY) _____

*Nepodepisujte toto prohlášení před tím, než dospělý podepsal dohodu o reprezentaci

Formulář 4
Prohlášení svědka
(§ 12 zákona o dohodě o reprezentaci)

- Toto prohlášení musí být vyplněno osobou svědčící při podpisu dohody o reprezentaci dle § 7 zákona o dohodě o reprezentaci
- Vyplněné prohlášení by mělo být přiloženo k podepsané dohodě.

Část 1. – Identifikace svědka a prohlášení prvního svědka

1. Toto prohlášení se vztahuje k dohodě o reprezentaci:
Celé jméno dospělého (jméno, druhé jméno, příjmení) _____
Datum podpisu dospělým/svědkem (Měsíc, DD, RRRR) _____
2. Figuroval jsem jako svědek při podpisu dohody o reprezentaci dospělého.
3. Mé kontaktní informace jsou:
Celé jméno svědka č. 1 (jméno, druhé jméno, příjmení) _____
Celá adresa (Adresa, město, provincie, poštovní číslo, země) _____
Telefonní číslo (včetně předvolby) _____
Datum narození (Měsíc, DD, RRRR) _____
4. Prohlašuji, že
 - a. jsem dospělý,
 - b. dospělý, který uzavřel dohodu o reprezentaci, byl přítomen, když jsem svědčil při podpisu dohody o reprezentaci,
 - c. rozumím typu komunikace použité dospělým, který uzavřel dohodu o reprezentaci, nebo jsem měl asistenci při interpretaci této komunikace,
 - d. nejsem v dohodě o reprezentaci jmenován reprezentantem či náhradním reprezentantem,
 - e. nejsem manžel, dítě, rodič, zaměstnanec či agent osoby jmenované v dohodě o reprezentaci jako reprezentant nebo náhradní reprezentant, a
 - f. přečetl jsem a rozumím § 30 zákona o dohodě o reprezentaci a nemám důvod k námitkám, jak je popsáno v téže ustanovení.

Podpis svědka č.1 _____
Datum podpisu prohlášení (Měsíc, DD, YYYY) _____

Podání námítky

Pokud věříte, že máte v tento okamžik důvod k podání námítky

- a. nesmíte svědčit dohodě o reprezentaci
- b. nesmíte podepsat toto prohlášení
- c. můžete nahlásit námítku na Úřadu veřejného opatrovníka a správce

Část 2. – Identifikace svědka a prohlášení druhého svědka

- Druhá část bude vyplněna pouze v případě, že první svědek není právník či člen v dobrém postavení ve Společnosti veřejných notářů Britské Columbie.
1. Toto prohlášení se vztahuje k dohodě o reprezentaci:
Celé jméno dospělého (jméno, druhé jméno, příjmení) _____
Datum podpisu dospělým/svědkem (Měsíc, DD, RRRR) _____
 2. Figuroval jsem jako svědek při podpisu dohody o reprezentaci dospělého.
 3. Mé kontaktní informace jsou:
Celé jméno svědka č. 2 (jméno, druhé jméno, příjmení) _____
Celá adresa (Adresa, město, provincie, poštovní číslo, země) _____
Telefonní číslo (včetně předvolby) _____
Datum narození (Měsíc, DD, RRRR) _____
 4. Prohlašuji, že

- a. jsem zletilý,
- b. dospělý, který uzavřel dohodu o reprezentaci, byl přítomen, když jsem svědčil při podpisu dohody o reprezentaci,
- c. první svědek a já jsme byli oba přítomní, když jsme svědčili při podpisu dohody o reprezentaci,
- d. rozumím typu komunikace použité dospělým, který uzavřel dohodu o reprezentaci, nebo jsem měl asistenci při interpretaci této komunikace,
- e. nejsem v dohodě o reprezentaci jmenován reprezentantem či náhradním reprezentantem,
- f. nejsem manžel, dítě, rodič, zaměstnanec či agent osoby jmenované v dohodě o reprezentaci jako reprezentant nebo náhradní reprezentant, a
- g. přečetl jsem a rozumím § 30 zákona o dohodě o reprezentaci a nemám důvod k námitkám, jak je popsáno v témže ustanovení.

Podpis svědka _____

Datum podpisu prohlášení (Měsíc, DD, YYYY) _____

Podání námítky

Pokud věříte, že máte v tento okamžik důvod k podání námítky

- a. nesmíte svědčit uzavření dohody o reprezentaci
- b. nesmíte podepsat toto prohlášení
- c. můžete nahlásit námítku na Úřadu veřejného opatrovníka a správce

PŘÍLOHA Č. 8:

Část 1: Vytvořte si dohodu o reprezentaci

Jak vyplnit dohodu o reprezentaci dle § 7 zákona o dohodě o reprezentaci

Všechna obvyklá oprávnění

Důležité

Formulář dohody o reprezentaci je připraven pro situaci, která vyžaduje tři různé osoby:

- jednu v roli reprezentanta,
- jednu v roli náhradního reprezentanta,
- jednu v roli monitora.

Udělují se v něm všechna oprávnění vyjmenovaná v § 7 zákona o dohodě o reprezentaci. V textu *Jak připravit RA7 (RA7 Preparation Guide)* najdete informace o tom, co mezi ně patří, a co ne.

Pokud již máte nějakou dohodu o reprezentaci uzavřenou nebo jste někomu udělili trvalou plnou moc, budete je muset zrušit (odvolat). Uzavření nové dohody se neruší automaticky stávající dohoda nebo plná moc. Více informací o tom, jak zrušit dohodu nebo odvolat plnou moc najdete na www.nidus.ca (Information/Resources).

Informace ani formulář nejsou právní radou. Záleží na Vašem rozhodnutí a posouzení, zda je tento formulář vhodný pro Vaši situaci.

Formulář dohody o reprezentaci a tyto pokyny jsou chráněny autorskými právy a musí se použít vcelku, jako balíček. K jejich změně, jinému uspořádání nebo jiné adaptaci je potřeba souhlasu Nidusu. Nesmíte použít ani jednotlivé formulace k vytvoření nového balíčku.

Obsah tohoto materiálu

Strana 1.	Tato strana.
Strana 2.	Pokyny, jak tento formulář vyplnit a jak postupovat při podpisu před svědky.
Strana 3.	Pokyny, pokračování – jak má podepsat reprezentant, náhradní reprezentant nebo monitor, pokud bydlí daleko.
Strana 4.	Dohoda o reprezentaci, strana 1
Strana 5.	Dohoda o reprezentaci, strana 2
Strana 6.	Dohoda o reprezentaci, strana 3
Strana 7.	Prohlášení reprezentanta nebo náhradního reprezentanta (formulář 1) – vyplní reprezentant
Strana 8.	Prohlášení reprezentanta nebo náhradního reprezentanta (formulář 1) – vyplní náhradní reprezentant
Strana 9.	Prohlášení monitora (formulář 2) – vyplní monitor
Strana 10.	Prohlášení svědka (formulář 4) – část 1 pro svědka č. 1
Strana 11.	Prohlášení svědka (formulář 4) – část 2 pro svědka č. 2
Strana 12.	§ 16 zákona o dohodě o reprezentaci, povinnosti reprezentantů (pro informaci)
Strana 13.	§ 20 zákona o dohodě o reprezentaci, povinnosti monitorů (pro informaci)
Strana 14.	§ 30 zákona o dohodě o reprezentaci, námítky k dohodě (pro informaci)

Jak začít

- Formulář dohody o reprezentaci a jednotlivá prohlášení jsou navržena tak, že některé informace lze vyplnit na počítači. Jiná pole, jako je datum podpisu a podpisy, jsou k ručnímu vyplnění.
- Pokud nejste schopni jakékoli z údajů vyplnit na počítači, vytiskněte si tyto stránky a vyplňte ručně. To je úplně v pořádku – jen pište čitelným tiskacím písmem.

Nezapomeňte si zaregistrovat vyplněnou dohodu v našem registru na adrese: www.nidus.ca/registry

Jak úspěšně vyplnit formulář dohody o reprezentaci

Seznamte se s podmínkami formuláře

Podle těchto pokynů vytvoříte dohodu o reprezentaci, kterou udělíte všechna obvyklá oprávnění uvedená v § 7 zákona o dohodě o reprezentaci. Jejím prostřednictvím dáte třem osobám následující role: 1 reprezentant, 1 náhradní reprezentant, 1 monitor. Pokud máte jen dvě osoby, použijte jiný ze standardizovaných dokumentů. Pokud potřebujete ještě jiné uspořádání, můžete si kliknutím na následující odkaz vyžádat zhotovení *Individuálního formuláře RA7* (http://www.nidus.ca/?page_id=3090).

- **Je dospělému a všem v dohodě jmenovaným nejméně 19 let?**
- Neškrtejte a nedoplňujte v textu a nenechte žádná pole prázdná. Formulář je navržen tak, aby splňoval všechna zákonná náležitosti a požadavky, které má mít platná smlouva.
- Jestli Vaše dohoda o reprezentaci bude efektivní, záleží na Vaší znalosti toho, v jakých oblastech opravňujete a jaké jsou úlohy a odpovědnost jednotlivých osob. Určitě si přečtete dokument *Jak připravit RA7* (RA7 Preparation Guide – http://www.nidus.ca/?page_id=214).
- **Pozor, aby Váš reprezentant nebo náhradní reprezentant nebyli nezpůsobilí.** Ani reprezentantem ani náhradním reprezentantem se nemůže stát někdo, kdo dostává plat nebo jiné státní příspěvky za to, že vám poskytuje zdravotní nebo osobní péči. Také nesmějí být zaměstnaní v zařízení, kde žijete, nebo které vám poskytuje zdravotní nebo osobní služby. Výjimkou z těchto omezení je, pokud se jedná o Vašeho manžela, rodiče nebo dítě.

Vyplňte základní informace

1. Dejte si dohromady všechny informace, které budete potřebovat k vyplnění dohody o souhlasu a příslušných prohlášení. Budete potřebovat znát kontaktní informace každé z osob, která v dohodě figuruje.
2. Vyplňte formulář na počítači, nebo si je vytiskněte a pište velkými tiskacími písmeny. Zatím nevyplňujte data (kromě dat narození). Nepište obyčejnou tužkou. Pokud uděláte chybu, nepoužívejte opravný lak – úhledně chybu škrtněte a vepište opravu.

Zatím formulář nepodepisujte!

3. Po vyplnění celého formuláře se můžete připravit na to, že dohodu o reprezentaci před svědky podepíšete.

Podepište před svědky

1. Budete potřebovat **два** způsobilé svědky, před kterými vy (dospělý) podepíšete dohodu o reprezentaci. Svědkové **musí**
 - být ve věku minimálně 19 let,
 - rozumět druhu komunikace, kterou používáte.

Svědkem **nesmí** být

- reprezentant nebo náhradní reprezentant,
 - manžel, dítě ani rodič reprezentanta ani náhradníka,
 - zaměstnanec reprezentanta nebo náhradníka.
2. Jakmile jsou oba svědci s vámi (s dospělým), můžete se před svědky podepsat. Najděte si v dohodě nadpis „Podpis před svědky“. Vy (dospělý) se podepíšete v kolonce nadepsané „Podpis dospělého“, zatímco oba svědkové se dívají. Bez ohledu na konkrétní podobu se značka, kterou dospělý na papír učiní, považuje za jeho podpis – pokud není zcela uvnitř rámečku, nevádí to. Nepoužívejte podpisové razítko ani podpis vedenou rukou. Více o podpisu je v dokumentu *Jak připravit RA7*.
 3. Svědci se podepíší na stejné stránce jako dospělý, pod jeho podpis, do příslušných kolonek.
 - **Nenechte zatím svědky odejít!** Musí ještě podepsat formulář č. 4 Prohlášení svědka – jedna stránka je pro svědka č. 1, druhá pro svědka č. 2.

Nakonec připojte data a podpisy ostatních

1. Nyní si dohodu projděte a vyplňte všechny kolonky, u kterých je napsáno „dohoda byla podepsána/vyhotovena dne“. Uvedte datum, kdy jste podepsal před dvěma svědky.
 - **Data v kolonkách „vyhotoveno dne a podepsáno dne“ musí být stejná.**
2. Poté, co dohodu podepsal dospělý a oba svědci, je čas připojit podpisy reprezentanta, náhradního reprezentanta a monitora. Monitor nepodepisuje dohodu, pouze prohlášení monitora. Jak reprezentant, tak náhradník musí podepsat jak dohodu, tak prohlášení reprezentanta nebo náhradního reprezentanta. Reprezentant, náhradní reprezentant a monitor mohou podepsat kdykoli **poté**, co podepsal dospělý se svědky. Při jejich podpisu **svědků není třeba**.
 - **Ačkoliv dohoda bude platná i bez podpisu náhradního reprezentanta, doporučujeme, aby ji také podepsal – umožní mu to v případě potřeby zareagovat rychle.**
3. Když jsou na dohodě podpisy všech zúčastněných, celou ji projděte a zkontrolujte, zda nezůstaly některé kolonky prázdné. Když je formulář úplně vyplněný a opatřený všemi potřebnými podpisy, je dohoda právním dokumentem, který můžete začít používat. Máte možnost zaregistrovat si její kopii v Registru Nidusu. Pokyny jak postupovat při této registraci najdete na www.nidus.ca/registry.
4. Originál dohody uložte na bezpečném a přístupném místě. Originál neztraťte ani ho nikomu nedávejte, je potvrzením oprávnění reprezentanta.

Gratulujeme vám!

Bydlí reprezentant či náhradní reprezentant daleko?

Jak má dokument podepsat reprezentant nebo náhradník, který bydlí daleko?

1. Okopírujte stranu 3 – to je ta, na které reprezentant(i) nebo náhradní reprezentant(i) mají dohodu o reprezentaci podepsat.
2. Pošlete kopii této strany dohody spolu s prohlášením reprezentanta nebo náhradního reprezentanta (formulář 1) reprezentantovi nebo náhradnímu reprezentantovi, který bydlí daleko.
3. Požádejte reprezentanta nebo náhradníka, ať
 - a) se podepíše do příslušné kolonky na straně 3,
 - b) podepíše a opatří datem prohlášení, a
 - c) pošle vám obě podepsané stránky zpět poštou.
4. Připevněte podepsanou stránku a prohlášení k dohodě a ostatním prohlášením.

Jak má podepsat monitor, když bydlí daleko?

1. Pošlete prohlášení monitora (formulář 2) osobě, která bude mít funkci monitora.
2. Požádejte monitora, ať
 - a) prohlášení podepíše a opatří datem, a
 - b) pošle vám prohlášení poštou.
3. Připevněte podepsaný formulář 2 k dohodě a ostatním prohlášením.

Zákon o dohodě o reprezentaci

(Representation Agreement Act),

§ 16

Povinnosti reprezentanta

Uvedeno pro informaci

1. Reprezentant musí
 - a) jednat poctivě a v dobré víře,
 - b) postupovat s péčí, svědomitostí a dovedností přiměřeně opatrné osoby, a
 - c) jednat v mezích oprávnění, které mu uděluje dohoda o reprezentaci.
2. Když pomáhá dospělému učinit rozhodnutí nebo když rozhoduje jeho jménem, musí reprezentant
 - a) v přiměřené míře konzultovat s dospělým, aby zjistil jeho současná přání, a
 - b) řídit se těmito přáními, je-li to rozumné.
- 2.1 odstavec 2 se nepoužije, pokud
 - a) reprezentant jedná v rámci oprávnění uvedených v § 9 tohoto zákona, a
 - b) dohoda o reprezentaci stanoví, že při výkonu svých oprávnění je povinen řídit se pouze instrukcemi nebo přáními, které dospělý vyjádřil, když byl způsobilý.
3. Pokud platí paragraf 2, ale současná přání dospělého se nedají zjistit, nebo není rozumné se jimi řídit, musí se reprezentant řídit veškerými pokyny a přáními, která dospělý projevil, když byl způsobilý.
4. Pokud pokyny nebo vyjádřená přání dospělého nejsou známa, musí reprezentant jednat
 - a) na základě přesvědčení a hodnot dospělého, pokud jsou známy, nebo
 - b) v nejlepším zájmu dospělého, pokud jeho přesvědčení a hodnoty nejsou známy.
5. Na návrh reprezentanta může soud reprezentanta zprostit povinností uložené odstavcem 3) řídit se veškerými instrukcemi nebo přáními, které dospělý vyjádřil, když způsobilý byl.
6. Při splnění podmínek uvedených v odstavci 6.1) platí, že reprezentant nesmí delegovat žádné zmocnění udělené reprezentantovi v dohodě o reprezentaci.
 - 6.1 Reprezentant může delegovat na kvalifikovaného investičního specialistu, včetně manažera družstevního fondu, celé nebo část zmocnění reprezentanta ohledně investičních záležitostí.
7. Učiní-li reprezentant za dospělého rozhodnutí o zdravotní péči, a musí-li podle odstavce 4) b) tohoto paragrafu jednat v nejlepším zájmu dospělého, použije se § 19 odstavec 3) zákon o zdravotní péči a pečujících zařízeních.
8. **Reprezentant musí**
 - a) **vést účty a další záznamy** o výkonu svých oprávnění podle dohody o reprezentaci
 - b) předložit tyto účty a další záznamy ke kontrole a k pořízení kopií na výzvu kteréhokoli nebo všech z následujících:
 - i) dospělého;
 - ii) monitora dospělého;
 - iii) Úřadu veřejného opatrovníka a správce
9. Reprezentant, který má některá z oprávnění uvedená v § 7 odst. 1 písmeno b) o běžné správně finančních záležitostech dospělého **musí nechat majetek dospělého oddělený od svého majetku.**
10. Pokud dohoda o reprezentaci nestanovuje jinak, odstavec 9 se nevztahuje na majetek, který
 - a) je spoluvlastnictvím dospělého a reprezentanta nebo
 - b) nahradil majetek nebo byl odvozen z majetku, který byl spoluvlastnictvím dospělého a reprezentanta.
11. [zrušuje se]
12. Osoba, která po smrti dospělého bude nebo může být obmyšleným pozůstalostí dospělého, nemá jen proto s dospělým střeť zájmů.

§ 20

Povinnosti a oprávnění monitorů

Uvedeno pro informaci

1. Monitor, jmenovaný dospělým nebo ustanovený pro dospělého, musí vyvinout přiměřené úsilí, aby zjistil, zda reprezentant dospělého dodržuje pravidla uvedená v § 16.
2. Monitor může navštívit dospělého a mluvit s ním kdykoli ve vhodnou dobu.
3. Nikdo, kdo má dospělého v péči nebo pod kontrolou, nesmí monitorovi v návštěvě dospělého a v rozhovoru s ním bránit nebo překážet.
4. Když má monitor důvodné podezření, že reprezentant nedodržuje pravidla uvedená v § 16, monitor
 - a) může požádat reprezentanta, ať
 - i) předloží účty a další záznamy, jejichž vedení na něm vyžaduje tento zákon, a
 - ii) podá monitorovi vysvětlení ve věci, ve které o to monitor požádá, a
 - b) musí informovat dospělého, reprezentanta a všechny ostatní reprezentanty včetně náhradního reprezentanta o důvodech svého podezření.
- 4.1 Ustanovení bodu 4, písm. a) pododstavec i) neomezuje pravomoc monitora vyžádat si účty a další záznamy podle § 16 (8).
5. Pokud i poté, co provede kroky uvedené v paragrafu 4, má monitor důvodné podezření, že reprezentant nedodržuje § 16, musí ihned informovat Úřad veřejného opatrovníka a správce.

PŘÍLOHA Č. 9:

Část 2: Zaregistrujte si svou dohodu o reprezentaci

Registrace dohody o reprezentaci

Formuláře

Postup pro registraci Vaší dohody:

1. Vyplňte **registrační formulář o souhlasu** (v příloze) - může být podepsán reprezentantem
2. Vyplňte **informační formulář** (v příloze) - nutno vyplnit oběma stranami
3. Udělejte **fotokopii nebo naskenovanou kopii** (ne originál) vytvořené dohody o reprezentaci k uložení do registru. Tato možnost je volitelná, ale urychluje komunikaci. (Nepošílejte originál. Originál byste měl uchovávat Vy nebo Váš reprezentant.)
4. Zajistěte **platbu** ve výši \$ 25,00 k založení účtu a zaregistrujte jeden dokument. *

**Registrační poplatek můžete zaplatit šekem nebo složenkou. Chcete-li použít kreditní nebo debetní kartu, obraťte se na nás pro zaslání odkazu na PayPal.*

Pokud registrujete více než jeden dokument pro stejnou osobu, je další poplatek \$ 10,00 za dokument. Například, pokud člověk vyplní samostatné dvě dohody - jednu o finančně-právní reprezentaci a druhou dohodu o reprezentaci v oblasti zdravotní a osobní péče, může zaregistrovat oba dokumenty za \$ 35,00.

5. **Kopii** Vaší dohody o zastoupení včetně registračních formulářů a platby zasílejte:

Faxem na 604.801.5506

Poštou na Nidus, 1440 West 12th Avenue, Vancouver BC, V6H 1M8 (nedoručovat osobně, nefunguje zde recepce)

E-mailem na info@nidus.ca (berte, prosím, na vědomí, že e-mail není považován za privátní dokument jako fax nebo dopis)

Poznámka: Registrace dohody o reprezentaci není vyžadována zákonem, ale pomáhá při komunikaci a chrání Vaše zájmy.

Nidus Personal Planning Registry™ -formulář o souhlasu:

Uvedte existující dokument, který chcete zaregistrovat: (pokud byly některé dokumenty podepsány v různých termínech, je vyžadováno ke každému z nich přiřadit samostatný formulář o souhlasu)

- Dohoda o reprezentaci
- Oznámení o odstoupení (RA / EPA)
- Platná plná moc
- Oznámení o zrušení
- Vypracované směrnice
- Vypracovaný plán péče
- Závěť
- Předběžná prohlášení

Datum podepsání výše uvedených dokumentů: _____

(Den, měsíc, rok)

Dokument patří:

Jméno: _____

Druhé jméno: _____

Příjmení: _____

Pokud je osoba známa i pod jiným jménem, než jaké je uvedeno výše, můžete tuto informaci napsat zde:

Osoba známá také jako (volitelné):

Jméno: _____

Druhé jméno: _____

Příjmení: _____

V souladu s podmínkami Nidus Personal Planning Registry TM dávám souhlas ke shromažďování, skladování a uvolňování informací poskytnutých Nidus Personal Planning Registry TM. Zároveň dávám svůj souhlas ke zveřejnění výše uvedeného dokumentu, jak bylo uvedeno při registraci.*

Podpis žadatele - viz poznámka níže

Jméno:

POZNÁMKA:

Tento formulář o souhlasu musí podepsán **daným člověkem** nebo jeho reprezentantem, který má zákonné oprávnění podepisovat se jeho jménem

Například:

- a. **reprezentant** jmenovaný v dohodě o reprezentaci, nebo
- b. **právní zástupce** jmenovaný v plné moci, nebo
- c. **notář** nebo **advokát** (případně jejich zaměstnanec) jednající dle pokynů kteréhokoli z výše uvedených

Na následující straně najdete výňatky z všeobecných podmínek. Jejich plné znění naleznete na stránkách www.nidus.ca/registry

Nidus Personal Planning Registry - všeobecné podmínky a ochrana osobních údajů
Informace:

Následuje výňatek z Nidus registru popisující funkci registru a Vaše práva a povinnosti jakožto jeho uživatele. Přečtěte si prosím kompletní texty na našich webových stránkách na adrese: http://www.nidus.ca/PDFs/Nidus_Registry_Terms_Conditions.pdf

Účelem Personal Planning Registry je usnadnit komunikaci. Registr zaznamenává informace o plánovacích dokumentech, které byly vytvořeny s cílem pomoci Vám definovat Vaše přání a umožnit Vám využívat rozhodovací pravomoci, zároveň nabízí přístup k informacím v případě potřeby.

Mějte prosím na paměti, že registr nevede originální doklady, ani nemůže být použit k vytvoření, rušení nebo provádění změn v právních dokumentech. Registrace nemá vliv na platnost Vašich dokumentů a nenahrazuje nutnost zachovat originály bezpečně a přístupné.

Mezi hlavní funkce Registry's service patří:

1. Registrace - registr obsahuje informace o uživateli, jejich plánovacích dokumentech a o způsobech, jak kontaktovat osoby v těchto dokumentech jmenované. Umožňuje také dokumenty archivovat. Sami určujete, kolik informací je v registru a kdo je může vidět. Po vyplnění požadovaných údajů a nastavení hesla Vám registr přidělí unikátní Nidus registrační číslo.

2. Přístup a úpravy - Registrovaní uživatelé i jakákoliv další osoba s platným Nidus registračním číslem a heslem automaticky získává plný přístup k uživatelským záznamům a jejich správě.

3. Vyhledávání - Registr také zajišťuje způsob, jak umožnit dalším stranám vyhledávání záznamů, a to zadáním křestního jména a příjmení uživatele a dvou osobních identifikátorů. Pro veřejnost je určeno základní vyhledávání, které odhalí pouze údaj o tom, zda vyhledávaná informace „odpovídá“ či „neodpovídá“ záznamu. Ověření uživatelé (třetí strany jako například finanční instituce, poskytovatelé zdravotní péče, a vládní agentury) mohou využít rozšířené vyhledávání k zobrazení obsahu záznamu, pokud je třeba identifikovat a lokalizovat osoby, které mají zákonné právo zastupovat uživatele, nebo jednat jeho jménem.

Jako registrovaní jste zodpovědní za:

- Zajištění toho, aby všichni lidé jmenovaní v záznamech a uložených dokumentech - včetně člověka a pověřených osob - dali souhlas k registraci.
- Udržování přesných a aktualizovaných informací v registru. Veškeré informace, které registru poskytujete, musí být založeny na faktech a odpovídat skutečnosti. Jestliže zjistíte, že informace nebo dokumenty poskytnuté registru jsou nesprávné, neúplné, nebo zastaralé, je třeba se obrátit na registr a okamžitě provést požadované opravy Vašich záznamů.
- Ochranu registračního čísla a hesla Vašeho záznamu.
- Placení poplatků souvisejících s uživatelským záznamem.

Služby registru jsou poskytovány výhradně pro vzdělávací nebo informativní účely, nikoliv k zajišťování právní pomoci. Nejsme zodpovědní za jakékoli škody, které Vy nebo jakákoliv třetí strana mohou utrpět v důsledku použití či zneužití registru nebo informací skrze něj přenášených a zpřístupňovaných.

Uživatelé by měli jakékoli dotazy, připomínky nebo stížnosti týkající se podmínek, či zásad ochrany osobních údajů směřovat písemně na: registry@nidus.ca

Nidus Personal Planning Registry™ Registrační informační formulář

- Pro detailní informace o poplatcích atd. se, prosím, odkazujte na informační list „Jak se registrovat“
- Tento dokument **nenahrazuje** právní dokument. Pokud potřebujete pomoci s určením toho, který dokument vytvořit, využijte [Nidus Guide to Personal Planning. \(průvodce osobním plánováním\)](#)
- **Jste povinni vyplnit všechna pole. Prosím, vyplňujte pečlivě:**

Nastavte si Váš účet:

1. Uveďte kontaktní osobu, které registr pošle potvrzení o registraci:

(Jméno osoby)

(Telefonní číslo)

(Korespondenční adresa, včetně PSČ)

2. Musíte poskytnout e-mailovou adresu: _____

Poznámka: Registr vyžaduje e-mailovou adresu pro vlastní komunikaci. Pokud žádný nevlastníte, požádejte někoho, kdo je ve Vašem dokumentu jmenován jako reprezentant, náhradní reprezentant, nebo právní zástupce.

Ano, prosím o zaslání Nidus newsletteru, abych měl/-a přehled o všech novinkách.

3. a) Vytvořit heslo: _____
(Musí být 6-15 znaků, pouze čísla a písmena)

b) Vyberte si **jednoduchou otázku**. Pokud někdy zapomenete své heslo, o tuto otázku Vás požádáme. Když odpovíte správně, heslo Vám řekneme.

• Vyberte si **JEDNU** otázku:

- Jméno matky za svobodna? Město narození? Autem nebo na kole?
 Jméno domácího mazlíčka? Oblíbené květina?

Odpověď na otázku položenou výše: _____ (max. 15 písmen)

4. a) Jméno a adresa uživatele, jehož dokument je registrován:

Zaškrtněte pole, pokud adresa a kontaktní údaje jsou stejné jako v bodu 1.

(Jméno a příjmení)

(Korespondenční adresa, včetně PSČ)

(Telefonní číslo)

(E-mailová adresa)

b) alespoň **dva** osobní identifikátory jsou nutné pro uživatele jmenovaného v bodu 4a.

Poznámka: Pro záležitosti zdravotnictví je nejdůležitější uvést Vaše datum narození a číslo Vaší zdravotní karty.

Datum narození:(den) _____ (měsíc) _____ (rok) _____

Číslo zdravotní karty: _____

Číslo řidičského průkazu: _____

Číslo BC identification: _____

Číslo sociálního pojištění (SIN): _____

Personal Planning Registry je provozován Nidus informačním centrem osobního plánování.egi

Zajišťování informací o Vaší dohodě o zastupování

• Ujistěte se, že osoby uvedené v dohodě, daly svolení k registraci jejich jmen a kontaktních informací.

• Nidus Vás může kontaktovat pro více informací.

• **Jste povinni vyplnit všechna pole označená (*). Prosím, vyplňujte pečlivě.**

1. Informace o dohodě o reprezentaci

a) *Datum podpisu dohody o reprezentaci uživatelem a svědky:

(Den) _____ (měsíc) _____ (rok)

b) Popište přesné místo, kde je uložen **originál** Dohody o reprezentaci. (Příklad, "Třetí zásuvka prádelníku v mém pokoji." Nebo, "složka v kartotéce v domě Dory.") Ujistěte se, že uvádíte přesnou adresu místa.

c) Jména a kontaktní informace z těch, kteří jsou jmenováni v dohodě o zastupování. Ujistěte se, že všechny osoby souhlasí,

aby tyto informace byly zaregistrovány.

Ano Ne

Uložíte tyto informace jako **kopii dohody o reprezentaci** do registru?

Pokud odpovíte NE, Nidus Vám zašle samostatný formulář na zapsání těchto informací.

2. *Oprávnění pro přístup k informacím a kopii dohody o reprezentaci.

a) Ano Ne

Zpřístupníte zaregistrovaným uživatelům Vaši dohodu o zastoupení i výše uvedené informace?

Pokud ano, uveďte, které typy institucí budou mít k Vaším údajům přístup:

- Všechny typy (doporučeno) *Toto je výchozí nastavení, pokud není uvedeno, čemu dáváte přednost*
- Výhradně finanční a právní typy
- Výhradně typy z oblasti zdraví a osobní péče

b) Ano Ne

Dáte zaregistrovaným uživatelům oprávnění k přístupu ke kopii dohody o reprezentaci uložené v registru? Tato otázka platí pouze, pokud jste odpověděli ano na otázku 1 c), stejně jako na otázku 2a.

Ukládání kopie dokumentu zrychluje komunikaci. Instituce může vidět, kdo dohodu zaštituje a dohledá také osoby, které jste oprávnil k jednání Vaším jménem.

¹*Přístup „Uživatelé“ jsou třetí strany předem schválené Nidus Personal Planning registry. Jsou jimi nemocnice, finanční instituce, a vládní agentury. Pro více informací o typech organizací oprávněných k použití registru si, prosím, přečtěte str. 8.*

Informace o využití Personal Planning Registry a autorizace přístupu uživatelům

Účelem Nidus Personal Planning Resource Centre and Registry je podporovat a chránit uživatele, v případě, že potřebuje pomoc s konkrétními kroky při rozhodování a řešení problémů. Pokud je uživatel duševně nezpůsobilý nebo má problémy s komunikací, registry mohou pomoci s identifikací a lokalizací lidí, kteří mají zákonné právo zastupovat uživatele nebo jednat jeho jménem.

Registrace je dobrovolná a zaregistrovaný (osoba provádějící registraci dokumentu) sám určuje počet uložených informací, stejně jako osoby, kterým tyto informace či dokumenty zpřístupní. Některé základní informace jsou vyžadovány, a to v sekcích s položkami "nastavit vlastní záznam" a "poskytovat informace o svých dokumentech".

Pokud se zaregistrujete, budete poskytovat informace o svém dokumentu. Máte také možnost zahrnout do registru kopii dokumentu. Budete mít originál, zatímco kopie bude uložena v registru.

Informace a dokumenty jsou bezpečně uloženy v Nidus Personal Planning Registry v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu soukromí. Veřejnost nemá přístup k informacím nebo dokumentům v registru.

Pro přístup k účtům a dokumentům po jejich registraci budete používat heslo, které jste poskytli na straně 1 tohoto formuláře a registrační číslo přidělené podle registru o potvrzení. Viz formulář o souhlasu s informacemi o tom, kdo může být registrován.

Třetí strany, jako jsou nemocnice a finanční instituce, musí být organizací Nidus předem schváleny a musí splňovat podmínky soukromí a bezpečnostních opatření s cílem získat přístup k záznamům registru. Tyto instituce se nazývají "Access Users". Žadatelé o registraci zvolí, které typy institucí chtějí povolit pro přístup k informacím a dokumentům v registru, jakmile vyplní tento registrační formulář. Oprávnění mohou být změněna kdykoliv, pomocí hesla a registračního čísla.

Příklady „Access users“ – těch, kdo mají přístup:

Finanční a právní instituce

- Úřad veřejného opatrovníka a správce (PGT) – Adult services (oddělení služeb pro dospělé osoby)
- Ministerstvo pro sociální rozvoj
- banky, družstevní záložny a trustové společnosti
- Canada Revenue Agency
- Service Canada
- Insurance Corporation of British Columbia (ICBC Autoplan and Claims divisions)
- Zdravotnické rady - the Community Supports for Independent Living Program

- Community Living British Columbia
- Soukromé pojišťovny
- Policejní oddělení

Poskytovatelé zdravotní péče (instituce, komunitní péče, lékařské ordinace)

- Úřad veřejného opatrovníka a správce - Health Care Decision Making Team (Oddělení pro rozhodování o zdravotních úkonech)
- Residential Care
- Facilities
- Community Living British Columbia
- Policejní oddělení

Přístup k registru mají pouze určené zaměstnanci, kteří k tomuto byli zmocněni vlastní institucí a organizací Nidus. Přečtěte si více informací na Personal Planning Registry – podmínky a ochrana osobních údajů.